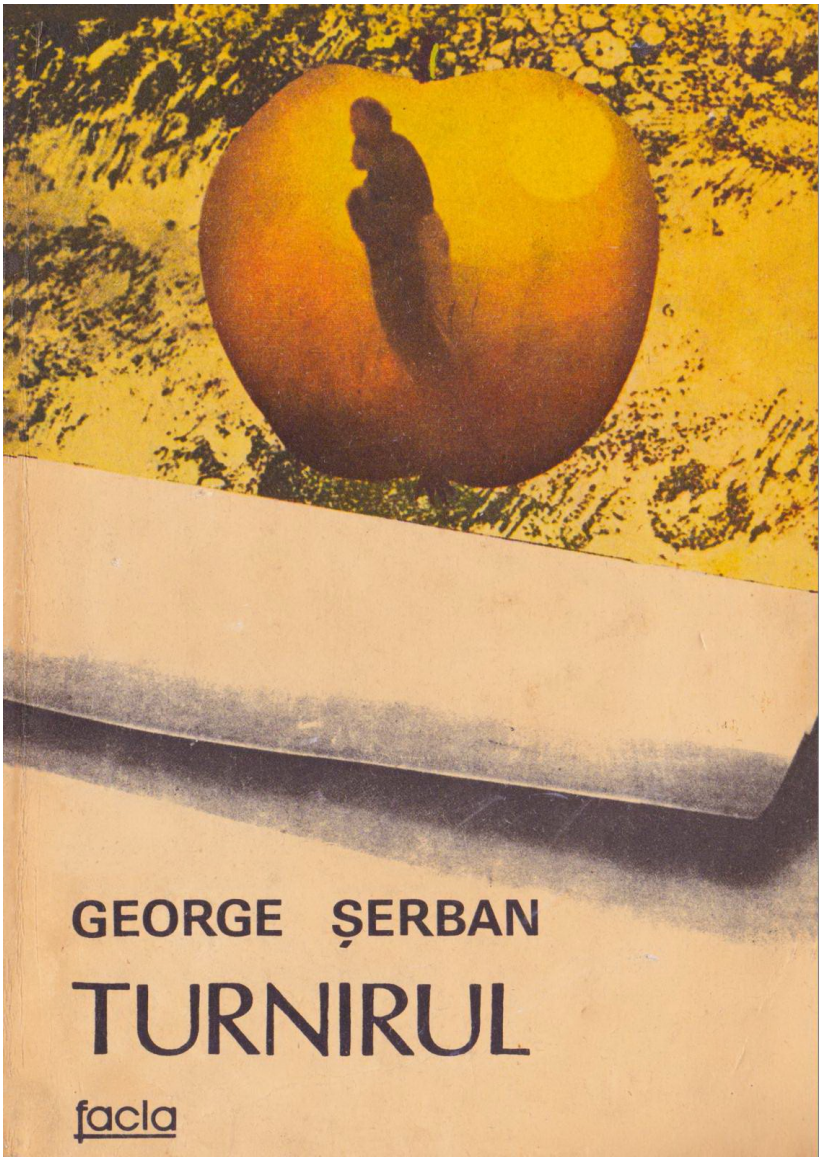

GEORGE ŞERBAN
TURNIRUL
EDITURA FACLA
Timişoara
1987
CUPRINS
1

2
3
4
5
6
7
8
9
10
EPILOG

1

Binele şi răul fug mereu în urmă, fug ţinându-se de mână, îndepărtându-se cu pasul mărunt, iute şi sigur al fiecărei clipe în timpul asupra căruia nu am nicio putere. Acolo, în spate, se adună întruna, indestructibile dar şi ireparabile, merite şi vinovăţii, omagii şi umilinţe, victorii şi înfrângeri, fidelităţi şi trădări… Istoria lor – trecutul, al meu, chiar *al meu*! Aşa cum l-am lăsat să se întâmple. Destinul clipelor este de a deveni minuscule tuşe pe un tablou aşezat sub sticlă. Corecturile sunt Interzise! Doar privirea, fatal bolnavă de iluzie…

Încep lunecarea pe sticla tabloului ca pe gheaţa unui patinoar…

O seară de vineri dintr-un târziu de octombrie ploios, peronul unei gări mari, cenuşiul pestriţ al călătorilor de ocazie şi de două ori pe zi, valize, genţi burduşite, pungi de plastic făcând reclamă unor cuvinte străine, balonzaide în eterna gamă dintre crem şi bej, hanorace cu buzunare aplicate, fermoare lucitoare şi epoleţi, pardesie austere şi elegante, trenduri, o pufoaică de ceferist, decolorată şi pătată de unsoare, aburul albicios ieşit din nările monstrului obosit şi învăluind acum întreg peisajul, dându-i parcă un dram de patină. Mă desprind din mulţimea încremenită ca într-un muzeu al figurilor de ceară, încep să mă mişc. Eu, eroul-narator, vocea care va monologa de-acum pe sute de pagini, iţind un fictiv prezent din *era*, *a fost*, *s-a întâmplat cândva*…

Pas grăbit, morgă de om apăsat de griji. Din nou,

după numai patru luni de la absolvire, în oraşul studenţiei. Un ciudat sentiment de vinovăţie şi blazată siguranţă, o emoţie potolită şi tristă, ca la întâlnirea întâmplătoare a iubitei părăsite astă-vară. Nevoia de a clipi des şi energic pentru a evita o confuzie de timpuri: nu, nu mă întorc din vacanţă, odaia Suzannei Greceanu nu mă mai aşteaptă! Pe aici, cu excepţia unuia singur, rosturile mele s-au încheiat.

Printre norii întunecaţi şi grei de apă – dâre de lumină albă şi rece. În cel mult o jumătate de oră, urma să se întunece deplin. Nu însă întunericul mă îngrijora, ci eventualitatea unei noi reprize de ploaie. Socotind că o umbrelă rămasă de la bunicul ar fi scăzut inevitabil din „şarmul" ţinutei, mă lăsasem în seama norocului. Şi a neliniştii: burţile acelea negre ca fundurile unor saci cu păcură ameninţau să coboare de la sublim la ridicol momentul mult aşteptat. Ud şi zgribulit dinaintea ei! Dezolant. Firescul ar fi devenit nu doar prozaic, ci de-a dreptul vulgar. Un fiasco lamentabil după patru luni de aşteptare şi o după-amiază de ireprimabile temeri. Gustul ei pentru pedanterie şi rafinament vestimentar luase proporţii de blestem, imun la constanta şi dreapta revoltă a orgoliului: pardon, domnule Gabrea, nici chiar aşa, doar nu mergi s-o cucereşti! Deşi, arătând pe placul ei, adică elegant şi spilcuit ca o vedetă de cinema la primirea Oscarului, de recompensele n-ar fi întârziat să…

Aproape cinci sute de kilometri în picioare, pe culoarul vagonului, deşi de la o vreme se iviseră locuri libere. Păstrasem astfel dunga ireproşabilă a pantalonilor de stofă gri. Un sacou de catifea bleumarin atent curăţat de scame, cămaşă albă, apretată şi o cravată de un albastru stins, cu reflexe metalice. Sobru, de o eleganţă simplă şi cuminte, cât să nu-i contrazic flagrant aristocraticele pretenţii. Balonzaidul de culoarea untului şi geanta „diplomat", neagră, voluminoasă şi cu încuietori Iubitoare, îmi dădeau cuvenita prestanţă de intelectual serios, aşezat pe treabă, demn de încredere şi responsabilităţi. Luxoasa valijoară trebuia totuşi lepădată grabnic, înainte de a-i fi trezit inevitabilul zâmbet dulce-

maliţios: „Te-ai şi îmburghezit, *mon ange*”.

Jenă. O revoltă surdă şi neputincioasă, revărsată în graba paşilor. Intelectualul cu ştaif, grav, scrobit, tras la patru ace… făcând indecente salturi peste băltoacele nimerite în cale. Mă ambiţionasem să-mi. Doresc şi un mic succes de prezenţă fizică: poftim, adu-ţi aminte că pot seduce nu numai prin epistole tandre şi inteligente… Vanitatea se pretindea rănită – pustiul celor patru luni de despărţire îmi trezea temeri obscure, îndemnându-mă la concesii. Oricât de optimist aş fi judecat realitatea (şapte telefoane, tot atâtea scrisori şi o ilustrată, totuşi!), nu mă mai puteam amăgi cu certitudinile din iunie. În acest răstimp a fost singură, departe, a călătorit la mare şi la munte, s-a întors în spaţiul pe care dispariţia mea l-a făcut mai complicat şi mai agresiv. Imposibil ca locul meu, rămas în aparenţă vacant, să nu fi trezit deja planuri şi ambiţii „războinice”. Ochii care nu se văd… nu pot fi înlocuiţi de cuvinte, scrise ori şoptite, sub pavăza palmei, în microfonul telefonului.

În ciuda norilor ameninţători, am ignorat toate florăriile, făcând un lung ocol până în piaţa centrală a oraşului. Şi mai grav decât o mutră plouată (la propriu) mi se părea un buchet din resturi veştejite. Nu doar că iubea mult florile, dar era în stare să ţină savante lecţii despre soiuri, variante străine şi autohtone, reguli de întreţinere şi, mai ales, de aranjare. Îmi repetase de câteva ori, cu multă convingere: dacă n-ar fi reuşit la examenul de admitere, s-ar fi angajat florăreasă. Horticultura n-o tentase niciodată, având marele dezavantaj de a se practica la ţară. Nostalgia Florăriei ca Eden pierdut revenea însă aproape constant în clipele de restrişte, atunci când rigorile filosofiei îi deveneau insuportabile. Nu pierdea, apoi, prilejul de a face dintr-o floare obiectul unei meditaţii filosofice. Privind, de pildă, la buchetul oferit de mine şi de care, fără excepţie, îmi era jenă: „Le vezi, Ştefane? Ce simple şi ce infinite pot fi! Bucuria lor este. O aventură, trăită doar de iniţiaţi în plenitudinea ei, asemenea muzicii, ceilalţi, majoritatea, mulţumindu-se cu

simpla şi vulgara excitare a retinei. Florăresele japoneze fac şase ani de şcoală pentru a învăţa ikebana. Adică, arta aranjării florilor... cu dragoste. Şase ani! O facultate de medicină, îţi dai seama?!” Îmi dădeam, cum să nu, dar mă grăbeam să deplasez discuţia dintr-un domeniu în care eram nu doar absolut novice, dar şi absolut neinteresat. Şi o făceam, cel mai adesea, începând să-i invidiez pe asiatici pentru norocul lor de a nu fi suferit impactul raţionalismului, păstrând astfel o relaţie mai directă cu realitatea, nemijlocită de blestematele abstracţii logico-matematice. Idee pe care, ştiam, o gusta mereu cu plăcere. Intrând însă pe terenul filosofiei, rămâneam eu singur. Nu suporta conversaţiile abstracte şi nici nu citea filosofie mai mult decât strictul necesar pentru examene. O singură dată am reuşit s-o corup, aducându-i, după o prealabilă reclamă, *Le Rire*. A pufnit-o râsul: „Îţi baţi joc de mine! Eu abia reuşesc să parcurg bibliografia de anul întâi şi tu îmi vii cu cea de anul patru...” A luat-o, totuşi. Peste o săptămână mi-o restituia, arătându-mi şi un plic de fişe: „În anul patru, voi fi expertă în Bergson!” Intuiţionismul ne prilejuia astfel prima conversaţie autentic filosofică. Şi ultima. Crezând că i-am ghicit gândurile, am ispitit-o cu Traité *du désespoir al* lui Kierkegaard. Refuz categoric. Prea mult! Nici argumentul raritătii volumului n-o convinse: „Nu-mi trebuie, ştiu tot ce vrea să spună. Dacă ai făcut budismul bine, existenţialismul ţi se poate părea şi o parodie eşuată. Prefer o carte de poezie. Mallarmé, par *exemple*...”

Despre flori, în schimb, ar fi vorbit la nesfârşit. Nu avea decât vagi cunoştinţe de ikebana, dar era uluitor ce reuşea să facă din câţiva lujeri şi o crenguţă. Întorcându-mă de la o practică de vară, am trecut pe la cămin. Negăsind-o, i-am lăsat la o colegă de cameră un bucheţel din spice şi flori de câmp. Seara, spălat, ferchezuit, dornic s-o revăd după o absenţă de o săptămână, m-am prezentat s-o scot în oraş. Fericită, mândră, nerăbdătoare, m-a pus să escaladez zidul pentru a-i vedea opera de pe masă. Locuia la parter, încât n-a fost totuşi peste puteri să zăresc

ceea ce reuşise să construiască într-un vas plat, un fel de tipsie mică de lut negru, din spice, câteva pietre şi acele umile flori de câmp. Un aranjament frumos şi interesant. Mi-am exprimat admiraţia şi ea n-a pierdut prilejul de a-şi plasa ideea favorită: „Dacă ai şti să priveşti, ceea ce am făcut eu acolo ţi-ar spune mai mult decât zece tratate de filosofie!”

Nu-i puteam duce orice floare, mai ales la ziua ei de naştere. Spre norocul meu, sectorul de flori al pieţei centrale era animat. Aşa cum şi mizasem: în ciuda întunericului, nu era decât ora şase a serii. Adică exact ceasul dinaintea vizitelor galante, când se târguieşte protocolarul buchet. Perechi elegante, dichisite, parfumate şi inşi singuratici ca mine, se foiau, fără prea mare grabă, pe culoarele largi dintre mesele de beton. Un serios impediment: cele câteva neoane din înaltul halei împrăştiau o lumină slabă şi mohorâtă, suficientă pentru a cerceta cartofii sau ceapa, nu însă şi florile. Dacă pretenţiile depăşeau criteriile mărimii şi soiului. Şi ale mele depăşeau. Ce să aleg? Multe tufănele, crizanteme plăpânde, dălii mari dar inestetice, cârciumărese ofilite, câţiva trandafiri debili. Mă cuprinse curând deznădejdea. Într-un colţ, totuşi, ignorat de cumpărători – omul predestinat să mă salveze. Bătrân, uscat, obosit şi melancolic, cu şăpcuţă albastră de jocheu pe vârful capului, oferea fără succes crizanteme din soiuri curate. Preţurile făceau gol dinaintea mesei lui. Am comandat cu ostentativă dezinvoltură, plimbând o privire de nabab peste marfa policromă; „Vreau douăzeci şi unu de fire. Şapte *Majestic*, şapte *Monsieur Vallet* şi şapte *Turner*... „Poftim?! Ce-aţi spus?” M-am simţit ridicol şi i-am arătat cu degetul. Nu avusese norocul de a o cunoaşte pe ea.

Un buchet aşa cum îl imaginasem la plecarea de acasă: mare, asortat, optimist. Câte o floare pentru fiecare an. Şapte crizanteme uriaşe, de un alb strălucitor, povestind despre imaculata copilărie. Şapte fire galbene şi calde ca obrazul unei chinezoaice – o pubertate lungă, melancolică şi indecisă. În sfârşit, şapte creaţii ale

domnului Vallet, mari, catifelate, de un roşu de purpură, pentru adolescenţa care se sfârşea. Strecurându-mă prin mulţimea de pe trotuar, aveam tot timpul impresia că oamenii, fără excepţie, mă privesc şi înţeleg. Buchetul acela enorm mă trăda cu neruşinare, mărturisind despre mine mai mult decât aş fi reuşit chiar atârnându-mi o pancartă de gât. Îmi simţeam însă inima uşurată de grija florilor, perspectiva ploii nu mă mai apăsa, tramvaiul lăsându-mă la câţiva paşi de bloc, astfel încât aveam puterea şi cheful să le sfidez privirile: „Da, aţi priceput bine, aşa este... chiar aşa! Ei, şi? Invidiaţi-mă, vă rog! Ce n-aţi da să fiţi acum în locul meu...”

Etajul opt al unui bloc turn. În faţa uşii de un crem murdar, cu numărul 30 gravat în plastic alb, apăsând pe butonul soneriei. Aranjându-mi emoţionat cravata, gulerul balonzaidelui, căutând cea mai reuşită poziţie pentru braţul ce ţinea buchetul de crizanteme albe, galbene şi roşii. Un nod dureros în gât, respiraţia pierzându-şi definitiv ritmul. La câţiva paşi, invizibilă încă... Miruna.

Îmi deschise Silvia Metea, colega cu care împărţea garsoniera şi, odată cu ea, năvăli în holul blocului un mic hohot polifonic de râsete. Invitaţii! Descoperindu-mă, colega de cameră şi de grupă a Mirunei avu o reacţie ciudată: căscă ochii mari, întredeschise gura inspirând brusc şi puternic şi rămase preţ de trei-patru secunde aşa. Mă aşteptam la uimire, şi încă una plăcută, nicidecum la stupoare. Dorisem să-i produc Mirunei o surpriză prin apariţia mea în seara zilei sale de naştere. Ea nu mă invitase, socotind, pesemne, că nu merita să mă obosesc cinci sute de kilometri pentru un prilej atât de mărunt, eu mă pretinsesem în ultima scrisoare foarte bolnav, tocmai spre a îndepărta orice bănuială. Pentru ambele chiriaşe ale garsonierei, apariţia mea neaşteptată. Trebuie să fie un fericit coup *de théâtre*. Silvia reacţiona totuşi, spre nedumerirea mea, ca la un *coup de foudre*. Ieşi din nemişcare strângând pleoapele, de parcă ar fi încercat să nu mă mai vadă, şi dădu drumul aerului într-un oftat necăjit. La salutul meu vesel, se dădu la o parte şi-mi spuse

cu voce stinsă, păstrând ochii închişi:

— Haide, intră.

Contrariat, dar incapabil, în starea mea de emoţie şi surescitare, să duc vreun gând suspicios până la capăt, am pătruns cu pas drept şi mândru în antreu. Sosisem *eu*, scumpul lor rege! Prietenul mai mare, iubit de-o parte şi adorat de cealaltă. Venisem cu flori frumoase şi cadouri delicate. (Pentru Silvia cumpărasem trei trandafiri şi aveam în geantă un volum de poezii pe care şi-l dorea de mult.) Cu veşminte alese şi poftă de chef. M-am şi grăbit să remarc, cu suverană bună-dispoziţie:

— Dar aici e bairam în toată regula, scumpa mea!

Silvia mă privi lung, încercă fără succes un zâmbet, mă sărută grăbită pentru trandafiri şi-mi strânse scurt încheietura mâinii, într-un fel cald, camaraderesc, de parcă ar fi vrut să mă îmbărbăteze: curaj, prietene! Gestul ei neaşteptat mă făcu să tresar şi să trec instantaneu de la relaxare şi bună dispoziţie, la o dureroasă încordare. Fără să scoată un singur cuvânt, merse la uşa ce dădea în cameră şi o strigă pe Miruna. Se întoarse către mine şi deschise gura pentru a-mi spune, în sfârşit, ceva, dar clipa fatalei prăbuşiri se petrecuse deja şi, după mărturisirea ei de mai târziu, albisem şi tremuram.

Îl zărisem prin uşa întredeschisă. Stătea comod în fotoliul îmbrăcat în catifea grena şi privea spre stângă. Relaxat, surâzând în felul lui subţire, fals, chipurile inteligent, ochii îngustaţi de parcă ar fi savurat o adâncă şi reconfortantă linişte interioară, bărbia uşor împinsă înainte pentru a întinde mica guşă ce-i trăda şi ea, ca şi multe altele, vârsta. Asistentul Petre Drăguţ, fostul meu dascăl de etică. Omul menit să-mi dezlege sensurile adevărate ale Binelui, Dreptăţii, Datoriei… şi care nu reuşise să-mi dezvăluie decât nemărginirea urii… Ca un animal pofticios, pusese ochii pe frumoasa şi delicata studentă Miruna P. Şi nu se lăsase până ce nu şi-o făcuse amantă…

(Clic! Atât, o câtime de secundă paletele diafragmei s-au retras şi, prin fanta vremelnic iscată, s-a zărit deja…

Drama.

Barocă şi clasică, romantică şi… Fără soluţie. Urmează „developarea” ei: *povestea*. Confesiune, subiectivă şi sentimentală într-un târziu de eră super-para-ultra-extra-raţională… Eroarea este colosală: de un secol şi mai bine, pasiunea se cercetează doar moartă, ţinută de toartă… pusă sub microscop, privită prin dioptrii de miop… Masca „detaşării” – costumaţie obligatoriei *Hematii*… ehe, a fost cândva, s-a „maturizat” de-atunci literatura… în curând va da semne de senilitate şi o vom scoate discret la pensie… lăsând filmului şi benzii desenate locul părăsit de carte. Pasiunea la douăzeci şi patru de ani spusă ca la douăzeci şi patru de ani… fără ochelari fumurii şi. Morgă de iceberg inteligent şi sastisit…

— Eroare: implicarea în afirmaţie este un delict de les-continent!

— Totuşi, sentimentul este fatal romantic, lipsit de măsură şi modestie…

— Nu contează, ironia pe toate le înregimentează!

De la Descartes şi Spinoza la Bachelard şi Althusser – o singură ambiţie: să ne adunăm în intelect… că acolo-i un frig select! *Ce qui* n’est *pas réductible à Vidée n’a pas d’existence*! Ca să scăpăm de suspans şi de orice balans… să ne fie creierul maşinărie şi sentimentul jucărie… Categoric! Simţirea răstignită, frumos şi pe îndelete, pe crucea conceptului… Şi dacă Malraux are totuşi dreptate în esenţă şi greşeşte numai în formă? Iarna din sufletul europeanului trebuie să sfârşească odată, dar nu într-o primăvară mistică, reinventând deci o soluţie vulnerabilă, incapabilă şi prea de multe ori deplorabilă. (Excesul raţionalist-scientist este, cu siguranţă, şi o urmare a celui religios!) N-ar fi mai bine să credem: secolul douăzeci şi unu va fi romantic, sentimental şi subiectiv sau nu va fi deloc?)

— Ştefane, ce dracu’, nu fi copil! îmi strigă Silvia în şoaptă şi mă prinse iarăşi de încheietura mâinii. Îşi petrecu apoi celălalt braţ pe după mijlocul meu şi mă împinse uşor în bucătărie. Lumina puternică a becului de o sută de waţi

spânzurat în tavan făcea albul chiuvetei şi verdele crud al bufetului insuportabile, încât am simţit nevoia să închid ochii; O dulce ameţeală, un bizar sentiment de „deja trăit”… Silvia mă scutură energic şi se răsti, de astă dată cu glas tare:

— Ce, l-ai văzut deja, nu? Ei, şi? Dacă ai de gând s-o faci pe fata mare, să ştii că eu…

Nu-şi termină ameninţarea. Îmi revenisem şi încercam să mă smulg din strânsoarea ei. Nările inspirau parfumul ei de damă dichisită sărbătoreşte, ochii rătăceau pe bluza din satin roşu-sângeriu, iritaţi şi intrigaţi de nestatornicia reflexelor… Oboseala drumului şi a grijilor, emoţia aşteptării sublimei clipe, lumina deprimant de puternică din bucătărie, impresia că nu pot cuprinde încă dimensiunile nenorocirii care mă lovea atât de brutal… toate la un loc îmi dăduseră o scurtă senzaţie de prăbuşire în gol. Mă jenam de Silvia, neştiind prin ce gest ori cuvânt s-o mint că nu se întâmplase, totuşi, nimic. Încercând un aer grav şi scârbit:

— Ce caută aici? Cine l-a adus?

Silvia oftă, ridică nervoasă din umeri, apoi se strădui să mă liniştească. Cum să nu-l fi primit? Când garsoniera era chiar a lui şi le-o închinase la un preţ de nimic. Miruna îmi promisese solemn că din această toamnă avea să-şi afle altă gazdă, însă nu se ţinuse de cuvânt. Îmi comunicase în treacăt, într-una din ultimele scrisori: nu găsise ceva rezonabil, dar mai căuta. O mică minciună, să treacă timpul şi să abandonez încet-încet speranţa. Comodă din fire, găsea în garsonieră un chilipir de care nu se putea despărţi, deşi ambiţia de a locui în apartamentul fostului… mă afecta esenţial şi-i relativiza permanent dovezile şi pretenţiile de lealitate faţă de mine. Confort unu îmbunătăţit, la un sfert de oră de Universitate şi cu o chirie de numai trei sute de lei pe lună pentru amândouă, locuinţa părea, într-adevăr, o găselniţă fără pereche. Părinţii ştiind că o costă cinci sute, ea avea în fiecare lună un supliment de trei sute şi cincizeci de lei la rubrica „buget secret”. Mai mult, chiria n-o plăteau decât atunci

când binevoiau, trimiţând-o prin poştă pe adresa unui oarecare Zăhan. De ce nu pe adresa lui? Simplu: Petre Drăguţ completa din propriul buzunar suma, până la un preţ acceptabil pentru Zenobia Drăguţ, mama sa. Ex-soţia lui obţinuse la divorţ copilul şi dreptul de a rămâne în apartamentul conjugal. El primise în schimb garsoniera de la etajul opt, dar prefera să locuiască în vila ultraconfortabilă a familiei. Zenobia, văduvă şi pensionară, se bucura să-şi aibă unicul odor lângă ea, îl îngrijea cu multă dragoste, îl răsfăţa chiar, dar cerea, pare-se, chiria garsonierei pentru cheltuieli gospodăreşti. Or, fiind o femeie mai mult decât chivernisită, era puţin probabil să se arate mulţumită de suma derizorie pe care o plăteau cele două fete. Unul dintre obiectivele vizitei mele era tocmai discutarea acestei situaţii ingrate. Să calc prima dată consemnul tăcerii, impus chiar de mine, şi să-i comunic o somaţie ultimativă: nu mai suportam s-o ştiu în acea locuinţă şi datoare în fiecare lună insului care…

Prezenţa asistentului Petre Drăguţ la sărbătorirea zilei de naştere a Mirunei nu era nefirească în chip absolut. Inclusiv în varianta sosirii lui fără invitaţie. Din ceea ce aveau să-mi mărturisească mai târziu Silvia şi însăşi Miruna, era chiar mai „explicabilă” decât mi-o puteam închipui.

Miruna apăru în prag. Albă, graţioasă, elegantă, gătită pentru bucurie. Disperarea şi revolta se topiră brusc într-o apatie mută, dureroasă şi dulce. Sublima secundă, de patru luni jinduită. Mă fixa cu un amestec de surpriză, încântare şi ciudă. Zâmbi în cele din urmă şi lăsă braţele pe jumătate goale să-i atârne moi pe lângă trup…

— Ai picat bine, cum nu se poate mai bine!

— Dacă nu-ţi convine, pot să şi plec! i-am răspuns pe un ton de potolită ironie. Nu mă gândisem încă la o asemenea perspectivă. Realizam însă, trist şi neputincios, că întâlnirea noastră se consumase deja, faci şi aiurea, şi o alta pentru lunga mea aşteptare nu era posibilă în zece eternităţi. Parcă nici nu mai sufeream atât la gândul stupidei situaţii în care mă trezisem, să dau ochii şi să

coabitez, cine ştie cât timp, în aceeaşi odaie cu fostul amant al iubitei, cât pentru totala nepotrivire între revederea imaginată de mine – o explozie de tandreţe într-o nesfârşită îmbrăţişare cu lacrimi şi dulci dezmierdări – şi cea trăită efectiv, absurdă şi rece ca o despărţire, îi cunoşteam prea bine oroarea faţă de efuziunile sentimentale cu martori, intuiam şi jena provocată de prezenţa în odaie a persoanei indezirabile, inhibiţia stârnită de descoperirea mea în bucătărie… şi, totuşi, mi se părea că-şi trădează vinovăţia tocmai prin incapacitatea de a ignora senină, dezinvoltă, situaţia, sărind de gâtul meu.

— Cum să pleci tu? Are să plece el, bineînţeles, el are să plece… îmi spuse, dar nu Miruna, ci Silvia, peste umăr, grăbindu-se să dispară spre a ne lăsa singuri. Miruna se răsuci pentru a-i face loc să treacă, poalele se unduiră o clipă şi ochii mei lunecară, fără voia lor, pe liniile şi rotunjimile înnobilate de catifeaua albă a rochiei. Delicată şi, totuşi, ispititor împlinită în toate acele forme care descântă privirea şi amăgesc în adâncuri sângele. Plinuri molatice şi goluri neliniştitoare, ademenind discret, ca o promisiune involuntară. Arăta însă puţin mai „robustă” decât o lăsasem în iunie, semn că „luase” iarăşi cele două kilograme care o necăjeau mereu. Pletele negre îi ajunseseră în dreptul umerilor şi căpătaseră frumoase ondulaţii din dreptul urechilor în jos. Şi le scutură brusc pe spate, cu un gest pe care îl credeam pierdut de când se tunsese, aruncând bărbia înainte şi clătinând energic creştetul spre a i se elibera fruntea. Rămase în această poziţie şi începu să se apropie cu un zâmbet de om amărât şi încurcat.

— Bine ai venit, dulcele meu… vai, ce situaţie tâmpită! Iartă-mă, *mon ange*, iartă-mă şi nu fi supărat… aşa un dor mi-a fost de tine şi uite, uite în ce mizerie te primesc! Vai, dacă aş fi ştiut că vii, nu-i vina mea, dar dacă aş fi ştiut că vii… Hai, sărută-mă şi fii înţelegător… şi fii cuminte, trece, trece şi asta, mon *doux ange*…

Ciuda şi pofta de arţag erau deja ruşinoase amintiri.

M-am desprins anevoie, dintr-o îmbrăţişare tulbure, precipitată, de o senzualitate care-mi stârnise sângele. Dorinţa, îndelung reprimată, îşi cerea drepturile. Mă simţeam şi o simţeam şi pe ea la capătul puterilor. Orgolioasele ambiţii ascetice se răzbunaseră pe noi, jocul de-a dragostea vaporoasă şi platonică prelungindu-se peste voinţa noastră. Sentimentul culpei era reciproc, ca şi regretul. Întâi amânase ea, din scrupule feciorelnice, şi eu mă supusesem, cuminte şi răbdător. După reluarea legăturii, în martie, o refuzasem eu, descoperind în graba ei de a mi se oferi intenţia unei compensaţii pentru „daunele” morale şi sentimentale îndurate şi, în acelaşi timp, un mod elegant, civilizat şi prozaic de a încheia definitiv povestea. Venise apoi rândul conjuncturilor potrivnice să amâne. După ultimul examen din iunie, grupa ei organizase o escapadă montană festivă spre a sărbători cum se cuvine sfârşitul sesiunii. Hotărâsem să ne alăturăm, dar numai ca prilej: tacit, din tandre întorsături de frază, ca de obicei în pudibonda noastră amiciţie, dădusem amândoi excursiei un scop anume. Avusese loc însă fără noi. Miruna trebuise să plece în grabă acasă, chemată la căpătâiul mamei bolnave. Obţinuse prin telefon aprobarea de a participa la următoarea serie de pregătire militară, aşa încât nu se mai întorsese în oraş decât la începutul lui august. Atunci când eu o aşteptam la Costineşti. Ajunsese şi ea la mare, însă cu familia, după ce eu plecasem de mult. O vară tristă, pustie şi confuză, cu speranţe-utopice, năruite pe rând de fiecare nouă epistolă a ei.

La capătul a patru luni de despărţire „o aveam iarăşi în braţe şi mă simţeam Ăżasemenea premiantului pe care părinţii îl necăjesc exagerat, întârziind să-i ofere promisul cadou de sfârşit de an şcolar. De data asta, fără niciun dubiu, venind de vineri seara şi stând până duminică la prânz, orice s-ar fi întâmplat... îi înlănţuisem mijlocul şi ea, supusă, îşi împreunase palmele calde pe ceafa mea. Puteam privi de aproape şi nestingherit în ochii ei. Giuvaierul cel mai scump. Două picături de albastru palid,

cald şi odihnitor, într-o montură abia sesizabilă de verde-brun. Nu-mi lăsau nicio speranţă: cu ele stăpânea autoritar lumea în care eu, etern fascinat, mă simţeam un infim grăunte de nisip. Tot lor le datora şi căutătura insistentă a bărbaţilor întâlniţi pe stradă, şi invidia ascunsă a colegelor, şi, în bună parte, poate, titlul de Miss *Boboc*, cucerit Id balul din prima ei lună de facultate (căpătase atunci, e drept, vremelnic, şi o poreclă: Boboaca). Frumuseţea Mirunei! O dilemă anevoioasă, din momentul în care ignorai albastrul delicat al privirii. Era greu să ¡mai distingi între fericita întâmplare a naturii şi pedanteriile ce ascundeau mici imperfecţiuni. N-o văzusem, de pildă, decât rareori râzând sincer şi cu poftă: avea doi incisivi mai laţi ce trebuiau păziţi cu străşnicie de ochii lumii. Zâmbetul ei, în compensaţie, ajunsese la rafinamentul controlat a zeci de nuanţe, una mai personală şi mai fermecătoare decât cealaltă. Sprâncenele negre, frumos arcuite… Privite de aproape, trădau o conformaţie originară mai puţin zveltă şi elegantă şi nu tocmai subţire. Curăţenia fără cusur a tenului nu spunea nimic despre zestrea naturală, la o cosmeticiană ce se ambiţiona să le dovedească Celorlalte că pielea măiestrit întreţinută nu are nevoie de fard. Marea artă a cosmeticii, pretindea ea, e să munceşti mult şi să nu pară a fi adăugat mai nimic. Un strop de rimel pe gene, o vagă nuanţă de albastru pe pleoape… atât. Restul stătea ascuns, ca icebergul în apă. Preparate proprii, creme, loţiuni scumpe, totul ca să păstreze curăţenia şi albeaţa naturală a tenului, să întârzie cât mai mult apelul la pudră sau fond de ten. Părul, natural negru, nu cunoscuse nici el vopseaua. Beneficia însă numai de şampoane speciale, alese cu mare grijă, care-i întăreau culoarea, îi dădeau o plăcută moliciune şi frumoase străluciri. În primul an de facultate, paradoxal, ca o sfidare parcă a extravaganţelor capilare dimprejur, îl purta strâns într-o coadă simplă şi groasă. O fundă albastră ori o spelcă aleasă cu mult gust îi dădeau coafurii minima pedanterie spre a nu părea grosieră. Ea era însă Boboaca, bruneta cu ochi albaştri de la filosofie, o mică vedetă a lumii

studenţeşti ivită peste noapte, ca prin minune, spre a descânta privirile celor din jur cu aerul ei de fetiţă cuminte, ambiţionată să descopere simplitatea rafinamentului; implacabil, parcă, văzând-o, rămâneai de fiecare dată cu sentimentul unui vis frumos pe care nu reuşeşti să-l închegi. Într-un septembrie trist, la începutul anului doi de facultate, disperarea ei se revărsase asupra pletelor crescute până aproape de talie: se tunsese tifos. Abia acum, după un an, ele ajunseseră iarăşi în dreptul umerilor şi, ca noutate, se ondulaseră, formau bucle mari la capete, semn că nu aveau să mai cunoască poate, niciodată, forma cozii groase şi simple de odinioară.

O priveam de aproape, fericit să regăsesc amănunte inconfundabile, dovezi certe ale reîntâlnirii ei şi nu a alteia. Tăietura buzelor, culoarea lor, o aluniţă discretă deasupra sprâncenei drepte, rozul umed de la încheietura ochilor, albastrul de cerneală fină al irişilor, linia delicată a nasului… Acest chip, aflat acum la câteva palme de al meu, el şi nu altul mă urmărise îndărătnic prin vise, mă stârnise la un drum de cinci sute de kilometri… Ştiinţa că el există nu-mi dădea pace. Cum să fiinţeze fără mine? Şi, totuşi, timp de patru luni, departe de ochii mei, el se întreţinuse cu aceeaşi ambiţie şi migală pentru a se înfăţişa altor priviri, se deplasase prin lume, zâmbise în cine ştie câte nuanţe de plăcere sau bucurie… Acum reajunsese sub ochii mei, în puterea lor, revenise ca după o lungă peregrinare şi, îmi plăcea să cred, restul universului murise pentru el, nimic din istoria trăită în absenţă nu-l urmărea. Cert, real, concret şi important pentru el eram doar eu. Cum el, pentru mine… Nu rezistam ispitei de a-i verifica realitatea şi, din când în când, îmi purtam buzele, ca într-o uşoară mângâiere, pe obrazul alb şi catifelat. Simţeam cum prezenţa ei adoarme în mine, ca un narcotic puternic, munţi de emoţii, incertitudini, temeri, amărăciuni. Regretam deja asprimea cu care o judecasem. Fusesem un neghiob prăpăstios, lipsit de tact şi delicateţe. Cunoscând oroarea ei de exhibiţionism sentimental, ar fi trebuit să trec senin şi gentil peste aceia reacţie ambiguă

de la descoperirea mea şi să aştept clipele de singurătate. Doar împărtăşeam şi eu convingerea: marile sentimente sunt pudice, făcute pentru intimitate. De câte ori, trecând pe aleile parcurilor şi chiar pe străzile din centrul oraşului, întâlneam perechi sărutându-se, ea întorcea capul jenată: „Doamne, cât pot vulgariza un lucru atât de frumos prin mândra lor indiferenţă!” îi dădeam dreptate şi evitam să provoc scene de tandreţe în public. Deşi, tot ea, mai ales în perioada din urmă, avusese de multe ori capricii care-i contraziceau gustul pentru decenţă. Nu mi se păruseră deloc „vulgare”.

I-am cerut iertare şi, în loc de răspuns, îmi aşeză un sărut fugitiv pe buze şi rosti câteva cuvinte de admiraţie pentru buchetul de crizanteme. Era „fastuos ca o sărbătoare imperială”. Măgulit, amintindu-mi de cadou, m-am grăbit să-i întorc complimentul, admirându-i rochia. Catifea albă, subţire şi moale, strânsă în talie şi cu un guler decupat în V. O garnitură discretă, tot de catifea, dar roşie, tăia albul şi-l despărţea de rozul pielii: cordonul cu două capete inegale atârnând pe pântec, tivul mânecilor şi al gulerului ce închidea în el un alt V, mai scurt, mai subţire dar strălucitor – lanţul de aur cu o piatră mică de un albastru dulceag, uşor transparent, un safir pare-se. Ca întotdeauna: simplă, nesofisticată şi, totuşi, elegantă.

— Îţi place? Chiar îţi place? Nu arăt ca o mireasă la cununia civilă?

— Este minunată, dar îi lipseşte ceva esenţial…

— Ce-i lipseşte? se arătă surprinsă şi se retrase un pas înapoi spre a-mi cerceta mai bine chipul. Nerăbdare, bănuială, bucuria iţindu-se deja într-un zâmbet agitat. Urma, bineînţeles, un dar. Ce putea fi? Ceva vestimentar, fără îndoială… Dar ce anume? Mi-am aşezat cu gesturi solemne pe masă ştaiful de intelectual ajuns, acoperindu-l apoi cu trupul. Fără şoc, surpriza nu mai avea niciun farmec. Am scos obiectul şi, crispat de emoţie, m-am răsucit încet pe călcâie, purtându-l prin aer într-o volută ascendentă…

— Nu se poate! exclamă înmărmurită şi duse

amândouă palmele în dreptul obrajilor, de parcă ar fi vrut să-şi pipăie faţa, spre a se încredinţa că nil visează.

— Ba, se poate şi este exact ceea ce-ţi lipsea la această superbă toaletă!

Nu mă îndoisem nicio clipă de succesul darului meu. Era o… pălărie. Însă nu una oarecare: era chiar aceea pe care Miruna şi-o dorea demult şi mi-o descrisese în nenumărate rânduri. Ceva pe gustul anilor ’20, dintr-un fetru alb şi gros, cu borul mare şi calota discretă, mărginită de o panglică îngustă, din mătase roşie. Se lipea perfect pe toaleta ei din acea seară: alb imaculat, cu rare şi subţiri incizii de roşu. Pălăria îi dădea o vagă notă de extravaganţă căutată, însă femeilor le sunt întotdeauna îngăduite midie „excese” în materie de vestimentaţie. Cum însăşi Miruna mă asigurase: *bon-chic-ul* înseamnă un amestec personal de sobrietate şi extravaganţă, mai mult decent în cazul bărbaţilor şi mai mult excentric în cel al femeilor.

O admiră câteva clipe, răsucind-o cu teamă pe vârful degetelor, ca pe un obiect scump şi fragil, fugi apoi în baie să şi-o potrivească pe creştet. Întârzie câteva minute, timp în care mi-am dezbrăcat balonzaidul şi l-am aşezat în cuierul din hol. O tresărire scurtă şi violentă, ca un şoc electric, la vederea uşii cu sticlă mată, în dosul căreia se auzeau glasuri. Uitasem! Bucuria, liniştea şi siguranţa, pe nesimţite recâştigate, păliră brusc. Mă aştepta o încercare cumplită: să petrec, cine ştie cât timp, în aceeaşi încăpere cu omul care… Nici născocitorii infernului n-au avut sadismul de a imagina o asemenea tortură. Pentru care mă simţeam absolut nepregătit psihologic! Cum să rezist? Ce atitudine s-ar fi potrivit. Situaţiei? Cum să-l ignor sau, şi mai bine, să-l silesc să plece? O senzaţie de agasantă neputinţă, spulberată ca prin: minune de reapariţia Mirunei. Călca alene, răsucindu-şi afectată capul, spre a putea fi admirată din toate unghiurile. Întârziase pentru a-şi strânge părul la spate, într-un coc turtit şi vertical. Şi-o aşezase pe-o parte, cu borul uşor coborât în faţă, ceea ce-i dădea un aer de rafinată eleganţă.

— *Voilà, monsieur Gabroche*! *Qu'est-ce-que vous dites*?

— …Nu am cuvinte! Şarmantă… aristocratică… vetustă… Enigmatică… Miss Fatality in persoană, descinzând dintr-un Plymouth opulent şi negru pentru un five *o'clock* subţire.

Închise ochii şi inspiră de câteva ori adânc. Zâmbea melancolic, de parcă ar fi savurat o clipă unică. Îşi dorise mult o asemenea pălărie, pentru care se considera predestinată. În ciuda eforturilor, nu şi-o putuse procura, deşi nu se uita niciodată la bani când îşi dorea un obiect pentru toaletă. Magazinele îi oferiseră însă numai modele stas, exact contrare celui dorit (borul mic şi calota mare, singurul alb găsit fiind un crem decolorat), iar atelierele particulare se lamentau fie de absenţa tiparului adecvat, fie a unui fetru pe gustul ei. Cu puţin noroc şi cu multă alergătură, reuşisem să-i împlinesc visul. O avea, în sfârşit, şi orgolioasa ei previziune se dovedea întemeiată: ea şi pălăria păreau predestinate una celeilalte. Se apropie la fel de afectată, mă privi provocator printre gene şi-mi întinse cu un aer dezinvolt mina să i-o sărut. M-am conformat cu plăcere, întorcându-i privirea insinuantă şi, pe neaşteptate, mi s-a năzărit că am în faţă o străină frumoasă şi inaccesibilă, în gesturile căreia am ghicit, pe neaşteptate… asentimentul. O senzaţie de un gust ciudat, unic în felul lui: necunoscuta deschizând discret poarta pentru asediator! Ai admirat-o pe fermecătoarea întâlnită întâmplător la o agapă, ai şi dansat, eventual „cu ea, însă într-un chip cât se poate de cuminte şi oficial, fără să-ţi faci nici cea mai palidă iluzie… Şi dintr-odată, cercetând în treacăt un colţ îndepărtat al mesei, îi descoperi ochii aţintiţi asupra ta. O singură clipă, atât, una singură, cât să fie conştientizată, totuşi, reciproc, întâlnirea şi ceva nedefinit şi nedefinibil din privirea ei să-ţi exprime, parcă, tulburătoarea încuviinţare: da, dragul meu, povestea poate. Începe! Instantaneu, pe oglinda calmă şi nepregătită a sufletului pornesc să reverbereze la nesfârşit undele bucuriei, neliniştii, vanităţii, dorinţei, îndoielii,

speranţei… Şi, mai ales, ale unei chinuitoare nevoi de verificare. Pentru cel mai mărunt gest semnificativ, neîndoielnic, eşti în stare să uzezi de toate tertipurile pe care amorurile defuncte ţi le-au lăsat moştenire. Când l-ai obţinut însă, eşti deja de mult în poveste…

Miruna, în pasiunea ei pentru pedanterie, cocheta discret, într-ascuns, şi cu ideea „misterului”. Cum să lipsească din ambiţiosul ei program auto constructiv tocmai un obiectiv atât de important?! O încânta teribil să-i spui că are ceva „straniu”, „ciudat”, „inefabil” sau, cel mai bine, „enigmatic” în privire, în zâmbet, în gesturi. Un compliment rar şi riscant, care pe atâtea alte fete le-ar fi făcut să se jeneze, pentru ea constituia o plăcere sinceră: chiar aşa voia să fie! De ce numai în cărţi şi filme să existe femei greu de cuprins în gând şi intuiţie? Chiar este imposibil să-ţi procuri şi în realitate această piatră rară pentru toaleta esenţială a fiinţei tale? Consecinţa: în dosul celor mai diverse şi mai banale preocupări (îndeosebi în primul ei an de facultate, înainte de a primi lovitura cumplită a realităţii), descopereai, pe neaşteptate, dorinţa ascunsă de a-şi spori cu orice preţ misterul. Îşi făcuse, cred, în secret, şi o listă de reguli obligatorii pentru atingerea acestui scop. Prima era aceea de a vorbi cât mai puţin şi fără pasiune. Majoritatea contemporanilor, însă, traduc neparticiparea la Conversaţie în chip dihotomic: ori e proastă, ori e prea deşteaptă şi nu vrea să-şi răcească gura de pomană! Ea nu era niciuna, nici alta. Se străduia să convertească „filosofica” tăcere în mister. Urmau la rând alte imperative, culese de-a lungul adolescenţei de prin *best-sellerurile* tuturor timpurilor de la Gutenberg încoace: romanele cu femei frumoase şi bărbaţi topiţi de dragoste pentru ele. Reţeta lor cuprindea, pare-se, următoarele sfaturi-prescripţii: să fie uşor distantă, gravă cu măsură şi mereu absentă, să-şi dezvăluie căldura cu zgârcenie şi numai în intimitate, să privească şi să zâmbească numai în anumite feluri, studiate în prealabil dinaintea oglinzii, să gesticuleze puţin şi reţinut, să nu aibă prea mulţi prieteni şi să evite cu orice preţ

confesiunile, să comită, uneori, mici excentricităţi pe care să nu şi le poată explica nici sieşi, să fie. Tot timpul de o eleganţă simplă dar rafinată, machiată discret, să nu poarte pantaloni decât în cazuri de forţă majoră, să afişeze plăceri variate, selecte şi, câteodată, ciudate, cum ar fi aceea de a se plimba dimineaţa, singură, prin parcuri… Le respecta pe toate, fără a fi însă o singură clipă falsă, artificială sau, cum foarte bine ar fi putut să fie – caraghioasă. Când i-am descoperit secretul, destul de târziu totuşi, m-am grăbit să-i admir talentul actoricesc. O puteai judeca de infatuare, de preţiozitate, de mizantropie (aşa cum mi-am auzit, nu o dată, colegii făcând-o, înainte de a mă afişa cu ea: „E bine făcută fetiţa, dar cam sclifosită…”), însă nu te îndoiai că e felul ei firesc de a fi. Păstra o naturaleţe rezonabilă care, pusă alături de zestrea naturală de excepţie, te făcea să nu mai bagi de seamă micile ciudăţenii: oricum ar fi, dacă este aşa cum se vede de la distanţă, îşi poate permite o mie de defecte ascunse. Am rănit-o profund, ceea ce m-a făcut să regret ulterior, ambiţionându-mă să ridiculizez „misterul feminin. Mă săturasem de tăcerile ei prelungite, de puţinătatea cuvintelor şi gesturilor de dragoste (în acel început de istorie amoroasă), de deprimanta (pentru mine) imposibilitate de a pătrunde în intimitatea ei. Iubea mult muzica simfonică, poezia franţuzească, pictura impresionistă… O faţadă. În dosul ei? Într-un doi mai, la un picknick, *am* prins curaj şi am atacat. I-am spus, cu o amabilitate maliţioasă, că toate eforturile ei sunt inutile, întrucât preţioasa virtute la care aspiră nu se află niciodată în recuzita de calităţi a femeii, ci în mintea bărbatului. „Misterul feminin” nefiind decât o ficţiune drăguţă, născocită nu de înţelepţi, ci de inculţii cavaleri medievali, din lipsă de altă ocupaţie mai utilă şi mai onorabilă decât transformarea asediului amoros în raţiune suficientă de a fi. Mi-a replicat plină de amărăciune: „Cât de onorabilă este atunci ambiţia contemporanilor de a-i confisca femeii totul, dar absolut totul? De a o poseda ca pe un joc de cuburi sau ca pe o revistă licenţioasă, avându-

i în orice moment la dispoziţie cele mai intime feţe?…” M-am grăbit să dau puţin înapoi, nedându-mi seama că răutatea mea devenea şi mai brutală: „Misteriosul «etern feminin» –, dacă există, nu trebuie căutat de femeie prin false şi ridicole cochetării, ci el este, dacă este, intrinsec fiinţei sale şi, atunci, poate foarte bine începe şi după ce ţi-a oferit toată intimitatea ei, stând răstignită pe eterna cruce a patului”. (Camil Petrescu, nu?) Miruna se cufundase într-o tăcere amărâtă şi blazată, din care mă privea decepţionată. N-o înţelesesem deloc! Am conchis împăciuitor: şi dacă n-ar fi existat, îl fallait *l’inventer comme Le Dieu* de *Amour*! Fiind, la urma urmei, la fel de necesar femeii ca şi bărbatului… Compromisul meu însemna o capitulare fără luptă, însă era tardiv şi ridicol să mai îndrept ceva. O rănisem într-un punct sensibil. Mă privi sfidător şi trist: „Eternul feminin este chiar feminitatea, domnule Gabrea! Care nu este un dat nativ, ci o condiţie existenţială ce trebuie cucerită. Este anevoioasă construcţie de sine într-o lume dominată şi obsedată de virtuţile masculinităţii…” M-am simţit mic şi am început să regret.

Nu mă îndoiam că şi gustul ei pentru acel gen de pălărie provenea tot din preocuparea de a-şi spori misterul. Descoperise şi ea că o notă de vetusteţe vestimentară, una bine aleasă, intrigă ochiul, îl încântă şi-l îmbie la visare. Ceea ce se şi verificase, prin imprevizibila senzaţie de înstrăinare şi de necunoscut cu care mă delectam: tânăra în alb ce se apropia de mine spre a-şi plăti darul era Miruna şi parcă… parcă nu. O uşoară incertitudine, producând stranii şi plăcute emoţii. Mi-am propus în gând un dar pentru sărbătorile de iarnă: altă pălărie, care să dispună însă şi de acel minunat accesoriu, inegalabil în sporirea misterului – voaleta. Îmi dădeam seama că nevoia mea de enigmatic devenise mult mai mare decât a ei, dar nu mă puteam opune. Nu puteam şi nici nu aveam chef să pot.

(Din acest punct al povestirii, monologului subiectiv şi univoc al eroului narator i se adaugă un altul, la fel de

subiectiv, însă mai scurt şi mai limpede, cel al eroinei narate. Sunt pagini din jurnalul ei de fată pedantă, cu gustul intimităţii şi secretului. O istorie cronologică a poveştii, aşa cum a văzut-o ea. Explicaţia prezenţei acestor pagini în mâinile naratorului se află la celălalt capăt al cărţii. I-au fost trimise acele însemnări care-l priveau. Dintre acestea, el le-a ales pe cele mai semnificative şi le-a răsfirat în ordine, grupate, printre paginile sale. A ieşit o potecă scurtă şi dreaptă, tăind încurcatele rătăciri ale unui drum ce duce, în cele din urmă, tot în acelaşi punct final.

File de caiet mecanic, un vernil pal, cerneală albastră şi uneori neagră, din loc în loc adnotări ulterioare cu pastă roşie (spre a mă avertiza asupra unor amănunte semnificative). Caractere mari, egale, discret înflorate şi aplecate spre dreapta. Prima însemnare are deasupra o dată surprinzător de timpurie, „preistorică" pentru cronologia legăturii noastre. Doi ani şi o săptămână înaintea serii în care descindeam, pe neaşteptate, la ziua ei de naştere…)

Joi, 16 octombrie

Spleen, pustiu, spleen, nicio veste, spleen. – Un soare de jucărie pentru o natură muribundă. Urăsc toamna. Simt că mor odată cu iarba. Nu am chef de absolut nimic. Clacat la ultimul curs. Matematică. Puah! *Cred că profica m-a luat deja la ochi. A treia oară într-o lună când sar peste cursul ei. De fapt, n-am fost decât la al doilea. A priceput cu siguranţă că nu-i suport materia. Dacă ar* (¡ti *că mama e profesoară de matematică s-ar dumiri. N-o suport* nici *pe ea*: *poartă verde cu lila şi pantofi-cipici, când are pulpe scurte şi groase. Corupt Cleo şi plecat amândouă să ne căutăm cizme. Fete prevăzătoare*! *Nici urmă. Doar câteva perechi rămase de acum un an sau doi sau trei, bune să încolţi elefanţii în ele. Găsit, în schimb, miracol între miracole,* una *pereche superbă de ciorapi gri-fumuriu, cu reflexe sidefii. Pânză de păianjen. În sfârşit, pot lega la ceva şi bluza argintie de nylon. N-am purtat-o niciodată. Mi-a venit involuntar în minte un şirag de perle. Mari. Negre*! *Oho*! *M-aş mulţumi şi cu cinci onixuri ovale*

în montură de argint, numai bine lustruite să fie. Dacă striaţiile ar mai fi şi albăstrii… Vise!

Lenevit cu Cleo mai mult de un ceas pe terasă la Trubadurul. Două musculiţe la soare, *încărcându-şi bateriile pentru iarnă. Nu ne mai venea să plecăm. Patru ore de solemnităţi logico-sociologice ne făcuseră creierele schwaitzer. Parcul – trist, agonic, brun-cenuşiu, galben citron şi verde anemic. Un tablou, totuşi, în care să-ţi pierzi ochii şi să uiţi să mai gândeşti. Mă simţeam, în sfârşit, liniştită, regăsită, capabilă să înfrunt pustiul.*

De la şase la opt seara, făcut figuraţie la un simpozion. Comunicări despre P.P. Negulescu. S-*au desfăşurat cei din anii trei şi patru, noi trebuind să facem asistenţă şi să-i aplaudăm. Să-i invidiem şi să le urmăm exemplul. Plictiseală, decepţie, saţietate. P.P. Negulescu nu-mi spune nimic. Am impresia că-i cunosc opera, deşi nu i-am citit un singur rând. M-am distrat puţin „admirând" febleţea Silviei. Mi l-a arătat pe formidabilul Şt. G., de care s-a îndrăgostit fără să-l fi văzut. O mică celebritate. Publică la gazeta studenţilor. „Studinte în drept fi publicist-decepţie. Mi-l închipuiam, altfel*: *înalt, bărbos „cu o figură cruntă, fumând pipă fi privind detaşat peste lume. E potrivit de statură, slab, spin, ceva între brunet fi şaten. Doar pletele îl mai salvează.* Le poartă *haiduceşte, pe umeri. Şi ochelarii cu ramă aurită pe care şi-i pune la lectură şi-i dau un aer de intelectual subţire. O voce surprinzător de groasă pentru mutra lui clorotică şi nişte intonaţii grave, evident căutate. Îl ştiam de fapt din vedere. Odată, mergând spre Universitate, l-am văzut de două ori venind din faţă la interval de numai două sau trei minute. Şi-a închipuit că prima oară nu-l văzusem, a alergat pe celălalt trotuar şi a apărut iar dinaintea mea. Altfel nu se explică. Ca să mă studieze. Ori ca să-l studiez şi eu, pesemne. Ce să văd la el*? *Un costum maroniu, şifonat şi prost croit, şi nişte pantofi prăfuiţi şi scâlciaţi în picioare. Pe Silvia au încântat-o articolele lui de prin revistele studenţeşti de anul trecut, reviste adunate de portar ca hârtie de împachetat. Pe mine, nici intelectual nu*

m-a convins. „Ontologia lui P.P. Negulescu”. A *fost un savantlâc de duzină, preţios şi. Gol, un fel de a spune complicat şi sonor ceea ce poate fi exprimat simplu şi limpede. Un viitor dascăl de filosofie cu veleităţi literare. Dintr-un oarecare orăşel de provincie*.

Spleen. *Nu mă pot aduna*. „Je suis comme le roi d’un pays pluvieux, / Riche, mais impuissant, jeune et pourtant très vieux… *Baudelaire e senzual şi volburos până şi în disperarea pură, fără temei şi logică. Un sincretic. Trăieşte angoasa cu simţurile*. Spleen-*ului Verlaine e suferinţă abstractă, reţinută, parcă şoptită. Nu se confundă cu plictiseala şi saţietatea, ca la Baudelaire*. „Les roses étaient toutes rouges, / Et les lierres étaient tout noirs. / Chère, pour peu que tu te bouges, / Renaissent tous mes des espoirs…” *îl iubesc mai mult. Preferă acuarela. Ca şi mine*. Aquarelles! *Dacă le-aş avea la mine, poate m-aş linişti mâzgălind. Unde? În cameră, sub ochii lor? Aici, în sala de lectură? Nici după miezul nopţii nu e goală. Smaranda s-a angajat parcă s-o păzească peste noapte. Capot de nylon matlasat, rozul bombon al prostului gust, pantaloni de pijama din bumbac galben cu floricele albastre. S-a adunat turceşte pe scaun, nemişcată cala o rugăciune. Se luptă cu indienii. Mâine avem seminar budist. Îl vom înlocui pe Brahma cu Nirvāṇa. Fiindcă e mai uşor să cauţi în pustiul din tine nimicul unei stări de abulie decât plinul unei zeităţi infailibile. Să fim pesimişti, adică înţelepţi: lumea este o imensă şi stupidă Maya, în care doar Atman este cert şi absolut. Fericirea înseamnă să faci „curăţenie” în Atman-ul tău, spulberând încet-încet vânzoleala ambiţiilor şi speranţelor deşarte, renunţând, renunţând, renunţând… până ce nu ţi-a mai rămas decât Nimicul. Pur, rarefiat, limpede*. TAT *TV AM AŞI*! *Da. Poate că da: la capătul drumului în mine însămi mă aşteaptă „acela”, care sunt EU, însă nu Brahma, o pustie şi resemnată Nirvană. Tăcerea lui V. Mă împinge implacabil spre ea. Sunt treizeci şi patru de zile de când aştept de la el un rând. NIMIC. Pustiu, tăcere, uitare. Din vraful de scrisori ce umple în fiecare zi masa portarului, niciuna nu*

este a mea. Aşteaptă să mă ruinez până la temelii. Să mă reconstruiască, apoi, aşa cum îi pofteşte inima.

(Bucuria de a mă fi aflat atât de devreme în conştiinţa ei, când mai erau patru luni până la cuvintele schimbate în faţa decanatului şi cinci până la prima întâlnire, s-a topit odată cu descoperirea portretului. Aşa mă văzuse ea şi-mi era greu să nu recunosc că, privit fără îngăduinţă, puteam să arăt şi astfel. Ideea că spaţiul pe care mi-l acorda în jurnal şi chiar ambiţia ei de a mă desfiinţa rapid, din câteva trăsături de condei, putea să trădeze şi altceva decât dezgust nu reuşea să mă liniştească. Prea arătam deplorabil! Şi, mai ales, trecând strada şi alergând pentru a-i ieşi a doua oară în faţă. Aşa se întâmplase, dar nu-mi făcea deloc plăcere să aflu că-mi sesizase mişcarea. Dimpotrivă. Îmi fusese arătată cu câteva zile înainte, din tramvai, de către un coleg: „Uite-o, domnule, şi pe noua noastră *Miss Boboci* Aia în roşu cu părul făcut coadă, Fane, aia care se ridică acuma pe vârful picioarelor… O vezi? Bunuţă, nu? Are fetiţa nişte ochişori albaştri, ceva de spaimă… Era în staţia din centrul oraşului, aştepta un alt tramvai. O redescoperisem pe stradă, o recunoscusem, dar prea târziu. Nu-i văzusem ochii. Ori îi văzusem, dar nu îndeajuns. Simţeam că trebuie să-i cercetez din nou, atent şi cât mai de aproape. Puteam să amân operaţia, fiind studentă la aceeaşi facultate cu mine, frecventând deci, zilnic, aceleaşi săli şi coridoare. Ispita se dovedi mai puternică decât raţiunea. M-am trezit alergând peste drum, hotărât s-o mai întâmpin o dată din faţă, de parcă ar fi fost o trecătoare absolut necunoscută, pe care oraşul putea s-o înghită înapoi şi să nu mi-o mai scoată niciodată în cale. Eram absolut sigur că nu mă zărise. Avea o privire absentă, căutând numai înainte şi nevăzând parcă decât înăuntru. Un aer auster şi discret melancolic. „Toaleta” ei pentru stradă. Nicio clipă nu mă gândisem să mă arăt *pe mine*, spre a-i pătrunde în conştiinţă. Dimpotrivă, speram să nu mă vadă, pentru a exclude orice probabilitate de a-i apărea de două ori dinainte, la un interval atât de scurt. Din păcate, mă

observase de ambele dăţi, ceea ce reuşea să-mi trezească şi acum, târziu, după mai bine de doi ani, un sentiment de jenă. Vag dar incontestabil.

Cea mai mare şi mai neplăcută dintre surprizele procurate de însemnările ei a fost însă acel misterios V. Neştiind nimic despre existenţa lui, lipsea cu desăvârşire din textul meu. Începeam să mă întreb: şi dacă era o variabilă ascunsă, care făcea toate epuizantele sinusoide ale monologului meu zadarnice, asemenea rătăcirii într-o pădure?

Se amuză umblând cu degetele pe ceafa mea proaspăt tunsă. Căuta pletele. Pe un ton jucăuş îmi comunică judecata de grija căreia nu reuşisem să scap tot drumul: arătam sobru, cuminte, sclivisit… dar bine. Un tovarăş profesor. Îmi adulmecă îndelung obrazul, ezită, în cele din urmă aprecie cu nota opt noua mea loţiune *after shave*. În rest… pozitiv. La sacoul meu de catifea bleumarin (o investiţie apreciată ca „foarte bună”), eleganţa miruniană cerea, totuşi, un pulover alb, pe gât, însă numai unul subţire, din lână foarte fină. Mi-ar fi dat aerul sportiv care face întotdeauna farmecul unui bărbat modern.

M-am grăbit să pun capăt exigentei analize (cine ştie unde putea ajunge), reamintindu-i că mi-a fost dor de ea. Ţuguie drăgălaş buzele:

— Şi mie de tine…

Îşi sprijini, apoi, pălăria cu mâna stângă şi-şi încolăci tot braţul drept după gâtul meu, până ce ajunse cu respiraţia uşoară şi caldă la urechea mea. Mă întreba, în şoaptă, cât rămân în oraş. I-am răspuns cu glas tare:

— Până duminică la prânz…

Tot în şoaptă, după o mică ezitare, cu respiraţia precipitată: „Atunci… mâine îi fac vânt Silviei la cămin…

O trapă se deschisese sub picioarele mele, dar căderea în abis era o plăcută plutire. Emoţia îmi sugrumase brusc respiraţia şi-mi răscolea dureros sângele, prins parcă în strâmtoarea venelor ca o herghelie de cai sălbatici într-un ţarc. Cred că roşisem cum din copilărie nu mi s-a mai întâmplat. Mirifica perspectivă a unei nopţi die

dragoste fusese obsesia drumului meu, dar nu mă aşteptasem o singură clipă ca propunerea să vină din partea ei. Şi încă într-un chip atât de puţin echivoc. Niciodată nu discutasem despre doritul eveniment altfel decât prin aluzii discrete, scăpate cu mare precauţie în gesturi sau cuvinte. Nici chiar în primăvară, când apăruse în odaia mea hotărâtă să încheie definitiv conturile, nu făcuse mai mult decât să-mi aţâţe, stângace şi deznădăjduită, simţurile. O refuzasem delicat, povestind întruna despre viitor.

Şi acum, pe neaşteptate, Miruna renunţa la sfiala ei îndărătnică, la pudoarea pe care nu doar că i-o respectasem, dar o şi întreţinusem, şi mi se oferea. Banala propoziţie şoptită în ureche avea pentru mine luciri de piatră scumpă: era implicit, o recunoaştere a dorinţei ei, ceea ce depăşea toate declaraţiile de iubire făcute până atunci. Evenimentul venea într-adevăr târziu, dar venea aşa cum mi-l dorisem: firesc, logic, ca o desăvârşire a sentimentului de ale cărui carate nu ne mai îndoiam. Un an şi jumătate de întuneric, incertitudine şi scrâşnet de dinţi se convertea în lumină, aşa cum cele mai umile reziduuri pot lua, după anevoioase strădanii, chipul unor uimitoare opere de artă. Îndurasem cumplit, iertasem cu inima, aşteptasem răbdător şi speranţa transformării plumbului în aur se împlinea. Convins că am ajuns la lumină, mă pregăteam s-o strâng pe Euridice în braţe. Clipa când am descoperit în pragul bucătăriei privirea neplăcut surprinsă a unui dascăl de morală…

2

— Pardon, scuzaţi… Cleo vrea puţină apă, spuse grăbit, ascunzându-şi surpriza în dosul unui ton ce se dorea neted ca un răspuns dat la ghişeul de informaţii al gării. Se clătina uşor, înainte şi înapoi, înălţându-se pe vârfuri şi coborând pe călcâie, aşa cum obişnuia la seminarii, atunci când se voia admirat pentru uşurinţa cu care descoperea de faţă cu noi (deci cât se poate de „spontan”!) o corelaţie nouă şi subtilă între *datorie* şi bine. Aceeaşi emfază caraghioasă a omului ce imploră în fiece

Clipă şi cu fiece gest o unică etichetă: *superior*. Trecuse relativ repede peste şocul produs de descoperirea mea în bucătărie, şi încă atât de tandru înlănţuit de braţele Mirunei, şi se ambiţiona, pesemne, să-mi plătească neplăcerea suferită. Drept care îşi compusese mutra de suverană silă a omului ce se împiedică în întunericul din holul blocului de doi tineri îmbrăţişaţi: ce dracu', aici v-aţi găsit să… n-aveţi pic de ruşine!

Miruna tresări, răsuci speriată capul şi borul mare de fetru alb mă lovi peste obraz. Pălăria începu să cadă. Aş fi reuşit s-o prind fără dificultăţi, dar şi Miruna încercă simultan acelaşi lucru şi gesturile ei precipitate mă încurcară. Un moment de derută, care stârni pe faţa discret pudrată a spectatorului un mic zâmbet de satisfacţie. Făcu un pas înăuntru şi se opri, începând să răsucească nonşalant între degete paharul. Fără niciun cuvânt, Miruna mă împinse uşor din dreptul chiuvetei. Gestul ei, ca şi chipul alb şi fix, trăda o crispare sporită, ceea ce mă scoase din sărite şi mă făcu să expir cu zgomot aerul pe nas, ostentativ nervos şi nemulţumit. Fără să bage de seamă, tulburată, agitată, întinse mâna spre pahar.

— Nu-nu, lasă-mă pe mine, să nu te uzi pe mâini, spuse trăgând paharul spre piept şi schiţând un zâmbet de duioasă politeţe. Temându-mă ca nu cumva să insiste, am tras-o de-o parte, apucând-o aparent calm de antebraţ. În realitate, am strâns-o tare şi repetat, sugerându-i dorinţa mea ca scena să se termine cât mai repede. Nici ea nu avea altă intenţie, astfel încât se supuse imediat. El se aşeză în faţa chiuvetei, se aplecă uşor din mijloc şi dădu drumul la apă. La spate, puloverul de mohair. Gri, larg cât să-i ascundă pepenele tot mai voluminos de sub piept, se ridicase în timp ce stătuse pe fotoliu şi-i dezvelea acum, în întregime, rotunjimea bogată a feselor. Îi priveam scârbit dosul de vădană răscoaptă, pe care catifeaua ripsată a jeanşilor negri stătea să plesnească; şi-mi reprimam cu greu pofta: nebună de a-mi înfige bombeul pantofilor în el. Tentaţia era cu atât mai mare, cu cât, calculând posibila traiectorie a piciorului din poziţia în care mă aflam, îmi

dădeam seama că l-aş fi nimerit exact acolo. Parcă şi savuram mutra adânc şocată pe care ar fi întors-o către mine.

Piciorul a rămas totuşi cuminte la locul lui, absorbind cu greu energia căreia nu-i putea da dezlegare într-o atât de plăcută acţiune, şi Petre Drăguţ plecă liniştit, spunând, cu o, neaşteptată complezenţă». Ceva despre „damele" care nu beau tărie fără apă. Aveam să regret că buna creştere învinsese în acel moment şi nu fusesem în stare să tranşez simplu şi bărbăteşte duşmănia, în stilul atât de apreciat al filmelor americane.

În cameră a pătruns cu pălăria reaşezată pe creştet, ceea ce a trezit mai mult interes decât apariţia mea. Vai, ce bine-ţi vine… trăsnet, aşa model n-am mai văzut, precis e de comandă… semeni nemaipomenit cu tipa din *My fair lady*… Am aruncat un „bună seara" general şi m-am grăbit să strâng mâna lui Vasile Bogorici, singurul bărbat prezent, în afară de Drăguţ. De fapt, adunarea era mai săracă decât mi-o închipuisem. Se mai aflau de faţă doar încă două colege de grupă, Katy Mărăscu, prietena lui Bogorici, şi Cleopatra Vasiliu, o blondă dolofană, machiată strident, cu nişte pete obscene de roşeaţă pe obraz.

Silvia îmi oferi scaunul de lângă ea şi plecă să-mi aducă un pahar de pe masă. Locul mi s-a părut ideal: stăteam exact în colţul opus (pe diagonala camerei) fotoliului grena în care se lăfăia dascălul. Mai mult, scaunul se afla lângă şifonierul negru şi masiv, astfel încât puteam, în orice clipă, îndreptându-mă din spate, să nu văd acea parte din încăpere ce-mi provoca oroare. Apropierea Silviei era şi ea salutară: aveam cu cine tăifăsui, ignorând în felul acesta restul adunării. Sare, nu mă îndoiam, se afla centrată ca interes şi „respect" pe fotoliul grena.

M-am aşezat cu sufletul relativ potolit, hotărât să străbat cu olimpiană nepăsare infernul acelei nopţi. În spatele ei – alta, care promitea s-o răscumpere împărăteşte. Un gând ce trebuia să mi-l reamintesc ori de câte ori disperarea ar fi atins buza paharului. Şi mirosea,

apoi, atât de plăcut şi reconfortant, a vodcă, a pateu şi a castraveciori muraţi, a tutun fin şi a dame cochete. Un mic chef de intelectuali cuminţi, inteligenţi peste medie şi snobi cu măsură. Dacă n-ar fi fost o anume persoană de faţă, m-aş fi integrat cu plăcere. Să râd, să cânt, să dansez, să mă bucur cu ei laolaltă, ca în prima din cele trei zile ale unei fericite sărbători.

La cererea insistentă a blondei dolofane, Miruna trebui să rămână în mijlocul camerei şi să se răsucească pentru a-i putea fi admirată pălăria. Amuzată, intenţionă, în primul moment, să imite gesturile clasice ale unui manechin la parada modei. Cuprinsă de jenă, renunţă repede şi tot spectacolul se reduse la o piruetă grăbită, care-i tulbură o clipă cutele albe şi moi ale poalelor de catifea. Zâmbind larg, generos, vizibil mai mult decât ar fi avut chef, îşi ceru permisiunea de a dispărea câteva minute. Renunţând la pălărie, trebuia să-şi rearanjeze părul.

Silvia îmi puse în mână un pahar aproape plin cu vodcă şi-şi trase scaunul mai aproape. Se aşează cu faţa spre mine şi propti coatele pe genunchi, ajungând cu gura la câteva palme de urechea mea stângă. Întinse paharul să ciocnim:

— Haide… cin-cin! Aşa, noroc şi… fii tare! mai târziu am să-ţi explic eu tot carambolul ăsta. Acuma prefă-te şi tu că nu-l bagi în seamă şi povesteşte-mi. Spune-mi, înainte de toate, ce-ai-mai-scris!

Dacă o singură dată Miruna m-ar fi întâmpinat cu o asemenea întrebare, viaţa mi-ar fi părut din acel moment o plăcută şi senină levitaţie. Aş fi plutit dezinvolt peste lume, peste îndoieli şi incertitudini, peste duşmani şi nenoroc, ca în acele vise stranii şi rare. Atât de mult îmi doream s-o aud interesându-se, din proprie iniţiativă, de cealaltă mare iubire a mea. Imaginam, uneori, replicile simple şi reconfortante ale unui banal dialog: „Azi ai scris ceva?” „Ceva – ceva, dar nu prea… a „Nu eşti mulţumit de ce a ieşit?” „Ba, dar… mi-e teamă de părerea de mâine şi mă înspăimânt la gândul celei de săptămâna viitoare. Cea de

peste o lună nu mă îngrijorează: paginile vor fi deja la gunoi…” „Dă-mi şi mie să citesc, poate am, totuşi, vreo sugestie…”

Poza tot timpul o neglijentă indiferenţă faţă de veleităţile mele artistice. Nu ştiam ce să înţeleg. Intuise cât de mult m-ar fi bucurat interesul ei şi nu voia să mă răsfeţe? Ori se temea, efectiv, de orgoliul meu stimulat de certitudinea preţuirii ei? Sau, cine ştie, reticenţa avea, totuşi, un substrat lăudabil: încerca să se arate preocupată de întregul care eram, şi nu de o părticică, fie ea şi mai merituoasă decât tot restul… Deşi, la fel de bine, atitudinea ei rezervată îmi apărea, uneori, ca o răutăcioasă ispravă a unui dublet excentric, auster şi sadic ce-i lua, din când în când, locul: nu-mi oferea atenţia tocmai pentru că era firească şi, mai ales, o doream şi o aşteptăm. Sau…

Presupunerile se puteau înmulţi la nesfârşit. Existau o mie de raţiuni capabile să-i explice comportamentul. Bune, rele, generoase ori perverse, stupide sau întemeiate. Şi un singur şi simplu; motiv să renunţe la el: era fiinţa cea mai apropiată în momentul în care tocmai trăiam încâlceala haotică a speranţelor, tentaţiilor, incertitudinilor şi disperărilor începutului. O simţeam alături, dar la distanţa unui amic mereu uituc. Parcă aş fi acceptat, de astă dată, din partea ei, chiar şi tâmpita interogaţie cu care mă flatează cunoştinţele ocazionale: „Ce faci, *mai* scrii?” De parcă m-ar întreba: ce faci, mai mănânci?…

(Al doilea grupaj de file din jurnalul ei. Între ele – una din cele o mie de posibile explicaţii ale dezinteresului. Veche, abstractă, puţin plauzibilă.)

Miercuri, 29 octombrie

Singură, în haosul deprimant al camerei. Totul împrejur vorbeşte de vieţi amestecate, încâlcite, dezlânate, nesăţioase. Patru paturi pentru patru somnuri pentru patru vise înghesuite între patru pereţi… Ne vor strivi lucrurile. Ca şi cuvintele. Les Mots et les Choses – comme monsieur Foucault dixit! *Nu te poţi apleca peste fereastră de baricada borcanelor, cutiilor şi pungilor cu mâncare. Nu poţi lua o carte de pe etajeră fără să răstorni în pat*

sticluţe, spray-uri, *perii, farduri, tacâmuri, pixuri, stilouri, papiote albe, roşii, negre, verzi… antinevralgice, aspirine, pipete, vitamine A, B, C, D…* X, *Y, Z… Pe masă nu poţi aşeza degetul de cărţi, reviste, farfurii, tacâmuri, resturi de pâine, spray-uri, borcane cu gogoşari, castraveciori… cutii goale de conserve, ghemotoace de hârtie* unsuroasă. O *imensă milă pentru vaza mea de porţelan negru cu tufănele galbene, silită să stea tot timpul dreaptă, nemişcată, într-un picior, de teama şi groaza unei invazii de reptile şi şobolani.*

Atâta dezordine nici la băieţi nu găseşti. S-*au dus toate şi singură n-am chef s-o înfrunt. Smaranda, colţoasă, pătrunsă de spiritul echităţii, m-a refuzat*: *„Eu nu strâng după ele*! *Dacă facem toate împreună, fac şi eu, altfel nu şi a plecat în sala de lectură, fără să-şi strângă măcar lucrurile ei. Are de „cetit”. De făcut, adică cele zece lecturi zilnice ale cursurilor cu examen în iarnă. Speră să le înveţe pe dinafară. Nu mă îndoiesc că are să reuşească.*

Silvia e la film. Vivre pour vivre – *cu Yves Montând şi Candice Bergen. Mi-a lăsat pe pat ultimul număr al revistei*: *„Citeşte*! *„Precis e înăuntru vreun articuluş de-al lui Şt. G. Care a reuşit* din *nou s-o „entuziasmeze”*. Zice că nu-l iubeşte, îi „admiră” *numai*. Să-i fie de bine. Pe mine mă iasă rece.

Cleo a devenit iarăşi eroina şuetelor. A *plecat alaltăieri la o întâlnire şi* n-a mai *apărut decât azi-dimineaţă la cursul de marxism. Încercănată,* trasa la faţă, *zâmbind întruna, mai frumoasă ca niciodată. Am întrebat-o când se întoarce şi* mi-a *râs ghiduş în ureche*: *„Doar un kil să mai dau jos şi vin…” Într-un fel, e de invidiat. Trăieşte. Înghite zile în şir, ca* să slăbească, numai *mazăre şi fasole păstăi, nepreparate, direct din borcan sau cutie, după care se înfurie*: *„La* dracu’, *nu aşa se face siluetă*!” *Şi începe să ingurgiteze tot ce prinde şi e comestibil. Socoteşte de zece ori pe calendar, se agită, pleacă, vine, dispare câteva nopţi. Revine exuberantă, triumfătoare*: *a slăbit trei sau patru kilograme. E fericită. Nu are remuşcări. Se bucură de viaţă, de aventură, de dragoste. Înainte de a pleca, a*

desenat cu creionul pe perete, deasupra capului, a treia inimioară. În centrul ei o iniţială: A. Este *inginer la un trust de construcţii. Treizeci şi cinci de ani, divorţat. Brunet, focos, iute la mânie. Are părul inele şi râde ca Roger Moore. Îi place de el şi l-ar lua de bărbat dacă i-ar propune-o. Dar e* sigură *că n-o va face.*

Îi *place să mi se confeseze. Când o face, e tristă şi melancolică. Spune*: *„Tu eşti frumoasă, tu ai ce păstra, tu ai ce apăra, tu poţi visa şi la cai verzi, sigură că ai să-i obţii. Dar eu? Studenţia e toată viaţa mea. La sfârşitul ei, după ea, nu contează când, oricum peste cinci sau şase ani, mă va lua, totuşi, unul. Li fac un copil, doi, trei… mă dublez, mă triplez, viaţa-i gata. Nu-mi rămâne decât* să *fiu o profesoară bună şi blândă, ca* să nu *devin pentru toţi Balena sau Caşalotul… Asta mi-e destinul. Karma! Tu îl ai pe V., te păstrezi pentru el, e cu totul altceva. Dacă aş avea şi eu unul la fel, care să mă iubească orbeşte şi să ştiu că nu trebuie decât să întind mâna pentru* a-l *lua de bărbat, fii sigură că nu mi-ar mai trebui altul pentru nimic în lume. Dar aşa? Să mă refulez* în *toceală, ca Smaranda? Silvia? Ea e frumoasă, ea speră, şi încă ce speră! Nu orice terchea-berchea cu diplomă, ci unul cel puţin geniu. Are, deci, pentru ce să se păstreze. Eu? Cel care va accepta să mă ia pe mine va fi sigur refuzat de toate celelalte şi mă va lua oricum. La douăzeci şi trei, douăzeci şi patru de* ani, câţi *voi avea atunci, nu va îndrăzni să emită vreo pretenţie”.*

Cam aşa vorbeşte. Şi, ascultând-o, mă simt tentată să-i dau dreptate. Când mă culc seara şi ea lipseşte, îmi închipui ce face şi mă apucă greaţa şi dispreţul. Am impresia că mă minte, încercând să-şi ascundă viciul. Nu e frumoasă, dar nici urâtă. Dacă m-ar lăsa s-o şlefuiesc puţin, s-o învăţ să se îmbrace, să vorbească, să zâmbească (şi altfel decât…), să păşească… să-şi înveşmânteze senzualitatea ei debordantă în straie fine şi strălucitoare – sigur i-ar dispărea complexul. Dacă există cu adevărat. Sunt doar atâtea femei opulente care fac furori printre bărbaţi. Nu pare dispusă la o aşa încercare.

Ora zece seara. Stau turceşte în pat, singură, uitată de toţi, şi mă gândesc cum s-o întorc pe Cleo de la bucuria ei. S-*o aduc în pustiul meu trist şi orgolios. Să moară deci şi capra vecinului*!

Joi, 30 octombrie

Ploaie, frig, cursuri insipide, frig, ploaie. După amiază am adormit ghemuită sub pătură, ca un foetus, cu genunchii la gură. Am visat cu el. Îmi ghicea în palmă şi se minuna de ce vedea acolo. Îl imploram să-mi destăinuie şi mă refuza la nesfârşit, amuzându-se de insistenţele mele.

Le charme de la femme, c'est quoi? Un ar d'enfant pierdu dans la brume… *Oare*? *Cleo nu s-a întors încă.*

Vineri, 31 octombrie

Mare veselie în cămin. Am scăpat de exhibiţionist. Apărea pe neaşteptate şi arunca în geamuri cu pietricele. Fetele ieşeau la fereastră, închipuindu-şi că le caută prietenii. El îşi făcea numărul şi râdea în hohote de protestele şi *blestemele lor neputincioase. Azi a dat ultima reprezentaţie.*

Chiar la parter, alături de noi, s-au mutat zece fete de la educaţie fizică. Atlete! *Două sunt de-a dreptul fioroase. Aruncătoare de ceva disc, suliţă sau greutate. Măscăriciul n-a ştiut şi asta i-a fost fatal. Prin ploaie, cu umbrela deasupra şi fulgarinul desfăcut, şi-a început comedia. Sportivele s-au vorbit pe coridor şi au ieşit pe ambele uşi ale căminului. Fuga i-a fost zadarnică. L-au încolţit imediat, l-au prins şi l-au adus târâş sub ferestre. Spectacolul de adio. L-au pus să-şi ceară în genunchi iertare de la toate şi să promită că nu mai calcă în veci pe o rază de cinci sute de metri. Imaginea nimicniciei, a umilinţei celei mai strivitoare*: *un ins de patruzeci de ani devenit o arătare neagră şi plină de frunze uscate, stând în genunchi dinaintea a sute de ochi şi cerându-ţi iertare cu palmele împreunate ca la rugăciune. Stomacul mi s-a strâns de scârbă ţi n-am mai putut privi. Atât de jos să poată oare coborî omul*?!

Mă lupt cu Simone de Beauvoir. „Amintirile unei fete cuminţi" mă deprimă şi mă stârnesc. Je suis prêt à monter

au crenéau! *Se poate deveni şi altcumva. „Hotărâsem de mult să-mi închin viaţa muncii intelectuale. Zaza mă scandalizã, declarându-mi pe un ton sfidător*: «*Să naşti şi să creşti nouă copii, cum a făcut mama, face tot atât cât să scrii cărţi.*» *Eu nu întrezăream nicio măsură comună între aceste două destine. Să ai copii, care la rândul lor vor avea copii, înseamnă să reeditezi la nesfârşit aceeaşi poveste plicticoasă; savantul, artistul, scriitorul, gânditorul erau altă lume, luminoasă şi veselă, în care fiece lucru îşi avea raţiunea lui de a fi. În lumea aceea voiam eu să-mi petrec zilele, eram foarte hotărâtă să-mi cuceresc în ea un loc”*.

Dar locul femeii este în ea însăţi! Feminitatea ei îşi poate fi sieşi suficientă. Orice „înălţare”, fie şi prin spiritualitate, este o înstrăinare. O prefer pe Zaza, care se caută pe sine în propria condiţie femeiască, chiar dacă forma maternă, cel puţin deocamdată, îmi repugnă tot ca o alienare. Una fatală, predestinată. Scopul vieţii unei femei? Visul existenţei sale? Propria fiinţă. Feminitatea sa, desăvârşită într-o viaţă frumoasă şi plină, poate egala în satisfacţii munca savantului, artistului, scriitorului. De ce trebuie să ne căutăm raţiunile fiinţării în afară? Ca să ne lamentăm apoi toată viaţa, cuprinşi de un Sorge *heideggerian: sunt atât de nesfârşite şi devorante scopurile noastre, exterioritatea noastră, încât gândirea lor ne acaparează existenţa până la ultimul strop, nelăsând gândirii Fiinţei nicio clipă*!

Nu vreau glorie, nu vreau carieră, nu am vanitatea de a visa să mă preţuiască semenii pentru altruism. Pentru inteligenţă. Pentru erudiţie. Pentru faptul că le-am trezit invidia. N-am mai rezistat presiunilor Silviei ţi-am deschis revista. St. G., cu poză gravă, deasupra unei pagini de proză. O schiţă cu care a luat premiul doi la un concurs studenţesc. Silvia spune că premiul întâi l-a luat cineva cu un text mai slab. De unde o fi ştiind? Poate că era, totuşi, mai bun. Nu l-a citit nici ea decât pe cel din revistă, al lui Şt. G., intitulat „Vocabule”. Pe care l-am citit şi eu şi i-am spus în faţă: dacă ar fi fost după mine, nu-i dădeam nici menţiune. E binişor scris, dar fals şi gol… Subiectul schiţei

e *chiar istoria schiţei. Vanitatea creaţiei, a naşterii, a zămislirii… în luptă cu neputinţa cuvintelor. A „vocabulelor”. Şt. G. Se vrea cu orice preţ sincer*: *îşi pune în pagină două poze*: *Una deasupra, exteriorul, şi alta dedesubt, interiorul. Amândouă sunt vizibile. Este omul care se ambiţionează să „producă”, să realizeze ceva în afara sa. Face parte din categoria celor ce aleargă după „nemurire”*: *scopul vieţii ar fi acela de a te înstrăina în ceva. Altceva decât un copil, muritor şi el. Un „produs”, deci, care să-ţi semene* cât *de cât şi să-ţi poarte numele. Dar este o ambiţie ridicolă] să reclădeşti afară, sec şi uscat, ceea ce este atât de frumos, de infinit şi de etern desăvârşibil înăuntru. Cea mai sublimă dintre opere tot propria fiinţă rămâne. Şt. G. Se bucură scriind şi, orgolios, îşi mărturiseşte tuturor bucuria. Nu bagă de seamă (nu vrea, poate) că literatura; de orice gen ar fi, este angajare în exterioritate. Deci o pierdere de sine. Deci o ratare de sine. Singur jurnalul poate fi o angajare în interioritate şi o găsire de sine.*

Drumul lui Simone de Beauvoir nu mă tentează. Deşi mă simt intrată deja pe el: sunt studentă la filosofie. Nu-mi mai lipseşte doar *vanitatea creaţiei. Şi întâlnirea eu un grup Sartrenizan-Herbaud.* Nu-mi *doresc aşa ceva. Devenirea prin spirit şi întru spirit mă lasă rece. Atman-ul meu poate fi o lucrare mai frumoasă, mai complexă şi mai rotundă decât cea mai strălucită dintre inteligenţele femeieşti. Şi* decât *operele lor. Am în el atât de multe. Culori, muzică, poezie, speranţe, ispite… Infinita mea iubire pentru V. În jurul căreia pot ţese totul, la nesfârşit, ca o pupă. Când gândesc aşa; viitorul îmi pare senin, viaţa – o bucurie…*

(Ştiam că *Vocabule* fusese primul meu text ajuns în mâinile şi sub ochii ei. Mi-o mărturisise întâmplător şi adăugase (din complezenţă, descopeream acum) şi că-i „plăcuse”. Măgulit, îmi făcusem şi autocritica: un text vechi, întrucâtva juvenil, de care îmi era deja ruşine. Dacă n-ar fi luat acel premiu, destinul lui ar fi fost să se piardă printre încercările de sertar. Mă ascultase interesată,

surâzând meditativ şi aprobând din cap. Îmi închipuiam că gestul era formal. În realitate ciudatul (la ea!) patos cu care îmi desfiinţa, în jurnal, nu doar schiţa din revistă, dar şi crezul filosofic, a reuşit să mă amuze din clipa în care mi-am fixat bine în minte realitatea: autoarea rândurilor nu era decât o fetiţă ce împlinise nouăsprezece ani doar cu o săptămână înainte… Egocentrismul teribilist al adolescentei (pierdut, curând, întreb poză de madonă melancolică şi echilibrată) căpăta glasul filosofiei. Ceea ce fusese stare, sentiment, pornire, instinct… primea acum forma ideii. Din cărţi, din cursuri, din vorbele dascălilor Miruna reţinea ceea ce o interesa şi o argumenta. Şi trecea sub tăcere contradicţiile, amăgindu-se cu visul unei ataraxii budiste. Dorinţa, ca şi demonstraţia, era abstractă şi adolescentină. Însăşi iubirea este angajare în Univers, o fericită regăsire în *altul*. Ea îşi mărturisea sentimentul, fără să bage de seamă contradicţia. Îi iubea „infinit” pe… V. Litera infernală!)

Silvia nu mă întâmpina decât într-un singur fel, interesându-se din prima clipă în ce ape mai navigam cu (încă) fragila mea pirogă. Ce am scris, cât, ce plănuiesc, pe unde am mai poposit cu lecturile. Îmi citise multe texte în manuscris, chinuindu-se să le descifreze pe câteva mi le desfiinţase fără speranţă, cu rigoarea, măiestria şi eficienţa unui sacrificator. Ajunsesem să-mi fie teamă de judecata ei, deşi, de cele mai multe ori, era doar simpla (dar infailibila) exigenţă a bunului simţ. Interesul ei, constant şi sincer, sporea în ochii mei vinovăţia Mirunei. Şi făcea să mă ispitească o nouă supoziţie, a o mie una: tocmai fiindcă Silvia mă răsfăţa într-atâta cu atenţia ei şi eu nu-mi ascundeam câtuşi de puţin recunoştinţa, Miruna hotărâse sa.

SILVIA. E vremea să intre în pagină. Ca treime esenţială a distribuţiei, ca parte a poveştii şi oglindă a ei. O fiinţă. Simplă şi infinită, cunoscută şi străină, ca toate fiinţele ce ne ajung aproape. Un breton castaniu, bogat şi rotunjit ca un fald, un obraz curat! Drept, puţin aspru, o tăietură vag senzuală a buzelor. Genunchii ei calzi proptiţi

în coapsa mea stângă. Bluză de satin sângeriu, cu mâneci largi, adunate deasupra cotului, fustă. Din stofă groasă, cu discrete sclipiri de smoală. Roşu şi negru, un strop de alb, guleraşul de dantelă subţire; vaporoasă, imaculată. Un parfum complicat" rece, de feminitate autoritar stăpânită. Silvia, aşteptând să mă destăinui. Respiraţia ei caldă, mirosind abia sesizabil a vodcă şi tutun, învăluiţi-mi sporadic nările. Foarte aproape de mine.

Treime esenţială a distribuţiei, şi a poveştii, poate cea mai nefericită…

Camaradul descoperit (căutat) în clipele devenite mai apoi rană a memoriei. Grozăvia întâmplării a demoralizat-o şi pe ea, năruindu-i multe din convingerile până atunci aparent trainice şi definitive. Încerca, împreună cu mine, să afle o explicaţie cât de cât raţională evenimentelor şi eşecul tentativei o deprima: ceea ce se petrecea, legătura Mirunei cu asistentul de morală, era, într-adevăr, dincolo de sensurile obişnuite ale faptelor umane. Singura soluţie – filosofica detaşare, de la înălţimea căreia Miruna şi Drăguţ deveneau doi cabotini umili şi meschini, încâlciţi în caierul de pofte şi socoteli mărunte ale cotidianului. Aşa trebuia să fie, aşa trebuia să pară, dar din înaltul „filosofic" în care încercam să mă refugiez, eu continuam să mă mişc la discreţia unui anume punct terestru, asemenea zmeului ce dansează frumos în tării… după smuciturile de aţă ale stăpânului de pe pământ.

Silvia a acceptat, simplu şi firesc, postura cea mai potrivită situaţiei mele – confidentă şi om de legătură cu viaţa de fiece zi a Mirunei. La început, fără ştirea mea, a încercat să schimbe cursul evenimentelor sau, cel puţin, să-l stopeze. Zadarnic: colega de cameră se arăta complet surdă la vorbele ei. Nu-şi ascundea vinovăţia, n-o tăgăduia, dar refuza să se explice. Se comporta de parcă ar fi intrat într-o nesfârşită transă, din care nu avea nici puterea şi nici cheful să se smulgă.

Cinci luni de oribilă „transă". O iarnă cu cap şi coadă, timpul apropierii dintre mine şi Silvia. Ne întâlneam aproape zilnic în sala de lectură a bibliotecii universitare şi

întârziam până ce supraveghetoarea arăta către ceasul de la mână. Porneam apoi să colindăm străzile şi, în cele din urmă, rebegiţi de frig, sfârşeam în faţa câte unui pahar, deconspirându-ne reciproc cele mai intime obsesii. Expoziţii, abonamente studenţeşti la filarmonică şi la teatru – trăiam în visul unei ideale perechi de intelectuali. Care nu se considerau *pereche*! Eu bucurându-mă de o amăgitoare regăsire, ea arătându-se tot timpul încântată şi mândră de prietenia mea.

Şi o neaşteptată şi discretă metamorfoză: Silvia abandonând treptat aerul ei băieţesc, dezinvolt şi anonim. Purtând tot mai des rochii, în culori calde şi pastelate, confecţionându-şi singură câteva pulovere largi, din materiale groase şi moi, care-i dădeau o nonşalantă extravaganţă mirunianã. Puţin fard, cât să-şi accentueze trăsăturile, dar să nu se observe de la prima vedere. S-a vopsit castaniu, şi-a tuns părul conform modei, ceva denumit *saxon* şi care aducea mult cu celebra coafură a lui Mireille Mathieu. Dorea să-şi sporească frumuseţea, dar să nu-i sesizeze nimeni strădania. Şi nu era de fel urâtă. Trupul, înainte de toate, satisfăcea şi ochiul celui mai pretenţios bărbat. Fapt de care se arăta conştientă şi chiar mândră, dovadă preferinţa ei (exagerată la început) pentru blugi şi orice fel de pantaloni strâmţi. Miruna ademenea privirea cu forme graţios proporţionate şi, mai ales, cu aerul de felină domestică şi răsfăţată, sugerat de rotunjimile moi şi excitant feminine (cărora nu-ţi era însă greu să le prevezi şi un viitor planturos). Silvia, mai înaltă cu o palmă, avea frumuseţea zveltă şi provocatoare a unei dansatoare dintr-un cabaret de lux. Coapsa înaltă şi şoldurile relativ mici, dar ispititor arcuite, îndreptăţeau strâmtoarea pantalonilor şi agăţau, fără excepţie, privirile bărbaţilor. Chipul… Un complex ascuns, aparent ignorat. Deşi la o privire rece, exclusiv estetică, îi aflai cu greu defecte. Poate, impresia de corectitudine geometrică şi anonimă a trăsăturilor, simplitatea şi lipsa lor de echivoc. Fardul, machiajul şi, mai ales, fericita inspiraţie de a-şi vopsi părul natural şaten într-un roşu întunecat îi

îndulciseră mult chipul, anulând severitatea ce părea s-o predestineze genului cult. Pentru care şi optase în primul an de studenţie, intrând inconştientă în categoria tinerelor ce-şi pozează orgolios intelectualitatea, indiferente la fatala defeminizare ce frânge în jurul lor orice interes.

O metamorfoză. Înceată, discretă, ruşinată, dar de neignorat.

În februarie, la capătul unei neaşteptate întâlniri, care durase, rece şi extenuantă ca drumul spre eşafod al condamnatului la moarte, cale de o stradă de la un colţ la celălalt, Miruna îmi spunea după câteva ezitări: „Tu, Ştefane, tu nu te simţi deloc vinovat faţă de Silvia? Poate că răul pe care i-l faci tu ei este la fel de mare… tt ca şi cel produs de ea mie, evident. Reacţia mea de revoltată nedumerire stârni ceea ce trebuia stârnit. Dând un pas înapoi şi înfigând nervoasă mâinile înmănuşate în buzunarele mantoului de casha gri-perle: „Doar nu pretinzi că habar nu ai! Adică tu eşti atât de orb, încât n-ai priceput că ea te iubeşte ca o nebună…”

Luat prin surprindere, am încercat să încropesc un mic şi elegant protest, din care n-a ieşit decât o penibilă bâlbâială disculpaţivă. Expresia Mirunei „te iubeşte ca o nebună” mă şocase neplăcut, Fiind o exagerare prea mare şi prea vulgară când o comparai cu realitatea. Amiciţia mea cu Silvia avusese tot timpul, fără excepţie, calmul şi seninătatea reconfortantă a unei camaraderii spirituale. Aş fi coborât-o irevocabil în propriii mei ochi dacă i-aş fi atribuit un cât de timid sentiment terestru faţă de mine. Nu. Miruna r încerca să mă provoace. Dorea, poate, să verifice în ce măsură sentimentul ce i-l purtasem rezistase coşmarului, aşa cum o asigura tot timpul Silvia. Dacă mai putea conta pe el sau nu. Ar! îi fost cazul cel mai fericit. Dar poate spera, de ce nu, să stimuleze interesul meu pentru Silvia. În care. Să-mi aflu, în sfârşit, consolarea, ceea ce ar fi eliberat-o pe ea, în bună parte, de remuşcări. Nu se putea simţi cu sufletul uşor şi împăcat atâta vreme cât mă ştia singur şi legat cu gândul de ea. Consolat cu Silvia – afacerea era încheiată, clasată, sentimentul

vinovăţiei se diminua.

Nu se jena să şi argumenteze. Formam o pereche „ideală”: ne potriveam de la înfăţişarea „ostentativ intelectuală”, până la gusturi şi ambiţii. Mai mult, cuvintele şi gesturile începuseră să ne fie aceleaşi. Numai intimitatea noastră, conform asigurărilor Silviei, se ambiţiona să rămână între graniţele rigide ale camaraderiei. Păcat! Ar fi fost vremea să trecem peste ele, îmi sugera discret dar fără echivoc o Mirună străină şi glacială. Prea era simplu şi curat ceea ce se întâmpla între mine şi Silvia! S-ar fi cuvenit să „păcătuim” şi noi puţin, intrând astfel într-o combinaţie amoroasă în trei, banală, plată şi fără altă ambiţie decât a poftelor satisfăcute. Misterul, abstinenţei” mele o intriga pe Miruna mai mult decât m-aş fi aşteptat. După şase luni de singurătate, continuam să refuz prada ce-mi stătuse tot timpul la îndemână. Prea mult!

Secretul „castităţii” mele era blond oxigenat, mânca fără spor de cinci ori pe zi, cânta frumos acompaniindu-se la chitară şi fuma numai Carpaţi fără filtru. Se numea Claudia, studia, fără tragere de inimă, mecanica şi era o vedetă folk în lumea studenţească. Un amor „de iarnă”, început în tabăra de revelion, la Slănic-Moldova, şi încheiat (pentru mine) în ziua echinocţiului de primăvară, când bruneta cu ochi albaştri şi mers de prinţesă îmi dăduse, în sfârşit, primul semn cert de simpatie. În octombrie, pe neaşteptate, fusese reanimat de Claudia, după ce aflase de la un prieten comun noua realitate: eram de o singurătate lucie, şi în odaie şi în suflet. Într-o seară de sâmbătă îmi transmise categorică prin telefon, fără sărim lase dreptul la replică: „Te rog să pregăteşti în Cameră tot ce se cuvine, ca altă dată. Nu uita de şerveţele şi luminări. Într-un sfert de oră sosesc cu potol a-ntâia şi pileală de import. Ai uitat, desigur, că astăzi e ziua mea. Nici n-aveai cum s-o ţii minte dacă n-am serbat-o niciodată. Ai grijă la zăvorul de la intrare, că n-am chef să dau ochii cu Madona. Niciun cuvânt, Ştefane, totul se discută la faţa locului!... Peste o jumătate de oră se instala dezinvoltă în

odaie, tratându-mi nedumerirea cu vorbe de înţeleaptă consolare: poftim „ai aflat şi gustul „trufandalei”, te-ai lămurit că tot fructele bine coapte sunt cele mai demne de încredere.

Cam la două săptămâni mă trezeam cu ea în prag, de fiecare dată veselă, optimistă, hotărâtă parcă să nu mai plece niciodată. Coabitarea nu dura însă mai mult de trei zile, cel mult patru: ne certam cu multă râvnă, sătui unul de celălalt. Eu – de goliciunea ei voioasă şi deseori vulgară, ea – de muţenia mea îndărătnică şi „aerele de savant într-o Vacanţă nedorită”. Plecând numai din proprie iniţiativă, îşi păstra un orgoliu suficient pentru a se întoarce atunci când o cuprindea „dorul” de mine. Încerca soluţii pentru readucerea mea la sentimentele din iarna precedentă. Gătea, spăla, deretica şi se mira că hărnicia şi supusa ei condescendenţă nu reuşeau s-o îmbune nici pe Suzana Greceanu. Îi adusese flori şi mici cadouri, îi cântase frumos romanţe şi melodii populare, se oferise de câteva ori s-o ajute la târguieli. În zadar. Deşi îngăduitoare cu prezenţa ei, gazda rămânea distantă şi cumva ostilă. Motivul antipatiei îmi fusese comunicat numai mie, sub forma unui trist şi aspru reproş: cum putusem renunţa la un „boboc de fată” ca Miruna pentru o „slăbănoagă ameţită şi vopsită”, care bea cât un bărbat şi fuma cât doi?! Eterna prostie a bărbatului, care dă grăbit şi lacom floarea pe un fruct oarecare. Altă explicaţie?

Ne afişam împreună far şi numai în mediul studenţesc, acolo tinde compania ei putea să pară întâmplătoare. Ea băgase de seamă şi, o vreme, pusese refuzul meu de a re-oficializa relaţia, ca şi răceala constantă a sentimentului, pe seama Silviei. Gelozia i se topise însă cu timpul, treptat, pe măsură ce se convinsese de castitatea amiciţiei mele cu „roşcata studioasă”. Şi se resemnase într-un vis frumos: noi doi în tabără la Predeal, reinventând „pasiunea” de la Slănic-Moldova. Din păcate pentru amândoi, pauperitatea absolută m-a silit să renunţ în ultima clipă la biletul de tabără care m-ar fi făcut să retrăiesc amintirea unei vacanţe de student senin, lipsit de

prejudecăţi şi ambiţii sentimentale. Şi de griji financiare. Mai ales. S-a: supărat şi, într-o felicitare cu brazi, zăpadă şi colindători, mi-a pus eticheta: „cornută îngâmfată”. N-am reuşit să mă dumiresc: ajunsese la urechea ei bârfa despre cazul Miruna-Drăguţ ori se referea la coarnele pe care mi le punea ea în tabără? Nu mi-a fost greu să aflu că la Predeal făcuse pereche mai întâi cu un folkist din Petroşani şi apoi cu un chitarist din formaţia care o lansase. Cu acesta din urmă legătura a continuat şi după întoarcerea din vacanţă. Închipuindu-şi că nu am ştire despre ea, reapăruse în odaie la sfârşitul lui ianuarie. Pentru o singură noapte. Tristă şi penibilă ca o gafă făcută la o înmormântare.

Miruna se îndepărta prin fulguiala rară, blândă şi obosită a sfârşitului de februarie şi puful de lebădă al căciulii ei dansa molatic şi parcă lasciv, stârnind golul din mine. Jocul sadic al întâmplărilor nu mă iertase, răscolind ordinea cea bună pentru a mă potrivi şi pe mine în cleştele veşnicei nefericiri: să iubeşti pe cine nu te doreşte şi să fii iubit de cine… Cale de o stradă, de la un colţ la celălalt, pozasem o austeră indiferenţă la farmecele tinerei frumoase şi elegante ce mă însoţea, cu speranţa naivă şi neroadă că am să-i par lecuit de gândul ei. Şi acum, dintr-odată, orgoliul se făcea mic şi regretam că n-o luasem, ca altă dată, de braţ, *ca şi cum* nimic nu s-ar fi întâmplat, *ca şi cum* nu ne-am fi văzut doar de o zi sau două, *ca şi cum*… Poate mă provocase doar pentru a tulbura morga mea rece şi ostentativ absentă. Sperând că am să-mi duc protestul până la capăt, declarându-i… Să-i fi declarat adevărul, riscând penibilul şi umilinţa, dar să nu ne fi îndepărtat acum unul de celălalt, ca două păpuşi mecanice, pe străzile năclăite de zloată. Silvia era o fată minunată, Silvia ar fi meritat… Toate raţionamentele se făceau însă ţăndări la gândul acestei bijuterii *Tiffany*, care se îndepărta fără grabă, ferindu-şi cizmuliţele alb-sidefii de terciul murdar de pe trotuar. Aşteptând, poate, să audă paşii mei grăbiţi în urma ei.

Timp de o săptămână n-am mai trecut pe la

bibliotecă. Silvia m-a căutat într-o pauză, alarmată de gândul că mi s-ar fi putut întâmpla ceva. Nu îndrăznise să iasă din sala de lectură nici să bea o cafea, de teamă că aş putea trece între timp să-i explic situaţia. Seara trecută, mai ales, fiind frig în sală, îi îngheţaseră mâinile şi picioarele şi ar fi dat orice pentru un pahar de vodcă şi căldura reconfortantă a unui bar. Singură fiind, nu îndrăznise să intre. Am minţit. Viroză respiratorie.

Două pagini de refăcut în şpalt… Mă simţeam un nătărău ingrat, care îşi drege o gafă comiţând alta. I-am dat întâlnire la Filarmonică. Asta şi aştepta. Era în program *Concertul in re minor pentru pian şi orchestră* de Brahms cu un interpret sovietic şi se temuse că va trăi singură o asemenea bucurie. Suspiciune întemeiată, întrucât fusesem realmente hotărât să renunţ în acea seară la locul meu rezervat, vecin cu al ei, convins că în sală avea să fie şi Miruna. În ultimele cinci luni, fusese numai de trei ori, ocupând de fiecare dată un scaun cât mai îndepărtat de ale noastre. Refuza din principiu ideea abonamentului la Filarmonică, considerând că nu toate concertele merită să fie ascultate. Ajunsesem să-i cunosc gusturile şi ştiam că Brahms o va aduce totuşi în sală. Ne-a adus, în cele din urmă, pe toţi trei: eu lângă Silvia, Miruna – undeva în spate şi în stânga. Tot timpul am simţit în ceafă o fierbinţeală deprimantă.

Ne-am reluat întâlnirile de la bibliotecă, fără ca în aerul şi ritualul lor să se fi schimbat ceva. Silvia era firească, senină, nefrământată parcă de niciun gând străin celor pe care mi le destăinuia cu o dezarmantă sinceritate. Nu era nimic monstruos în prietenia noastră, pentru că nu era nimic altceva decât ceea ce se arăta a fi.

(Câtă ipocrizie în ţesătura acestui monolog sentimental cu gust de sirop artificial! Am fost tot timpul conştient: îmi era suficient un singur gest, o privire mai lungă, o întâmplătoare atingere de mână prelungită numai puţin peste limitele întâmplării… Ea aştepta, mică, neputincioasă, pozând temătoare în camaradă, nu cumva să mă supăr şi să plec. Poate-poate, totuşi-totuşi…

Simţeam cum creşte neîncetat ura ei faţă de fiinţa cu care împărţea odaia, mâncarea şi chiar aşternuturile, faţă de răsfăţata naturii ce se juca plictisită, etern nehotărâtă cu fotografia celui văzut de ea, Silvia, ca un zeu, ca un zmeu, ca un sfânt bun şi blând cu zâmbet de amant. Am ştiut şi m-am temut să dau o cât de mică speranţă. Flirtam frumos şi înalt, într-o tandră complicitate de gusturi şi năzuinţe, pentru a mă abandona peste numai câteva ore căldurii fără conţinut a braţelor Claudiei. Teama de complicaţii, de ireversibil, speranţa încăpăţânată în gestul de pe urmă al împărătesei, siguranţa că ceea ce refuzam să primesc nu mi s-ar fi refuzat mai târziu. Ordine existentă o lăsa posibilă pe cea dorită. Silvia – doar o posibilitate secundară, de „rezervă". Care se oferea fără „rezerve" cunoaşterii. Am cercetat-o îndelung, prin toate cotloanele sufletului, provocând-o la sinceităţi jenante şi silind-o să asculte intimităţi obscure, am dezbrăcat-o în minte, de nenumărate ori, bucurându-mă de coapsa ei înaltă, de sânul ei mic şi nervos, i-am pipăit discret pielea, i-am apreciat mirosul sudorii, mi-am închipuit-o dăruindu-mi-se… Şi am găsit că era bine. Un cec cu multe zerouri, dosit în căptuşeala buzunarului gol. În miezul celei mai umilitoare trădări, eu mă jucam sadic cu durerea fiinţei de alături… Monstruos!)

Peste trei săptămâni, într-o dimineaţă de martie, rece şi umedă ca o meduză moartă, în aceeaşi, pauză mare de la ora nouă, Silvia se apropia de mine cu un aer stingher, chinuind un zâmbet în colţul buzelor. „De la Miruna… Îmi şopti, clipind repede din ochi, în timp ce-mi strecura în buzunarul sacoului un plic roz. Un nod dureros înălţându-se instantaneu în gât. Am vrut să spun ceva, m-am bâlbâit, apoi am renunţat. Înţelegându-mi starea, s-a grăbit să plece, îndepărtându-se cu pas anemic, nesigur, pierzându-se treptat în mulţimea de pe coridor.

N-am avut puterea să deschid plicul, deşi simţeam că mă arde în dreptul buzunarului. Aş fi vrut să mă ascund undeva pentru a-l citi în linişte, neobservat de nimeni, dar nu găseam unde. Sleit de emoţie şi nerăbdare, l-am

desfăcut în timpul cursului, strecurându-l sub dosar. Avea clasica nuanţă de un frez palid a epistolelor de amor, ceea ce tulbura plăcut ritmul cordului. Simţeam că nu m-ar fi bucurat mai puţin primirea lui nici dacă l-aş fi descoperit gol. Erau totuşi câteva rânduri, scrise cu caracterele ei frumoase, aplecate spre dreapta şi discret înflorate…

Mâine e ziua echinocţiului, Étienne. Lumina şi întunericul vor sta vremelnic în cumpănă, ca două jumătăţi perfect egale şi simetrice ale aceluiaşi fruct. Nu e vina noastră că toate ale Universului sunt frânte. Că întregul pur şi suficient sieşi nu este viabil.

Ultima zi a unei ierni cumplite, pe *Timpul căreia aş fi preferat să fiu moartă. De câteva zile, un solo de vioară acordată cu un ton mai sus îmi macină neîncetat auzul- adorm şi mă trezesc cu acordurile ei straniu de pustiu selenar în urechi.*

Da, ştiu, ai ghicit. „Scripca morţii" din Simfonia a. Patra a lui Mahler. Azi se împlineşte anul de când am ascultat-o împreună. Obsesia poveştii noastre a scos-o din memorie şi am aşezat-o în urechi. A fost acolo, în chiar miezul dulce al începutului, şi n-am băgat-o în seamă. Azi îmi pustieşte fiece clipă, încerc s-o ucid, scriindu-ţi.

Ştiu cât de multe şi cât de urâte s-au adunat între noi şi, totuşi, iată slabă şi pustie fiind, îndrăznesc să întind o mină către tine. Toată fiinţa mea s-a adunat în acest gest. Poţi să-l faci zadarnic ori salvator. Mâine seară, la şase, sunt în faţa Universităţii, te aştept. Dacă mă mai iubeşti şi crezi că mă poţi ierta, vino!

Miruna

Întâlnirile cu Silvia au devenit întâmplătoare. Curând a apărut Costel Berariu şi ele s-au redus la taifasurile din fumoarul bibliotecii. Destinse, fraterne, tot mai rare. Rostul lor se încheiase. Prostule?

Treime esenţială a distribuţiei şi a poveştii, poate cea mai nefericită… Foarte aproape de mine. Respiraţia ei caldă, mirosind abia sesizabil a vodcă, şi tutun, învăluindu-mi sporadic nările. Silvia, aşteptând să mă dezvălui. Un parfum complicat, rece, de feminitate autoritar stăpânită.

Roşu şi negru, un strop de alb, guleraşul de dantelă subţire, vaporoasă, imaculată. Bluză de: satin sângeriu, cu mâneci largi, adunate deasupra cotului, fustă din stofă groasă, cu discrete sclipiri de smoală. Genunchii ei calzi proptiţi în coapsa mea stângă. Un breton castaniu, bogat şi rotunjit ca un fald, un obraz curat, drept, o tăietură banală *şi* vag senzuală a buzelor. Simplă şi infinită, cunoscută şi străină, ca toate fiinţele ce ne ajung aproape. O fiinţă. Ca treime esenţială a distribuţiei, ca parte a poveştii şi oglindă a ei. A intrat de-acum în pagină.

3

Un drum refuzat în viaţă şi reiscodit în pagină. Închis şi aici. Aparent. Dacă pui un punct, propoziţia se închide. Ideea sare însă peste el, iţindu-se, cu altă? Faţă, în cea următoare. Şi tot aşa până când; de bine, de rău, parvii la iluzia că i-ai văzut suficiente chipuri. Silvia este o idee abia trezită la sarabanda propoziţiilor. Deşi tot timpul în al doilea plan, discretă, răbdătoare, ea îşi va juca ambiţioasă propriul ei turnir. Am început o mărturisire senină, de copil ce nu-şi ascunde boroboaţele:

— Nimic, Silvia, nici măcar un rând! Toată vara m-am destrăbălat cu lecturi de doi bani şi vise neserioase. N-am avut chef de nicio faptă spirituală gravă. Nici nu ştiu când s-au dus lunile astea. Singura acţiune importantă şi de mare responsabilitate – trierea manuscriselor studenţiei. Am intrat în ele ca un taifun. N-au rămas decât vreo sută de pagini. Şi acelea doar pentru ideile din ele. Restul au dispărut în gura flămândă a unui container de gunoi. Adio! Niciun regret. A fost o măsură de mare circumspecţie: să nu care cumva să descopere posteritatea cât de penibil am putut fi la începuturile mele! Ai priceput? Hu-hu, am îndepărtat urmele, crima trebuie să fie perfectă… Din suta asta de pagini scot ideile şi imediat o arunc şi pe ea. E la fel de compromiţătoare…

— Bine, dar când te apuci de scris? mă întrebă surâzătoare, vădit nemulţumită de neseriozitatea răspunsului meu.

— Aştept să mă dumiresc şi eu asupra regulilor

probabilistice după care se ivesc, ca scoase dintr-o urnă, şedinţele mari, mici şi fulger, sarcinile intra, extraşi para-şcolare, duminicile de serviciu şi cele de activităţi formale… Cum dau de formula misterioasă, îmi fac şi eu un program de lucru serios. Altfel, stau mereu în expectativă, amânând orice operaţie de anvergură…

— Adică romanul…

— Aaa, nul am contestat eu, de parcă m-aş fi apărat de o gravă acuzaţie. Eu rămân la conştiinţa de nabab al timpului. Toate îmi lipsesc, în afară de vreme. Pot să mai acumulez încă patru sau cinci ani, înainte de a mă apuca de o aşa aventură. Debutul sub treizeci de ani e o loterie. Numai din întâmplare poţi nimeri o carte de care mai târziu să nu te ruşinezi. Nu, eu rămân la vechea convingere: graba debutistică este o gafă a orgoliului. Pofta de glorie trece prea curând înaintea celei de fapte mari, trainice şi rotunde… şi nesiguranţa, teribilismul şi stângăciile juneţei pătrund în pagină, devenind, pe la cincizeci de ani, prilejuri de jenă şi remuşcare…

(Naiv şi optimist! Peste numai câteva săptămâni aveam să uit aceste înţelepte socoteli şi să mă năpustesc asupra foilor albe. Rezultatul – prima variantă a unui lung monolog despre turnirul inocenţei cu prihana. Nesiguranţa, teribilismul şi stângăciile juneţei sunt, totuşi, fatalităţi depăşite numai prin asumare.)

— Vezi ce corect şi just vorbesc eu? am întrebat-o pe neaşteptate. Ca la douăzeci şi patru de ani, când niciun coleg de generaţie n-a debutat încă… Hu-hu-hu! Să vezi ce bine am să-ţi argumentez peste doi sau trei ani necesitatea debutului timpuriul.

— Nu cred, mă contrazise Silvia, cu aerul celei care ştia prea multe pentru a se lăsa înşelată de o glumă. Şi peste doi sau trei ani vei trăi aceeaşi teamă de debut. Eşti prea ambiţios şi prea orgolios ca să te înfăţişezi lumii cu o încropeală oarecare. Nu vei da drumul unei cărţi, până ce nu vei fi sigur de succes. Tu iubeşti celebritatea, Stefy! Oricât ai vrea să ascunzi. Aşa e, nu? Haide, recunoaşte!

— Vai, cât mă jigneşti, Sylvia! am protestat, mimând

o drăgălaşă supărare. Eu nu aspir decât la anonimatul unui scriitor bun şi serios…

— Perfect, Ştefy! Poate chiar de asta vei avea parte. Ai convertit dorinţa de glorie în muncă ambiţioasă, în răbdare şi migală, în program de viaţă cazon şi planuri de proporţii epuizante şi te vei alege, în cele din urmă, cu o palidă recunoaştere. Nu mă îndoiesc: îţi vei duce până la capăt lucrarea, chiar şi fără consensul stimulativ al contemporanilor. Trei romane social-politice, deasupra două filosofice şi, apoi, ca vârf al piramidei – o epopee mitică. Un plan simplu, esenţial, limpede, merituos… Autorul? „Bun şi serios!" Dar mai puţin celebru decât colegii săi cu zece şi chiar douăzeci de volume. Mă întreb: ce vei simţi tu la capătul unui drum atât de anevoios? Sentimentul operei va acoperi orgoliul? Sau nu vei rezista ispitei de a căuta, totuşi, certitudinea reuşitei în conştiinţa contemporanilor, dând astfel de gustul nefericirii? Munca, oricât de loială şi încrâncenată ar fi, nu duce întotdeauna la glorie, nici chiar atunci când rezultatul ei ar merita-o. Or, tu, scumpul meu Ştefy, nu-ţi concepi viaţa fără speranţa ei… N-am dreptate?

Ce simplă şi grandomanică arată viaţa rânduită la tinereţe! Viitorul e mare şi frumos cât ne stă intact dinainte şi-l credem (*sancta semplicitas*!) absolut autarhic, imun la nenoroc şi conjuncturi potrivnice. Totul va fi aşa cum vreau EU, pentru că munca nu are rival pe potrivă. Eroare! Silvia avea dreptate, deşi evita să-mi sugereze şi raţiunile care-i justificau scepticismul. În jocul aleatoriu al destinului, munca e doar un vector între ceilalţi. Inteligenţa, talentul, răbdarea, rezistenţa la Lovituri, sănătatea, conjuncturile, mai ales ele, îi pot pune lauri sau spini, o pot face triumfătoare ori zadarnică. Silvia, deşi sceptică în privinţa şansei mele la „glorie", mă răsfăţa cu încrederea ei, luând drept bune şi formidabile ambiţioasele mele planuri de ins ce nu şira verificat forţele decât în bătălii mărunte; cu monştrii de cauciuc. Mă flata, fabulând pe marginea viselor mele de adolescent, de parcă împlinirea lor ar fi fost în afara oricărei îndoieli. Ceea ce-

mi producea, un sentiment de jenă. Nu mai avusesem de mult prilejul: Unei conversaţii, pe această temă, şi o descopeream încântată de iluzii pe care eu le abandonasem între timp. Credea cu tărie, de pildă, în triada celor şase romane, în timp ce mie mi se părea de-acum o idee puerilă şi de o caraghioasă vanitate. Nu găsisem nicio biografie mare construită, pe un program prestabilit, ambiţios dar juvenil. Indiferenţa la reuşitele semenilor îmi apărea şi ea tot mai mult, ca o aspiraţie: vană. Câţiva colegi de generaţie, răsfăţaţi de critică, se bucurau deja de o celebritate mai mare decât a unor autori cu patru, cinci volume la activ şi anunţau debuturi timpurii şi tinereşti cu care promiteau să „revoluţioneze" literatura Română. Orgoliul de „filosof" între filologi începea să se clatine. Opera literară nu este, totuşi, un sistem metafizic, edificat după un plan pe treizeci de ani, în liniştea şi izolarea unui Königsberg. Divorţul de aleatoriu poate fi la fel de fatal ca şi cultivarea lui: rareori un proiect literar riguros şi de anvergură scapă intact hărţuielii continue şi epuizante a întâmplărilor potrivnice. Există, din păcate, prea destule conjuncturi nedorite, care nu se lasă depăşite decât prin concesie…

Am schimbat brusc subiectul. Ordinea simplă şi aparent imbatabilă a convingerilor din studenţie se răvăşise în ultima vreme şi cea nouă rămânea încă ambiguă. Aplecat spre urechea ei:

— Ai şi nu ai dreptate. Subiectul este atât de delicat şi zadarnic, încât e preferabil să-l amâni mereu din conştiinţă, până ce-l laşi negândit în seama posterităţii. Fie cum s-o întâmpla să fie! mai bine spune-mi cum scăpăm de dobitocul ăsta. N-am chef să-l suport toată noaptea. Trebuie silit în vreun fel să plece…

Deveni, instantaneu, tristă şi Uşor iritată. Antipatia mea pentru asistentul de morală i se transmisese întreagă şi definitivă; O boare caldă, cu miros discret de vodcă şi tutun, acoperi ¡dintr-odată parfumul, subţire de fresii. Se apleca de astă dată ea spre urechea mea:

— Nu-i chiar aşa de simplu. E aici, ţi-am spus, un

carambol mai complicat decât îl percepi tu. Ţi-l explic eu mai târziu…

— Unde-i Costel? am întrebat-o, atent măi mult la planul din minte decât la cuvintele ei. Dacă ar fi fel aici, l-am putea monta într-un mic joc… Unul amuzant, nevinovat, dar eficient…

— Nu, protestă Silvia, tot în şoaptă, te rog să nu-l amesteci. Într-o jumătate de oră trebuie să apară. Azi are până la opt, ceva finanţe parcă, nu ştiu precis. Oricum, un seminar de la care nici potop să fie şi nu îndrăzneşte să lipsească. Altfel, ar fi primul aici…

Dezamăgire. Îl şi vedeam pe prietenul ei antrenat într-o scenă care ne-ar fi eliberat pe toţi de prezenţa nedorită a lui Petre Drăguţ. Cu atât mai mult, cu cât Costel Berariu părea omul predestinat pentru o asemenea acţiune. Un vlăjgan bărbos şi simpatic, student în ultimul an la ştiinţe economice, tartore strălucit la chefuri. În plus, ceea ce-l făcea ideal pentru planul meu: uşor influenţabil, tupeist şi actor amator, dornic de aplauze nu doar pe scenă, ci şi în viaţă. Regretam anularea unui spectacol îl cărui scenariu îl întrezărisem o clipă.

Am prins din zbor subiectul aprigei controverse ce anima încăperea: chestiunea castităţii! Nici nu putea exista un subiect mai apetisant, în stare să atragă o participare quasi-unanimă. Ecaterina Mărăscu şi Cleopatra Vasiliu făceau front Comun împotriva lui Vasile Bogorici. Miruna surâdea absentă, privind numai la pălăria de pe genunchi, pe care o tot răsucea încet, de parcă ar fi cercetat minuţios fetrul, de teama vreunui defect. Nici Drăguţ nu participa deschis. (îşi închipuia oare că un asemenea subiect era totuşi neplăcut sărbătoritei?) Arborase o mină radioasă, cu un zâmbet aninat de urechi, şi nu intervenea decât pentru a strecura glume nesărate ori câte un „inteligent” calambur. El era, chipurile, mai mult de partea fetelor, cărora spiritele lui încercau să le dea mini satisfacţii. Cea mai „satisfăcută” se arăta blonda Cleo, agitându-se întruna pe scaun, aproape de el, rumenă şi dolofană ca o pâine coaptă în vatră. Trebuia să placă şi

ea asistentului, doar anul viitor… Asculta cu o imensă curiozitate micile lui snoave şi râdea zgomotos la fiecare, de parcă ar fi fost nişte bune bancuri deocheate cu Ion şi Marie, Când deschidea însă gura să participe şi ea la mica polemică, se dovedea de o platitudine dezarmantă. Deşi, Miruna, pentru care fusese într-o vreme cea mai bună prietenă, avea despre inteligenţa ei o părere pozitivă. Mi se părea imposibil să mă înşel atât de flagrant. Privindu-i coapsele sănătoase umplând scaunul, sânii excedentari săltând vesel sub jerseul bej al rochiei şi, mai ales, faţa de podgoreancă sulemenită lasciv, nu reuşeam să văd mai mult decât unul dintre acele exemplare feminine a căror prezenţă la facultatea de filosofie rămâne totdeauna un mister.

Katy, mică, aprigă, răutăcioasă, era purtătoarea de cuvânt a sexului frumos şi „oropsit”. Se achita de sarcină cu multă pasiune, deşi vehicula idei de mult banalizate. Se simţea la ea, totuşi, o limpezime a minţii şi o uşurinţă a exprimării care o salvau de ridicol: să spui o vorbă veche, dar s-o spui cu alte vorbe, cât să pară aproape nouă. Scundă, plinuţă, discret pistruiată, cu un cap de păpuşă dichisită şi fruntea împodobită de cârlionţi roşcaţi, părea drăgălaşă, simpatică, agreabilă… cinci minute. Până îi zăreai corniţele ascunse între buclele măiestrit încâlcite de creştet. Avea renume de arţăgoasă şi era temută. Ţinea cu orice preţ să-şi impună în grupă absolut toate opiniile, uzând de două argumente forte: încăpăţânarea şi debitul verbal.

Bazil Bogorici, un *causeur* hâtru şi răbdător, amesteca faţă de ea tandreţea cu maliţia şi tachinările usturătoare cu mutrele spăsite. Se purta galant şi-i ceda mici victorii, pentru a păstra echilibrul unui cuplu ciudat. Văzuţi la braţ, pe coridoarele Universităţii, păreau cea mai potrivită pereche, o viitoare familie de intelectuali, frumoasă, senină, paşnică. De aproape însă… Bogorici arăta că merita mai mult. Era un tip interesant. Slab şi potrivit de statură, avea o privire iute, care te punea din prima clipă în expectativă: simţeai că vede mai mult decât

alţii şi aşteptai curios să afli ce gândeşte. Niciodată nu-l văzusem fără costum, cămaşă albă şi cravată. Acum avea unul bleumarin, croit după ultima modă, cu revere late şi buzunare aplicate. Părul negru, discret ondulat de natură, era tot timpul pieptănat ireproşabil, cu o cărare dreaptă, curată şi de o trăinicie care mă făcea să-l suspectez că şi-o stropeşte cu fixativ. Cap de mândru toreador, aer de boem plictisit: scria poezii într-un dulce stil minulescian, dar poza cu încăpăţânare în cinic blazat şi crud. Îşi făcuse mulţi duşmani în grupă, şi asta numai la seminarii, unde era unul dintre regi. Şarja maliţios, strălucit şi fără milă, făcând victime disperate în categoria a treia, a „subdezvoltaţilor", cum îi numea el, cei care se străduiau neajutoraţi să se remarce cât de cât în perspectiva examenelor. Făcea pereche cu Katy Mărăscu, surd la băşcălioasa comparaţie cu Tom şi Gerry, care circula printre colegi. Printre aceiaşi colegi, circula însă şi presupunerea că se înţeleg foarte bine „în intimitate": Bazil locuia la cămin şi era veşnic în căutare de prieteni cu cheie…

Implacabil, se ajunsese cu polemica la tema „virtuţii". Petre Drăguţ strecurase, hlizind, că o femeie virtuoasă seamănă cu un „castel părăsit". Înăuntru bântuie stafiile iar afară bărbaţii ocolesc pe la distanţă. O comparaţie nu tocmai nereuşită. Cleo râse spornic şi el îi aruncă o privire recunoscătoare.

Marţi, 25 noiembrie

Un noroc: *am ocupat o masă în sala de lectură*! *Pe cea mai jinduită dintre ele*. Se *află în colţ, stai cu spatele la restul lumii,* nu *vezi decât doi pereţi vernil, te poţi concentra*. *E tot mai greu să ocupi o masă*. *Se apropie sesiunea*. *Majoritatea se scoală de dimineaţă, la ora şase, şi le ocupă aşezând câteva caiete sau cărţi pe ele*. *Pleacă la cursuri şi* când *se întorc au masă rezervată în sala de lectură*. *Un tertip*. *L-am adoptat şi eu, deşi la început mi-a fost puţin jenă*.

Căminul este o „mică şcoală a luptei pentru supravieţuire". *Katy Mărăscu dixit*. *Dacă vrei să nu suferi,*

smulgi de la alta. Şi asta din prima zi, când trebuie să te lupţi pentru etajerele de jos ale dulapului. Să nu fii totuşi chiar ultima sosită. Atunci prinzi şi patul de la fereastră. Al meu. Curent, cearşaful veşnic murdar de praf. Şi de tălpile băieţilor care intră pe fereastră, pentru a urca la prietenele lor pe scara de serviciu. Te trezeşti seara cu el sub geam: mieros, linguşitor, insistent. Nu poţi să-l refuzi. Din spirit de solidaritate cu cea care aşteaptă sus. Deşi n-o cunoşti, n-ai schimbat nicio vorbă cu ea. Dacă apuci să tragi cearşaful de pe saltea – e bine. Când eşti plecată ori lipseşti din cameră, nimeni nu-şi aduce aminte s-o facă. Poţi număra tălpile, compara dimensiunile. A fost înalt sau scund, în adidaşi ori pantofi?

Anul viitor voi fi mai vigilentă. Acum ştiu: prima zi este hotărâtoare. Orice palmă de teren pierdută înseamnă un an de disconfort. Învăţ să lupt. Să-mi fac loc. Până mai ieri, gândul ăsta m-ar fi îngreţoşat. Uneori mă înspăimânt la ideea celei care aş putea să devin, adaptându-mă fără rezerve la viaţă.

Oboseală. Plictiseală. Lehamite, De o săptămână mă chinui la un referat despre pythagoreici. M-au făcut să dispreţuiesc şi mai mult filosofia. Parmenicos, Ikkos, Paron, Ameinias. Hippasos, cel mai important, un „ekhemytia" (erudit). A fost aruncat în mare de către confraţi. Pentru că divulgase profanilor, secretul construcţiei unei sfere cu douăsprezece pentagoane înscrise în ea. Oribil. M-am *scârbit. M-am săturat de ei. Şi de Iamblichos „*de Philolaos, *şi de Diogene Laertio…* Doar Auzus Gezzms, totuşi. A sem „Nopţile *attice* Sună atât de fabulos: „*Nopţile attice*".

De când m-am apucat de ei, sunt obsedată de schiţa lui Şt. G. I-am sustras Silviei revista şi am recitit-o. Vorbeşte la un moment dat despre „mistica abstracţiilor". Şi spune, în stilul lui tranşant: „A da calitatea pe cantitate, de dragul unui infim plus de inteligibilitate, echivalează cu a schimba lumea pe o cutie de chibrituri Mi se pare excelent spus. Pythagoreicii sunt primii care fac afacerea asta păguboasă. Şi cu câtă mândrie! Cu câtă agresivitate!

După ei o vor face aproape toţi. „Mistica abstracţiilor" este boala profesională a filosofilor. O *suportă ca pe o plăcută fatalitate. Deşi antidotul se află la îndemâna orişicui. O baie zilnică de soare. De culoare. De muzică. De poezie. Iubirea…*

Miercuri, 28 noiembrie

Nimic. Frig uscat. Nimic. Somnolat după-amiază la seminarul de matematică. Nimic. Dacă aş avea pick-up-ul şi două discuri m-aş împăca, poate, cu lumea, cu singurătatea. Care să fie? Debussy şi Ceaikovsky. Suita bergamască şi Concertul doi pentru pian şi orchestră. *Ce bogată m-aş simţi. Aşa… NIMIC.*

Joi, 27 noiembrie

Idem.

Vineri, 28 noiembrie

Scandal. Noua şefă de cămin, Artemisa Căruţaşu, făcut prima „inspecţie" prin camere. Parcă a trecut taifunul. Cât pe ce să încaseze bătaie. Şi ea şi însoţitorul, un± student de la matematică, epavă şef pe la „comisia socială". A; C. S-*a apucat să arunce pacheţele de mâncare de pe fereastră, nu la toate camerele, numai la duşmancele* ei. S-a *iscat război, pe noi* ne-a *tratat cu blândeţe. Smaranda e în comitetul de cămin. Şi-a vârât nasul doar prin dulapuri. Până să ajungă la noi, făcusem curăţenie şi ascunsesem termoplonjonul. Avea trei bucăţi confiscate. Şi o cutie de table: „joc de noroc"!* S-*a uitat lung la pachetul cu cărţi de joc, lăsat de Cleo în dulap, la vedere. A fost generoasă. Ne-a făcut un favor: ni le-a lăsat, dar cu condiţia să nu le folosim la ghicit. Şi mei la pocher. Şeptică, tabinet, şaişase, makao, whist, popa-prostu… Atât!*

A urmat şedinţă în hol. Ou corpurile delicte pe masa prezidiului. A.C. Şi-a expus „programul de guvernare". Silvia dixit, foarte revoltată. Vin vremuri grele. Se va controla curăţenia în fiecare zi. Vom primi „pătrăţele colorate" pe un grafic în hol. Pătrăţică galbenă – curăţenie. Pătrăţică roşie – dezordine. Pătrăţică neagră – mizerie. La *zece roşii sau cinci negre – excluderea din cămin. De-acum se interzice cu desăvârşire staţionarea băieţilor în holul de*

la parter. „Chestia degenerează „— A.C. Dixit. Ea nu are prieten. Ar fi şi greu de închipuit.:

Primit scrisoare de la *V. O roşie caldă de soare, despicând plumburiul trist şi rece al zilelor. Planuri de revelion. Va fi primul, petrecut împreună, va fi bine şi frumos. Simt că nu mai am stare. Număr zilele şi ceasurile până la clipa revederii. Mi-e dor. Mi-e teamă. Renasc.*

Sâmbătă, 29 noiembrie!

Susţinut, în sfârşit, referatul despre pythagoreici. Banal, formal, fără glorie. Simt, totuşi, o teribilă senzaţie de uşurare. Chiulit de la psihologia şi colindat prin magazine. Văzut una bucată pulover mohair, culoarea bananei. Îmi venea bine, dar n-am avut bani destui. Îmi trebuie mai curând unul bej sau cafea cu lapte pentru fusta din piele velurată. Poate acasă.

Cumpărat un superb album Dürer. Şi „Viaţa ca o pradă”. Silvia e încântată de ea şi mă tot îndeamnă s-o citesc. Poate în vacanţă. Acum vine sesiunea. În librărie, l-am văzut pe Şt. G. Cumpărase şi el aceleaşi cărţi. S-a apropiat atât de mult de mine, încât *am avut impresia că vrea să-mi spună ceva. Să-mi recomande vreo carte. Voia doar să mă privească de aproape. Arată slăbit şi tras la faţă. Lucrează mult. Un ambiţios. Are totuşi ceva distins în figura lui de paj arogant şi iscoditor. Şi-a tuns pletele de câteva degete şi le-a spălat cu un şampon mai* bun, *care-i dă părului reflexe roşcate. La fel de neglijent îmbrăcat. Tem şi nepotrivit. Blugi decoloraţi*, cojoc cu blana *gulerului soioasă*, pulover *albastru cu modele albe şi roşii pe piept. Kitsch*. Cum de nu-mi dă *seama*? *La pretenţiile lui de „prozator”*!

Cleo a plecat într-o aventură de weekend. Nu vine *până luni dimineaţa, la cursuri*. Zice că e *ultima pe anul ăsta*. A renunţat la *subterfugii. Nu-şi recunoaşte viciul*, dar se consideră dependentă de aceste *aventuri*, îi *sunt necesare nu ca un drog, ci ca o vitamină. O redresează, îi refac „tonusul vital”. Se consideră mai sănătoasă şi mai echilibrată decât noi, celelalte*, care ne *ambiţionăm în abstinenţă. Suntem deja la vârsta… Oribil*! *Grotesc*! *Să te*

recunoşti un ceas, care nu *merge neîntors*!

Joi 16 ianuarie

Ger deprimant. Polei. Zăpada lucind ca sticla. Drumul până Za *Universitate e un calvar. Înaintăm câte trei-patru, ţinându-ne de braţ*, cu papi *mărunţi şi nesiguri*, de copil ce *învaţă să meargă. Soarele – un accesoriu de butaforie, decupat în poleială galbenă.*

Seminariile de logică îmi par tot mai mult şedinţe de tortură. Nu reuşesc să leg *nimic. Creierul meu devine, pe neaşteptate opac. Îi ascult pe ceilalţi cum se întrec să născocească exemple cât mai fistichii pentru fiecare tip de inferenţă şi mă cuprinde disperarea: de unde, când au învăţat toţi limba asta păsărească*?! *Am lipsit doar la patru cursuri. Sunt şi puse cum nu se poate mai imposibil: luni dimineaţa, primele două ore. Dacă fac efortul să mă scol, toată săptămâna mă simt răvăşită. Am permanent senzaţia că am pierdut ceva şi nu ştiu ce. Trebuie să iau totuşi cursurile lipsă de la cineva şi să le tocesc. De la Smaranda, evident, fiindcă ea şi le rescrie citeţ.*

— Miruna, vezi că plâng paharele! avertiză Katy cu glas fals şoptit. Ton amical, un strop de reproş şi unul de ironie.

Sărbătorita tresări ca surprinsă într-o nepermisă aţipeală, clipi din ochi, zâmbi încurcată şi înălţă capul pentru a cerceta sticlele de pe masa trasă în dreptul ferestrei. În sfârşit, se înălţă şi o luă în direcţia… opusă. Spre servanta ce ocupa mai mult de jumătate din peretele aflat în stânga mea. Acolo unde el se întâlnea cu cel de vis-à-vis, de care se afla lipit recamierul, fuseseră înghesuite stive înalte de cărţi, cu cotoarele spre exterior. În faţa lor – un teanc de caiete studenţeşti. Pe ele îşi aşează Miruna frumoasa pălărie albă cu panglică de atlaz roşu. La câteva palme de bolul mare de sticlă mată, brumărie, peste care cădeau, ca umbrela unei ciuperci uriaşe, crizantemele mele. O veritabilă natură moartă. Fundalul multicolor al improvizatei biblioteci, albul de omăt proaspăt al crizantemelor *Turner*, cel opac al fetrului şi cel translucid, de zahăr candel, al sferei de sticlă, roşul distins şi galant al

panglicii şi cel greu, neliniştitor, de purpură al domnului Vallet, galbenul odihnitor şi cumva melancolic al *Majestic*-ului şi ocrul întunecat şi lucios al furnirului… Tratate masive de clasici şi opuri rezonabile de contemporani, caiete mari cu cotoarele stâlcite şi colţurile ferfeniţite, flori în exces, proaspete şi exuberante, eleganta şi enigmatica pălărie de damă eclipsând totul împrejur. O posibilă natură moartă despre tinereţe, dragoste şi mister.

Plăcută şi inexplicabilă senzaţie de siguranţă. Colţul acela de cameră căpăta acum; după aşezarea pălăriei albe cu cordeluţă roşie, o frumuseţe liniştitoare şi reconfortantă. Mai mult, din întâmplătoarea întâlnire de obiecte părea să se işte o morală optimistă, vag epicureică. Coada ochiului aştepta fiecare aplecare a Mirunei, impusă de umplerea paharelor. Catifeaua albă se mula rotund şi parcă tandru pe formele ei, dezvăluind liniile ce se opreau cu încăpăţânare numai la limita celei mai ademenitoare proporţii. O fericită potrivealã de dimensiuni, pe care, timpul, implacabil, mai devreme sau mai târziu, avea s-o spulbere. Acum, însă, era zenitul frumuseţii trupului ei. Şi *acum* putea însemna câţiva ani, deşi îmi era suficient că dura, sigur, următoarele patruzeci şi opt de ore.

În timp ce Miruna turna în pahare, s-a ridicat din fotoliu Drăguţ, spre a oferi generos câte o ţigară din pachetul său de *Kent*. O făcuse şi înainte, tratându-le pe Cleo şi Katy, aflate în stânga, respectiv dreapta sa, dar acum filantropia se mărise şi voia să ofere tuturor. M-am crispat la gândul că va ajunge, dând ocol camerei, şi la mine. Aşa s-a întâmplat. L-am refuzat clătinând negativ din cap, cu ochii în mocheta *bordeaux* de pe podea. Fără să vreau, L-am urmărit apoi îndepărtându-se. L-am văzut iarăşi beţele lungi şi săculeţii voluminoşi de brânză: ascunşi în catifeaua ripsată a jeanşilor negri şi m-am cutremurat de scârbă. Tovarăşul asistent umbla numai în asemenea pantaloni! Doar era şi el tânăr, nu? Nimic mai simplu pentru un dascăl dacă vrea să cucerească studenţii proşti, decât să afişeze o boemă vestimentară. De la o vârstă, însă, diformităţile corpului ies mai lesne în evidenţă

prin strâmtoarea juvenililor pantaloni. Mai ales când sunt de catifea. Petre Drăguţ nu părea să-şi dea seama de această realitate şi se credea *chic* şi „de-ai nostru” în jeanşii lui negri…

De la picioarele; diforme, privirea trecu, involuntar, pe macatul galben, un fel de cergă sintetică, decolorată şi bătătorită… Scurt-circuit fatal, trezind un sentiment de amar şi neputinţă. Uitarea este zadarnică amăgire în chiar miezul realităţii de care vrei să scapi. Avusesem» brusc, revelaţia; îl vedeam întâia, dată pe Drăguţ în ambianţa garsonierei sale, care nu era alta decât aceea în care o deflorase pe… Oribilă situaţie! Eram pentru a cincea pară în odaie şi mă obişnuisem, întrucâtva, să văd patul în care se petrecuse irevocabilul eveniment. Acum vedeam însă, alături de el, şi picioarele lungi descărnate care se bucuraseră în aşternuturile lui (reci sau calde?), încolăcindu-le pe ale Mirunei. Simţeam dintr-odată cum mă nărui interior…

Multă vreme am refuzat să văd garsoniera tocmai de groaza întâlnirii cu acel pat. O aşteptam pe Miruna în oraş şi o conduceam doar până în faţa blocului. La sfârşitul lui martie, o săptămână după reluarea legăturii, mă invitase să urc (Silvia plecase deja în vacanţă, era deci singură, îşi putea plăti, în sfârşit, „datoria” morală şi sentimentală). Am refuzat politicos dar. Categoric şi s-a dumirit. Invitaţia nu s-a mai repetat. A înţeles şi ea că-mi era greu să văd obiectele ce fuseseră martorele amorului ei cu Drăguţ. Ignorarea trecutului, uitarea lui se puteau împlini doar departe de locul trădării.

Într-o seară, însă, pe la mijlocul lui mei, Miruna n-a venit la întâlnire. După o oră de aşteptare şi ezitări, m-am hotărât s-o caut acasă. Îi procurasem un curs litografiat de psihologie şi nu suportam amânarea bucuriei de a-i vedea chipul, plăcut surprins. M-am îndreptat spre blocul: de pe stradă Neptun, cu gândul să găsesc un copil prin apropiere, să-i dau câţiva lei şi să-l rog să urce în locul meu. Pe drum, însă, ciudat, grozăvia vederii locului în care se întâmplase dureroasa (pentru mine) scenă a primei

întâlniri dintre Miruna şi Drăguţ s-a transformat în curiozitate. Aflasem întâmplător de la Silvia, că dormeau pe un recamier, dar simţeam o tot mai greu reprimabilă nevoie să-l văd cum arată *şi* în realitate. Ce formă, ce culoare, ce dimensiuni are, cu ce e tapiţat, ce loc ocupă în cameră, cum bate lumina şi soarele dimineţii asupra lui. Pe măsură ce mă apropiam, dorinţa lua proporţii de obsesie, încât aveam impresia că adevăratul scop al drumului era de-acum acela de a pătrunde în cuibul trădării. Să intru şi să mă lecuiesc de fantasmele confuze ce mi se năzăreau în clipele de slăbiciune: imaginea realităţii, a concretului material şi inconfundabil, trebuia să devină unicul reper al coşmarurilor. Înlocuind întreg haosul reprezentărilor fictive. Să mă obişnuiesc apoi cu banalitatea prozaică a obiectelor pe care le uram şi să capăt astfel puterea de a-mi duce mai departe lucrarea anevoioasă de „restauraţie” – socoteam eu cu febrilitate, încercând să-mi justific mie însumi o curiozitate ce numai cu o oră înainte mi s-ar fi părut aberantă.

Miruna primise, pe neaşteptate, un aviz telefonic de acasă. Silvia a plecat în bucătărie să prepare obişnuita ceaşcă de cafea şi eu am rămas în mijlocul încăperii. Picioarele încordate, uşor desfăcute, bărbăteşte înfipte în podea: trebuia să fiu tare şi să mestec cu dezinvoltură tot ce se oferea privirii. O banală încăpere de bloc, săracă şi neîngrijită, sugerând prin fiece amănunt provizoratul. Drăguţ nu locuise aproape deloc în garsonieră, ţinând-o numai ca pe alcov de rezervă, pentru aventurile mai delicate. Pereţii goi, rămaşi la bejul de humă al recepţiei, mobilier sumar, disparat, vechituri adunate la întâmplare, de prin celelalte două locuinţe ale sale, familială şi ex-conjugală. O masă extensibilă, un şifonier cu furnirul negru şi scorojit, o servantă modernă pe picioare înalte şi subţiri, fotoliul mare, confortabil, în catifea grena, singura piesă mai acătării. Peste tot – semnul inconfundabil al prezenţei Mirunei în acel spaţiu (în afara pantofilor zăriţi în hol, sub cuier): nenumărate vase de sticlă, porţelan, lut smălţuit sau pământ ars, înalte şi subţiri său. Plate ca nişte

farfurii pentru aranjamentele ei florale în stil *Moribana*, *Shoka* sau *Kakehana*. Lalele; narcise, ramuri de ligustru şi brad, garoafa primită de la mine, cu două zile înainte. Introdusă într-un tub de sticlă albă agăţat în perete…

RECAMIERUL! Hardughie veche, cu furnirul tăbliilor zgâriat şi materialul brun-înflorat al tapiţeriei tocit la încheieturi şi decolorat până la nuanţa indecisă a unei. Foi de cort uzate.

Acolo! O durere adunându-se, sporind neîncetat la baza pieptului, îngreunându-mi respiraţia. Mi-am dat drumul în fotoliu şi am. Început să râd. Fals, forţat, fără perspectivă. Patul se urieşea întruna. Oriunde aş fi întors privirea, îl zăream, şi implacabil, în secunda următoare îmi ocupa tot câmpul vizual. Închideam ochii şi năvălea în dosul pleoapelor, inundându-mi conştiinţa: tot universul se reducea brusc la un pat, în care se întâmpla acel act barbar în sine, transformat de specie în ascunsă îndeletnicire, quasi-nobilă şi zilnic necesară. *Acolo*, pe acea planetă de lemn, arcuri şi stofă putredă, infimă, pustie şi totuşi mai prielnică fericirii decât o întreagă Terră, *acolo* petrecuse cândva Miruna cu Drăguţ. Şi (lucrul cel mai greu de explicat!) continua să petreacă somnuri liniştite, vise nevinovate şi senine, uitate, şi ele, în zori. *Acolo* Drăguţ cu soţia, *acolo* Drăguţ cu cine ştie câte drăguţe întâmplătoare, *acolo* şi cu… Simţeam cum, încet-încet, apa rece ca gheaţa se scurge de pe mine, lăsându-mă curat şi călit. Drept, tare, capabil să privesc împrejur fără groază şi să reconstitui totul…

Totul care fusese simplu, poate chiar plăcut. Păianjenul aşteptase, cu îndoială dar şi speranţă, ca musculiţa să-i cadă în plasă. Marţi, nouă septembrie, zi aproape caniculară… (Aşternuturile au fost totuşi, cu siguranţă calde, fereastra – tot timpul deschisă, chiar şi după ce, epuizaţi, au căzut într-un somn reconfortant.) De dimineaţă, fusese la facultate, se interesase discret şi aflase că studenta Miruna P. Picase restanţa la logică. Poate că aflase şi că profesorul C. O sfătuise să renunţe la eforturile de a obţine aprobarea decanatului pentru o

reexaminare, întrucât materia lui era „incompatibilă” cu creierul ei (deşi ştiuse bine subiectele de pe bilet!). Venise de acolo direct la garsonieră, frecându-şi pesemne palmele de bucurie: şansele sporiseră vertiginos într-o singură zi! Miruna P., căreia de aproape o jumătate de an îi întretăia drumurile, rămăsese până atunci insensibilă la generoasele lui oferte de „aranjare” a situaţiei. Fusese tot timpul surdă, reticentă, distantă, convinsă că va lua restanţa. Decepţionat, făcuse rost de adresa ei de acasă şi peste vară îl scrisese cuvinte de caldă încurajare şi spor la învăţat. Într-una din scrisori, îi strecurase şi cartea sa de vizită (cu adresa de la garsonieră!). Dacă, totuşi… să ştie unde-l găseşte. Şi acel *totuşi* se întâmplase, spre nenorocirea ei şi fericirea lui. Putea, cu întemeiate speranţe, să cureţe încăperea, să parfumeze aerul mirosind a stătut şi nelocuit, să se bărbierească şi să se spreieze, să schimbe aşternuturile. Să pună de sărbătoare…

Şi, într-adevăr, pe la cinci sau şase sau şapte seara, soneria zbârnâise. La fel de gros şi înfundat cum o auzisem şi eu înainte de a-mi deschide Silvia. Ce tresărire, ce dulce crispare trebuie să-l fi cutremurat! Cu ce inimă mică, implorând norocul, trebuie să se fi îndreptat spre uşă, ce plăcută descărcare, ce triumf dumnezeiesc năvălind bezmetic prin vene în clipa când a descoperit-o în prag pe drăgălaşa brunetă cu ochi albaştri, ultima *Miss Boboc* a facultăţii! Cum să fi fost oare îmbrăcată? Într-o rochie subţire de vară, scurtă şi uşor decoltată, cea albă cu buline albastre poate… Cu siguranţă: slăbită, trasă la faţă, încercănată de efortul de peste vară şi lacrimile vărsate toată dimineaţa. Pletele adunate în rebela simplitate a cozii sau răsfirate pe umeri ca la o înmormântare? Era pregătită să plătească preţul, nefixat şi, totuşi, cunoscut, ori venise doar să încerce obţinerea gratuită a favorului? A refuzat, mai mult ca sigur, fotoliul, aşezându-se pe colţul opus al patului, la distanţă, cu genunchii strânşi şi palmele în poală, ochii fixând podeaua la doi paşi în faţă. A urmat conversaţia. Uşor de închipuit: politeţuri exagerate, lacrimi

de deznădejde, ce mă fac? Sunt repetentă… am pierdut şi examenul de admitere… nu mai sunt studentă, s-a dus facultatea mea… ce mă fac?… stai liniştită, scumpa mea, se aranjează sigur, nu-ţi face nicio problemă! C. Este un tip dur şi ţicnit, dar are rudimente de caracter, nici nu-mi închipui că mă refuză, doar e dator moral, bunicu' l-a adus în Universitate, bunicu' i-a aranjat aprobările pentru doctorat înaintea altora, cu bunicu' joacă şah şi merge din când în când la vânătoare… cum să mă refuze?… o cafea? O vodcă? Un pahar de vin?… haide, bea ca să te linişteşti, examenul e ca şi luat, poţi să te consideri deja studentă în anul doi, ţi-am spus doar că pentru tine sunt în stare de orice, aşa că, să fim rezonabili, ceea ce chiar ne stă în puteri e ca şi făcut… la viitoarea înfăţişare se pronunţă şi divorţul meu, în sfârşit, vai, Doamne, gata! Sunt şi eu un om liber… Şi aşa mai departe. După sugestii repetate şi tot mai puţin discrete – s-a aşezat lângă ea şi a cuprins-o după umeri, ca pe un copil necăjit. De la această secvenţă, închipuirile se învălmăşeau. Miruna refuzase fără îndoială apropierea. Încercase, în pofida situaţiei care-i era complet potrivnică, să-şi salveze onoarea. Prea fusese orgolioasă, mândră de curăţenia ei morală, ca să mi-o pot imagina plătind firesc, fără ezitări, negustoreşte. Cu rugăminţi, cu promisiuni deşarte, într-un fel trebuie să fi încercat să-şi apere neprihănirea. În cele din urmă, cedase. De ce? Simplu: el refuzase să-i facă serviciul gratuit. Nu avea de ales decât între a rămâne fecioară exclusă din facultate şi a promova în anul doi ca femeie. Imaginaţia şi raţiunea amuţeau, însă, dinaintea următoarei întrebări: de ce rămăsese cu el apoi, timp de trei luni încheiate? Şi refuza să părăsească garsoniera la un an după ce-l abandonase!

4

Apariţia lui Costel Berariu a fost ca o ploaie torenţială într-un pustiu trist şi prăfos. Cu casetofonul sub braţ (deschis la maximum) şi chiote lungi de bucurie reuşi să facă ţăndări atmosfera de peron a încăperii. Miruna trebui să suporte o energică îmbrăţişare, după ce primă mai întâi o garoafă şi un tablou învelit în hârtie albă şi

legat cu şnur roşu. Salută apoi asistenţa cu gesturi ample de r cezar victorios, dădu cu ochii de mine şi înmărmuri. Veselia îi pieri brusc şi se apropie cu un zâmbet vinovat în barba de smoală lucioasă.

— Salve, Ştefane! Ce surpriză, domnule! Salve, bine ai venit!…

Nu-i înţelegeam reacţia, deşi pe lângă umărul său zărisem deja un tânăr înalt, blond, mustăcios, de o aleasă ţinută. Strângându-mi mâna, Berariu se trase puţin într-o parte, permiţând privirii să admire priveliştea. Străinul, într-un elegant costum de stofă gri-metalizat şi cu un pulover subţire din lână neagră, a cărei fineţe nu permitea reproş (aveam să descopăr mai târziu şi *wool-marckul* discret din dreptul inimii), îi oferea galant Mirunei un buchet de trandafiri şi o săruta pe… gură. Deşi ea îi oferise obrazul. În pieptul meu, o rotiţă se poticnea trecător, cu scrâşnet de dantură ruptă. Peste numai câteva clipe, însă, se înţepenea de-a binelea: blondul fermecător, pe care îl recunoscusem de-acum, oferi prietenei mele o trusă mare de machiaj, învelită în celofan, care stârni automat stupefacţia fetelor: „Vai, *Christian Dior* chiar!”

O raritate de import, un obiect de lux, un cadou scump, puţin obişnuit la onomasticile studenţeşti. Un gest de nabab. De fiu-de-medic-chirurg: Mihai Bârleanu. Semnificativ nu în sine, ci într-o anumită interpretare. Cea care îmi dăduse mie o senzaţie de maşinărie stricată. O vagă bănuială ce putea deveni, neconfirmată, ruşinoasă suspiciune. M-am aplecat în faţă, mult.

Cât să fiu zărit de el. Crispare, zâmbet împuţinându-se pe chipul dezinvolt, ochii rătăcind câteva secunde aiurea, podea, pereţi, figurile celor de pe pat… Presupunere confirmată! Un mic sentiment de triumf: nu m-am înşelat! Şi unul mare de silă, ciudă şi disconfort: *alt rivali* Craiul Mihai Bârleanu, alintat şi cu variantele Miky, Mike şi Michael (adică Michi, Maic şi Maicăl), ştiindu-mă de-acum departe, plecat definitiv din lumea studenţească, îşi încerca şansele. Ştiam că-i place Miruna, dar nu şi că ajunsese între timp (chiar puţin de o lună şi jumătate) atât

de aproape de ea încât să apară la ziua ei de naştere. Cu un luxos şi scump cadou în braţe! Nu ne cunoşteam decât din vedere, astfel că întâlnirea privirilor noastre nu declanşă niciun gest de salut. Deşi noua condiţie, de membri ai unei adunări intime, ar fi impus-o. Ne antipatizam, tot din vedere.

(Pe unicul fiu al doctorului Bârleanu era greu să nu-l ştii. Celebritatea lui o concura pe cea a tatălui, depăşind-o categoric în mediul studenţesc. O figură aproape legendară. Pentru cei mulţi, care-şi duceau existenţa lor cuminte şi anostă între cămin, facultate, cantină, bibliotecă şi, o dată sau de două ori pe săptămână, discotecă, poveştile despre Miky păreau să vină dintr-o altă lume, plină de viaţă, de aventuri multe şi inedite, de experienţe şi plăceri rare. Deşi era chiar lumea lor.

Biografia lui „romanţată" devenise obiect de cultură generală, intrând ca materie obligatorie în programa anului întâi de la toate facultăţile. Era greu să găseşti un novice absolut la tema: *Miky, cel cu maşina de curse*. Isprăvile circulau pe cale orală, ca mici istorioare, bune de captivat cercurile restrânse, în clipele de plictiseală şi gol comunicaţional. Pe ele se puteau ţese apoi glume, snoave, comentarii hazoase… se descoperea, prin asociaţie, un banc uitat.

Reuşise multe. Nu toate cele ce i se puneau pe seamă, dar suficiente pentru a oferi gherghеful pe care imaginaţia studenţimii să ţească o biografie de excepţie. Avea un *Renault Gordini*, cunoscut în toată lumea studenţească, imposibil de confundat: roşu *bordeaux* gătit ca pentru? Raliu; cu multe faruri şi numărul 49 pictat cu alb pe portierei se spunea că participase la un astfel de concurs şi ieşise primul. Tot cu automobilul reuşise însă şi performanţa unei triple răsturnări, din fericire, fără victime. Dar se mai povestea: tot din el, într-o seară, la marginea oralului, sărise Nuşa. Blondă, frumoasă studentă la filologie, pierduse un an stând prin spitale. Tache Bârleanu o îngrijise cu multă râvnă şi-i plătise o despăgubire consistentă pentru a pretinde că fusese beată.

Şi nu că beat fusese şoferul şi la ameninţările ei, sictirit de eşec, îi uriaşe cu sadism: „Haide, sari, sari dacă ai curajul la şi accelerase hohotind cinic, sigur că îndărătnica mironosiţă nu va îndrăzni. Fata, disperată şi hotărâtă, deschisese portiera şi continuase să amenințe. Rugăminţile nu avuseseră niciun efect. El încetinise viteza, dar se ambiţionase să nu frâneze decât. În ultima clipă, când ea era deja pe jumătate afară. Nuşa se alesese cu fracturi, julituri, un an de facultate pierdut şi o sumă frumuşică (doar şi Tache Bârleanu avea clienţi „mărinimoşi”!), iar Miky, pe atunci funcţionar la Adas (făcea băiatul „producţie”!), cu suspendarea temporară a permisului. Umblase, e drept, o vreme, cu zgârieturi pe faţă şi un ochi vânăt, originea acestor semne fiind, se pare, mânia părintească. Se reabilitase totuşi în ochii tatălui dedicându-se studiului, ascultând cu sfinţenie de preparatorii de la matematică, geografie şi economie politică şi reuşind la examenul de admitere. Reintrat însă cu drepturi depline în lumea studenţească, primit cu ovaţii de anturajul ce beneficiase cândva de generozitatea lui de nabab, îşi reluase tronul de rege al barurilor şi discotecilor. Urmaşe ratarea a patru examene şi declararea sa ca repetent. Tache, ajuns se pare şi el la limita puterilor, îi procurase motivările necesare, dar îl umpluse iarăşi de vânătăi (deşi avea acum frumoasa vârstă de douăzeci şi şase de ani!), îşi retrăsese absolut orice sprijin financiar şi, pedeapsa cea mai grea, îi confiscase automobilul. Un an întreg, Mişu Bârleanu trebui să umble numai per *pedes* şi să nu intre în baruri şi discoteci decât însoţit de câte un amic darnic. Purgatoriul îl făcuse mai modest, mai cumpătat şi mai discret în gesturi. Şi mai harnic: trecuse toate examenele din vară.

Dincolo de trista lui faimă de „student etern” şi autor de isprăvi răsunătoare, Michael era un ins cu mulţi prieteni. Mărinimos, charmant, nu lipsit de inteligenţă, reuşea să fie acestora nu doar necesar, dar şi simpatic. Însă cel mai simpatic era el fetelor. O escortă mereu schimbătoare de nuri foia în jurul lui şi-i umplea în fiecare

seară *Renault*ul (în afară de anul când acesta stătuse „pe butuci”). Sexul slab îl adora, închizând ochii la biografia lui de puşlama îmbuibată. Avea, într-adevăr, o frumuseţe nu tocmai comună, de vedetă hollywoodiană a anilor şaptezeci: înalt şi lat în umeri, fălcile înguste şi bărbia energică, nasul drept şi delicat şi o dantură ireproşabilă, plus doi ochi verzi care tulburau mintea oricărei adolescente. Aerul americănesc al figurii era întărit (cumva ostentativ) de o tunsură foarte scurtă, absolut contrară modei juvenile în curs, cu tâmplele şi ceafa mereu curate. Elegant, scos ca din cutie (de import!), seniorial în gesturi şi brutal în fapte, inspirând plăcutul amestec dintre atracţie şi teamă, Maicăl făcea furori prin fagurii de pasiuni şi iluzii care erau căminele studenţeşti. Cocheta cu multe, dar nu gusta decât exemplarele de soi rar. Care cedau inexplicabil de uşor! Te minunai de fiecare dată: frumuseţi preţuite, respectate, mult râvnite în taină şi curtate cu asiduitate, le vedeai la un moment dat trecând în goană la bordul rău famatului automobil. Invidia era flagel neiertător, amestecându-se penibil cu o neputincioasă şi greu justificabilă revoltă.

Mihai Bârleanu. Un ins admirat, respectat, adulat, invidiat… contestat, dispreţuit, duşmănit. Un „cineva” al lumii studenţeşti, devenit, peste noapte, rivalul meu la graţiile Mirunei. Un exemplar pe placul lui, cumva exotic şi rafinat, de care nu se putuse totuşi apropia cât fusesem prin preajmă. Câteva săptămâni de absenţă se dovediseră suficiente pentru… Pentru ce?)

Petre Drăguţ conştientizase şi el bizareria hilară a situaţiei. L-am descoperit fixându-mă cu un aer de tristă ironie: poftim, iată, a venit şi al treilea! Am vrut să-i răspund printr-un zâmbet orgolios, dar m-am temut să nu se nască, o micuţă şi ascunsă complicitate. Între noi nu mai putea încape nici părerea unui gând frumos. Ura se pietrificase. După ce două trimestre mă străduisem să fiu mut la seminariile lui zgomotoase şi goale, într-al treilea am cedat, acceptând un referat la *Critica raţiunii practice*. Colegii îl ocoliseră îngroziţi de pe lista de teme propusă de

el, astfel că trebui să mă supun, deşi sperasem să scap de perspectiva ingrată de a mă produce dinaintea lui. L-am făcut greu, în silă, deşi aveam deja cartea fişată pentru lucrarea de licenţă şi aş fi fost oricând în stare să dizertez liber, o oră întreagă, despre morala imperativului categoric. Am căutat puteri în gândul că efortul meu era destinat exclusiv colegilor. Pentru ei lucram, lor urma să le comunic rezultatul muncii. Drăguţ era un simplu obiect decorativ, pe *care* îmi propuneam să-l ignor cu desăvârşire. Textul a ieşit relativ scurt dar ireproşabil: întreaga demonstraţie kantiană demontată şi remontată pe nouă pagini dactilografiate. Fără introducere savantă, compilată din prefeţe, fără paradă de lecturi suplimentare. Ideile tratatului, comentate în riguroasa lor înlănţuire.) Aveam de prezentat *Critica raţiunii practice*, nu de făcut eseu despre ea.

A apărut la seminar cu o neaşteptată morgă de om plictisit şi sictirit. El care poza de obicei o seninătate olimpiană, de academician pierdut printre discipoli. M-am crispat: şi-a pregătit mutra pentru critica referatului! Inhibat de o asemenea perspectivă, abia am reuşit să citesc textul. Ochii urmăreau rândurile, gura vorbea, dar gândul se zbătea disperat, ca o gânganie în căuşul palmelor. Cum reacţionez dacă încearcă să-şi bată joc de munca mea? Şi, implicit, de mine? Situaţia mi se părea absurdă şi umilitoare: dădeam spectacol, cu Petre Drăguţ pe post de şef de juriu; Mă aflam la discreţia lui. Din nou! Ghinionul părea un blestem: să fiu mereu lovitei umilit de el. După seminar urma s-o întâlnesc pe Miruna în oraş. Aveam de gând să mă descarc într-o scenă cumplită, chiar dacă ar fi fost să fie ultima. Să rup odată vraja şi să abandonez totul. Nu greşisem nimănui pentru a fi supus la o aşa batjocură. Dimpotrivă: faţă de mine se greşise! ŞI EL şi EA îmi erau datori moral. Nu aşteptam compensaţii, dar nici supraumiliri nu eram dispus să suport. Să acţionezi astfel încât maxima voinţei tale să poată oricând valora, în acelaşi timp, ca principiu al unei legislaţii universale. Să acţionezi dintr-un imperativ categoric, universal, dintr-o

voinţă pură, necondiţionată de niciun dat empiric. Aplică plăcere, interes, satisfacţie… orgoliul Kant, vorbind prin gura mea. Limpede, perfect, ireproşabil – abstract şi irealizabil. Numai într-un pustiu o astfel de voinţă morală, absolut apriorică şi absolut autonomă, poate deveni efectiv, raţiune practică; Între oameni însă, şi mai ales între neoameni, imperativul categoric devine ridicolă şi vulnerabilă ambiţie.

M-am ambiţionat să tac. Reaşezat la locul meu, cu privirea în pagina referatului şi maxilarele strâns încleştate. Maxima voinţei mele putea valora ca principiu al unei legislaţii universale: să fii tu însuţi, sfidând împrejurările potrivnicei Au vorbit întâi colegii. Trei, care citiseră tomul şi. Ţineau să se remarce; M-au remarcat şi pe mine, apreciind claritatea şi rigoarea „traducerii" în limbaj accesibil a ermeticei demonstraţii kantiene. Re-exprimasem simplu toate tezele importante, legându-le într-un fel, de *Mini-Critică o raţiunii practice*, *Petre* Drăguţ fu' de altă părere: făcusem doar un „rezumat"! Le citisem „conspectul", nu un referat propriu-zis! Cu alte cuvinte: îl lăsasem» pe Kant să vorbească, în loc să mă proţăpesc eu dinaintea lui, făcând paradă de inteligenţă şi erudiţie. Comentariul meu, topit cu discreţie în prezentarea textului kantian, nu fusese sesizat de „şeful juriului". Pentru că nu era furat de prin prefeţe, cursuri sau eseuri critice. Am tăcut în continuare, scrâşnind măselele: maxima voinţei tale trebuie să valoreze… Petre Drăguţ, în blugi şi cămaşă gri cu epoleţi şi buzunare aplicate lângă catedră; legănându-se înainte şi înapoi pe picioarele uşor desfăcute, braţele încrucişate pe piept şi privirea rătăcind savantă şi meditativă peste asistenţă. Hotărât să ofere el ceea ce lipsea din referatul meu: comentariul. Rousseau cu sentimentul şi Natura, Kant cu imperativul datoriei şi Raţiunea, libertatea este ratio *essendi a* legii şi legea este ratio *coghoscendi a* libertăţii, de unde (!) scopul vieţii morale este respectul şi voinţa legii, iar dacă ontologia nu este posibilă şi metafizica trebuie să se mulţumească doar cu postura de critică! A puterilor Raţiunii, atunci Kant este

un Cartezius germanizat care aspiră la o morală apriorică, legislaţie etică pentru toţi: ce ţie nu-ţi place, altuia nu-i face! Zbang! Am rămas perplex. Dascălul meu de morală nu citise Critica *raţiunii practicei un* galimatias tipic de idei, devenit de mult obiect de snoave printre studenţi. Era greu să-ţi dai seama dacă este în temă sau nu, fiindcă şi atunci când era, se afla de fapt numai pe de lături. Gafa era însă, de astă dată, revelatoare. „Ce ţie nu-ţi place, altuia nu-i face! Nu apărea doar drept cea mai revoltătoare (şi mai la îndemână) vulgarizare a moralei kantiene, dar era efectiv împotriva spiritului ei. Imperativul moralei cotidiene constituia o „maximă de prudenţă", un precept empiric, pe când exigenţa kantiană cerea tocmai contrariul: legea morală să fie pur formală, absolut independentă de orice determinare concretă. Numai astfel putând valora şi funcţiona ca raţiune practică universală. Dacă ar fi citit Critica... ar fi fost imposibil să gafeze atât de penibil: însuşi Kant atrăgea atenţia la o asemenea stupidă confuzie.

Am simţit că sunt tot un singur muşchi, încordat la infinit de un şoc electric dureros. Îl aveam pe „savantul" Petre Doru Drăguţ în palmă: puteam să-l strivesc într-o clipită. Se ivise posibilitatea de a mă răzbuna, umilindu-l la rândul meu. Să-l demasc în faţa studenţilor săi ca şarlatan neghiob şi agresiv. Ca incompetenţă crasă, ridicolă şi revoltătoare. Ca făcătură exclusivă a pilelor şi relaţiilor. Ca imoralitate! Am tăcut şi om înghiţit anevoie patima ce-mi dădea ghes să sar de pe scaun şi să-l demontez ca pe o păpuşă din mucava şi cârpe. Maxima voinţei tale trebuie să poată valora ca principiu al unei legislaţii universale... Vanitatea este o raţiune empirică ce perverteşte actul (pretins) moral...

Nu, nu eram kantian sau kantianizat. Am refuzat să strâng pumnul dintr-un motiv pedestru: scârbă. Hotărâsem să nu-i adresez nicio vorbă. Orice s-ar fi întâmplat, trebuia să îndur şi să trec pe lângă el, ca şi cum n-ar fi existat. Să nu-l disting cu privirea sau atenţia dintre obiecte. Să-l apreciez, deci, la adevărata lui valoare. Era unicul mod de

a mă răzbuna pe placul inimii: elegant, simplu, reconfortant.

Şi insuportabil pentru el. La examen a ţinut să mă mai umilească o dată. A treia oară. Avea puterea să mă lovească şi nu voia să piardă niciun prilej. Pe lângă dispreţuitoarea mea indiferenţă, comisesem faţă de el şi o mare nemernicie: acceptasem să se întoarcă la mine fiinţa pe care o pângărise. Îi iertasem trădarea, păcatul şi nu mai era liberă, la dispoziţia tentativelor sale de recucerire. A propus profesorului să mi se scadă un punct pentru „lipsă de interes la seminarii”. Susţinusem un singur referat, şi acela făcut „în bătaie de joc”. Nu m-am temut nicio clipă. Eram sigur că profesorul M. Nu-i va da satisfacţie. Dacă Drăguţ ar fi ştiut ce părere avea dascălul despre mine, nici n-ar fi încercat. M. Colabora din când în când la revista studenţilor cu eseuri ce apăreau întotdeauna pe prima pagină, în condiţii grafice ireproşabile. Mă remarcase şi elogiase la colocviul de Doctrine politice, susţinut de el în absenţa profesorului titular. Dezvoltasem atunci o teorie proprie despre funcţiile liderului carismatic în structura organizaţiilor politice extremiste. Se arătase interesat de ea, o apreciase, deşi, în realitate, poate nu i se păruse mai mult decât o drăguţă speculaţie. Una din calităţile marilor dascăli este însă aceea de a se preface uimiţi de savantele naivităţi ale studenţilor. Iar M. Era un mare dascăl. Procopsit cu un mic asistent.

Domol şi sfătos, M. Socotea de două ori înainte de a face sau spune ceva. N-ar fi vrut să-şi nemulţumească asistentul, dar nici să dea nota nouă simpatiei sale din promoţia acelui an. A încercat să ne „împace”, făcându-ne la amândoi câte o uşoară şi nevinovată morală. M-a luat întâi pe mine în primire, surâzând decepţionat: „Se poate, Ştefane, chiar aşa?! (La auzul apelativului, pe faţa lui Drăguţ s-a insinuat brusc o tristă iluminare). Şi eu care mă temeam că incendiezi seminariile, monopolizând toate dezbaterile. Să ştii că m-ai necăjit: înseamnă că materia mea nu ţi-a plăcut. Păcat, eu sunt socratic şi cred că etica e cea mai frumoasă şi mai importantă dintre toate. Să nu

dai crezare unora ca alde Kant, cum că ar fi un dat aprioric, aproape nativ. Nu, morala se învaţă, Ştefane, şi se învaţă mai ales prin dialog. Adică la… seminarii! Ho-ho, vezi ce socratic sunt?…” Bine dispus, către asistentul în costum bleumarin, cu cămaşă albă şi cravată roşie de mătase: „Să-i dăm totuşi zece, zic eu. Ai văzut ce frumos a răspuns. Şi, apoi, are atâta activitate… mereu pe la simpozioane, mereu prin gazetă… Tu ştii părerea mea: suntem obiectivi, dar pe cei capabili şi sufletişti îi privilegiem! Zică lumea ce-o zice! Trebuie tot timpul să te gândeşti la un lucru… (A făcut o pauză pentru a înălţa semnificativ arătătorul dreptei). Cum ar arăta oare viaţa noastră universitară fără ei? Ca sala de aşteptare a unei gări!

Am ieşit din sală convins că stima mea pentru profesorul M. Va fi eternă, în timp ce dispreţul pentru asistentul lui o va însoţi pe aceeaşi durată.

Şi acum, dintr-odată, o infimă aţă de păianjen care ne lega împotriva voinţei mele. Trăiam aceeaşi neplăcută surpriză a descoperirii unui intrus. Ceea ce determina la amândoi o reacţie identică, defensivă, de apărare a rolului deja câştigat în jocul înfruntării şi pe care ni-l simţeam fiecare uzurpat. Ca într-un turnir medieval, acceptat fără şovăire în tot ritualul lui războinico-galant şi în care apărea deodată, din senin, un al treilea cavaler, hotărât să sfideze arogant regulile tabu şi să învingă el, doborându-ne pe amândoi de pe cal. Dacă neaşteptata noastră identitate de postură nu determina alianţa deplină a cavalerilor medievali, dispuşi, fără ezitare, să se unească temporar împotriva nechematului şi să redevină apoi adversarii de dinainte, ea ne pricinuia, totuşi, sentimentul naşterii unei preocupări de-acum încolo comune: supravegherea noului sosit. Cu siguranţă, nici Drăguţ nu-i acorda lui Miky vreo şansă, cu toată frumuseţea lui de Adonis american, chiar şi în cazul în care n-ar fi cunoscut nimic din biografia lui dezmăţată.

Miruna, spre surprinderea mea, deveni mai însufleţită. Poate că o amuza şi o încânta, deopotrivă,

ipostaza de trofeu râvnit deschis, în care se trezise pe neaşteptate. Orgoliul frumuseţii ei avea o plăcută confirmare. Trei bărbaţi îşi călcaseră pe vanitate şi apăruseră neinvitaţi şi neanunţaţi la ziua el de naştere. Fiecare considerându-se (naivă iluzie!) singurul mânat de un aşa fler. Şi deci îndreptăţit la speranţă.

Revenind din bucătărie, îşi ceru scuze către Miky: pentru buchetul lui de trandafiri nu mai avusese decât un borcan, dar… le *preţuia la fel de mult* ca şi pe celelalte, aşezate în frumoase vase de porţelan, lut ars şi sticlă prin încăpere. El îi zâmbi dulce şi ridică din umeri: nu contează, bine că-ţi plac. Costel ascunse în grabă o tartină în întunecimea bărbii şi se repezi dinaintea ei, protestând printre molfăituri:

— Dar garoafa… garoafa mea? Să ştii că e cea mai frumoasă! Te rog să-mi arăţi cât o preţuieşti!

Fără niciun cuvânt, Miruna luă floarea uitată pe recamier, îi rupse coada, se uită o clipă împrejur dezorientată, îşi aduse aminte, ridică faţa albă de masă şi scoase din sertar un ac de siguranţă. Îşi prinse garoafa în piept şi i-o arătă triumfătoare lui Costel, înălţând uşor bărbia. Pe catifeaua imaculată a rochiei, lângă roşul sângeriu ce-i tivea discret gulerul decupat în V, garoafa de un roz anemic. Costel se arătă super-încântat, pocni energic palmele păroase şi începu să le frece satisfăcut, rotind o privire victorioasă peste încăpere:

— Gata, v-am tăiat pe toţi, aţi dat faliment… şomajul vă mănâncă!

Bucuria lui exagerată înveseli asistenţa şi mi-am îndreptat involuntar privirea către crizantemele mele, bogat revărsate peste vaza sferică de zahăr candel. Din unghiul în care priveam, erau acum pe sfert acoperite de trandafirii mici şi roşii ai lui Miky Bârleanu, răsărind ţepeni, iuţi şi provocatori dintr-un borcan ordinar, cumpărat cândva cu mazăre, castraveciori sau salată de sfeclă.

— Tabloul, Miruna, unde-i tabloul? întrebă Costel Berariu, surprins şi, chipurile, revoltat. Dar n-ai desfăcut

pachetul, micuţo, he-he! Chiar nu eşti curioasă?

Dar stai locului şi mănâncă, poate să-l desfacă şi singură) protestă de alături Silvia, văzându-l că se ridică iarăşi de pe scaun, de astă dată pentru a-şi căuta din privire cadoul.

Nerăbdător, emoţionat, reveni lângă masă, apucă una din tartinele ce i le pregătise Silvia pe o farfurie, dar rămase în picioare. Ochii dilataţi, căutând spre degetele Mirunei care desfăceau uşor şi elegant şnurul de mătase roşie, un surâs de copil poznaş contorsionându-se la fiecare molfăitură, amestecându-se cu întunericul bărbii. Hârtia căzu, asemenea pânzei albe la inaugurarea unei statui, şi Miruna închise brusc ochii. Îi redeschise în clipa următoare, compunându-şi, cu vădit efort, un zâmbet galant.

— He-he-he, ce ziceţi, micuţelor? exclamă victorios amicul Silviei, după ce înghiţi în grabă dumicatul. V-am făcut poza sau nu?

Miruna, continuând să zâmbească anevoie, ca de o şotie la limita bunului simţ, clătină din cap a neputincioasă resemnare: ai făcut-o, gata! Katy şi apoi ceilalţi cerură şi ei tabloul, o reproducere banală, tipică celor de prin magazine, în ramă groasă de plastic, înflorată şi vopsită cu bronz galben. Ba şi stropită cu puţin negru, ca semn inconfundabil al patinei. Mir una le întinse obiectul cu un gest moale, surâzând tot mai în silă, luă hârtia de pe podea, începu s-o împăturească, apoi renunţă brusc şi ieşi cu ea din cameră.

— Pallady trebuie să fie, îşi dădu cu părerea Bogorici, calm şi stăpânit, şi-şi apropie faţa de tablou pentru a căuta semnătura.

— E reproducere, da’ e mişto „nu? se agită Costel, foindu-se pe dinaintea lor. Recunoaşteţi că li se potriveşte perfect. Parcă le-am tras în poză! Aia de pe pat, ostenita, e Miruna, că-i brunetă, şi cealaltă, roşcovana…

— Dar parcă şi aduce puţin cu Silvia asta de jos… se amestecă şi Cleo, proptindu-şi bogăţia blondă cu palma şi răsucindu-şi capul, spre a nu mai vedea răsturnat.

— Păi, ce vă zic eu! triumfă Berariu. Li se potriveşte perfect. Silvia şi Miruna, în intimitate! Fac filosofie înaltă, au sesiune grea…

— Cred că e sesiunea din vară, că le e tare cald, ho-ho! hlizi şi Miky, aşezat pe pat alături de Vasile Bogorici.

Incitată, Silvia se ridică de la masă şi aruncă o privire scurtă peste umărul Cleopatrei. Nervoasă, revoltată, se răsuci spre Costel. Îl îmbrânci uşor cu stânga şi-i arătă dreapta, în care ţinea felia de pâine pe jumătate acoperită cu unt:

— Cum poţi fi atât de nătărău?! Că te ung acuma tot, să mă ţii minte cât trăieşti!

Îi întoarse furioasă spatele şi făcu doi paşi apăsaţi, cu faţa tremurând de necaz. Ajunsă dinaintea mea, propti mâna stângă în şold, oftă adânc şi pufni într-un râs mic, trist, încordat, ascuns de ceilalţi. Am râs şi eu odată cu ea, dorind s-o contaminez de seninătatea mea „virilă”. La urma urmei, nu era totuşi mai mult decât o mică năzbâtie, un pic deplasată, a prietenului ei. Pudibonderia nu le stătea bine unor emancipate ce se pretindeau. Şi poate că, în cazul Silviei, nici nu era efectiv pudoare lezată, cât ciudă: îndârjită: Costel al ei făcuse (iarăşi) o gafă, rănind (în public) sensibilitatea „gingaşă” a Mirunei. Dispreţuia aerele de mironosiţă ale colegei, dar o necăjea şi imaginea deplorabilă pe care prietenul şi-o câştigase în ochii acesteia. Dacă nu putea fi „formidabil” (aşa cum mai ales ea l-ar fi dorit), să fie cel puţin… onorabil. Să impună prin alte calităţi, în absenţa celor spirituale. Or, Costel Berariu gafa exact atunci când ea îşi dorea mai mult să-l ştie apreciat, cât de cât, şi de simandicoasa „prietenă”.

— Delphine şi Hippolyte, ce vrei? i-am spus, râzând satisfăcut. Doar vă iubiţi, nu?

A ridicat din umeri, căutând semnificativ spre tavan: vai, cum să nu?! Se liniştise şi tocmai voia să muşte din tartina pregătită pentru Costel. Apăru el şi o cuprinse, tandru şi pacifist, cu braţul drept pe după gât. În stânga ţinea reproducerea şi o tot potrivea ca s-o văd şi eu bine:

— Spune dacă nu e frumos! Zău… nu e original, da’ e

Pallady. Aşa zice Bazil, că individa de la librărie n-a ştiut să-mi spună. Mi-a zis: „Nu ştiu dom'le de cine e, da' e bun că-i cu nuduri şi astea se dau primele. Ţărăncuţele rămân mereu la urmă… Normal, i-am zis eu, cine le pune să fie aşa de îmbrăcate! Hi-hi! Şi sunt şi frumoase fetele, nu?

— Da, sunt foarte frumoase *fetele*, am răspuns amabil, zâmbindu-i generos şi accentuând pe ultimul cuvânt. Temându-se de conversaţia ce s-ar fi putut isca din această uşoară schimbare de intonaţie, Silvia îşi împinse prietenul, îndepărtându-l astfel de mine. Să nu afle totuşi ce ascunsese pictorul sub un banal şi ambiguu *Toujours du Baudelaire*. Confirmarea licenţios-amuzantei lui interpretări ar fi echivalat cu o catastrofă: din banală şi aiurită glumă, şotia putea deveni, exacerbată de zelul strengăresc al lui Costel, penibilă şi greu reparabilă boacănă. Deşi, la fel de bine, pus în cunoştinţă de cauză şi simţind şi el indelicateţea din gestul său, *gaffeur*-ul s-ar fi potolit. Poate. Oricum, cert este că neştiinţa îi dădea libertatea şi cheful de a insista în gluma lui riscantă. Dovadă: îşi aşează cadoul sub braţ şi plecă în bucătărie. Să i-l arate mai bine Mirunei şi s-o convingă: tabloul ce i-l cumpărase de la librărie era, totuşi, foarte frumos.

Joi, 27 februarie

Odaia mea, mirosind a aşternuturi proaspete şi a mere verzi. Odaia mea, tapetată cu chipuri frumoase: Chamberlain, Gemma, Elvis, Mastroiani, Delon, O'Tool, Redford… Odaia *mea cu măşti fioroase şi hazlii din carton lăcuit şi pânză de sac. Păpuşile mele, înconjurându-mă vesele şi cuminţi*, ca piticii pe Aibă ca Zăpada. Puky, *ursul meu. Rotund*, păros, mare cât un copil de şcoală. *Persoană privilegiată: împărţim*, de ani de zile, patul. *E un soţ gras, bătrân şi plictisit*. E distant *şi taciturn*. Un ursuz!

Odaia mea, cu toate ale mele. Cât de străine mi se par! *La fiecare întoarcere mă încearcă un bizar amestec de milă şi jenă. Pentru ele? Pentru mine? Nu-mi dau seama. Simt doar cum acest culcuş, în care m-am considerat atâţia ani „la mine", se îndepărtează, puţin câte puţin, în trecut şi în altă lume.*

Stau în pat, pe burtă, peste plapuma moale şi pufoasă, în pijamaua mea flauşată de culoarea zmeurei. Sunt extenuată după o jumătate de zi de alergătură şi trei ore cu trenul. Baia m-a curăţit, m-a moleşit, dar mi-a alungat somnul. Mă simt totuşi bine. Liniştită. Împăcată. Optimistă. Nu e atât de grav pe cât *îmi închipuisem.*

Încerc să revăd în minte o jumătate de zi trăită cu sufletul la gură şi nu reuşeşti. *Un „vechi" italian îmi împrăştie mereu gândurile. Uşor, suav, de parcă mi-ar sufla părul de pe frunte. Vivaldi, în surdină, înghesuit undeva printre cărţi, pe raftul bibliotecii. L-am pus ca să-i fac plăcere tatii.* Să *audă înainte de a se duce la culcare,* să se *bucure şi să se mai laude încă odată cu ultimele lui achiziţii. Adoră preclasicii şi, îndeosebi, pe italieni. Le spune „vechii italieni", aşa cum profesorul A. Spune „vechii greci", spre a-i exclude astfel din socoteală pe contemporani, în a căror vocaţie filosofică nu mai crede. Mâine, după ce ne întoarcem de la spital, vom asculta împreună cea mai „dulce" dintre achiziţii. Scarlatti, cinci sonate la cembalo. M-a avertizat că sunt baroce, idilice şi, pe alocuri, chiar „uşurele". Dar au să-mi placă. Sunt de o „delicateţe" şi o „picturalitate" duse până la exotism. Mai ales ultimele două, care* sunt din *perioada lui iberică. Ţine mult să-mi placă ceea ce pe el îl încântă până la extaz. Scarlatti, Vivaldi, Boccherini, Locatelli, Tartini… tablourile miniaturale, timbrele minuscule, porţelanurile chinezeşti… Este un sfânt. Senin, cu zâmbet de copil, vine din lumea lui de minunăţii gingaşe pentru a te trage uşor de mânecă: haide, haide să vezi şi tu, să asculţi şi tu, să ne bucurăm împreună!…*

O jumătate de zi epuizantă. Deci. În ordine cronologică.

Telegrama, îndoită ca un pacheţel de prafuri, lângă cheia camerei 7. Clasic: „Vino acasă mama bolnavă. Tata" Să fim deci amândoi lângă ea, în aceste clipe grele. Să-şi vadă odorul apărând pe neaşteptate în salon şi să plângă de bucurie. Şi de mândrie: ce fată mare şi frumoasă are ea! Studentă la filosofie! Şi-i atât de cuminte! Şi harnică…

S-*o invidieze toate vecinele de salon. „Tu faci pentru ea cât zece medici. A Tata dixit. Deşi n-ar fi trebuit. M-a făcut să mă simt, nu ştiu de ce, vinovată.*

Panica. Încotro s-o iau? Să-mi fac bagajul… să mă duc la agenţie după bilet… să merg la facultate pentru învoire. De cantină nici nu mai putea fi vorba. Învoirea întâi de toate, Am deja optsprezece absenţe nemotivate. Încă două şi dau ochii cu decanul. Mustrare verbală. Sau scrisă. Nici nu ştiu bine cu ce se începe „ruşinarea" păcătosului.

*Decanul –, lipsă. Ora primului. Cursurile terminate, sălile şi coridoarele pustii. Secretarele nu ştiu decât atât: a plecat. Poate la masă, poate în altă parte, poate vine într-un sfert de oră, poate într-o jumătate, poate nu mai vine deloc… Ce mă fac? Dacă pierd*eam *acceleratul de patru, mai aveam doar un personal la opt. Ajung*eam *după miezul nopţii. Dacă aş fi primit telegrama de dimineaţă, dacă n-aş fi avut atâtea nemotivate… Amânarea plecării ieşea din calcul. Îmi venea să plâng. După o jumătate de oră de pisat sticlă în faţa decanatului – pronia cerească în persoana lui Şt. Gabrea. Minune. Nu-mi venea să cred. A luat cererea şi telegrama şi a promis că se ocupă el de aprobare. Să plec liniştită, să nu-mi fac nicio grijă – se rezolvă sigur! Un gentleman. Deşi dacă n-aş fi fost într-o situaţie atât de disperată, singur n-aş fi acceptat. Pare un ins bun, sincer, generos, dar nu dezinteresat. Deşi nici interesul pe care i-l bănui nu e de condamnat. În fond… Mai bine nu s-ar fi întâmplat nimic.*

Alergat. La cămin, la agenţia de voiaj, la gară pentru că trimiseseră deja borderourile. Coadă la bilete, numai locuri… în picioare. Frântă, înfometată. Mi se oferă totuşi un loc. Generosul se dovedeşte însă a fi obraznic şi insistent. Stă proptit în rama uşii, lipindu-şi din când în când genunchiul de al meu, se ambiţionează să mă cucerească înşirând o sută de bancuri. Vede că nu mă distrează dar continuă. Mă străduiesc să nu schiţez niciun zâmbet, sperând că abandonează. În zadar. Râd ceilalţi şi asta-l ambiţionează: trebuie să mă corupă şi pe mine! Ies

pe culoar. Mai rău. Vine lângă mine, se apleacă spre urechea mea, ceea ce ne dă un aer de complicitate. Miroase a lavandă proastă; şi a haine umede, îi *spun că mama e bolnavă şi sunt îngrijorată, încercând să-i dau astfel de înţeles că n-am chef de bancuri şi nici de conversaţie cu el. Mă compătimeşte, începe să mă descoasă, ajunge din nou la bancuri. M-a secătuit. A fost supliciul.*

Din fericire, tata mă primeşte zâmbitor, bine dispus. S-*a liniştit şi el. Nu este, totuşi, atât de grav pe cât păruse la început. Încă nu ştie precis diagnosticul, abia şi-a făcut analizele. Oricum, ceva la fiere. Mâine dimineaţă nu are ore la şcoală, deci vom merge împreună s-o vedem. E fericit: va avea cine să se ocupe de pachete. Orice, dar fără grăsimi.*

M-am ascuns sub apa fierbinte din vană. Am lepădat de pe mine, din mine, toată mizeria zilei. Mă simt ca un nou născut. Gândul fuge, îndărătnic spre V. Dacă ar şti că sunt. În oraş! Dar mâine îi fac o surpriză năucitoare: îl aştept în camera lui, ascunsă după draperiei va fi o întâlnire pe care n-o va uita niciodată. Numai să fie doamna T. Acasă. La nevoie, intru prin apartamentul bunicilor. Puah! Le-ar trebui o oră ca să priceapă ce vreau şi de ce să nu mă trădeze. Îi şi văd, împingându-şi mutrele mici şi *smochinite spre mine: poftim? Ai? Ce ai spus? Poftim? Ce? Da? De ce?… Poate am noroc. Vinerea, doamna T. Nu prea are program de şuete galante. Ţine şi ea un pic de post. Stă acasă şi-şi îngrijeşte plodul. Să arate sâmbăta la baluri ca o ginerică.*

Va fi o zi plină. Vivaldi a amuţit de mult. Toamna şi iarna. Primăvara – mâine. E atâta linişte! Se aud paşii pe stradă. Simt că mă caută, în sfârşit, somnul.

(27 februarie, într-o joi. Un teribil sentiment de irealitate: aveam în mâini o hârtie cu scrisul ei mare, aplecat spre dreapta, plin de bucle şi înfloriturі. Nu-mi venea să cred. Dădusem brusc absolut pe neaşteptate, marea lovitură: scosesem bila albă din urna cu o mie de bile negre. Nu ştiam cum să mă felicit pentru fabuloasa

inspiraţie de a merge în acea zi şi la acea oră la secretariat. Se cereau la dosarul de bursă adeverinţe noi şi ale mele nu sosiseră încă. Riscam să rămân o lună doar pe ajutorul simbolic al părinţilor. Trebuia să mă port frumos cu secretarele, să le fiu puţin simpatic, pentru a obţine clemenţă.

Văzând-o în pustiul Universităţii, am avut dintr-odată presimţirea marelui prilej. De parcă tot restul lumii mi-ar fi stat până atunci în cale şi se retrăsese pentru câteva clipe, oferindu-mi o ocazie unică. „Se dă cumva bursa?” (Ştiam că nu se dă, însă…) „Nu… nu ştiu, n-am văzut pe nimeni… Oricum, eu nu iau bursă”. „Din cauza asta sunteţi aşa necăjită? Vi s-a respins cererea?” Şi am arătat spre hârtia din mâna ei. „Nu, e altceva… Tot o cerere, dar… Nu l-aţi văzut cumva pe decan?” „Ba, dar acum vreo două ceasuri. A fost şedinţă de senat. Vă pot ajuta cu ceva?” Şi am arătat din nou spre coala albă.

Ajutorul meu „interesat”. Un, interes”, totuşi, necondamnabil! În fond… Orgoliul Mirunei. Ou care urma să mă acomodez treptat, asemenea unei otrăvi luate în mici doze zilnice. Ca şi cu litera V. Din însemnările ei. M-am obişnuit cu ea, deşi nu pot să nu mi-o închipui urieşindu-se în paginile de jurnal ce lipsesc. Privesc cu tot mai multă îndoială spre manuscrisul meu: oare nu am fost cumva mai naiv decât o fecioară ieşită la prima horă? Şi dacă acest misterios V. Este, de fapt, adevăratul Deus *ex machina*, care a mişcat, pe dinăuntru, toate rotiţele, eu mulţumindu-mă să privesc uimit, nedumerit şi neputincios splendoarea spectacolului?)

Costel reveni triumfător, însoţit de Miruna. O cuprinsese tandru pe după umeri şi păşea ţeapăn, cu fruntea mult înălţată, ca la o promenadă desuetă şi scorţoasă. Reuşise s-o „convingă”: tabloul era foarte frumos. Fetele aveau să-l monteze pe hol, lângă uşa de la baie. Să-l vadă musafirii şi să-şi închipuie că alături este… saună. Şi să turbeze de invidie! Miky se trase gentil într-o parte şi Miruna se aşează între el şi Bogorici. Silvia revenise între timp lângă mine şi se îndeletnicea cu bârfirea

„babacilor”. Tocmai primise de la ei o scrisoare, în care i se pomenea a milioana oară despre… măritiş. Ajunsese în anul trei, deci venise vremea să se preocupe serios de viitorul ei conjugal. Amânase destul… la douăzeci şi doi de ani orice fată îşi face deja calculul… mâine-poimâine vine repartiţia şi la unul în grabă, aiurea, numai că are buletin de oraş… ori primeşte prin cine ştie ce coclauri, de nu dai de un flăcău corespunzător nici să-l cauţi cu motocicleta. De fapt, o nouă expresie a vechii lor temeri că li se „strică” fata. Singură, departe de casă, imposibil de supravegheat, în mijlocul atâtor tentaţii, vârsta! Anturajele libertine din ziua de azi… Teama (mai ales) de o încurcătură pasageră, din care să nu mai poată ieşi. Doar căsnicia ar fi avut meritul să-i liniştească. Silvia era revoltată. Neîncrederea lor o jignea, insistenţa şi nedelicateţea cu care îi era adusă şi readusă la cunoştinţă o exasperau. Avea de gând să le scrie o epistolă „sângeroasă”: căutaţi-vă-altă-distracţie-nu-am-chef-de-cratiţe-izmene-şi-scutece! Clasicul şi inevitabilul război trebuia câştigat înainte de a începe.

— Fraţilor, dar ăsta-i parastas, nu bairam! Poftiţi la dans, vă rog!

Aprecierea şi invitaţia aparţineau lui Costel Berariu. Sătul de-acum, căpătase forţe şi pofte de tartore. Se aplecă deasupra casetofonului, aşezat pe podea, lângă uşă, şi muzica invadă încăperea. Nimeni nu părea să-i fi auzit invitaţia, fiecare arătându-se preocupat de altceva. Miruna, de garoafa din piept, Katy, de şoptit la urechea prietenului, Drăguţ, de conversat de la distanţă cu Miky, Cleo, de platoul cu fursecuri… Berariu, tartore cu experienţă şi, ca toţi tartorii, nedus pe la biserică, adoptă un stil mai energic:

— Aha, vă daţi filosofi!

Şi apăsă fără ezitare pe comutator. Întuneric absolut. Mici ţipete de surpriză, au, ce s-a întâmplat?… s-a întrerupt curentul?… nu, că merge caşul!… unde eşti?… ooo, nici chiar aşa!… Tot din întuneric, dar de undeva de pe hol, glasul uşor nervos al lui Berariu:

— Imediat… imediat, numai să nimeresc porcăria…

Reuşi în cele din urmă şi lumina becului de pe hol se revărsă în cameră, dându-i mult dorita atmosferă de intimitate. Recamierul, aflat vis-à-vis de uşă, era mai puternic luminat, Miky, Miruna, Bazil şi Katy părând patru actori la rampă, în timp ce noi, ceilalţi, ascunşi în semiîntuneric, formam spectatorii. Reapăru şi Costel, jucându-şi umbra peste feţele lor. Mulţumit de ispravă, hotărî să dea şi un exemplu personal, luând-o pe Silvia de mână şi trăgând-o cu o brutală delicateţe spre mijlocul încăperii:

— Hai, micuţa mea, hai, nu te codi… hai să sublimăm puţin!

Fata acceptă supusă, deşi era evident că rockul ameţit pe care se întâmpla nu prea eleganta invitaţie n-o încânta deloc. Se dovedi a fi pe sfârşite şi noua melodie, celebră şi plăcută la dans, stârni mici exclamaţii de bucurie. Katy şi Bazil se ridicară, am tras aer în piept şi m-am lăsat uşor pe spate, pentru a-mi face elan să mă înalţ…

Mişcarea se frânse la jumătate, încheindu-se cu o aplecare în faţă, coatele pe genunchi, obrajii între pumni. Miky Bârleanu îşi apropiase deja gura de urechea Mirunei. Deşi mimă iniţial o vagă indispoziţie, ea acceptă totuşi, intrând repede în rol. Cea ce urmă fu un spectacol de frumoasă mişcare. Fantele era un dansator versat, unul dintre aceia pe care-i admiram şi-i invidiam prin discoteci, Văzându-i cum fac gol în jurul lor şi stârnesc aplauzele asistenţei de pe margini. Eu… Mă ştiam afon, cu picioare de lemn şi mijloc înţepenit în şuruburi. Dansul aproape că lipsea din cultura mea generală. Era *proba* turnirului la care trebuia să mă declar *out-sider*. Îi ignorasem întotdeauna ca pe o ştiinţă frivolă şi netrebuincioasă: nunţile, botezurile şi toate sindrofiile dansante le petrecusem stând la masă, iar în discoteci călcasem arareori, cu dispreţ şi grabă. De la Miruna învăţasem paşii elementari din „ştiinţele exacte” valsul şi tangoul, pentru rock rămânând, în continuare, opac. Deşi nu cerea nicio regulă, ideea lui îmi provoca repulsie. Nu trebuie să fii freudian pentru a vedea în dans o sublimare în gest.

(Trebuie să fii, dacă vrei să vezi sublimate numai pulsiunile erotice!) Este suficient să nu dansezi de formă, ci trăind ceea ce evocă muzica. Acolo însă; unde ritmul bateriei supune şi oprimă melodia, gestul nu poate exprima decât un dedesubt simplu, primitiv şi instinctual al conştiinţei. Sublimarea devine pură şi, uneori, indecentă defulare.

Miky şi Miruna dansau frumos ceva ce nu era nici vals, nici tangou, nici rock. Disco, poate, cunoştinţele mele de diletant nereuşind să meargă mai departe. Stilul fusese propus de el şi părea excelent adaptat melodiei. Miruna îl cunoştea bine, fiindcă se mişca degajat, cu obişnuita ei graţie, cu multă eleganţă. Zadarnic încercam să descopăr paşii, ei păreau mereu alţii, deşi rămâneau relativ aceiaşi. *Marrachesh*, ou, *fflarrachesh*... *I Iove my wife*... *I found my happyness*... Şi mâinile lor se agăţau şi se desprindeau, după o regulă ştiută perfect de ei dar inaccesibilă mie, astfel încât sări permită Mirunei mici piruete *ceA* ridicau discret poalele moi ale rochiei albe, nu mai mult cât să i se vadă jumătate din genunchi. Drăguţ o dansa pe blonda dolofană în acelaşi chip, însă fără amploarea, sincronizarea şi frumuseţea sportivă a perechii Miky-Miruna.

Toţi dansau. În afară de mine. Am făcut imediat socoteala şi m-am lămurit: unul avea să rămână de fiecare dată pe de lături, fiind cinci la patru pentru bărbaţi. De data asta luasem eu „mătura”. Stând în colţul meu întunecat, pe jumătate ascuns de dulap, aveam sentimentul unui om în plus. Ordinea lumii putea fi foarte bine şi aceea stabilită de primul dans. Dacă n-aş fi avut inspiraţia şi ambiţia de a mă deplasa cinci sute de kilometri, evenimentele ar fi decurs astfel... şi nimeni n-ar fi părut nefericit. Zâmbetul Mirunei îmi confirma, parcă neaşteptata revelaţie. Orgoliul mă îndemna să nu cad pradă celei mai ieftine şi mai ridicole dintre gelozii „dar sincronizarea perfectă cu care se întâlneau în aer mâinile lor îmi provoca fiori: parcă dansaseră de nenumărate ori înainte! Marrachesh, ouz *Marrachesh*... M-am scuturat ca de o vedenie oribilă. Dacă aşa aveau să decurgă „ostilităţile”, nu era exclus să ies din acea noapte cu

mintea rătăcită bine.

Melodia nu se stinsese încă şi glasul uşor gâfâit al lui Drăguţ răsuna deja în semiobscuritate. Îşi cerea permisiunea de a dansa şi el cu sărbătorita. Mi-am retras capul în dosul dulapului şi am închis discret ochii. Prea mult. Nu trebuia să-i văd. Noaptea începea să ia bănuitele proporţii de coşmar. Absurdul întâlnirii noastre acolo îşi arăta deja feţele hidoase. Miruna şi Drăguţ, înlănţuiţi într-un tangou! De faţă cu minei în încăperea ce le fusese martoră, la doi paşi de patul ce le suportase încolăcirile… Prea mult! Silvia văzând, ştiind şi ghicind infernul din mine… Colegii ei văzând, ştiind sau numai bănuind, de-ajuns pentru a întrezări grotescul absolut al clipei… Tâmpită situaţie! Am început să regret că venisem. Şi mă îndoiesc de puterile mele. Tortura depăşea totuşi aşteptările: o mârşăvie care se rejuca „sublimată” pe melodia dulceagă şi lascivă a unui tangou! De astă dată cu mine pe post de spectator. De obiect între celelalte obiecte, una cu masa, şifonierul, scaunele, servanta.

Să fiu tarei să îndur cu bărbăţie! Ca un mândru şoim… prăvălit pe glie! Să mă agăţ de cea mai simplă, mai realistă şi mai reconfortantă dintre ficţiuni: mâine vom face dragoste! Să scăpăm de pacoste – chiar în această odaie mare cât o măgăoaie… între aceste obiecte uzate, nevinovate şi desperecheate… obiecte-subiecte, care au memorie… au-au-au… pe bune şi pe cinstite, pe dovezi dovedite, doar Bergson intuieşte şi parapsihologia consfinţeşte: trecutul le stă înfăşurat împrejur ca zăpada pe bulgărele rostogolit din vârful dealului, al muntelui… lui Venus, evident… deci: obiectele-subiectele au văzut, au înregistrat, ştiu şi tac… n-au gură să povestească, numai uşi să… scârţâiască… dacă aş fi un medium din ăla para-pisicologic… şi m-aş uita lung-lung-lung la acest prăpădit recamier-zmeu-zmeu-paraleu şi un pic de scarabeu… aş vedea un film, ce film!… oho!… interzis copiilor sub şaişpe, optuşpe, douăşcinci, patruşapte şi nouăşdoi de ani… un adevărat serial-imperial cu un drăguţ în rol principal… şi zece fetiţe-pipiţe… şi-o mirună-mătrăgună ce-şi dă aere de

zână şi trădează ca o… spână… când ţi-e patima mai caldă şi speranţa mai caldă… Aiurea! Mâine-vom-face-dragoste! Pe pat, pe podea, pe fotoliu… în hol şi în bucătărie, ca toate obiectele să ştie, să ne înregistreze în trecutul lor obscur, zadarnic şi pur… ce a fost nu mai este, noi am reuşit să trecem *peste*… transformându-ne-n poveste! S-o luăm simplu şi omeneşte: trecutul e doar o părere, dacă n-ar fi blestemata de memorie s-ar topi şi bine-ar fi… prezentul – doar iluzie-confuzie, cum tot Bergson intuieşte şi orice mică socoteală dovedeşte… viitorul, singurul cert, curat şi bun de păstrat – îmi aparţine! Deci: importantă este fiinţa-femeie, concretă-palpabilă-Glintabilă, nu părerile şi vanele iluzii-confuzii… Am pierdut! Vax! Adolescentine pretenţii, stupide invenţii… Mi-a rămas: infinitul dintr-o poveste… O fastuoasă noapte de dragoste ce ne va mântui de pacoste… şi-apoi restul… nesfârşitul… întins până hăt-departe, de nu poate-ncape-n carte… Îmbătrânind-iubind-îmbătrânind… şi niciodată suferind… martor senin al fatidicului ei declin… bijuteria mea delicată ajungând femeie coaptă, dornică şi darnică… într-un treizeci apoteotic pentru orice vis erotic… apoi femeia apetisantă devenind dama şocantă, dulce şi discret crocantă… dintr-un treiş'cinci viguros, cu sânul relaxat şi şoldul pufos… şi-apoi doamna-mbelşugată, melancolică şi rafinată… sub smacuri şi corset adunată… bună soţie, mamă devotată!… ei, şi?… şi-o lungă bătrâneţe cu carnea flască şi chipul transformându-se în mască… Robotind la alte rosturi şi uscându-se în posturi… cicălind cu dragoste hârbul ce i-a fost o… pacoste… martorul-paiaţa care i-a mâncat viaţa… măsurându-i clipele, tăindu-i aripile… alungându-i tristeţea, devorându-i frumuseţea… un ceai de mentă, Miruna… şi ochelarii, te rog… nu ăştia, ăia de citit, drăguţo… şi mai adu o pătură… şi o perină… şi aprinde şi veioza… şi nu cred că mi-ar strica o aspirină… şi un diazepam, să ţină loc de balsam… ba şi o picătură de vin, că mă scapă de chin… şi-o ţigară, numai una, că nu m-o vedea Nebuna… şi vino şi tu pe aproape, să ne amintim de toate… să-ţi spună moşu o poveste cu ce-a fost şi nu mai

este… dar de ce nu vii odată? Ce faci?… unde te-ai ascuns? … Miruuu…

Palma ei micuţă, caldă, puţin transpirată, apucându-mi delicat încheietura mâinii, scuturând-o uşor:

— Hai, fată mare, hai să te dansezi…

5

O revoltătoare milă pentru propria-mi persoană. Nu eram decât o marionetă colorată, vioaie şi drăgălaşă, ale cărei sfori stăteau legate de degetele Mirunei. La cel mai mărunt şi insignifiant joc al mâinii ei, teribila păpuşă din mine dansa, făcea tumbe, se maimuţărea scoţând limba ori se ruşina cu dezarmantă candoare. Nu aveam nicio putere asupra acestei creaturi, iar ea se purta asemenea plodului răsfăţat şi sadic care a înţeles că vrei neapărat să-i intri în voie, întrucât îi faci curte mamei.

Miruna s-a lipit din prima clipă de mine, atât de mult, încât ajunsesem să-i simt intimitatea caldă dintre coapse. Braţele înlănţuite de gâtul meu, tâmpla uşor umezită sprijinindu-mi bărbia, sub catifeaua subţire şi moale a rochiei – carnea ei relaxându-se într-un dulce abandon. Parfumul alifiilor, un abia sesizabil iz de mere verzi şi mirosul înnebunitor de femeie discret asudată. Era toată în braţele mele, lăsându-mă parcă, apatică şi resemnată, să-i ghicesc secretele: şi aşa, Mâine…

Mă simţeam puternic, stăpân pe situaţie. Şi îngăduitor! Până şi cei doi inamici în armuri de mucava poleită, cărora le dădusem suveran cu tifla, anulându-le atât de uşor micuţul avantaj câştigat, până şi ei îşi aveau un rost al lor în poveste. Amorul propriu trebuia să se simtă satisfăcut de ineditul pe care îl procurau existenţei mele încercările lor deşarte. O victorie fără suferinţe crâncene, eforturi anevoioase, aşteptări, suspiciuni, resemnări, încleştări neprevăzute şi victime răsunătoare nici că ar fi fost pe măsura vanităţii mele. Atâta timp cât mă simţeam cu un tur de stadion înaintea lor, puteam să le privesc chiar şi cu simpatie strădaniile: fără ei, cei agitându-se acolo, mult în urmă, n-ar mai fi existat concursul. Şi concursul nemaiexistând, eu n-aş mai fi avut

dreptul la orgoliul de învingător, fără de care laurii mi s-ar fi părut un cadou, nu un trofeu... Dragostea ca turnir are totuşi savoarea fructelor exotice, pe care le poţi ignora dispreţuitor cât timp nu le ai, dar le devorezi fericit când ajungi la ele.

Abia legănându-mă pe tânguirile de melodramă ale unui italian, regretam semiîntunericul ce-mi ascundea zâmbetul trufaş adresat vrăjmaşilor. Asistentul fuma în fotoliu (era de astă dată, ca şi dintotdeauna, omul în plus), chipurile absorbit de muzică şi indiferent la ceea ce se întâmpla dinaintea lui. Adonisul o dansa, ostentativ regulamentar, pe Cleo, ferindu-şi inutil şi ridicol, privirea când ajungea cu faţa în direcţia mea. Liniştit, senin, la multe sute de metri în faţa lor, mă puteam apleca pentru a şopti cu o melancolică duioşie:

— La mulţi ani, prinţesă!

O uşoară încordare a braţelor, ca o tandră chemare, şi gura ei ajunse aproape de urechea, mea. Depuse mai întâi un sărut ca un fulg fierbinte şi-mi şopti apoi, alintându-se ca o fetiţă răsfăţată:

— Auzi... să fii cuminte... da? Să nu faci vreo prostie...

Oftatul meu fu un răspuns ambiguu la porunca ei imploratoare, dar ea îl luă ca pe o promisiune. N-aş fi vrut să i-o fac, şi asta din pură cochetărie, fiindcă seninătatea lesne recâştigată mă îndemna din nou la optimism. Ce m-ar fi costat să închid ochii, prefăcându-mă orb la asediul celorlalţi doi, atâta vreme cât nu depăşeau limita de îndrăzneală pe care le-o impunea anturajul străin? Şi, mai ales, prezenţa mea! Îmi puteam rezerva dreptul de a interveni numai în momentul când insistenţele lor ar fi reuşit, prin indiscreţia lor, s-o irite şi pe Miruna. Până atunci... Răbdare şi tutun.

Noua melodie fiind un rock îndrăcit, pentru care nu aveam nici aptitudini şi nici plăcere, am acceptat s-o las pe Miruna lui Costel Berariu şi să mă retrag în bucătărie. Doream să fumez în linişte, cât de cât apărat de furia decibelilor, ignorându-mi mai uşor şi rivalii. Mă simţeam

bine. Relaxat, senin, un pic flămând. Puteam admite: noaptea decurgea anevoie, dar în cele din urmă… suportabilă. Tortura mi-o procuram singur, supralicitând în închipuire fiece măruntă neliniște. Dacă m-aș fi detașat, reușind astfel să nu văd mai mult decât efectiv ceea ce se întâmpla! Adică un mic chef la care se înfiinţaseră şi doi concurenţi la graţiile prietenei mele, ambii lipsiţi de argumente şi speranţe. Zorii aveau să-i mature, fără îndoială, să-i reîntoarcă în „depărtările" de unde veniseră, lăsându-le o mică satisfacţie (au mâncat, au băut, au dansat…) şi o mare obidă: au dat de mine şi n-au obţinut nimic… Ciuda, invidia! Ranchiuna, deznădejdea urmau să le mărunţească zilele până la firească şi sănătoasa renunţare. Nu trebuia nicio clipă să uit: eu eram învingătorul, ei învinşii, eu aveam dreptul la seninătate, ei – doar la tristă şi neputincioasă pizmă. Puteam, deci, să mă deconectez, ignorându-le, cu absolută indiferenţă, prezenţa, întorcându-mi gândurile către alte preocupări, cele lăsate acasă, pe birou, de pildă. Şi poate aş fi reuşit, dacă pe urmele mele nu sosea, curând, Silvia. Îmi promisese explicarea „situaţiunii" şi mi-o oferea când nu mai aveam nevoie de ea.

Rămasă fără partenerul ei de drept, risca să suporte o invitaţie din partea lui Drăguţ. Perspectiva n-o încântase deloc şi pornise pe urmele mele. Compania mea îi era, totuşi, cea mai plăcută. Îşi aprinse şi ea o ţigară, făcu doi-trei paşi, stârnind ţăcănituri ascuţite pe mozaicul pardoselii, se opri, se răsuci, o luă de la capăt. Prin despicătura din spate a fustei negre, mai înaltă decât necesitatea deplasării ar fi impus-o – rotunjimea zveltă a coapsei ghicindu-se din scurte dar revelatoare iviri. Stofa neagră perfect întinsă pe şolduri, pe coapse, până sub rotula genunchilor, supusă fără speranţă liniilor glorioase ale naturii. O vestimentaţie de femeie matură şi provocatoare, exceptând acel guleraş delicat şi adolescentin din dantelă albă. Intelectuala masculinizată, tânăra în rochii pastelate şi acum, curios de repede şi de ostentativ, prefigurarea viitoarei dame cochete, gata să-şi

pună în evidenţă formele chiar şi prin mici trucuri, nu totdeauna şi întru totul decente.

Se răsuci brusc, surprinzându-mi privirea pe direcţia acelei perfide despicături cu funcţii mai mult publicitare decât practice. Eu n-am tresărit, ea s-a prefăcut că nu intuieşte ce ar fi putut investiga ochiul meu în acea zonă a trupului ei. Voia să mă întrebe ceva. Înălţă sprâncenele, zâmbi uşor compătimitor:

— Hei, cum te simţi cu doi rivali în aceeaşi oală? Cred că ţi-ai dat seama pentru cine a venit blondul…

— Evident, cum să nu-mi dau seama! Cum mă simt? Ca-n oală! Nu pot nici să ies, nici să rămân, nici să-i las în pace, nici să mă lase… Noaptea asta e musai să fierbem împreună! Ce pot face? Oricum, să fiu sincer, concurenţa faimosului Miky Bârleanu mă şi onorează… Cum să-ţi spun eu ţie… nu e puţin lucru să te ştii invidiat de el, nu? He-he… îl ştiam ocupat cu alte graţii…

Altfel spus: ce mi-ai putea divulga despre această inedită apariţie? Misterul prezenţei lui Bârleanu se stinse cât ai clipi: de câteva săptămâni, odrasla cunoscutului chirurg foia în preajma Mirunei. Se apropiase de ea prin intermediul lui Costel, simplu, firesc, fără nicio dificultate: sâmbătă seara, o masă la barul din incinta discotecii Casei studenţilor, tartorele Berariu râzând zgomotos pentru a atrage tuturor atenţia la belşugul de nuri cu care venise, o roşcată de-a dreapta şi-o brunetă de-a stânga, ori invers, amândouă din specii rare, bune să le ţii pentru zilele însemnate cu roşu în calendar, conform prealabilei înţelegeri apăru şi „pătrimea” lipsă… Ooo, salve amigo, ce boier eşti matale!… alţii trag penurie şi tu lucrezi excedentar, nu ţi-e teamă de supraproducţie… Ce să-i faci, colega, ce să-i faci?… sunt o marfă uşor vandabilă, barba neagră şi deasă garantează fiabilitatea conţinutului, hi-hi… hai să-ţi fac cunoştinţă cu două fete minunate, uite-le, parcă au picat din Neckermann, ce zici, nu?… Silvia, amorul meu pentru eternitate, şi colega ei, Miruna… ai griiijăă, nu te da cunoscător de Hegel sau Schopenhauer că micuţele te-nnoadă, sunt studente la filosofie… el e

Miky, fetelor, celebrul Miky Bârleanu, zis şi Bătrânul, fiindcă are vechime într-ale studenţiei cât noi trei la un loc... haide, haide bătrâne, ia loc... sau nu, du-te întâi şi vrăjeşte-o pe barmaniţă, că aşteptăm de un secol cafelele, du-te, du-te, ştiu că ai cârlig la ea...

Şi astfel au devenit patru, doi şi două, apoi s-au amestecat, ieşind la dans în cea mai firească formaţie: Costel cu Silvia şi Bârleanu cu... S-au distrat până aproape de închiderea discotecii, apoi băieţii, galanţi, politicoşi, le-au condus pe fete acasă. Au urcat? Duminică după-amiază s-au prezentat *amândoi* să le scoată la film. Miruna a refuzat, pretextând o migrenă, şi Miky s-a oferit să rămână pentru a-i ţine „de urât". L-a expediat, anunţând că vrea să doarmă. I-a transmis apoi lui Costel, prin Silvia, să nu-i mai aducă în casă... „derbedeul". La această veste se pare că fantele a avut un şoc puternic: eşecul sentimental nu făcea parte dintre experienţele lui existenţiale. Cele care îndrăzniseră să-i reziste plătiseră. Într-un fel sau altul, uneori foarte scump. A început să caute o explicaţie cu Miruna, trecând zilnic pe culoarele facultăţii de filosofie (pur întâmplător sau pentru a-i aduce Silviei câte un bileţel stupid şi nesemnificativ de la Costel) ori aşteptând-o la ieşire, în mai multe rânduri, de fiecare dată cu automobilul lui proaspăt renovat, curăţat de abţibilduri şi numere, vopsit în albastru metalizat. A invitat-o gentil înăuntru şi ea l-a refuzat amabilă: cincisprezece minute de plimbare sunt o plăcere, mai ales când le faci în singurătate... A urmărit-o mai multe zile cu maşina în *relenti* şi se pare că asta a amuzat-o pe Miruna: era ceva nou! În plus, îmi sugera Silvia, faima lui de mare crai îi măgulise orgoliul şi-i stimulase pofta sadică de a-l vedea umilindu-se. Miky Bârleanu însă, versat într-ale amorului, ştia că umilinţa este şi ea un preţ al victoriei şi a acceptat, fără ezitare, să plătească: a insistat până ce a obţinut explicaţia dorită, dar nu în automobil, aşa cum şi-ar fi dorit, ci pe trotuar: ai compromis destule cu el! I-a permis, deci, s-o însoţească în sfertul de oră ce o despărţea de casă. Şi, cel puţin aşa pretindea Silvia că ar fi pretins Miruna, îndrăgostitul

primise în braţe un NU mare şi definitiv.

Şi, totuşi… El nu mai apăruse în pauze, însă acasă, la două sau trei zile o dată sosea (ca-n filme!) un *boy* mic şi bâlbâit cu câte un frumos buchet de flori în mâini, ţinut ca o măciucă: „De la ne-nenea Miky pe pentru tanti Miruna… Expediatorul îl aştepta jos, în maşină, pentru a-l restitui cartierului de unde fusese răpit.

— Cam aşa se explică prezenţa „fantelui", cum îi zici tu, spuse Silvia ca un fel de încheiere, privind trist şi meditativ spre rafturile bufetului, golite de pahare şi ceşti. Este de o perseverenţă diabolică. Nu suportă, pare-se, ideea de a fi învins pe un asemenea teren. Refuzul ei a reuşit să-l ambiţioneze incredibil de mult. Ori a fost prea categoric şi i s-a părut nefiresc şi, deci… vulnerabil, ori, cine ştie?… n-a fost suficient de… şi a ajuns la aceeaşi concluzie: că are totuşi şansei L-a pus pe Costel să-l vorbească numai de bine, cât de mult s-a schimbat în ultima vreme, ce băiat sobru şi formidabil s-a făcut el… mă înţelegi. Ar fi apelat şi la mine, dar l-a avertizat Costel şi a renunţat la timp, altfel cine ştie ce-i auzeau urechile. Ultima ispravă le-a întrecut pe toate. Alaltăieri… nu, marţi, da, marţi a fost seara culturală a ISE-ului. Am fost amândouă să-l vedem pe Bericu producându-se. El e stâlpul brigăzii artistice, omul orchestră, ce să-ţi spun… cântă, recită, dansează, o face pe proficul, pe piratul, pe golanul… se agită, se scălâmbăie, fluieră… nimeni nu se mai zăreşte în jurul lui. Râzi mai mult de caraghioslâcul lui decât de poantele spuse şi-l aplauzi, ceea ce pe el îl zăpăceşte de bucurie. Un clovn, ce vrei… Ne-am distrat totuşi copios. Dar nu despre asta este vorba. La un moment dat, cine crezi că apare pe scenă pentru a se produce?

— Michael Bârleanu…

— Exact! Apare cu chitara atârnată de gât să ne cânte trei melodii folk…

— Talentul ăsta nu i-l cunoşteam…

— Nici eu, deşi se pare că-l chinuie de multicel. Şi nici nu cântă rău. Ultima melodie, mai ales, a fost foarte

reuşită. Ceva cu 4… „eu am iubit numai fete frumoase… fete ce nu cred în dumnezei transfiguraţi în chiparoase”… nu mai ţin minte versurile şi-mi pare rău. A fost aplaudat frenetic şi a trebuit să biseze. Înainte însă de a o cânta întâia dată, s-a aplecat mult spre microfon şi a anunţat cu o voce gravă şi tandră: „Piesa următoare se dedică… Mirunei”. Îţi dai seama ce a urmat. Murmure, chiote, fluierături, toţi cu ochii spre „aleasa vedetei”, ea, albă şi moale, apoi roşie, a găsit în cele din urmă un zâmbet adecvat situaţiei, ceva între indiferenţă şi îngăduinţă. Şotia îşi avea, totuşi, nostimul ei şi… şi el cânta aşa de frumos despre „fete cu sâni aromind a gutuie”, încât la reluare, sala fredona deja refrenul…

— Deci… şi prin urmare… tu crezi că grecii fac deja comerţ pe mare?

— Eu nu cred nimic, îmi răspunse, puţin grăbită, şi înălţă din umeri într-un fel semnificativ: ce vrei de la mine?! După câteva clipe de meditaţie, cu pleoapele întredeschise, cercetând jarul ţigării: M-ai rugat să-ţi spun… nu m-ai rugat, dar aşa am înţeles, că te interesează ce-i cu acest intrus, nu? Deci… eu ţi-am spus doar ce-am văzut şi auzit… Concluziile le tragi singur. Situaţia, în general, e clară şi puteai s-o prevezi şi singur: aici toţi îşi închipuie că locul tău a rămas vacant. Michiduţă ăsta este insistent, ambiţios fără pereche, are tupeu, cred că şi o bogată experienţă galantă… se grăbeşte, temându-se să nu i-o ia altul înainte. Încearcă variante. A făcut-o pe seducătorul fatal, acum testează strategia cavalerului romantic, mâine, fii sigur, va scoate din recuzită altă mască, poate boemul neînţeles, poate nefericitul disperat, poate, cine ştie, pătimaşul feroce sau chiar… de ce nu? Derbedeul violent şi lipsit de scrupule. Te poţi aştepta la orice din partea unuia ca el. Din partea Mirunei însă… nu te poţi aştepta decât la… la ce? La virtute şi fidelitate, nu?

Un zâmbet fals generos, privirea tot la jarul ţigării, ajuns foarte aproape de filtru. O ironie aspră şi fără replică. Cine să cunoască mai bine decât ea fragilitatea certitudinilor mele? Şi cine să-şi permită, în afară de ea, să

mi-o amintească atât de franc şi de maliţios? Cu ţigara între police şi arătător, ţinând scrumul în echilibru, se îndreptă spre fereastră. Trase de cremonă şi gura imensă şi întunecată a unui monstru i se căscă dinainte. Îi aruncă înăuntru chiştocul aprins şi rămase nemişcată, de parcă i-ar fi sfidat grozăvia neputincioasă. Inspiră adânc şi începu să caute cu mâinile împrejurul taliei, strecurând, deşi nu era nevoie, bluza largă de satin roşu în strânsoarea fustei. Se ştia cercetată din spate, se temea de vreo neglijenţă care i-ar fi compromis potriveala firească (şi totuşi atent căutată) a vestimentaţiei. Roşu lucitor şi negru opac, patimă şi ură, şi un ingenuu guleraş de dantelă albă. Picioarele aduse unul în faţa celuilalt într-un echilibru noii şi inutil ori, poate, fiindcă urma gestul aplecării peste pervaz, în gura împietrită a chitului: mai plouă sau nu? O gambă viguroasă şi totuşi suplă prin înălţimea ei, întinsă graţios şi de tocurile ambiţioase ale pantofilor de lac negru, urcând liniştit-triumfătoare învelişul fin şi discret provocator al mătăsii, devenind, în perfida tăietură a fustei, promisiunea rotundă, netedă şi deplină a unei coapse ajunse la apogeul frumuseţii ei. Un ciudat, inexplicabil sentiment de tristeţe. Câtă mândrie, câtă nonşalanţă, câtă sfidătoare ostentaţie! Câtă umilinţă se ascunde şi în orgolioasa cochetărie a femeii!

— A stat ploaia… şi parcă s-a şi încălzit puţin, îmi comunică pe un ton alb, ca o informaţie oferită de formă, să fie şi să umple cât de cât golul din urmă. Cel de dinainte părea mai uşor de înfruntat.

Şi totuşi…

Se juca! Surprinzător de hotărâtă, dezinvoltă şi, parcă uşor sadică. Şi, indiscutabil, cu ironia reconfortant-deprimărită a oricărui act ludic: tot ce preţuieşte acum este gratuit, inutil şi repede pieritor! Silvia îndrăznea deci timid, foarte timid, e drept, să-mi provoace privirea… Era ceva nou! O făcea involuntar, din inerţie, din firească şi discreta înclinaţie exhibiţionistă a sexului dăruit cu graţie, ochiul meu fiind totuşi unul de… bărbat? Sau avea chef de o mică distracţie răutăcioasă şi inofensivă, în prelungirea

poftei de ironie şi sarcasm trezită de redescoperirea lipsei de certitudine în care mă complăceam? Ori ajunsese, prin cine ştie ce complicate şi ascunse raţionamente, la hotărârea curajoasă de a-şi juca în sfârşit, cartea, propria ei şansă, aşa cum era, mică sau mare?

Nu m-am putut opune perversei ispite. Ca un stupid fanfaron, ca un neghiob trepăduş obişnuit cu teama, incertitudinea, umilinţa şi trezit, dintr-odată, cu cheile puterii în mână… *am lovit*, mărturisindu-mi, cu o voce cântată, ca pe o neaşteptată descoperire, admiraţia:

— Ce picioare frumoase ai tu!

Răsuci capul pe jumătate, cât să-i văd profilul încântat, zâmbetul. Aparent sincer recunoscător şi totuşi trist; superior resemnat. Ezită o clipă, clătină moale din cap şi reîntoarse privirea în hăul întunecat şi paşnic de dinainte:

— *Merçi beaucoup*! Nu te-am ştiut aşa galant cu Deşi, să fiu sinceră, aştept de mult complimentul ăsta. Singurul pe care m-am simţit îndreptăţită să-l revendic…

Câteva clipe de tăcere stingheră. În cameră, muzica încetase, păreau să schimbe caseta, alături – picurul monoton al chiuvetei, mai îndepărtate – zgomotele stinse de prin apartamentele vecine şi cele ale străzii toropite de întunericul nopţii. N-am contrazis-o imediat, am întârziat cu firescul şi de-acum obligatoriul protest, lovit de o paralizantă inhibiţie: ce fac? În ce mă bag? De ce mă complic inutil?… şi ezitarea a făcut şi mai penibil jocul meu de-a falsul curtezan. Prefăcându-mă grav, după o serioasă cumpănire, dispus să dau delicatei conversaţii o discretă turnură frivolă:

— *Oui*, *c’est vrai*! *Je suis un coupăble*! Mi-a plăcut întotdeauna fizicul de foto-model al domnişoarei Silvia Metea şi nu m-am învrednicit de niciun compliment. Prost crescut, ce vrei! Acum mi-e greu să mai îndrept greşeala. Dacă ţi-aş spune cât de mult îmi plac nu doar picioarele, ci şi toate celelalte ale tale, aş părea fals, ipocrit, deşi n-aş minţi nicio clipă…

— Vai, Ştefane, ce moment sublim pentru mine! mă

întrerupse cu o veselie teatrală, fără să se întoarcă, de parcă în felul acesta şi-ar fi ascuns şi apărat chipul. Nu ţi-e teamă că mi se urcă la cap? Îţi dai seama ce catastrofă: două închipuite în aceeaşi odaie, în acelaşi pat, în aceeaşi aventură... Prea mult, totuşi, nu? Ai risca nişte drăgălaşe complicaţii...

Se răsuci cu faţa spre mine. Bărbia uşor înălţată, pleoapele coborâte, lumina unei trufii potolite. Am avut într-o clipă sentimentul unei gafe ireparabile: mă jucasem copilăreşte cu băţul de chibrit şi acum priveam neputincios flacăra ce se întindea singură, riscând să aprindă un butoi cu pulbere. Şi doar fusese atât de bine cum fusese! Încercând să mă autoliniştesc: Silvia excela totuşi în simţul măsurii... nu se jucase niciodată cu vorbele periculoase... nu îndrăznise nicio aluzie care să privească şi, deci, să pună în discuţie raporturile dintre noi. Părea resemnată (fericită sau nu) cu ordinea existentă, aşa cum se rânduise ea din jocul întâmplărilor. Deci... Puteam fi sigur: chiar dacă o slăbiciune (un curaj) de moment ar fi îndemnat-o să mizeze pe cartea sincerităţii, n-ar fi îndrăznit să se aventureze prea departe, cât să nu se poate retrage la locul ei obişnuit, în grabă şi, pe cât posibil, elegant. Închise fereastra, se scutură de frig, se strânse în sine şi-şi cuprinse umerii între palme, frecându-i energic. Veni alături, se propti şi ea cu coapsele în blatul mesei. Capul plecat, braţele strâns încrucişate pe piept, poziţia tipică şi cumva bizară a femeii surprinsă goală: îşi acoperă, în grabă şi cu multă asiduitate sânii, lăsând privirii cealaltă porţiune tabu a nudităţii. E drept, mascată ea, cât de cât, de către natură. Aş fi vrut să râd, să mă destind, fiindcă avusesem pe neaşteptate revelaţia inutilităţii temerilor mele: cum puteam să suspectez de curaj fiinţa de alături, fecioara sensibilă, pudică şi obsedată de măsură, tânăra ce se aduna parcă neputincioasă în sine, încovoindu-se uşor peste braţele ce strângeau sânii, ascunzându-şi chipul în piept şi sub faldul greu şi rotund al părului ce-i acoperea acum, aproape în întregime, obrajii?! N-am reuşit nici să râd, nici să mă destind. Silvia a început un lung monolog în

şoaptă (de ce în şoaptă?!) şi mi-am pierdut instantaneu siguranţa şi pofta de a jubila.

Şoaptele Silviei. Ale ei sau ale mele? Un dialog scris nu este identic cu cel real nici dacă îl reproduce cuvânt cu cuvânt. Lipsesc intonaţiile, pauzele, mimica buzelor… Singura relicvă integral reconstituită va fi ideea, proptită ca un acoperiş pe rămăşiţele unor năruite ziduri. Şi, totuşi, (aproape) aşa trebuie să fi glăsuit Silvia, fiindcă n-am avut nicio clipă senzaţia că nu-mi vorbesc de fapt eu prin gura ei. Şase luni de camaraderie fără rezerve şi fără prihană ne deconspiraseră definitiv unul celuilalt, nemailăsând loc minciunii între noi. După mai multe încercări, derulând caseta înainte şi înapoi, Berariu află în sfârşit piesa căutată şi şoaptele triste şi adevărate ale Silviei se suprapuseră în urechile mele peste preambulul vorbit al unui celebru şlagăr disco, dedicat unui şi mai celebru mujic rus… *Tu eşti un june curat şi naiv, Ştefane, atât de curat şi de naiv incit uneori meriţi să fii luat la palme. De ce vrei acum să păcătuieşti, jucându-te tocmai cu sensibilitatea mea? Am şi eu o vanitate, Ştefane, una mică, mică, mică… de muritoare măruntă şi neputincioasă, dar absolut necesară pentru a mă amăgi totuşi cu iluzia demnităţii. Chiar dacă nu-mi place orânduiala, o respect ca fiind dreaptă prin firescul ei natural: aşa a fost să fie, pentru că noi suntem aşa cum suntem, fiindcă…* nu a *fost să fiu alta decât cea care s-a întâmplat* să fiu… *Sunt o rousseau-istă: tot ce vine de la natură este bun şi drept! De ce vrei tu să adaugi ceva care nu vine de la tine cel adevărat, prin natură candid şi pur, ci dintr-o nefirească pornire, răutăcioasă şi gratuită? Vrei să te bucuri şi tu, asemenea Mirunei, de privilegiile certitudinii, de stupidul şi meschinul orgoliu al stăpânului care-şi permite mici sadisme pe seama slugii răbdătoare?* … Muzica se dezlănţuise cu performanţe decibelice sporite şi Silvia trebui să renunţe la şoaptă. *Bonney M* îl glorifica deja pe mujicul devenit călugăr şi ajuns la înalta demnitate de amant al ţarinei şi chiotele lui Costel spuneau că se dansa în grup. Şi Miruna? Îmi era greu să mi-o închipui intrată în acea semihoră inventată special pentru acest

super-şlagăr şi săltând caraghios de pe un picior pe celălalt. Poate refuza totuşi invitaţia şi privea amuzată de pe margine. Deşi era puţin probabil că tartorele o iertase pe sărbătorită şi n-o silise să sară alături de ceilalţi, în ritmul sacadat şi debordant al lui *Ra-Ra-Rasputin… lover-of-the-Russian-Queen…* Dacă acceptase, o făcea cu siguranţă în felul ei graţios şi reţinut, surâzând încurcată. Să-i bucure pe ceilalţi cu o concesie, dar să nu-şi spurce definitiv imaginea din conştiinţa lor cu această căderе în derizoriu!… *Ar fi trist să te fi lăsat şi tu pervertit la morala palidă şi lăbărţată a jocului de-a sentimentele. Şi ar fi şi mai trist să am certitudinea că încerci în umilirea mea o compensaţie. Bine* ar*, îl să greşesc în tot ceea ce mi se năzare în clipa asta*!

— *Greşeşti*! *încarci realitatea cu sensuri ce nu-i aparţin. Mă judeci aspru şi strâmb. Umilinţa este tot ceea ce-mi repugnă mai mult…*

— *Mă îndoiesc*! Cum suna oare în urechile pudice ale Mirunei cuvântul *love-machine*? Ce credea ea, în sinea ei, despre ambiţia dementă a celor mai nobili nuri ai aristocraţiei romanoviene de a se oferi din proprie iniţiativă, fără condiţii, fără nicio altă raţiune decât perversa curiozitate, prea potentului călugăr? Încercase oare să se pună în postura unei contese ce-şi aştepta jumătatea de oră rezervată printr-o slugă credincioasă, ca la dentist, în odaia *love-machine*-ei? Mi se părea fundamental de ştiut. Dacă şi numai pentru o infimă fracţiune de secundă vanitoasa Miruna se putea simţi în pielea „nobilei” aristocrate, dacă ajunsese, în şinele ei cel mai ascuns, la convingerea că ar fi fost totuşi fi *ea* capabilă de performanţa unei asemenea auto-umiliri, călcând senină peste demnitatea până atunci cu sfinţenie păstrată.: „m-aş fi simţit, nu ştiu de ce, eliberat. Poate fiindcă mi s-ar fi explicat multe şi „misterul” ei n-ar mai fi fost atât de… *Altă dată te-am crezut, Ştefane. Şi chiar am mizat o vreme pe şansele orgoliului tău, atunci aparent regale. Apoi am încercat să te înţeleg şi să te absolv de vinovăţia capitulării: în faţa iubirii toate orgoliile devin de sticlă*! *Un*

adevăr vechi şi… Fi *nu-mi dau seama dacă benefic sau păgubos, dacă trebuie să mă revolte, să mă bucure ori să-mi rămână indiferent. E trist şi e frumos*: *coloana vertebrală cea mai dreaptă şi mai tare, neîndoită de spectrul morţii, neclintită de zece torţionari versaţi… se înmoaie ca ceara sub căldura sentimentului. Aşa te-am justificat în propriii mei ochi şi mi s-a părut suficient. Dragoste fără umilinţă nu se poate*! *Trebuie să ţi-o asumi şi să păşeşti mai departe, încercând să-ţi ¡regăseşti echilibrul şi demnitatea în orgoliul unei împliniri pe care toţi o jinduiesc dar puţini au parte de ea. Mă cunoşti*: *îmi place rigoarea morală, însă nu sunt fanatică şi oarbă. Te-am aprobat şi apoi te-am şi invidiat*: *eu, la urma urmei, mi-aş dori o umilinţă strivitoare, dacă ea este preţul victoriei*! *Dar ea* nu *este. Şi asta mi-ai dovedit-o tot tu…* Dacă Miruna se alăturase într-adevăr horei ţopăite a celorlalţi, săltând caraghios de două ori pe stângul, de două ori pe dreptul pentru a păstra ritmul cântecului ce glorifica isprăvile unui dereglat hormonal… eu meritam, aşa cum sugerase şi Silvia, o pereche de palme… *Din ţăndări de orgoliu nu mai reclădeşti o demnitate*! *Ceea ce obţii este doar iluzia unui confort sentimental… pe fondul unei umilinţe eternizate. Te obişnuieşti cu incertitudinea şi, inevitabil, cred, ajungi şi la voluptatea suferinţei. Nici nu-ţi mai poţi închipui o altă ordine* decât *cea căreia te-ai supus, şi niciun alt gust al vieţii decât cel dulceag-amar-condimentat al resemnării în palpitantă ficţiune*. Ţin *să-ţi reamintesc, dacă ai uitat cumva*: *omul acomodat cu umilinţa este deja degradat morali* când pierde *speranţa revoltei, abandonează şi respectul faţă de sine, încercând o compensaţie în bagatelizarea înfrângerii sau în chiar renegarea fostelor aspiraţii*: *nu există demnitate*! *Sau… şi mai rău*: *nu trebuie să mai existe demnitate*! *Semenul care se mai amăgeşte cu o asemenea iluzie merită să fie trezit la realitate prin duşul rece al unei umilinţe. Nu vreau aşa ceva*! *Am* protestat disculpându-mă: nu intenţionasem nicidecum s-o rănesc… şi minţind: nu mă simţeam apăsat de conştiinţa umilinţei… Chiotele lui Costel Berariu se

înteţiseră, ceea ce mă îndemna să cred că Miruna nu se (mai) afla alături de el. Dacă în primul moment se lăsase cumva silită să ia parte, acum, de bună seamă, abandonase distracţia şi privea de pe margine, obosită şi sătulă. Un gând care îmi dădea puterea să afirm fără să mă simt ridicol: iertarea *este binecuvântare pentru orgoliu*! *E* adevărat, trădasem multe din vanităţile juvenile profesate cu un an în urmă, însă câştigasem în locul lor înţelepciunea privirii „din înalt”. Uitasem intransigenţa oarbă, intoleranţa păguboasă, trufia, ranchiuna, obida… Şi Miruna redevenise pentru mine Miruna, poate mai frumoasă, mai bogată şi mai fascinantă decât înainte; Pata de pe imaginea ei devenea cu trecerea vremii tot mai mică, mai nesemnificativă, în timp ce restul, care era acum *al meu*, tot mai mare şi mai înrobitor: nu puteam renunţa la un fruct atât de frumos şi plăcut inimii pentru cicatricea care se pierdea minusculă în ansamblu! (Şi firesc: nimic nu te învaţă mai repede şi mai temeinic să ierţi ca frumuseţea!) Mă simţeam deci puternic, bine înfipt în prezent şi sigur pe viitor…

— *Oare*? *Chiar crezi ceea ce spui*? *Menuetul perfid ce se dansează dincolo nu te afectează câtuşi de puţin*? *Asta vrei tu să cred eu*?! *Eşti puternic, bine înfipt în prezent şi sigur pe viitor*! *Pe care viitor, Ştefane*? *Tare mi-e teamă că ai să primeşti iarăşi o lovitură, şi tot în moalele capului. Ar trebui să spun că o meriţi, că te-ai învrednicit de ea prin oarbă credinţă, dar n-o fac. Eu îţi mărturisesc doar mila mea sinceră, ştiind că asta are să te doară mai mult. Şi-ţi ofer şi un amănunt, la care să meditezi în timp ce te crezi puternic şi sigur pe viitor*: *singura persoană a cărei prezenţă este surprinzătoare în această noapte… eşti tu*! *Astăzi după-amiază, de pildă, m-am amuzat cu prietena ta închipuindu-ne bătălia cocoşească dintre Drăguţ şi Miky. A fost o distracţie – acum a devenit realitate, este în curs de desfăşurare, aici, la doi paşi de noi…*

— *Chiar tu ai spus că nu a fost niciunul dintre ei invitat…*

— *Oficial…* nu. *Deşi… mai ştii… Oricum,*

evenimentele din ultimele săptămâni au fost de aşa natură, încât fiecare s-a simţit îndreptăţit să vină şi nepoftit. Am fost deci sigure că vor apărea amândoi şi ne-am pregătit să vedem „ce?… pene *umflate, cozi răsfirate, ţopăieli tandre şi agresive* Ai *sosit însă şi tu.*

„Cum nu se putea mai bine”! *Spectacolul poate deveni festival. Din el, tu vei ieşi cel mai păgubit. Tu, puternicul, stăpânul…*

Începu să râdă, cu gura închisă, un hohot stăpânit, transformat în cele din urmă în zâmbet compătimitor. Stătea dinaintea mea, dreaptă, picioarele strânse iarăşi unul în faţa celuilalt, ceea ce-i dădea un echilibru precar, silind-o la o discretă dar permanentă pendulare, braţul stâng petrecut peste mijloc pentru a propti cotul dreptei, în care se afla ţigara. *Bonney M* slobozi acel strigăt-exclamaţie care punea capăt şlagărului şi în golul ce urmă se auziră aplauze de satisfacţie. Se distrau! Atmosfera părea să fie cu totul alta decât aceea pe care o lăsasem. Îşi dăduseră deja mâna în ritualul clasic al desfrâului: se bucurau laolaltă, refuzând categoric tot ceea ce nu intra în raza simţurilor. Eu încercasem contrariul, să ignor prezentul pentru a-mi regăsi liniştea şi echilibrul în celelalte timpuri. Nu reuşisem. Realitatea mă urmărise agresivă, mă încolţise într-un loc fără ieşire şi se pregătea să-mi aplice lovitura de graţie. Eram de-acum edificat: şi fără gafa de a-i fi admirat picioarele, Silvia s-ar fi năpustit la fel de generoasă şi aspră asupra mea. Avea de plătit umilinţe grele, dar nu datorate mie, ci… Mirunei. Era convinsă că adevărul nu-mi era de niciun folos, fiind prea „îmbrobodit” pentru a mă revolta, dar ţinea să mi-l comunice din repulsie faţă de o realitate obscură şi dubioasă în care fusese, împotriva voinţei ei, amestecată. Ajunsese să-şi deteste atât de mult fosta prietenă, încât demascarea ei i se părea un act de obligatorie moralitate, asemănător cu divulgarea unui tâlhar. Gestul trebuia să încheie o epocă şi să deschidă alta, cu reguli ale jocului complet schimbate.

— Aştept de mult să-mi pui o întrebare, mă anunţă pe

un ton potolit, în contradicţie cu agresivitatea intenţiilor. Frica ta de răspunsul pe care l-ai putea afla este însă mai mare decât răbdarea mea. Eu vreau să evit o tăcere ce m-ar face copărtaşă la minciună şi escrocherie sentimentală şi tu nu mă ajuţi deloc! Fiindcă tremuri de groază. Tu, cel puternic, cel bine înfipt în prezent şi sigur pe viitor… tu te temi să-mi pui cea mai simplă şi mai firească dintre întrebări: ce-caută-Petre-Drăguţ-aici?

Am început să mă clatin. Mă simţeam un copil gol puşcă dinaintea mamei care se chinuie să rupă o nuia din alun. Ţigara mi se lipi de buze şi, smulgând-o nervos, scrumul se prelinse într-o dâră albicioasă pe frumosul meu sacou de catifea bleumarin. Am început să curăţ grăbit locul, temându-mă de vreo arsură fatală. O sfârşeală cumplită se lăbărţa în piept. Am renunţat la operaţie înainte de a ajunge la o concluzie: mi se înceţoşase privirea şi a trebuit să-mi masez ochii, apăsând îndelung peste pleoape. Era şi un mod de a mă ascunde, în cele din urmă, exasperat de tăcerea ei, de pustiul ce mă împresura, am bâiguit întrebarea cerută, într-un chip ce se voia demn şi indiferent şi nu era decât ridicol de teatral. A urmat interogaţia ei năucitoare:

— Îţi aminteşti cursul de logică din anul trei?…

Linişte, certitudine, seninătate, echilibru… Mi se topiseră iarăşi între degete, ca banii adunaţi în vis. Sus-jos! Sus-jos! Ba-pe-faţă… ba-pe-dos! Raiul şi infernul sunt două feţe ale aceleiaşi minciuni: *Iubirea*… Când te priveşte una, cealaltă te caută… Certitudinea iluziei şi iluzia certitudinii… Atât şi nimic mai mult! Un vid plin de suspansuri inutile, futile şi tactile între două repere categorice: miracolul naşterii şi fatidicul morţii. Fiecare îndură pe cât investeşte… sporeşte… urieşeşte… crede şi se păcăleşte. Şi doar m-au avertizat toate miliardele de pătimiţi de dinaintea mea: nu crede şi nu cercetai Totu-i puf de păpădie… boare caldă pe câmpie… bate vântul şi tembie. V. Întinzi mina – nu e! Miraj… Fata Morgana… Deşertăciunea deşertăciunilor.). Amin!

Iubirea este i-logică, a-logică şi anti-logică! Dintr-un

motiv lesne de observat: regula terţiului exclus nu permite nimic în plus! Deci: *între iubesc* şi nu iubesc nu există loc pentru *mă joc*! Logica! Ştiinţa gândirii corecte… raţiunea fără eroare lapsus, confuzie… sentiment! A zămislit-o Aristotel şi au crescut-o o mie de bărbaţi după el… Femeile? Au păreri în toate, când mai bune, când mai rele… Dar în logică? Ei, în logică… după umila noastră ştiinţă… în logică… Deci, cum ziceam, în logică… da, stimabile, ce mai tura-vura-cotitura… nu şi-au spus încă opinia! Asta e! Au tot uitat s-o facă… Motiv pentru câte-un misogin mai canin şi mai plin de… venin să susţină sus şi tare i… Cu ambiţie şi fervoare… Că mama Natură ar fi lăsat între ele o gâlceavă obscură… la bărbat în bătătură… ca să plesnească el de fericire tot căutând în vorba nevestii gândire: de ce, Florico, de ce?… uite-aşa-Ioane-uite-aşa-o aşa-vreau-eu! Logică! Impecabilă, inefabilă, imbatabilă! …

Miruna refuză logica! Frumuseţea îi ţine de minune locul. Şi e drept: unde începe graţia unui obraz catifelat… logica a sucombat!… E zadarnic să mai pândeşti, silogismele au devenit poveşti… inferenţele arată ca zdrenţele… Bacon, Scot şi Mill dansează cadril… Hegel şi Kant pritocesc neant… Russell, Hilbert, Carnap, Tarski nu se-nvrednicesc de-o rimă… Wald abia mai ţine de cald… iar Moisil este doar un copil ce speculează subtil…

Miruna urăşte logica! Nu logica adevărată, vai, cum s-ar putea?… ci logica scientizată… Şi nici pe toţi profesorii străluciţi din *Organortronul* lui Aristotel ieşiţi… C. A fost într-adevăr odios, dar în anul doi D., a fost delicios… s-a pierdut ca un copil în ochii ei albaştri… a plutit fericit până la aştri… soare, lună, stele… ce frumos e printre ele… s-a reîntors ameţit şi încântat… i-a desenat în carnet un imens opt… culcat… Acum a venit însă V., fire hâtră şi pontoaşă… la examen bestie fioroasă…

Silvia povesteşte… Îndoiala se lăţeşte… Miruna rimează tot mai mult cu… minciuna…

…Ies amândouă de la cursuri şi o pornesc spre centru’. Vor face aprovizionarea împreună, ca să nu se mai

certe, socotindu-se fiecare o „exploatată”. Prietenia lor a devenit de mult un simulacru, însă unul respectat în toate aparenţele lui artistice.

O iau spre centru, ţinându-se de braţ, umăr lângă umăr, două tinere graţii ce-ţi confiscă privirea, neştiind pe care să ţi-o opreşti mai mult în scurtul răgaz cât străina şi parcă mirifica lor viaţă îşi apropie tangent unul din multele ei drumuri cu existenţa ta, păşesc fără grabă, ziua este o bijuterie autumnală, una dintre ultimele poate, râd, glumesc, se destind după şase ore de încremenire în bancă şi în caierul încâlcit al abstracţiilor, pozează discret, cu multă nonşalanţă, pentru zecile de studenţi ce le vin din faţă ori le depăşesc şi întorc în treacăt privirea, înaintează senine, degajate prin mierea călduţă a unui octombrie generos… şi nu ştiu că sunt urmărite. Le-a aşteptat pe coridor, stând ascuns în intrândul vreunui amfiteatru, ori le-a pândit la ieşire, pierdut în mulţime, acum se apropie tiptil şi nu poate fi simţit: domnul asistent poartă în picioare adidaşi. Albi, curaţi, parcă noi, i-a cumpărat la a doua mână şi-i păstrează numai pentru drumurile… boeme. Întreaga lui ţinută este de o încântătoare tinereţe, cu blugi originali marca *Super Rifle* şi geacă de piele neagră, cu pulover alb de lână subţire şi o *Puma* de fâş roşu aruncată şmechereşte pe umăr. Vine în grabă; cu paşi de felină, călcâi-talpă-vârf, călcâi-talpă-vârf… se strecoară între ele şi le prinde pe amândouă de braţ. Şoc, tresăriri violente, surpriza topindu-se în mincinoasă bucurie: ah… ce-i?… Vai, dom’ profesor, ce m-aţi speriat!… uh!… Râsete, palme duse la inimioară, piesa trece definitiv pe mâna lui de „prieten mai mare”, galant şi spiritual, afabil şi foarte poetic:

Ce nebunie, fetelor, ce nebunie… zici că-i vară ca-n iunie!… „niciodată toamna nu fu mai frumoasă”… şi natura mai aspectuoasă… e o vreme de tocit pingele… şi caiele… şi tot ce-o mai fi pe lângă ele… he-he-he… he-he-he… străzile se troienesc în aur şi aramă şi fetele frumoase îmbătrânesc la cursuri… „ascultând pe zeul Ramses şi visând la ochi albaştri”… ha-ha… hu-hu… la iarnă veţi oferi zadarnic un regat pentru acest ceas de neuitat… Şi tot aşa,

gureş, tandru, exuberant, păşind ţanţoş între graţii, pregătind discret (?) terenul pentru o straşnică idee: ce-aţi zice, fetelor, de un Trubadurul, să stăm cu paiele în oranjadă şi ochii la fastul toamnei… să umplem ceasul cu bucurie ca să nu-l uităm dintr-o mie?…

Silvia protestează: noi mergem să facem piaţa, dom' profesor!

Miruna – tace, zâmbeşte absent, caută numai pe alături…

Suficient pentru asistentul de morală: este deja zăpăcit de uşurinţa cu care ea a consimţit la propunerea lui, deşi substratul ei este cât se poate de evident. Tăcerea aprobatoare a Mirunei are gustul unei victorii spectaculoase. Ceea ce-l îndeamnă să se năpustească asupra Silviei, fără de care, a înţeles, tacita încuviinţare a Mirunei va rămâne bucurie deşartă. O copleşeşte cu tandreţe şi generozitate: le va face el aprovizionarea! Dar cum, vai, ar fi o plăcere! Să-i scrie doar lista cu cele necesare şi până la „apusul soarelui" vor fi toate în prag… el este chiar şeful Casei de comenzi, cum de n-au ştiut?! – he-he-he… nu contează că sunt flămânde, oranjada se transformă în biftec în sânge şi cornuri de ciocolată… plus o bere, dacă nu-i cu supărare… doar a primit o veche datorie şi nu are cu cine s-o prăpădească… şi ar fi şi păcat şi nedrept să-l frustreze de bucuria unui ceas cu frumoasele lui chiriaşe… Silvia se simte tot mai jenată (în locul lui) de ridicolul entuziasmului cu care pledează cauza unei oranjade-hiftec la Trubadurul. Există o aşa lipsă de cumpătare şi decenţă în insistenţa lui, mobilul adevărat transpare atât de clar din dosul falselor pretexte, încât îi vine s-o ia la fugă. Situaţia este jenantă: Drăguţ vrea să fie cu Miruna, dar Miruna nu vrea să fie cu el decât în prezenţa Silviei, deci Drăguţ trebuie s-o corupă pe Silvia, deşi compania ei îi este indezirabilă… Toţi mint. Asistentul minte pretinzându-se interesat de prezenţa amândurora şi străin de orice raţiune erotică, Silvia minte, refuzând invitaţia din motive exclusiv pedestre, Miruna minte cât amândoi la un loc, arătându-se indiferentă printr-o tăcere

aprobativă. Silvia: „Trebuia să rămân ca să-şi poată face ea jocul în linişte, discreţie şi securitate… tt Cedează în cele din urmă, aproape forţată: tovarăşul asistent le cuprinde pe după umeri şi ordonă solemn şi autoritar, ca un simpatic şi brav lider de loisir *ce* se dovedeşte a fi: Pluton… direcţia-Trubadurul-cu-dreptu-nainte… aarş!

Actul al doilea. Terasa restaurantului, scenă joasă de beton cenuşiu şi mozaic galben-roşcat, din care pornesc, asemenea picioarelor unui uriaş păianjen, aleile asfaltate ce se pierd prin parc. Aici rolurile au fost dintotdeauna distribuite pe dos. Spectatorii urcă pe scenă, iau loc pe scaune albe de tablă, lângă mese albe de tablă acoperite (uneori) cu pânză portocalie, îşi aştern dinainte pahare şi ceşti, scrumiere şi timp… şi privesc, în stal, unde o trupă de actori muţi şi încremeniţi îşi etalează gratuit splendoarea vegetală. Arţari şi platani seculari lângă mesteceni tineri şi atletici, fagi purpurii şi pini pitici împresuraţi de un poporeţ mai scund de tuia şi măcieşi… dau, toamna, spectacolul unei fastuoase devălmăşii de culori. Am cercetat-o de nenumărate ori, cu Miruna alături, întrecându-ne în a descoperi nuanţe inedite de verde, brun, galben-auriu sau roşu. Acum eu sunt departe, undeva la cinci sute şi mai bine de kilometri, şi ea urcă pe scenă însoţită de insul pe care l-a pretins ieşit definitiv din viaţa ei. Se aşază la masă, mai mult ca sigur una din marginea terasei, astfel încât să nu-i fie acoperit niciun petec din peisajul admirat şi în urmă cu un an. Se gândeşte desigur şi la mine… nostalgia?… dorul?… sentimentul vinovăţiei?… ascultă ostentativ neparticipativă (firavă şi ridicolă compensaţie) tiradele *celuilalt*, mărunt, fanfaron, onctuos, veşted, artificial… dar concret, activ… necesar (?).

De la snoave, bancuri cu perdea şi versuri celebre din Minulescu şi Bacovia, monologul lui deviază discret spre o temă gravă: le mulţumeşte fetelor pentru aceste clipe de fericită destindere, asemănătoare unei oaze de verdeaţă în pustiul epuizant al muncii lui… Lucrează, da, lucrează până la extenuare, pregătindu-şi… doctoratul. La

auzul acestui cuvânt, fetele s-ar cuveni să mimeze o paralizantă admiraţie: vai, chiar aşa? Miruna nu-şi întoarce nici măcar privirea, ştie prea bine ce înseamnă mândra vocabulă „doctorat” în gura lui Petre Drăguţ, Silvia abia dacă schiţează curiozitatea. Suficient totuşi pentru a declanşa fascinanta mărturisire pregătită în minte, din care ele să afle cât de palpitant poate fi un subiect ca *Datoria morală* şi ce efort dumnezeiesc îţi cere pentru a-l cuprinde. Chiar dacă se jenează să arate, fetele sunt cu siguranţă uluite şi măgulite de confesiunea lui. Ba chiar şi puţin invidioase, auzind cum profesorul-coordonator îl gratulează pe doctorand la fiecare întâlnire şi editurile se bat pentru publicarea lucrării… Are deja două oferte şi nu ştie pe care s-o prefere! Petre Doru Drăguţ este un ins de mare viitori Laurii îi lucesc deja pe creştet, la concurenţă cu firele cărunte.

Se trece pe nesimţite în ograda studentelor: nu şi-au ales încă tema pentru lucrarea de licenţă! Vai, dar e cea mai mare greşeală să laşi totul pe anul patru! Să-l asculte pe el, care le sfătuieşte de bine şi în cunoştinţă de cauză: în anul trei se parcurge bibliografia şi în ultimul, liniştit, degajat, tot într-o veselie, se redactează lucrarea… Dar nu şi-au ales nici măcar specialitatea?! Nu, nici atât! Ele sunt abia la jumătatea facultăţii, iar examenul de stat e ceva de la coada ei. Nu, nu, nici chiar aşa! Gel puţin domeniul… oricum, asta ţine de înclinaţii, afinităţi, preferinţe… Ideea glorioasă: ce-aţi zice voi de… etică?! N-au studiat-o încă, dar le poate da el câteva bune motive s-o prefere. Este o disciplină frumoasă, cu multe subiecte interesante şi încă insuficient tratate… cărţile de etică sunt plăcute şi generoase la lectură, le parcurgi ca pe nişte romane bune… deşi veche de când lumea, morala are încă multe terenuri virgine, ştiţi voi, Windelband, „ştiinţele idiografice”, nimic nu-i gata până nu se termină istoria… pe solul fertil al problemelor binelui poate apărea oricând o serioasă lucrare de licenţă… Poftiţi, deci, poftiţi, ce afară-i desenat, înăuntru-i adevărat! Tovarăşul asistent se oferă generos să le şi ajute. Le va pune la dispoziţie o listă

cu toate lucrările importante de la *Etica nicomahică* a stagiritului până la *Principii de etică socialistă* a lui I. Grigoraş… Mai mult, le deschide biblioteca sa, din care nu lipseşte nici măcar o broşură în materie de morală. Pot să ceară orice şi pe termen nelimitat… Le dă adresa, sunt oricând invitatele sale… De parcă Miruna n-ar fi cunoscut ca-n palmă vila de pe strada Brânduşelor şi Silvia n-ar fi ştiut că ea o cunoaşte…

Ei, ce ziceţi? Silvia refuză: deşi are încă dubii, ezită şi tot amână, se va opri totuşi la istoria filosofiei. Ar tenta-o un Plotin, dar îi e groază de latină. Cunoaşte destul de bine limba, a avut în liceu o profesoară strălucită, însă i-ar trebui şase luni (cel puţin) de efort intens şi exclusiv, pentru a o stăpâni cum se cuvine unei lecturi serioase a *Eneaderlov*. Îşi mai lasă un răgaz de trei luni: după examenele din iarnă se va hotărî definitiv. Petre Drăguţ râde: he-he, aşa sunt toţi studenţii, până în anul patru visează cai verzi, subiecte fenomenale şi para originale, cu care să ia piuitul colegilor… ca la sfârşit să primească ce le dă profesorul, o temuliţă simplă şi aplicată, pe măsura puterilor lor… Plotin! Pfuul un subiect de lux, categoric, nu orişicine îndrăzneşte… e ditamai Platon-ul de-o parte şi alexandrinismul roman de cealaltă, antichitatea stând de vorbă cu evul mediu… dar e un veritabil doctorat, fetiţa mea, şi e, apoi… misticismul, ehe… panteismul acela emanatist, ştii tu… nu zic că nu, dar nu prea văd proficul dispus să asiste la o asemenea joacă… deşi, la urma urmei, mă rog, treaba ta, nici nu-mi doream să preferi etica… Pe mine mă interesează de fapt… Miruna, stând pe jumătate întoarsă, continuă să caute aiurea prin parc, să scruteze aleile, să cerceteze vălmăşagul de culori din coroanele arborilor… Zâmbeşte încurcată, ridică din umeri, tace… Totuşi! Da, i-ar fi plăcut ceva din estetică, dar profesorul, G. E prea dificil, pretenţios şi aiurit. O absolventă venită să dea definitivatul i-a povestit cum a întors-o de zece ori cu lucrarea, contestându-şi de fiecare dată sugestiile expuse în întâlnirea precedentă, ca ta, examen să-i dea numai opt. Despre etică nu are decât idei vagi… de fapt nici nu s-a

gândit serios la voi deci nu este exclusă nici… oricum, examenul de licenţă este departe, acum alte probleme o presează… „Parţialele din iarnă?” o întreabă asistentul, ca şi cum şi-ar încerca, aşa, într-o doară, isteţimea în ghicitul gândurilor. Miruna ezită, privirea continuă să rătăcească fără grabă printre, pe sub, peste arţari, platani şi mesteceni, plictisită, apatică, indiferentă… catandiseşte să coboare uşor colţurile, buzelor şi să încuviinţeze mut, clătinând aprobativ: da, deşi… da, parţialele sunt şi ele o… Drăguţ îşi caută o ocupaţie, stinge ţigara şi-şi aprinde una nouă, gesturile sunt discret precipitate, chipul i s-a luminat brusc dar s-a şi crispat de emoţie, revine la propunerea cu licenţa în etică, insistă iarăşi asupra avantajelor, devine ridicol vorbind de unul singur, pledând o cauză care nu mai interesează pe nimeni, nici măcar pe el. Esenţialul piesei s-a produs. A aflat cărui fapt îi datorează consimţământul Mirunei de a sta cu ea la masă: unul dintre examenele din iarnă, evident cel de… logică. Silvia se simte umilită, batjocorită. A fost reţinută de „prietena” ei pe post de martor neghiob, care vede, aude, dar nu pricepe. Adună în tăcere ciuda şi obida şi-şi promite să plătească. Răzbunătorul ar trebui să fiu eu.

Asistentul vorbeşte, povesteşte, dovedeşte, ispiteşte… deşi nici măcar el nu se mai ascultă. Ridicolul zgomotului în pustiu este totuşi preferabil unei sincere tăceri, jenantă şi edificatoare. În cele din urmă, Miruna comite şi gestul îndelung aşteptat (hotărât de mult, dar amânat numai pentru înşelarea spectatorului cel neghiob, pretinde Silvia), prefăcându-se în sfârşit tentată de ideea licenţei în etică: da, de ce nu?… poate fi o alegere mai bună decât altele… A lăsat deci să se adune argumentele în exces, astfel încât Silvia s-o creadă fie convinsă de ele, fie exasperată de numărul lor şi dornică să pună capăt zelului avocăţesc al asistentului. Şi să nu-şi închipuie că ea, Miruna, a văzut în propunerea acestuia posibilitatea de a relua legătura sub paravanul unui interes cât se poate de firesc şi oficial: pregătirea examenului de stat. Da, se va gândi serios la propunere, i se pare interesantă, chiar

atrăgătoare, dar de lecturi nu poate fi încă vorba… Drăguţ trebuie să priceapă: examenele din iarnă, totuşi, logica, ea mă preocupă întâi şi întâi! Şi el, bun ghicitor în palmă, bobi, cafea şi gânduri, o linişteşte. Să nu exagerăm, fetiţă scumpă, doar nu toceşti de dimineaţă până-n noapte la două examene parţiale! (Care vor fi acelea nu ştie şi nici nu vrea să afle, ceea ce-i dă Silviei de bănuit: poate tocmai ştiinţa lor l-a adus în calea Mirunei, siguranţa că faima lui V. A trezit deja teamă în sufletul celei păţite.) Dă-le pe pustii de parţiale, că-s nişte surogate de examene, doar cine nu vrea nu le ia! Şi chiar dacă, hai să zicem, nu le iei în iarnă, le mai dai o dată în vară… Deci: am înţeles, fii pe pace, V. Este şi el colegul meu… şi eu când promit mă ţin de cuvânt, dar lasă-mi şi mie o speranţă, un drum, motive să te caut… Miruna se arată obtuză şi categorică: nu, de bibliografia pentru lucrarea de stat se va apuca, în cel mai bun caz, numai în trimestrul doi, dacă trece parţialele! O mişcare măiestrită. Silvia trebuie să-şi închipuie că i-a anulat fostului… orice şansă de apropiere până după sesiunea din iarnă, deci nu mizează iarăşi pe ajutorul lui (interesat!), lăsând în suspensie şi eventualitatea colaborării „ştiinţifice” după (dacă pică examenul se exclude, dacă-l ia… se mai poate răzgândi asupra orientării sale spre etică), iar Drăguţ este pus la grea cumpănă şi stimulat să acţioneze: nota de trecere la logică este preţul unui consimţământ de perspectivă îndelungată, începând însă din trimestrul viitor. Până atunci, ea nu-l cheamă şi nu-i promite nimic, dar dacă el găseşte totuşi prilejuri elegante şi discrete… din care nu vrea să tragă foloase imediate şi prea substanţiale… treaba lui.

Petre Drăguţ *pare* să se dea bătut. Dacă nu vrea – nu vrea, el are să-i pună totuşi la dispoziţie câteva lucrări mai plăcute şi mai captivante. În eventualitatea că se răzgândeşte şi vrea să se apuce de lectură, să le aibă la dispoziţie. Dacă nu, să le păstreze până după examene. Şi-a câştigat astfel un drum până la garsoniera… să o şansă. Poate hotărâtoare. Cu puţin noroc, găsind-o singură pentru a-i putea vorbi deschis, folosind şi alte argumente decât

cele „ştiinţifice”…

Chiar a doua zi, pe la ora zece seara, întorcându-se cu Berariu de la film, Silvia îl găseşte pe Drăguţ tolănit în fotoliul de catifea grena. A avut norocul dorit! Miruna e tristă, absentă, chiar rece, el e destins, amabil, curtenitor: „Ce frumoşi sunteţi şi ce bine vă stă cu bujori în obrăjori… dar şi buzele vă sunt roşii-roşii… tot de la?… hu-hu-hu!… Este pregătit de plecare, se bucură descoperind în Costel o companie pentru drum, vrea să-i fie simpatic şi-i admiră barba de „filosof boem”.

S-a întâmplat sau nu ceea ce este aproape implacabil să se întâmple între doi foşti amanţi, aflaţi singuri într-o odaie cu pat, W chiar odaia primei lor întâlniri? Nu am puterea şi nici curajul să întreb, dar Silvia mă intuieşte. Şi mă asigură pe un ton insinuant: totul era sau părea să fie la locul lui. Dacă s-a comis vreun păcat, el a fost făptuit numai… în aer. La propriu ori la figurat? Râde satisfăcută: voia să spună „la nivelul limbajului”… Ştie desigur ce gândesc şi jubilează. Da, Miruna este totuşi femeie! De mai bine de zece luni… iar perspectiva apariţiei mele este exclusă de scrisoarea în care mă pretind bolnav. Şi chiar stăpânind autoritar nevoile de-acum igienice ale trupului, şansele de a rezista celui căruia i-a cedat până la rutină sunt infime. Există acea obscură complicitate a cărnii care împinge amanţii să recidiveze şi după douăzeci de ani de despărţire, când nici raţiunea, nici sentimentul, nici plăcerea nu-i mai leagă şi încălzesc. Treziţi singuri într-o odaie, primul lor gând este la… şi când el ştie să amestece vorba dulce cu violenţa care mult aduce…

Miruna pare să-l fi reţinut până la întoarcerea Silviei tocmai spre a se convinge şi ea, din platonica atmosferă găsită (peremptorie dovadă!), că întrevederea a fost cuminte, decentă, exclusiv „ştiinţifică”. Asistentul i-a adus lucrările promise. Sunt numai trei, dar alese cu mult simţ „didactic”. O *Etică nicomahică* aristoteliană, ca solidă introducere în temelia ştiinţei, şi două distracţii nemţeşti în variante franţuzeşti, un Schopenhauer şi un Max Scheler, ambii în tratatele lor forte: *Le Monde comme*

Volonté et comme Représentation şi *Expérience morale*. Tentante în sine, nu doar ca bibliografie pentru lucrarea de licenţă. Şi prielnice unei conversaţii prelungite până la ora zece seara. Mai ales modernii ăştia doi, rafinaţi şi păcătoşi, unul romantic şi celălalt spiritualist, impuneau un avertisment pedagogic din partea „dascălului”, nu? Deşi ştiu amândoi că Silvia nu va rezista ispitei de a se îndoi. Au discutat ei, cu siguranţă, despre Bine, Adevăr, Dreptate, Cinste, Sinceritate şi încă alte o mie de valori morale ce le sunt mai scumpe ca viaţa, dar n-au pierdut prilejul de a-şi dezbate şi propriile socoteli, comunicându-şi deschis ceea ce ieri şi-au sugerat prin complicate şi discrete aluzii. Măcar la atât să le fi servit intimitatea.

Petre Drăguţ e senin, afabil, surâzător, un pic exuberant chiar. Poate a fost invitat şi la ziua de naştere. Miruna va pretinde cu hotărâre şi îndărătnicie că n-a făcut-o, dar nu se va îndoi de perspectiva apariţiei lui din „proprie iniţiativă”. Doar cunoaşte şi el ziua când ea îşi rotunjeşte anii. De unde? Nu este întrebată şi ştie că nu trebuie să mai explice. Silvia n-a uitat, cum n-am uitat nici eu: în urmă cu douăsprezece luni, una dintre aproape săptămânalele lor escapade montane se potrivea chiar în fericita zi când ea împlinea douăzeci de ani… Plecase două zile, sfidând muţeşte (ca de obicei) opoziţia Silviei, pentru a împlini cea mai rotundă şi mai curată vârstă a tinereţii în intimitate cu Petre Drăguţ. Buchetul meu de trandafiri, trimis prin Silvia, n-o mai găsise acasă. Îl aflase la întoarcere, duminică seara, intrase cu el în baie spre a-l aranja măiestrit (ikebanic!) în altă vază şi ieşise după o oră, desfigurată de plâns.

(File din caietul ei mecanic, acoperite cu bucuria unei primăveri senine, exuberante şi neştiutoare.)

Luni, 17 martie

Zi de primăvară chinuită. Soare *printre picături, vânt cât încape*. *Au înflorit primele tufe de forsilia, ca nişte explozii de galben calin într-un pustiu de brun şi cenuşiu*. *Văduvit fără milă o tufă de ramura cea mai frumoasă şi construit un superb Moribana*, cu *trei smocuri de pin şi*

câteva brânduşe albe. O tinereţe caldă şi viguroasă iscându-se dintr-o adolescenţă imaculată şi plăpândă, ascunsă în haina mereu zbârlită agresiv a unui arici. Nu mă mai satur privind. Ikebana sufletului meu. Voi adormi cu gândul la ea, *să-mi fie somnul odihnitor şi visele limpezi. Nimic nu mă destinde şi desfată ca jocul ăsta cu florile. Arta de a te exprima pe tine prin frânturi de natură. De a-ţi reconstrui sufletul din culori şi linii gingaşe. Cât de senină, calmă şi feminină trebuie să fie o japoneză, dacă în fiecare zi* îşi *pune sufletul în flori şi florile în* suflet. *Şi de aici, poate, uimirea şi încântarea europenilor descoperindu-le. Află în stare naturală ceea ce la ei acasă raţionalismul cartezian, burghez, scientist, tehnicist şi de o glacială aroganţă aproape că a eradicat*: *Feminitatea. Şi nu încetează să se mire*: *în ţara celei mai sofistice revoluţii tehnice* sunt *peste o mie şi şase sute de şcoli de ikebana*! *Japonezii îşi apără sufletul, nu-l vând* (*„faustica*!) *pe orgoliul performanţelor cerebralo-cognitive. Nu dau calitatea pe cantitate şi simţirea pe abstracţii raţionale. Niciodată nu simt această revoltă aproape organică împotriva alienării prin raţionalizare, ca la orele domnului C. Logica e o calamitate. Dacă Q… atunci P în caz că P… înseamnă că Q… în logica bivalentă aristotelică…* în *cea polivalentă inferenţa se complică… aveţi grijă la conectorii inter-propoziţionali, fiindcă ei vor fi „sarea şi piperul" logicii simbolico-matematice… El dictează surâzător, eu scriu îngrozită. Simt cum mă împuţinez ca fiinţă. Ştiinţa gândirii correctei După două ore de curs nu mai ştiu nici cât fac şapte şi cu cinci.* (*Mi-e teamă să nu greşesc*!) *Caietul studenţesc al Smarandei este o bijuterie dichisită şi colorată ca o sorcovă, însă opacă. Nici ea nu ştie să-mi explice. Îl va învăţa pe dinafară. Ca şi pe celelalte cursuri. Doar Silvia pricepe, dar din ce explică ea cu un înţeleg decât o zecime. Mă simt atât de idioată când o aud înlăţuind silogisme.*

După cursuri – plimbare. Am ieşit să fac mişcare, să aud sunete, să văd culoare, să inspir parfumul sublim al primăverii. M-a ajuns din urmă Şt. G… Avea acelaşi drum

ori şi l-a *făcut văzându-mă. De ce sunt posomorâtă? Aşa arăt eu lunea şi sâmbăta. A încercat să ghicească: „Luni pentru că începe săptămâna cu grijile şi chinurile ei, sâmbătă fiindcă s-a terminat tocmai când începuseră să-ţi placă... „Mai simplu.* I-am *explicat eu, luni am cursul de logică şi sâmbătă, seminarul. Ceea ce înseamnă că săptămâna mea începe şi sfârşeşte la fel. Adică insuportabil". A sperat să mă consoleze, asigurându-mă că examenele de logică nu sunt cele mai grele din facultate, ci acelea de istoria filosofiei. La ele se ia mai greu zece decât la logică. Optică de tocilar: un examen e uşor sau greu dacă poţi sau nu* să *iei zece. Nici prin gând nu-i trece că ar putea şi pica vreodată un examen. Siguranţa lui m-a iritat şi n-am rezistat ispitei de a-l şicana puţin: „Cine ia zece la logică, trebuie* să *fie, ca om, o calamitate..." Ştiam că are zece la toate materiile, afară de una sau două. Din bârfa unei colege de-a lui de grupă, venită să-şi bea cafeaua cu Silvia. Cam nătângă şi invidioasă, neştiind ce simte Silvia pentru Şt. G., ţinea s-o asigure că nici jumătate din decarii lui nu sunt meritaţi. Nu, nu are pile, nu e rudă cu nicio mărime universitară, dar l-au luat profesorii de bun şi-i dau zece şi când nu merită. Are trecere în ochii lor fiindcă e şef pe la revistă. Altfel...*

Auzindu-mi opinia, Şt. G. A încercat imediat să se apere, de parcă îl acuzam de un mare viciu. Nu i-a plăcut nici lui materia, pregătirea examenelor a fost şi pentru el un calvar. „Este disciplina care nu-ţi dă sentimentul îmbogăţirii. Rămâi mereu ferm convins că şi fără patru ani de logică ai gândi la fel de corect. Asta-i opinia mea, cel puţin, care, din structură şi temperament pesemne, am preferat întotdeauna filosofia franţuzească celei nemţeşti". Mărturisirea asta mi, l-a făcut simpatic. A ţinut să-mi mai divulge şi resentimentul lui ascuns faţă de toate ştiinţele matematizate şi matematizante, dar l-am oprit, asigurându-l că i-o cunosc. Uimire. I-am spus de unde am tras concluzia şi uimirea lui a devenit perplexitate. S-*a pătat pe faţă de bucurie. Nu-şi închipuise o asemenea „onoare":* să-i *citesc proza din revistă, şi încă atât de*

atentă, încât să sesizez morala topită în text! *Când a aflat că-i împărtăşesc şi opinia, şi-a pierdut glasul de fericire. Un copil. Nu mi-l închipuiam atât de naiv şi sentimental. După felul cum merge şi priveşte, pare un arogant aferat şi plin de ifose. Cum deschide însă gura, descoperi un ins blând, sensibil şi vulnerabil ca un pui de vrabie. La despărţire, s-a umplut de noroi pe pantofi tot învârtindu-se în jurul unei tufe de forsilia. Mi-a oferit ramura cea mai frumoasă şi, spre surprinderea mea de astă dată, n-a făcut clasica propunere de a ne întâlni. Singura răsplată cerută pentru efort a fost dreptul de a-mi săruta mina. A spus la revedere şi a plecat. Este, totuşi, orgolios*: *n-a suportat gândul că ar putea fi refuzat. Şi un viclean*: *refuzul i-ar fi închis definitiv drumul. Face parte dintre vanitoşii care nu concep să se umilească insistând după ce au fost o dată respinşi. Preferă să aştepte, să spere şi să viseze. Parcă îl şi invidiez. Trăieşte deliciile unei aventuri*: *cucerirea mea. Eu*? *Şi faţă de el, ca şi faţă de toţi ceilalţi, nu fac decât să mă apăr. Nu am dreptul să atac. Sunt doar o cetate asediată. Amin capitularea până* când *„inamicul" îmi este pe plac. La bucuriile luptei sunt doar spectatoare.*

Joi, 20 martie

Notat azi, 21 martie, ziua echinocţiului. Iarna astronomică a murit, într-un festin muzical şi o escapadă bahică delirantă. Ieşit cu Silvia să legumim un program Mahler şi să-l ascultăm pe Dan Iordăchescu. Simfonia a patra în sol major şi lied-un *din „Cântecele unui ucenic călător"*. *La garderobă, ferchezuit, parfumat,* tiré a quatre epingles – *Ştefan. Când l-a văzut apropiindu-se vesel şi sărutându-mi mâna, Silvia s-a îngălbenit ca luminarea şi a* căscat *ochii de parcă ar fi văzut o stafie. Nu reuşea să se mai controleze. Le-am făcut cunoştinţă. El, volubil, dezinvolt, entuziasmat de vederea mea, îşi spune politicos numele întreg şi-i sărută mâna. Ea se roşeşte brusc mai tare* decât *eşarfa de la gât, deschide gura, se îneacă, tuşeşte, înghite… îngână când el era de-acum atent la mine*: *Memetea. M-am aşteptat la surpriză, dar nu la un asemenea şoc*. I-am *distras atenţia lui Ştefan spre a-i lăsa*

timp să-şi revină. În timp ce treceam prin foaier am privit-o triumfătoare şi m-a fixat lung, întrebător, cu doi ochi în care fericita nedumerire se amesteca discret cu decepţia. M-a *cuprins mila.*

În sală, am renunţat la locurile noastre, retrăgându-ne cu Ştefan între noi pe un rând gol din spate. El are abonament studenţesc şi s-a oferit să ne procure şi nouă câte unul. Având locul tău rezervat, netrebuind să mai faci drum înainte la agenţia de bilete, vii chiar şi în timpul sesiunilor. Mi s-a părut exagerat şi i-am explicat: eu sunt de principiul că trebuie ascultat numai ce-ţi place. Drept care, n-am să-mi iau niciodată abonament. Filarmonica nu e cantină. A mărturisit în cele din urmă că nu vine doar de plăcere. Cultura muzicală face parte din edificiul lui de scriitor. Se auto construieşte. O idee care-mi place. Mai târziu, aflând că am făcut trei ani de pian, m-a rugat să intru în panteonul mentorilor săi şi să primesc omagiile lui de umil învăţăcel. M-am simţit flatată. Unul dintre cei mai celebri studenţi ai Universităţii fu ora asta, cel puţin), solicitându-mă ca dascăl! M-a făcut să mă simt bogată.

După concert: haideţi la un pahar de vin bun! A primit de la revistă o indemnizaţie restantă, mai are două sute din ea şi vrea să le facă „ţăndări". Până la urmă a trebuit să scoatem şi noi tot ce aveam şi abia am reuşit să achităm nota de plată. Categorie „de lux"! Arahide (e drept, până la saturaţie) şi două „fiole", cum le zice Ştefan (e drept, grasă de Cotnari), două sute şi cincizeci şi şapte de lei. Bietul Ştefan! S-a simţit atât de ruşinat văzându-ne cum ne scotocim prin buzunare şi poşete. Zadarnic încercam noi să facem glume pe tema tradiţiei „colectiviste" a chefurilor studenţeşti, jena îi paralizase complet simţul umorului. Şi vina era numai a mea: îmi pierdusem controlul dând de arahide. Mi-am făcut mea culpa, *recunoscându-mă lacomă la alune, mai ales când sunt pregătite pentru leneşi, adică fără coajă, şi s-a mai liniştit.*

O seară fără pereche. Prima petrecută într-un restaurant, neînsoţită de mămicuţa şi tăticuţu. Ce copilă

sunt! *Nu mi-am închipuit că poate fi atât de plăcut să ronţăi alune, să-ţi îndulceşti gura cu un vin bun şi să asculţi un om inteligent. Ce a însemnat până acum studenţia mea*? *Sunt de şase luni singură într-un oraş mare şi mă comport de parcă aş fi într-o mănăstire. Refuz ambiţioasă bucuriile lumii ce mă înconjoară, mă păstrez curată până şi în gând… pentru cine*? *Pentru un individ care suferă de ciudă la cea mai mică plăcere ratată. Totul i se cuvine şi trebuie consumat de el. Dacă nu te laşi aşezată în serie, lângă celelalte isprăvi de Don Juan provincial, nu primeşti preţul derizoriu pe care el este dispus să-l ofere. „Să nu-mi spui mie că tu, acolo, singură între atâţia studenţi drăgălaşi, ai să te ţii patru ani fecioară pentru mine*! *O dată îţi cade unul cu tronc şi gata, adio V. Măcar să ştiu că m-am ales şi eu cu ceva după trei ani de pupături şi strângeri de mână… Socoteală de fecior de slugă*: *dragostea e o corvoadă pentru care trebuie să primeşti simbrie*! *Şi o vrea cât mai grabnic, fiindcă a abandonat gândul de a încerca din nou la facultate. Nu mai crede în viitorul nostru. Să rămână şi el cu „ceva"*! *Cu orgoliul că n-a ratat o plăcere. Cu satisfacţia că m-a aşezat şi pe mine în serie*. Dégoûtant!

Seara asta mi-a spălat parcă ochii de o ceaţă paralizantă. M-a dezinhibat brusc, m-a aruncat în iureşul vieţii. Studenţia se poate trăi şi altfel, nu doar pe eternul şi monotonul drum: *cămin-facultate-cantină-cămin. Revelaţia şi vinul m-au făcut mai vorbăreaţă decât sunt şi-mi place să fiu. Fără să-mi dau seama, mi-am luat în serios investitura de dăscăliţă într-ale muzicii şi i l-am disecat lui Ştefan pe Mahler, demonstrându-i cât de multe are el în comun nu doar cu Bruckner, dar şi cu Wagner, de care nu este de obicei asociat. „Învăţăcelul" s-a dovedit a fi într-o clasă mai avansată decât îmi închipuiam, după modestele lui pretenţii*. S-*a străduit, cu o limbă colorată de prozator, să-mi dovedească tocmai contrariul. Mi-a plăcut întâi afirmaţia lui că Bruckner ar fi un „Wagner îndulcit cu zahăr" sau, şi mai expresiv*: *„un Wagner dator muzical saloanelor de la Schönbrunn". Îl iubeşte totuşi, adoră*

Simfonia întâi în de minor. *I-am spus că ne potrivim la gusturi şi s-a bucurat. Apoi s-a străduit să argumenteze că eclectismul lui Mahler, ca şi cel al lui Bruckner, este numai aparent şi inconsecvenţele premeditate (ceea ce nu mai era necesar, căzusem de acord încă din sală), iar „tenebrele" din muzica sa sunt doar „strigătele dramatice" ale unui intelectual rafinat, cu un acut simţ al antinomiilor. Un romantic târziu, în genul lui Eminescu, amestecând luciditatea sagace cu suavitatea şi dezlănţuirile pasionale. Simplitatea asumată şi chiar desele coborâri într-un fel de „idilism câmpenesc" îl arată cât de generos şi curat este în adâncul gândurilor şi intenţiilor lui.* Pe *când Wagner…* Sonorităţile *malefice, chiar războinice din muzica lui, cultul demonicului, ambiţia de a exacerba un anume orgoliu…* L-*a aşezat pe Wagner alături de prietenul său Nietzsche,* a *pornit înapoi, prin mentorul său Schopenhauer, prin Hegel, Schelling şi Fichte, spre rădăcinile germanismului.* Nu *s-a oprit până în Imperiul romano-german.* Atât *de limpezi sunt toate în capul lui*! *Când a avut timp să facă atâta ordine*? *Ne-a mărturisit că munceşte mult.* Are *un program de lucru „milităresc", de la care rar se întâmplă să-l abată ceva.* Şi *dragostea*? *Cât loc e dispus să-i lase în ordinea cazonă a zilelor lui*? S-*a arătat fericit de compania noastră, ne-a mulţumit pentru „cadoul" unei seri minunate.* Vinul *i-a dezlegat şi lui limba şi a ajuns la confidenţe pe care azi, sunt sigură, le regretă.* Cum *ar fi aceea că Filosofia i se pare o „nevastă super-frigidă", care nu-ţi încălzeşte nici măcar imaginaţia.* Şi *că uneori îi vine să „divorţeze" de ea pentru prima femeie adevărată ieşită în cale.* Am *râs amândouă, uşor jenate de sinceritatea lui.* Pe *drumul spre cămin am pierdut toţi trei controlul.* La *adăpostul întunericului, ne-am dat în spectacol.* Merveilleux! Ştefan *nu-şi mai încăpea în piele.* Cu *amândouă de braţ, păşea ţanţoş, exclamând după fiecare trecător întâlnit în cale: „Încă unul!" Toţi mureau „de ciudă" văzându-l, drumul nostru de la restaurant până la cămin, făcut în întregime pe jos, urmând să fie presărat cu victime.* Păream *toţi trei beţi de-a binelea, deşi n-a fost*

decât un litru şi jumătate de vin. Poate *că mirosul înnebunitor de primăvară a făcut restul*.

Pe drum i-am propus să-i spun Étienne. *Mi-a strâns uşor braţul şi a dus palma la buze, depunând un sărut fulguraţie*. *Atât*. *La despărţire a refuzat să facă un gest cât de mic din care* să *înţeleg că ar vrea* să *ne întâlnim*. *E super-orgolios*. *Până ce nu va fi absolut sigur că nu-l refuz, nu va face clasica şi banala invitaţie*. *Bănui la el un anume cult pentru lucrul făcut metodic, pe îndelete, cu Răbdare*. *Care nu-mi displace*. *Ori, poate, s-a ferit de Silvia*. *Să fi înţeles oare ce-i în sufletul ei*? *Nu avea cum*. *Toată seara a fost discretă, comportându-se ostentativ ca un intrus*. Se temea parcă să nu *atragă prea mult atenţia asupra ei*. *Îmi pare rău*. Mi-e *milă de ea*. *Cu siguranţă*, suferă cumplit. *Dar întâmplarea a făcut să ne aşezăm în seara asta amândouă dinaintea lui, dichisite şi gătite cu toaletele noastre cele mai frumoase, una de-a dreapta şi alta de-a stângă*. *M-a preferat, fără nicio ezitare*. *Chiar dacă i-a zâmbit, a complimentat-o, s-a străduit s-o amuze, să-i dea sentimentul că prezenţa ei este binevenită, gândul şi atenţia lui au fost tot timpul la mine*. *Nu mi-a oferit niciun gest explicit de preferinţă, dar sunt sigură că el va veni*. *Când*? *Depinde de mine*. *Atunci când va avea din partea mea suficiente dovezi că nu riscă făcându-l*. *Cum însă şi mie îmi plac lucrurile fireşti, făcute la vremea lor, îl voi lăsa să aştepte*. *Avem atâta timp în faţă*! *Avem primăvara, care începe azi să dilate zilele şi să sugrume nopţile… să facă lumina mai* bogată decât *întunericul*!

Vai, niciodată n-am notat atât de mult. *Zece pagini*! *Poate că nici n-am avut vreo zi care să merite… O seară, de fapt*!

(La capătul celei de a zecea pagini, adăugat cu pastă roşie, înghesuit, acoperind în parte data zilei următoare, la care cele trei rânduri notate se termină în infinit, filele următoare lipsind: *„Îţi aminteşti, Ştefane*? *Cât de frumoase sunt începuturile*! *Şi cât de bine te-am intuit*. *Tu confiscaseşi iubirea noastră înainte de a începe*. *Aveai deja mânecile suflecate şi o construiai metodic şi ambiţios, pe*

gusturile şi nevoile tale. Şi eu? Sus, pe bolta naosului, vei spune. Nu cumva, totuşi, undeva în măruntaiele unuia dintre ziduri?” În primul rând: cum aş fi putut uita un asemenea eveniment? În memoria mea, ultimele două echinocţii de primăvară au însemnat momente de triumf, după anevoioase bătălii. În primul, cel istorisit mai sus, o întâlneam, în al doilea – o reîntâlneam, chemat printr-o epistolă roz, la capătul unei jumătăţi de an de despărţire. Cât despre egoismul meu… Poate că n-ar fi părut atât de „rapace”, dacă nu-l întâlnea pe al ei…).

6

Silvia stinse jarul ţigării sub picăturile chiuvetei şi aruncă chiştocul într-o farfurie cu resturi de mâncare. Se scutură de scârbă şi saţietate: a fumat peste măsură! Sila şi revolta faţă de propria-i slăbiciune se topiră într-un zâmbet cald, compătimitor. Se aşeză alături, proptindu-se, ca şi mine, în blatul mesei acoperite cu muşama crem.

— Să-ţi mai dau şi o ultimă informaţie, poate-ţi este de vreun folos, spuse şi inspira adânc, de parcă ar fi căutat noi forţe într-o înfruntare ce o epuizase deja.

Informaţia era culeasă din bârfa unor filologiste şi putea să lămurească evenimentele compunându-le. Din ea reieşea că un asistent de la filosofie, pe nume Petre Drăguţ, era de câteva luni în relaţii quasi-matrimoniale cu Atena L., fata mai mare a decanului de la filologie (succesor al Eleonorei S.). Fuseseră la mare împreună şi se vorbea despre o logodnă care avusese loc ori era iminentă. Atena era o tânără de treizeci şi doi de ani, nu prea atrăgătoare şi divorţată după trei ani de coabitare infernală cu un scriitor foarte bun şi foarte beţiv. Lângă aceste „calităţi” avea însă şi un mare defect: era revoltător de deşteaptă. Publicase un volum de eseuri pe teme de literatură comparată şi pregătea un doctorat care stârnise deja interesul specialiştilor. Doamna Zenobia Drăguţ se arăta extrem de încântată de partidă, mai ales că „fata” avea nu doar nume, reputaţie şi caracter, dar şi o condiţie materială de invidiat. Drept care, făcea tot ce-i stătea în putinţă pentru a urgenta însoţirea oficială. Pierre, în

schimb, nu prea se arăta dispus să grăbească evenimentele. Fizicul Atenei era lipsit de graţie şi de *sex-appeal*, iar creierul ei… îl intimida cu pretenţiile lui de nivel „european”. Perspectiva materială, apoi, îl lăsa indiferent, el trăind şi aşa pe picior de aristocrat: singur în grija mamei şi în discret somptuoasa vilă a Drăguţilor, cu un *Ford Taunus* vechi dar excelent întreţinut şi o leafă în care pensia alimentară se pierdea nesemnificativă, başca o garsonieră, ţinută până mai ieri ca alcov de rezervă. El dorea ceva proaspăt, pur, atrăgător, dulce, cald, zemos… şi cu veleităţi intelectuale inferioare alor lui. (Ca şi fosta soţie, de altfel!) Deci încă o posibilă explicaţie a reapariţiei lui în preajma Mirunei. Şi, poate, încă o dovadă că în cele trei luni ale legăturii lor se avansase într-adevăr şi ideea căsătoriei. Miruna intenţionase şi reuşise la un moment dat, prin noiembrie, s-o lase pe Silvia fără replică: „Ce-ai zice dacă m-aş mărita cu el? Da-da, să devin doamna Miruna Drăguţ! De ce nu? Câte nu s-ar rezolva astfel… Nu numai viitorul, dar şi trecutul s-ar schimba atunci. Toată povestea ar trebui automat reconsiderată şi trecută într-o categorie mai nobilă…” Timp de două săptămâni apoi, Silvia o spionase, discret dar insistent, pentru a-mi comunica rezultatul investigaţiilor: nu descoperise, totuşi, niciun semn că ar fi cumva… însărcinata. M-am trezit întrebând-o pe Silvia, aparent formal, fără un interes deosebit:

— Miruna ştie de afacerea lui matrimonială cu Atena L?

— Evident…

— Şi?…

— Şi ce?

— Şi ce zice?

— Evident că nimic! exclamă, ostentativ surprinsă de insistenţa mea. Ea pretinde că între Scheler şi Aristotel nu s-a strecurat nicio propunere matrimonială, dar prezenţa lui aici spune, cred eu, altceva şi mult mai convingător. Orice s-ar fi discutat între ei, el a plecat cu speranţă. Şi a revenit, hotărât să-şi încerce până la capăt şansa. Altfel nu

ştiu cum s-ar putea explica îndrăzneala lui de a risca atât de uşor partida cu Atena. Ceva, o promisiune cât de nevinovată tot trebuie să aibă în raniţă… Nu crezi?

NU VREAU SA CRED…

…că am fost şi am rămas puţin important decât un prăpădit de cinci! Un altul decât eu, cel care se străduia s-o înţeleagă pe Silvia în revolta ei şi să-i dea dreptate, preluându-i temerile, se încăpăţâna să nu-i accepte deprimanta demonstraţie, în pofida impecabilităţii ei. Aveam convingerea că greşeşte undeva esenţial şi tot eşafodajul argumentaţiei sale seamănă cu uluitor de convingătoarele sisteme filosofice ale clasicilor idealismului: o construcţie fascinantă prin proporţii, supleţe şi persuasivitate şi, în acelaşi timp, eronată, şubredă din cauza unei axiome false ce-i stă ascunsă la temelie. Nu găseam încă acel fals postulat, dar simţeam deja că tot peisajul propus de Silvia se tulbura fatal eliminând un singur element: *privirea ei suspicioasă*… Puteam s-o cred sinceră, să consider întreaga ei relatare ca perfect conformă realităţii, fără adăugiri sau omisiuni, şi să mă întreb totuşi: ce văzuse şi ce auzise ea cu adevărat? N-o auzise pe Miruna acceptând efectiv propunerea lui Drăguţ de a petrece împreună cu paiul în oranjadă şi ochii la fastul toamnei (tăcuse, zâmbise absent… poate se jenase să invoce prozaicul şi puerilul „mergem să facem piaţa” pentru a refuza o nevinovată invitaţie la terasă), nu-i văzuse schimbând priviri ori făcând gesturi ciudate (tot timpul a stat cu faţa spre parc, deci aproape cu spatele la el), nu putea pretinde că discutaseră altceva decât despre soare, lună, stele şi examene. Prezenţa lui a doua zi în garsonieră nu i se putea imputa ei, iar ceea ce conversaseră în intimitate nu trebuia să fie neapărat benefic lui Drăguţ, chiar în eventualitatea, foarte probabilă de altfel, ca subiectul să fi fost tocmai raporturile lor. Apăruse la ziua ei de naştere? Trecutul îl învăţase să mizeze pe strategia perseverenţei: să stea pe aproape şi să aştepte cu răbdare, ignorându-i refuzurile: poate, cine ştie, într-o conjunctură identică, istoria se

repetă… Deci, în ultimă instanţă…

NIMIC CERT…

…În afară de acel sentiment care transformă şi incertitudinea într-un plăcut *modus vivendi*. Şi care, firească şi plăcută revelaţie, constituia lapsusul fatal din raţionamentele Silviei: Miruna mă iubea! Iar iubirea moralizează inevitabil existenţa, ca un Midas transformând în aur tot ce atinge.

(La sfârşitul celei de a treia seri petrecute împreună, Miruna mă invita deja să urc în garsonieră. Un gest previzibil, aşteptat cu emoţie şi încordare din clipa în care îmi comunicase, în treacăt, pe tonul unei veşti nesemnificative: „Domnişoara Metea s-a învârtit de o învoire de trei zile. I-a semnat-o prodecanul şi a plecat azi dimineaţă, ca o *lady*, cu mâinile în buzunar. Mâine trebuie să-i pun valizoiu' la poştă… Era săptămâna de dinaintea vacanţei de primăvară, când tot studentul visează la un mic „supliment" de loisir *şi* face calcule savante, încercând să obţină o cifră fără riscuri. Miruna, altă dată grăbită să-şi revadă părinţii, chiar cu preţul unor absenţe nemotivate, acum îşi luase bilet de tren pentru după-amiaza ultimei zile de cursuri. Ca o studentă cuminte şi sârguincioasă, hotărâtă să nu piardă niciun curs.

Fusese o zi însorită, cu caişi înmuguriţi şi coşuri de narcise şi zambile pe la colţul străzilor. Martie se semeţise pe neaşteptate din coadă, meduza umedă şi rece se topise ca prin minune, un vânt subţire şi călduţ ne umbla acum nărăvaş prin păr, ne mângâia obrajii, ne întărită nările cu miros de iarbă crudă şi pământ zvântat. Vremea când amocul primăverii viscoleşte prin creier şi sângele căpiază, caută şi nu găseşte, răstoarnă şi sfâşie… La un pas de mine, într-o mantelă *cloche*, cărămizie, exact aceea în care o văzusem întâia dată, din tramvai, în urmă cu un an şi jumătate – Miruna. Cu numai opt zile în urmă, gândul că mi-ar îngădui o conversaţie de cinci minute, banală şi întâmplătoare, mi s-ar fi părut un vis utopic. Acum o aveam dinainte şi bucuria se ambiţiona să rămână doar o palidă mască a îndoielii…

„Nu vii sus?…

Capul plecat într-o parte, privirea senină, doar uşor nedumerită. Un surâs cald, potolit, nici urmă de promisiune senzuală. Haide sus, să fim împreună, întâia oară în intimitate, să ascultăm înlănţuiţi nocturne de Chopin şi să visăm la nopţile noastre, la miile de nopţi intacte, neîncepute ce ne stau în faţă, să-ţi pun Debussy şi tu să-mi reciţi în şoaptă despre Vaprksmidi *d'un faune*, să recâştigăm unul lângă celălalt încrederea, speranţa, certitudinea… Ipocritul calcul putea, foarte bine, să existe doar în creierul meu, obsedat de efemerofobie. Dacă Miruna era totuşi mai sinceră şi mai generoasă decât o bănuiam eu? Poftim, sunt a ta, întreagă şi fără rezerve, ai pierdut o jumătate de an, primeşte în schimb tot restul vieţii mele. Albastrul privirii era atât de limpede, zâmbetul atât de curat şi timid, şuviţe zulufate din părul răvăşit îi acopereau din când în când ochii, le îndepărta cu un gest moale, resemnat, întorcea faţa spre vântul călduţ al serii, uita şi-mi căuta privirea, vâlvătaia întunecată îi flutura iarăşi peste obraz şi frunte…

„Nu vii?…"

„Nu. Pe scările astea n-am să urc niciodată".

Orgoliul lăţindu-se mândru, umplându-mi conştiinţa, inhibând îndoiala, ezitarea, năuca pornire a sângelui. Ce puternic mă puteam simţi refuzând-o atât de categorici Nu era puţin lucru să răspunzi *cu un* unei asemenea invitaţii şi să te arăţi astfel demn, mai tare decât te-a crezut până atunci, capabil să te stăpâneşti şi să impui: restul serii îl vom petrece totuşi separat, întrucât vanitatea mea, mai puternică decât pasiunea, nu-mi permite să mă bucur de intimitatea ta chiar în odaia în care… Mă simţeam drept şi îndreptăţit. Suferinţa mă înălţase deasupra, mă îndrituia să conduc şi să rostuiesc după socoteala mea. Ea trebuia să se supună fără condiţii, aşteptând să-mi recâştige încrederea.

Refuzul categoric de a urca vreodată pe acele scări (abandonat ulterior) a fost prima şi ultima aluzie la trecut. Suficientă pentru a-i spori graba de a încheia jocul: în

seara următoare apărea, pe neaşteptate, în odaia mea, confirmându-mi într-un chip spectaculos presimţirile. Ipocritul calcul era real şi mă pândea! Al doilea act al legăturii noastre, ca şi primul, de altfel, era predestinat efemerului.

Suzana Greceanu, gazda mea cu forme glorioase, o împinse uşor în cameră, ca pe un copil flămând găsit în bătătură, şi zâmbetu-i şugubăţ se transformă în nedumerire, descoperind lipsa de entuziasm cu care întâmpinam ineditul eveniment. Ea, Suzy, îşi închipuise că voi chiui de bucurie, iar eu abia dacă mimam amabilitatea. Nu voi să plece imediat, dornică s-o admire şi s-o complimenteze pe „domnişoara Miruna”. N-o mai văzuse de mult, din iunie, iată, erau deja zece luni de la cheful dat de fostul meu coleg de cameră, Zeno Gedoian, în seara zilei în care-şi luase examenul de licenţă cu zece. Atunci fusese Miruna pentru ultima oară în odaia mea. Doar vocea ei mai răsunase de două ori în galena telefonului din hol, prima dată la o săptămână după chef, pentru a-mi anunţa ora când puteam s-o iau de la cămin şi s-o însoţesc la gară, a doua oară târziu, în octombrie, ridicându-mă pe neaşteptate din patul în care zăceam de trei zile. Suzy Greceanu, grasă, sensibilă, naivă şi bine intenţionată, se minuna cu ochi dilataţi şi zâmbet perplex: vai, rit se schimbase Miruna! În urmă cu zece luni era o copilă cu plete lungi, slabă şi palidă ca o sihastră… („Sesiunea, doamnă Suzy, pretindea Miruna, mimând un zâmbet generos, tocmai ieşisem dintr-o sesiune zdrobitoare…”) … iar acum avea dinainte o domnişoară „în toată regula” I se maturizase, se împlinise, îşi tăiase pletele şi-şi pieptănase părul mai complicat şi mai modern, făcându-şi miri şi drăgălaşi melcişori la vârful şuviţelor (nu avea de unde şti că se tunsese de fapt tifos cu şase luni în urmă, după un anume examen de logică!), dar şi aerul era altul… unul mai… mai… Nu putea să spună ce aer emana acum Miruna, iar eu, deşi aveam cuvântul, nu voiam să i-l ofer. Frumuseţea prietenei mele devenise mai… provocatoare. Îşi pierduse suavitatea feciorelnică din celălalt an şi

câştigase, în schimb, robusteţea şi parfumul unui fruct copt. Miruna, descopeream şi eu odată cu gazda mea, arăta deja ca o femeie. Tânără, graţioasă, delicată… dar nicidecum adolescenta ingenuă, pe care pusese cândva ochii un asistent de morală.

Suzana Greceanu se hotărî să ne lase singuri, nu înainte însă de a mângâia uşor obrazul Mirunei cu vârful degetelor, ca pe un bibelou fragil. De îndată ce dispăru în dosul uşii, Miruna îşi regăsi dezinvoltura. Făcu doi paşi, se răsuci pe călcâie, cercetând surâzătoare interiorul: „Aici nu s-a schimbat nimici" Într-adevăr, deşi *aici* s-a suferit cumplit, aş fi vrut să-i răspund. „Ba, se contrazise singură, a plecat Zeno cu posterurile lui deocheate şi tu, evident, ţi-ai pus vedetele tale… Camus, nu?

Lasă-mă să ghicesc… Thomas Maim, da? Şi Sartre, sigur Sartre, are ochiul acela celebru… Ce serios eşti tu, Étiennel".

Am întins braţele pentru a o ajuta să-şi lepede acea pelerină scurtă şi largă în poale, fără mâneci şi fără nasturi, de un roşu palid, dulceag, spre cărămiziu. Gulerul era, de fapt, un *capuchon* care, tras peste cap, ştiam, îi dădea un aer vetust, de eleganţă revolută. Îşi închipui că voiam s-o îmbrăţişez şi prin despicătura din faţă a mantelei răsăriră miraculos două braţe albe, goale, de parcă ar fi desfăcut o cortină, se întinseră spre gâtul meu. Pulpanele pelerinei se traseră spre spate ca două aripi cărămizii luându-şi elanul destinderii, se lipi toată de mine şi buzele începură să-mi acopere faţa cu sărutări mici şi uşoare. Sub rochia de *Jersey* negru, largă, strânsă în talie cu o cureluşă de lac roşu şi căzând în frumoase pliuri – sânii ei goi, calzi, elastici, înălţaţi odată cu braţele şi strivindu-se cu înverşunare de pieptul meu. Chipul cald şi senzual al Mirunei, arătat cu zgârcenie în anul precedent (rar şi puţin, cât să-i sporească ei „misterul" şi mie nedumerirea) şi devenit acum, ciudată metamorfoză, masca ei de toate zilele. Torentul ei de şoapte confuze era punctat de suave apăsări ale buzelor pe obrazul, pe fruntea, pe pleoapele mele, încât îmi simţeam de-acum faţa ninsă cu fulgi

fierbinţi şi umezi. Trebuia să tac, să ascult şi, de bună seamă, să şi delirez puţin de plăcere, ca un pui de veveriţă prins în palmele ei delicate şi alintat cu infinită drăgălăşenie: mi-a fost dor de tine, seriosule… am simţit că mă striveşte singurătatea şi-am plâns de tristeţe… toţi au plecat în vacanţă, sunt de mult pe la casele lor, numai eu am rămas în oraş pentru tine… dimineaţa merg conştiincioasă la cursuri, doar eu, Smaranda şi Leopoldina într-un amfiteatru, scriu năucită cu şapte indigouri sub pagina pe care văd la nesfârşit doar ochii tăi… scriu, scriu, scriu întruna peste ei şi-mi vine să râd de durere şi-mi vine să plâng de fericire… cum poţi fi tu atât de curat şi de generos, seriosule, încât să-mi umpli din nou sipetele goale cu puzderie de aur şi nestemate… şi atât de păcătos, încât să mă ignori ca pe o doctorie amară într-o zi de albastru şi galben ca asta… ne vedem doar la două zile o dată, trei-patru ore, atât, cât a prescris medicul şi nimic mai mult… iar afară plesnesc mugurii şi miroase înnebunitor a poveste de demult şi a patimă de mâine… ziua-i un concert de Vivaldi şi tu mă ţii în casă ca pe o încarcerată, păcătosule!… de ce?… ca să mai scrii tu o povestioară, o schiţuliţă pe care o ştii bine că mâine o vei arunca în sertar şi o vei uita definitiv?… Eu mă nărui de dorul mâinii, gurii, privirii tale şi tu îţi faci silitor norma, ca un funcţionar rutinat şi ireproşabil ce aspiră la o gradaţie în plus, la un scaun mai mare şi mai confortabil: zece pagini din Husserl, cinci virgulă cinci din Heidegger, douăsprezece virgulă cinci din Lukács, zece din Marcuse, cincisprezece virgulă patru din Derrida, douăzeci din Roa Bastos, trei-patru dintr-un mediocru ca să prinzi curaj şi să-ţi faci exerciţiul zilnic de două-trei pagini, curat antrenament pentru perfecţionarea stilului… tu roboteşti mărunt şi ambiţios, înalţi răbdător şi pătimaş, cărămidă cu cărămidă, propriul tău edificiu de scriitor… dar eu? Te-ai gândit oare ce fac eu în acest timp, Mărite Caesar?…

Un ciocănit timid în uşă. Se desprinse grăbită, căutând spre intrare, apoi se apropie de bibliotecă, aruncă privirea la întâmplare, îşi aduse aminte de şnurul de

mătase ce-i strângea la gât mantela şi începu să-l deznoade. Uşa se dădu de perete şi gazda mea, de felul ei zgârcită la bani, însă darnică la produse, apăru triumfătoare, purtând cu aleasă eleganţă o tavă rotundă, verde, cu mirifice peisaje chinezeşti pictate ca abţibildurile pe valiza unui turist cu drumuri în străinătate. Mica trataţie românească pe şerveţele albe şi mol: două ceşcuţe, două farfurioare, două linguriţe, două pahare... cafea, dulceaţă de caise, apă rece. Am binecuvântat-o în minte şi i-am iertat aluzia din ziua precedentă, cum că ar fi fost corect să-i plătesc chiria înainte de a pleca în vacanţă. Fără generozitatea ei, masa ar fi rămas goală. Nu mai dispuneam decât de o sumă derizorie, câţiva lei peste banii rezervaţi pentru tichetul ce trebuia alăturat foii de drum. Situaţia financiară deplorabilă în care mă aflam fusese şi ea un motiv pentru rărirea întâlnirilor noastre: sperasem să aflu un creditor, dar încercările se dovediseră zadarnice. Aş fi vrut să-i explic Mirunei şi acest amănunt penibil, deşi ştiam deja răspunsul: cum, ăsta poate fi un motiv să nu ne întâlnim?! într-o legătură amoroasă „avansată”, când sentimentul şi-a creat deja acea intimitate sinceră, voioasă, dezinvoltă, complet liberă de reticenţe, prejudecăţi, suspiciuni şi convenţii, jena mea ar fi fost într-adevăr nejustificată. Însă noi, deşi ne cunoaştem de un an, ne „întâlnisem” abia de o săptămână: chiar dacă nu ne-ar fi plăcut s-o recunoaştem, legătura noastră se reluase de undeva de foarte aproape de zero. Cel puţin aşa simţeam eu.

Suzana Greceanu îşi oferi o compensaţie-răsplată pentru generozitatea cu care mă copleşise, întârziind mai bine de un sfert de oră pentru a-i argumenta Mirunei o singură teză: cât de mult mă iubea ea pe mine. Îmi era, evident, ca o „mamă”.

Doar în zilele de trei ale fiecărei luni, subită metamorfoză, devenea gazdă neiertătoare: banii, *domnule* Gabreal şi cu o săptămână înainte de plecarea în vacanţe inamic suspicios: nu cumva am uitat iarăşi că plata pe săptămânile sau lunile de absenţă se face anticipat?

Încropirea celor şapte sute de lei lunari devenise un calvar imprescriptibil şi indescriptibil, însemnând privaţiuni greu suportabile. Mă descurcam anevoie apelând la ceea ce-i lipsea cu desăvârşire Suzannei Greceanu în materie de bani – îngăduinţa. Orice mi-ar fi trecut cu vederea, inclusiv destrăbălarea în chefuri zgomotoase şi interminabile (cum obişnuise într-o vreme Zeno), numai achitarea cu întârziere a chiriei – nu. Şi o singură zi de păsuire mă costa umilinţa de a-i suporta mutre acre şi răspunsuri în doi peri. Pentru o săptămână, ceea ce se întâmpla foarte rar datorită ambiţiei mele de a fi totuşi punctual, pierdeam deja îngăduinţa de a mă folosi în bucătărie de ustensilele familiei Greceanu. Găseam bufetul încuiat, deşi în tot restul timpului nu se zărea nici urmă de cheie în uşile şi sertarele acestuia. Un singur gând reuşea să mă încălzească: mult fusese, puţin rămăsese. Pentru ultimele trei luni ale studenţiei mele eram deja hotărât să accept, în sfârşit, propunerea gazdei de A-mi aduce un colocatar, cu care să împart enorma (pentru mine) sumă de şapte sute lei.

Suzy mă lăuda fără rezerve, de parcă mi-ar fi făcut reclamă la un târg de feciori. Serios, respectuos, politicos, curat, ordonat, harnic, cuminte… Nu „pe degeaba” aveam eu notele acelea mari din carnet, fiindcă învăţam întruna, de dimineaţă până după miezul nopţii. Pe deasupra: ştiam să spăl rufe, să calc, să cos şi, supremă calitate, să gătesc ca un veritabil bucătar. Bărbatul ideal pentru o femeie… căsătorită. Adică masculul proteic, capabil, între altele, să fie şi puţin femeie. Eram deci bun de… Aici voia, de fapt, să ajungă: Suzy cea dolofană şi sentimentală (nu cea din zilele de trei ale lunii!) îşi pusese în gând să mă însoare. Faţa blondă, şi bucălată i se aprinsese de entuziasm, mâinile nu mai aveau stare, tot netezind inutil mătasea albastră a capotului pe formele de madonă rubensiană. Miruna trebuia să afle că tot ea îl procopsise şi pe „aporiticul” de Zeno, făcându-i cunoştinţă cu… dar o ştia pe Getuţa Solcan, da, evident, doar fusese şi ea la chefuleţul prilejuit de luarea cu zece a licenţei. Ea, Suzy

Greceanu, i-o prezentase lui Zeno, tot chemând-o sub diferite pretexte de la cumnata Alexandra, la care fata, şi ea, studentă în ultimul an, însă, la chimie, stătea în gazdă. Aşa cum prevăzuse, se plăcuseră şi în cele din urmă se şi luaseră, spre marea satisfacţie a Suzannei Greceanu: îl scăpase pe chiriaşul ei de boala „aporiei”…

Suzy era complet străină de filosofia eleată, habar nu avea de vreuna din celebrele aporii ale lui Zenon, dar îi plăcuse porecla cu care-mi alintam fostul coleg de cameră şi facultate şi, mai ales, explicaţia oferită de mine: „aporitic” este omul incapabil să aleagă între *da* şi *nu*, fiindcă amândouă opţiunile i se par egal îndreptăţite. Adică, exact cum proceda Zeno Gedoian: într-o zi spunea că se însoară, ca să rezolve o dată şi „chichiţa” asta şi să aibă prioritate la repartiţie, iar în altă zi nega orice interes matrimonial, invocând clasicele avantaje ale vieţii de holtei. Georgeta Solcan se dovedise însă prea „îndreptăţită” pentru a mai lăsa loc oricărei alte opţiuni: brunetă drăgălaşă din alesul gen *mignon*, atât de plăcut lui Zeno (posesor al unei staturi de un metru şi şaizeci şi doi de centimetri!), craioveancă de-a lui şi încă din cele sigure, cu buletin în regulă, fată de colonel plin şi nepoată de general în rezervă, posesoare a unui carnet de conducere categoria B şi a unui mic cec de aproape cincizeci de mii… Suzy avusese mult fler atunci când găsise că cei doi viitori absolvenţi se potrivesc şi le facilitase întâlnirea. Cu trei zile înainte de repartiţie, Zeno se întorcea de-acasă cu verigheta pe deget iar ea îl lovea în plin, triumfătoare, aşa cum o instruisem eu: „Gata, eleatule, te-am scăpat de aporii, poţi să te apuci de filosofie!”

Dar gazda mea promitea să-şi păstreze firma de instituţie matrimonială, recidivând: nici eu nu aveam să scap de bunele ei intenţii, chiar dacă până la despărţirea noastră mai erau doar trei luni. Dacă ea îşi punea în gând ceva, atunci sigur… Vorbe! Miruna zâmbea jenată, făcându-şi de lucru cu stiloul închis, plimbându-l în nesfârşite opturi şi cerculeţe pe teancul de foi albe deasupra căruia îl găsise. Suzana Greceanu jubila totuşi:

ce faptă frumoasă şi esenţială comitea ea! Ce distracţie delicioasă e tachinarea unor îndrăgostiţi cu vorbe despre căsătoriei ce amintire plină de recunoştinţă puteam să-i port eu în cele din urmă, uitând definitiv de zilele de trei ale lunii şi, mai ales, de răceala cu care-mi primea solicitarea unei amânări de o zi sau două…

Se dădu în sfârşit dusă, gata, ne lasă, tinerilor le place să fie singuri, he-he… şi Miruna făcu un gest absolut neaşteptat: după plecarea ei, merse la uşă şi împinse încet-încet zăvorul, cu mare precauţie, pentru a nu stârni zgomot. Perplexitate. Ciudă. Teamă. Dezgust. Ce-mi dăduse înapoi acest Petre Drăguţ? Cine era această tânără care închidea cu atâta dezinvoltură zăvorul şi se întorcea apoi, făcând o mică piruetă pe tocurile înalte ale pantofilor de lac roşu, rotind frumos poalele drapate ale elegantei rochii de un negru strălucitor? Miruna! Miruna rotund împlinită în forme, Miruna cu obrazul luminat de o matură siguranţă, Miruna călcând leneşă, ca o pisică răsfăţată, Miruna cu chipul încadrat de zulufi provocatori, Miruna într-o rochie subţire de *Jersey* şi fără sutien când primăvara abia se dezmeticea, Miruna muşcându-mi lasciv buzele, Miruna stârnindu-mi cu încăpăţânare simţurile… mărturisindu-şi, fără jena şi pudoarea exagerată din urmă cu un an, dorinţa… O senzaţie de sfârşeală şi o reacţie de recul: era doar a patra întâlnire şi ipocritul calcul îşi cerea deja rezolvarea! Dorea s-o cred sincer topită de dorul „mâinii, gurii, privirii” mele şi să nu bag de seamă la iuţeala cu care ajunsese să mi-o mărturisească. După numai trei întâlniri, pe durata a opt zile, ne şi aflam în pragul „îmbogăţirii” sentimentului cu bucuria simţurilor. Patru luni în anul precedent, din martie până în iulie, nu fuseseră suficiente. Ceea ce atunci îmi refuzase, acum îmi oferea grăbită, din proprie iniţiativă. Nu mai avea nimic de apărat… Dar oare virginitatea înseamnă doar un infim amănunt anatomic? Atunci fusese şi ea o ipocrită, ca mai toate fecioarele: cât timp amănuntul există, îl urieşesc în importanţă şi semnificaţii, sunt gata să-l opună întregului univers ca suprem simbol al pudorii şi virtuţii de care sunt

animate, iar când el a devenit amintire – îl bagatelizează ca pe o juvenilă şi caraghioasă infirmitate: de fapt, pot să recunoască *acum*, eliberate de povara lui, că s-au oprit şi au stat îndelung dinaintea unei bariere ce le ajungea până la glezne. Pudoarea? Virtutea? Orgoliul inocenţei? Mândria purităţii din gând şi simţire? Da şi… nu prea. Mai mult fasoane adolescentine, ca să nu-şi închipuie pretendentul că-l refuză doar din raţiuni anatomice.

Citindu-mi pe chip nedumerirea şi lipsa de entuziasm, înălţă uşor sprâncenele şi se strădui să-mi susţină privirea. Pe umeri avea, descopeream acum, un soi de bolerou cu mâneci evazate, din acelaşi *Jersey* negru, care nu-i stătea rău, dar scădea din eleganţa simplă şi rafinată a rochiei. Oprită la un pas de mine, mă privi lung, apoi îmi cuprinse ceafa între palme şi mânecile boleroului se retraseră, dezgolindu-i iarăşi braţele, scoţându-le la iveală epiderma albă, moale, pufoasă, neverosimil de curată. Surâzând sfidătoare, rotind privirea pe chipul meu, de parcă mi-ar fi cercetat fiecare amănunt: „Nu-ţi fie teamă, nu sunt periculoasă! Vreau doar să te sărut mult mult şi în linişte… Şi să-ţi dovedesc eventual, o dată pentru totdeauna, că sunt mult mai bogată şi mai interesantă decât toate kilogramele de celuloză din biblioteca ta…”

Replică… De unde? Doar să-i fi sugerat că acele kilograme de celuloză contribuiseră şi ele la reîntâlnirea noastră. Ar fi însemnat să fac o aluzie la trecutul ce ne lipsea din poveste şi nu voiam cu niciun preţ. Făcusem una în ziua precedentă şi rezultatul îl aveam dinaintea ochilor: Miruna, venită deja să tranşeze „afacerea” noastră sentimentală. Numai refuzând orice aluzie la cele şase luni de mizerie puteam suda, peste hăul lor, capetele istoriei, acoperindu-l astfel deplin şi definitiv. Un singur cuvânt, ar fi fost în stare să rateze totul. Am tăcut deci, lăsându-mă dominat de senzualitatea ei, prea sinceră şi prea dezlănţuită pentru a nu-mi părea teatrală.

Ne-am trezit răsturnaţi într-unul din cele două paturi înguste şi i-am simţit de mai multe ori mâna strecurându-se pe sub cămaşă, împrăştiind flăcări pe spinarea mea

umedă. M-am răzbunat, urcând cu palma pe coapsa ei până în locurile cele mai intime şi mai fierbinţi. Nici urmă de protest. Dimpotrivă: răspunsul părea să fie o furie şi mai aprigă a mâinilor şi a gurii ei. Câteva clipe am fost tentat să cedez: la urma urmei, astăzi sau peste o lună, peste două sau trei... Cât răgaz îmi acorda propria-mi dorinţă pentru a reconstitui vasul antic şi scump? Şi dacă, nelăsată să-şi plătească imediat „datoria", renunţa definitiv? Veşnicia? Este doar o virtualitate, deci o... părere. Certă este numai clipa prezentă! Ceea ce refuzi astăzi ţi se poate refuza mâine... Şi eram amândoi atât de înfierbântaţi, încât şi pentru acest mărunt şi banal motiv s-ar fi cuvenit să las totul la voia întâmplării, dând în sfârşit şi sângelui îndelung urgisit o binemeritată satisfacţie... Reveneam la ezitările din seara precedentă. La urma urmei cea de pe urmă, teama putea fi de fapt o hachiţă ridicolă, poate nu mă pândea nicio nefastă capcană... şi chiar dacă... s-ar mai fi putut drege pe parcurs, din mers... fiindcă, da, evident, complicitatea cărnii e şi ea o punte, uneori mai trainică decât toate celelalte: pe câţi nu-i leagă patul, exclusiv el, în ciuda şi împotriva oricărei aversiuni reciproce de ordin moral, sentimental, spiritual...

M-am desprins puţin: doream să văd ceea ce dezvelise palma. Şi am văzut: coapsele ei rotunde, uşor plinuţe, strânse în ciorap-pantalon, ba şi ceva dintr-o lenjerie albă şi fină ascunsă sub mătasea mai deasă şi deci mai puţin transparentă acolo. Misterul Mirunei în miezul lui cel mai intim, ghicindu-se deja ca formă, ca substanţialitate moale şi pufoasă prin cele două straturi Subţiri de bumbac şi mătase. Toată aura ei de prinţesă enigmatică, hrănită doar cu Verlaine şi Rimbaud, Brahms, Mahler şi Dalí, dusă de la patru ani la balet, de la şase la pian, de la opt la franceză, de la zece în atelierul unui pictor... tot imprevizibilul şi tot nepătrunsul ei rămăseseră în urmă: îmi era atât de uşor să întind mâna şi să anulez dintr-un singur gest şi ultima podoabă a civilizaţiei, lăsând-o să fie şi să-mi apară în realitatea ei originară, simplă şi suficientă. Puteam, ea însăşi îmi dădea dreptul s-o fac, mă

îndemna chiar… Şi, totuşi, paralizanta întrebare: *cu ce merit ajun*sese *înaintea mea Petre Drăguţ*? Cum de putuse pătrunde atât de adânc în intimitatea ei, atât de repede şi atât de ireparabil? Cu ce drept? Mai rămăsese oare vreo părticică a trupului ei originar, simplu şi suficient nepângărită de atingerea lui, un centimetru de carne curată pe care să aşez şi eu degetul şi să spun: *am cucerit-o*…? Greu de închipuit. Eva cea firească, pură şi îndestulătoare, mister al misterelor ascuns sub veşmintele tot mai sofisticate ale civilizaţiei, fusese a miliarda oară descoperită, scoasă la lumină şi devorată de pofta unui bărbat. Spre nesfârşita mea tristeţe, nu mă puteam îndoi: Miruna *în sine* murise, ceea ce avea în faţă nefiind decât o banală, impură, lumească înstrăinare, cu Petre Drăguţ insinuat pentru tot restul vieţii în fiinţa ei cea mai intimă. O descoperisem deja sărutând complicat şi lasciv, eram sigur că ştia de-acum mersul palmei de bărbat pe trupul femeii, mi-era groază la gândul că aveam s-o descopăr într-o zi cunoscătoare a micilor tertipuri ce fac viaţa în pat variată şi palpitantă. Am întins mâna…

…şi i-am acoperit coapsele cu poalele de doliu ale elegantei sale rochii. Fierbinţeala mi se domolise, cedând locul unei haotice indispoziţii. Puţină blazare, tot mai multă mândrie. Ca şi în seara precedentă, când refuzasem să urc în garsonieră, orgoliul tindea instinctiv să recupereze în propriul folos efectul deprimant al ambiţiei. O compensaţie minoră, dar salvatoare: insatisfacţia unei plăceri ratate se convertea în satisfacţia amorului propriu. Mă simţeam puternic şi parcă şi puţin răzbunat. Deşi nicio clipă răzbunarea nu fusese mobilul refuzului meu. Îmi era chiar teamă să nu mă creadă animat de un aşa de mărunt şi meschin gând. Aş fi vrut să-i spun simplu şi direct: te doresc, dar nu pentru o zi sau două, ca derizorie despăgubire! Ar fi însemnat să pun efectiv drama în cuvinte, deschizând drum trecutului spre viitor. Iar eu mă străduiam să încropesc atmosfera unui început de poveste, fără istorie, fără amintiri, fără remuşcări. M-am ridicat, deşi câteva clipe s-a opus, refuzând să desfacă braţele

încolăcite de gâtul meu. N-a scos niciun cuvânt. Şi-a acoperit ochii cu dosul palmei, rămânând nemişcată, cu faţa spre tavan. Am luat gestul ca pe o sfidare şi o clipă m-am temut de vreo reacţie necontrolată, apoi m-am liniştit, descoperind pe chipul ei lumina unei raze plăpânde din soarele după-amiezii, strecurate pieziş printre crengile mărului ce-mi acoperea fereastra. „Haide, sus, că ni se răceşte cafeaua” am exclamat pe ton vesel şi i-am răvăşit în joacă zulufii de pe frunte. N-a răspuns. Am aprins o ţigară şi m-am aşezat la masă, lângă tava verde cu flori exotice şi pagode în mirifice peisaje, Mi-am binecuvântat iarăşi gazda: la urma urmei, era şi ea o… Simpatică! Mă simţeam surprinzător de senin şi împăcat. Şi doar refuzasem cu numai câteva clipe înainte ceea ce puţini bărbaţi ar fi lăsat să le scape. Cum puteam fi atât de idealist?! Ceea ce câştigasem (ori apărasem!) era doar o virtualitate, o iluzie în propriul meu creier. Şi, totuşi, o preferasem unei realităţi concrete, palpabile şi ademenitoare, pentru a cărei posesie mi-ar fi fost suficient să întind mâna. Aveam, descopeream din nou, o reconfortantă conştiinţă de învingător: puţinul şi trecătorul n-au valoare şi nu merită atenţie… *Aut Caesar*, *aut nihill* Mi-am aruncat privirea asupra dulceţei de caise şi, negăsind-o câtuşi de puţin ispititoare, mi-am tras în faţă una din cele două ceşcuţe albe de porţelan cu dungă aurie la gură.

Se ridică, în sfârşit, şi Miruna. Îşi netezi rochia, îşi scutură părul pentru a-l potrivi în virtutea gravitaţiei, scoase cu două degete, pe rând, pantofii sângerii pierduţi printre cutele macatului răvăşit şi le dădu drumul pe podea. Începu să-şi frece uşor obrajii şi tâmplele, descoperi însă privirea mea care o fixa insistent, cu o tandră complicitate, braţele căzură încet şi moale ca două aripi frânte şi rămase câteva clipe nemişcată. Ne privirăm în ochi, lung, obstinant, ca în acel joc de-a cine rezistă mai mult. Atâta negru strălucitor, o dungă de roşu *bordeaux* şi două picături albastre, a căror semeţie era de negăsit. Clipea des, zâmbea descumpănită, dumirită asupra unui

lucru dar parcă neconvinsă, voia să-mi răspundă cu acelaşi aer de intimă şi sinceră complicitate: *rezolvăm noi până la urmă* fi *ecuaţia asta*! Dar un vag sentiment de ciudă părea să-i dilueze încrederea şi generozitatea… înţelegeam prea bine că refuzul meu o lovise dureros în amorul propriu. Orgoliul frumuseţii se dezumflase brusc, ca un balon înţepat. Şi nu făcusem decât să inversăm temporar rolurile: ea să dorească şi să provoace, asemenea unui bărbat, eu să mă ambiţionez să refuz şi să amân, ca o femeie ce-şi măsoară valoarea şi puterea după chinurile pretendentului. Era o postură absolut nouă pentru Miruna şi câtuşi de puţin plăcută: nemaisimţind sub picioare pământul ferm al dorinţelor mele, se vedea deja plutind derutată pe ape străine şi incerte. În tot acest haos dezlânat, o singură pată de lumină caldă şi odihnitoare, pe care nu îndrăznea totuşi s-o ia în serios. Era un vis frumos să… dar ea nu putea crede în el.

Pufni într-un râs mic, cu buzele strivite una de alta de parcă s-ar fi ambiţionat să-l ţină închis înăuntru, bărbia i se umplu de gropiţe şi ochii se îngustară mult, până ce deveniră două fante întunecate sub discreta aură albăstrie a fardului de pe pleoape. Se apropie încet şi leneş, mă ocoli, ajunse în spatele scaunului şi-mi cuprinse capul cu amândouă braţele. Îl strânse uşor la piept, începu să-l mângâie şi să-l alinte. Mă sărută apoi în creştet, ca pe un copil cuminte, şi-şi lipi obrazul, rămânând multă vreme aşa, nemişcată. O dulce şi fierbinte durere îmi umbla zănatecă prin piept, năvălea din când în când în obraji şi stârnea junghiuri undeva în gât. Miruna, totuşi… Cât de tulburătoare şi de necuprins rămăsese fiinţa ei pentru mine! La urma urmei… Iarăşi ajung la acest filosofic *la urma urmei*, în coada căruia se ascunde întotdeauna o raţiune ultimă dar esenţială, soluţia cea mai simplă şi mai firească a celor mai complicate dileme. La urma urmei, deci…

…cât de curat eram eu? Câtă puritate originară mai lăsaseră Mirunei multele-puţinele mele amoruri defuncte, imensităţile din care mai păstram doar prenumele şi un

gust de dulceagă zădărnicie, Silvana, Cristina, Mioara, Rodica, Doina, Claudia… poveşti ţesute pe eternitatea a câteva luni, aventuri de-o săptămână şi chiar ritualuri de-un ceas, grăbite şi gâfâite, la capătul unor chefuri cu mult alcool şi tangouri în semiîntuneric? Toate iubirile trecute pier ca prin minune la ivirea uneia noi. Le uiţi într-o clipită şi te trezeşti iarăşi curat şi bogat, capabil şi dornic să dărui. Mi se părea cât se poate de firesc să mă simt neîntinat de miile de atingeri erotice anterioare şi, în acelaşi timp, s-o ştiu pe Miruna absolut neafectată de ele. Nici nu-mi puteam închipui că ea s-ar fi putut întreba, în sinea ei, dacă mai exista sau nu pe carnea mea un centimetru curat, în care să încapă un deget cuceritor. Exclus! Doar ea trebuia să se simtă vinovată de ceea ce fusese şi cu siguranţă pierise deja în neant, eu… nu!

Braţele ei, colan fierbinte în jurul gâtului meu, zvâcneau din când în când într-o uşoară şi tandră strânsoare, pânza subţire şi lunecoasă a mânecilor mi se lipea de obrazul transpirat şi-mi alinta nările cu resturile de parfum ale unor seri mondene. L-am simţit obrazul părăsind locul încălzit din creştet, apoi o boare caldă în urechea dreaptă: *„je faime, mon doux ange… mon doux et sedutaire ange… Quelle folie*!”)

Nebunia din zelul obtuz al lui Sisif. Căreia i s-a abandonat, totuşi, cu o mereu sporită bucurie. Doar din când în când, pe neaşteptate, gesturi şi cuvinte ale ei trădau existenţa unei dubluri realiste, sceptice, resemnate: credinţa într-un destin alături de omul faţă de care s-ar fi simţit toată viaţa vinovată nu putea fi decât o trecătoare iluzie. Mai devreme sau mai târziu…

Ideea întoarcerii la Drăguţ era însă aberantă. Conştiinţa mea o refuza cu îndărătnicie, ca pe o anomalie logică insuportabilă. Peste vară, decepţionat de lipsa de ambiţie cu care se străduise să ajungă la Costineşti, mă pregătisem psihologic şi pentru despărţire. Speranţa şi încăpăţânarea nu erau suficiente. Mai devreme sau mai târziu… naivitatea frumoasă şi zadarnică trebuia să lase loc realismului. Unul crud şi drept: fusese un *iove story*

reuşit, palpitant, cu început sublim, miez dureros şi sfârşit, de la care n-aş fi avut dreptul să pretind mai mult decât îmi oferise. O întâmplare nenorocită făcuse ca povestea să devină infirmă, neviabilă, incapabilă să degenereze în căsnicie. Trebuia să accept realitatea şi s-o las să-şi caute *alt* bărbat, unul faţă de care să nu se simtă etern vinovată. Acela nu putea fi, în niciun caz, Petre Drăguţ!

— Nu pot, Silvia, îmi este peste putinţă să cred! am exclamat, desfăcând larg braţele şi lăsându-le apoi să cadă moi şi grele pe lângă trup. Raţionamentele tale sunt prea corecte ca să nu-mi stârnească îndoiala. Logico-fobia ei, reapariţia lui, refuzul ei de a-i întoarce spatele, optimismul lui de la sfârşitul convorbirii secrete, certitudinea ei că va veni „neinvitat" la ziua de naştere, prezenţa lui acum şi aici şi dezinvoltura cu care a primit totuşi sosirea mea, dorinţa ei de a scăpa de umbra mea care eşti tu, concomitent cu redescoperirea ciudatei simpatii pentru Cleopatra… toate se adună şi se leagă, se îmbucă unele într-altele ca într-un joc de cartonaşe. Prezenţa lui Bârleanu face peisajul rezultat şi mai deprimant. Nu, nu pot să cred în veridicitatea lui! E de-a dreptul grotesc…

— Grotesc pentru tine, Ştefane, care ai inventat o delicioasă ficţiune şi te-ai instalat fericit în ea! Pentru Miruna este decorul cel mai firesc şi mai plăcut vanităţii ei de fiinţă mondenă, infatuată şi frivolă. Nimic n-o bucură mai mult ca umilinţele provocate celor din jur. Toţi suntem, de fapt, victimele poftei sale de răutate. Nu pot să-ţi reproduc câte am putut auzi din gura ei. Cu cât cinism şi-a bătut joc de tot ce am eu mai sfânt pe lume. Ca apoi, după ce m-a adus la exasperare şi ură, să mă trimită la tine: acum du-te, *ma chère*, du-te şi pârăşte-mă! Este sigură că şi de astă dată tot ea va triumfa. Eu voi arăta în ochii tăi ca o josnică şi caraghioasă delatoare, torturată de ură şi gelozie, vrednică numai de dispreţ, iar ea… ca o „misterioasă făptură", de capriciile căreia tu trebuie să te temi şi să te bucuri ca de o distracţie cu şerpi. De fapt… De-acum mi-e totuna. Abia aştept să plec din infernul ăsta şi să închid coperta peste o istorie care m-a rănit şi m-a

dezgustat pentru tot restul vieţii…

— Silvia, te rogi… am exclamat pe un ton de cald şi cumva părintesc reproş, apropiindu-mă pentru a-i lua palmele într-ale mele. Să nu dramatizăm totuşi! Am înţeles perfect gestul tău de sinceritate şi-ţi mulţumesc pentru el, însă nu pot, conştiinţa mea păcătoasă refuză să creadă că ai şi dreptate. Poate suspiciunea ţi-a îndreptat privirea spre anumite amănunte şi răutăţile îndurate au făcut restul. În sinea ei, Miruna este mai…

— Mai monstruoasă decât o arată aparenţele! mă întrerupse cu un surâs de om trist şi resemnat, căutând aiurea pe tavan. Eşti incredibil de prost şi de orb, Ştefane! Deşi ştiu de-acum cât este de zadarnic, îţi dau şi ultimul cartonaş pentru întregirea imaginii *adevărate* a „sinelui" iubitei tale. Pe un deget al mâinii ei drepte se află, poate l-ai şi observat, un drăguţ ineluş de aur cu patru rubine micuţe, închipuind un trifoi norocos. Poate îndrăzneşti, totuşi, s-o întrebi de unde îl are…

(Vocea Mirunei. Notaţii de pe vremea când viitorul părea o feerie absoluţă şi dulceagă, ruptă dintr-un film siropos şi reconfortant.)

Duminică, 20 aprilie

Lichidat ultimele rezerve aduse de acasă. De mâine – „la împins tava". Étienne mă aştepta în hol şi nu ştiam pe ce să pun mina *mai întâi*, când a *sosit Cleo*. N-am mai *ajuns la Étienne decât peste o jumătate de oră*. S-*a întors zăluda. Cu o frumoasă vânătaie la ochiul stâng. Întrece orice măsură. I-am promis că eu*, cu *mina* mea, *în faţa ei, îi scriu maică-sii. Mi-a râs ca de obicei în nas, ne-a făcut pe toate „proaste", şi-a luat prosopul şi a plecat la duş. Nimeni şi nimic nu are putere asupra ei. Ea însăşi – nici atât. Pe mamă-sa n-aş face decât s-o amărăsc, iar tată-său nu există, deşi trăieşte*. S-*a recăsătorit şi de când ani n-a simţit nevoia să-şi vadă fata. După ieşirea ei, am hotărât să facem totuşi un plan, să încercăm ceva. Este deja infirmă, nu mai vede în dragoste decât faţa ei fizică. Crede că ceea ce simte ea pentru fiecare bărbat frumos se cheamă dragoste. Viaţa este un şir de astfel de pasiuni trecătoare,*

până la abandonul total într-o căsnicie „trainică şi virtuoasă". Se ambiţionează în vechea obsesie: „Ce altceva fac bărbaţii până la căsătorie? Şi nu-i condamnă nimeni. Nici măcar prin gând nu trece cuiva să lege onoarea bărbatului neînsurat de castitate, ca femeilor. Sunt sigură că bărbatul care mă va lua pe mine de nevastă îşi *trăieşte în timpul ăsta viaţa, fără să se gândească o singură clipă, una singură, că şi-ar putea păstra virtutea de dragul meu... Dar ce mai rămâne din feminitate, când până şi sexual te comporţi ca un bărbat? Cum mai poţi trăi şi sfida masculinitatea dimprejur fără orgoliul curăţeniei, al purităţii? Dacă tu însăţi nu te mai respecţi, ştiindu-te şi complăcându-te laolaltă cu pierduţii, pe ce motiv să mai pretinzi de la ceilalţi stima, consideraţia, gentileţea, admiraţia, gingăşia... cuvenite de drept unei femei? Înfruptându-te din libertatea masculină, pierd virtutea cea mai de preţ a femeii: Feminitatea. Candoarea. Sensibilitatea. Pudoarea. Gingăşia gesturilor şi a gândurilor. Seninătatea privirii. Emanciparea femeii prin dreptul la „amor liber" este o scorneală a bărbaţilor, pe gustul şi interesele lor. Tot ce-ţi rămâne după ce ai înghiţit o astfel de nadă e doar un pumn de cioburi dintr-un vas frumos şi delicat. Zadarnic încerc s-o conving. Când nu mai reuşeşte să facă faţă argumentelor raţionale, se justifică prin „slăbiciunea fatală a sufletului este de felul ei o „pofticioasă". Aşa cum nu poate rezista când vede o mâncare gustoasă ori un măr frumos, la fel şi când are în faţă un... Mi se încreţeşte carnea scriind.*

Mers cu Étienne la ziua de naştere a colegului său de cameră. Se numeşte Zeno Gedoian, e mic, slab, petrecăreţ şi ştie să cânte în grai oltenesc toate melodiile lui Ion Dolănescu.

A fost mai mult un fel de şezătoare cu bancuri, cântece şi bârfă studenţească, fiindcă nu s-a putut dansa. Odaia nu e chiar mică, dar are două paturi şi o masă mare. Şi chiar de s-ar fi putut, nu aveam pe ce muzică. Discurile gazdei, Suzy Greceanu, fiind, în afară de câteva şlagăre răsuflate, exclusiv de muzică populară. Am ascultat totuşi

un disc cu romanţe bune. Nu m-am simţit în apele mele şi, la întoarcere, El. S-*a considerat obligat să-şi ceară scuze pentru lipsa de „amuzament" a distracţiei. Tare aş fi vrut să-i povestesc istoria cu zăluda şi să-i cer un sfat. N-am putut, l-am strâns doar uşor mina şi i-am zâmbit. Asta i-a dat curaj şi m-a cuprins după umeri. Îmi venea să plâng. De ciudă şi de fericire. Mi-o închipuiam pe netrebnică venind de la duş şi căzând sleită în pat şi mi se punea un nod în gât. Cum poate terfeli bucuria fără pereche a dragostei, coborând-o la nivelul unei distracţii senzoriale*?! *Ce-i rămâne din tinereţe dacă nu-şi umple sufletul până la refuz, cât să-i ajungă toată viaţa, cu tandreţuri şi gingăşii, cu fiorul unic al sentimentului că celălalt se bucură de victoria unei simple atingeri mai semnificative, că-ţi soarbe gesturile şi cuvintele pentru a găsi în ele fărâme de certitudine, că te priveşte, te doreşte, dar aşteaptă temător încuviinţarea fiindcă... TE RESPECTĂ*? *Înaintam liniştită, senină, cu braţul lui pe umăr, îmi venea în minte imaginea ei căzând epuizată în pat şi mă întristam, îl priveam cu coada ochiului pe* El. *Şi mă cuprindea o dulce emoţie. Ştiam că în acele clipe unicul lui gând era dacă îi permit sau nu mica-mare victorie a unui sărut. Ce mai înseamnă „primul sărut" în ordinea „amoroasă" a unei individe ce şi-a desenat cu mândrie pe perete, deasupra capului, a şaptea inimioară*? *A cunoscut* vreodată *complicitatea aceea sublimă de gânduri, dorinţe, speranţe şi temeri de dinaintea primei mari întâlniri senzuale*? *Cum de a putut atunci, LA NUMAI DOUĂZECI DE ANI, să facă din ea un eveniment atât de des repetabil, încât s-a transformat într-o uvertură scurtă şi nesemnificativă, aşezată imediat înaintea prăbuşirii în pat*? *Ca un actor prost, un cabotin de duzină, o figurantă fără strop de talent propulsată de conjunctură într-un rol mare, a ratat scena esenţială a dragostei, coborând-o în derizoriu.*

Étienne întârzia temător evenimentul şi-i mulţumeam în gând pentru această prelungire a dulcelui presentiment. Eram sigură că nu avea s-o facă decât într-un loc foarte întunecat şi după ce-şi va fi luat toate măsurile de

precauţie, asigurându-se că nimeni-nimeni nu ne vede. Îi mulţumeam în gând şi pentru această pudoare, pentru delicateţea lui de îndrăgostit sensibil şi circumspect. Momentul iubirii trebuie să fie secret, chiar şi atunci când evenimentul ei este un banal sărut. I-am spus zăludei într-o zi, cerându-i să şteargă inimioarele de pe perete: „Dragostea înseamnă intimitate ascunsă, ea trebuie să fie pentru ceilalţi un mister… Pe când tu, tu ai tot timpul spectatori. Toate fetele şi, prin ele, cine ştie câţi băieţi, ştiu când pleci tu să-ţi petreci noaptea cu iubitul. A râs cu poftă de morala mea „caraghioasă" şi mi-a dat un răspuns idiot: „Cum au să-ţi piară ţie toate ifosele astea drăguţe când ai să dai de primul bărbat!". N-am mai avut replică. Şi, totuşi, n-o cred definitiv pierdută. Are momente când o apucă pe neaşteptate plânsul şi se ascunde în baie. Dacă aş găsi punctul acela sensibil, locul pe care să apăs tare, până ce cumpliţenia durerii ar trezi-o pentru totdeauna!

La întoarcere, aşa cum mă aşteptam, am găsit-o dormind dusă. Le-am căutat pe fete la sala de lectură. Smaranda a propus să amânăm totuşi „conciliul ecumenic" şi Silvia a fost de acord. Am înţeles că nu prea mai au chef. În lipsa mea, au discutat cu ea şi li s-a părut zadarnic. Nu se poate, totuşi, să nu se poată.

Miercuri, 2 mai

Zi senină-senină, cu un soare ce s-a întrecut pe sine. Petrecut ziua cu Étienne, la iarbă verde. Toată liziera pădurii B. Sufocată de automobile, pături, cearşafuri, bărbaţi cu pântecele goale încropind frigărui şi plozi alergând zănateci. Am intrat amândoi în pădure şi nu ne-am oprit până ce n-am dat de un luminiş scăldat de soare. Parcă ne aştepta pe noi. Am vrut să ne facem coroniţe, dar nu ne-au ajuns florile nici măcar pentru una. St. Şi-a făcut totuşi dintr-o ramură uscată, cu mulţi spini, pentru a-mi oferi o parodie pe tema Mântuitorului. Nostim şi interesant. Juca rolul unui Hristos al îndrăgostiţilor. Le prelua asupra-*şi toate păcatele, pentru a-i izbăvi de vinovăţie, întorcându-i astfel pe toţi într-un Eden al iubirii fără prihană. El era nu* le plus homme des hommes, *ci* le

plus amoreaux des amoreaux… *dispus să se sacrifice pentru Iubire. Să redea semenilor sensul ei originar, pur şi sublim,* îi *place mult rolul de îndrăgostit. Pe care se străduie să-l joace fără reproş, după un scenariu personal. Cred că, în secret, se şi autoadmiră puţin pentru fiecare scenă sau replică reuşită.*

A fost adorabil până la plecare. Pe drum însă, din vorbă în vorbă, a ajuns (a ţinut cu tot dinadinsul) să-mi mărturisească părerea lui despre „misterul feminin". Voia de fapt să-mi reproşeze faptul că aş „cocheta" cu o „poză artificială şi desuetă", luată din filme şi romane. M-am întristat. Am fost pe punctul de a pufni în plâns. Dacă nici el nu m-a înţeles, de la cine să mai aştept aşa ceva! *Am tăcut mult, până mi-am revenit, găsind puteri şi cuvinte suficient de tari pentru a-i răspunde. Deja începuse să regrete şi se temea de reacţia mea. A încercat* să *dea înapoi, recunoscând că „misterul feminin", chiar de n-ar exista,* îl fallait inventer, comme Le Dieu de Amour. *Dar mi-a reproşat din nou: am momente de „tăcere autoimpusă", de „ostentativă apatie", de „răceală pudibondă" şi „pedanterie gestuală" care, pentru el, sunt tot mai greu suportabile. Pot fi astfel, dar pentru ceilalţi, nu pentru el. M-ar vrea mai „firească", mai „tandră", mai „caldă", mai „senzuală"… l-am răspuns categorică, făcându-l să pălească de teamă şi jenă: „Eternul feminin este chiar feminitatea, domnule Gabrea*! *Care nu este un dat nativ, ci o condiţie existenţială ce trebuie cucerită. Este anevoioasă construcţie de sine într-o lume dominată şi obsedată de virtuţile masculinităţii. Aşa cum tu îţi construieşti cu ambiţie, cu migală şi răbdare intelectul pentru a fi un scriitor bun şi original, aşa îmi construiesc şi eu feminitatea, cu aceeaşi ambiţie, migală şi răbdare…" A recunoscut că regretă vorbele, şi-a cerut iertare. M-am înmuiat şi eu, dispusă să-i explic ca unui frate. Nu-mi confecţionez o „poză", ci efectiv lupt să mă confecţionez pe mine ca feminitate. Nu ştiu nici eu precis ce înseamnă cu adevărat FEMINITATE, dar mă strădui zi de zi, ceas de ceas, caut să adun de peste tot, cu orice prilej, din cărţi,*

din filme, din poezie şi muzică, din albume de artă şi din jurnale de modă. Din tot ce aud şi din tot ce văd strâng ce este frumos şi curat şi cred că i-ar sta bine unei femei. De unde, iubitul meu, să învăţ „autenticul feminin", când realitatea nu-mi oferă modele? Arată-mi şi mie femeia aceea ideală, care a avut grijă de esenţa ei feminină şi aş putea s-o copiez! Eu n-am găsit-o încă. Eu doar m-am îngrozit de uşurinţa cu care femeile, ele însele, mânate de dorinţa *emancipării, se autodesfiinţează ca orgoliu, măsurându-se cu bărbaţii în puteri şi aptitudini bărbăteşti ori ambiţionându-se să le copieze masculinitatea. Femei în pantaloni de dimineaţă până seara şi de luni până duminică. Femei refuzând eleganţa unei eşarfe colorate ca pe o extravaganţă nepermisă femeii. Femeia abandonându-se indolentă obezităţii şi decăderii fizice pentru că i-a făcut bărbatului un copil şi nu se mai teme de divorţ. Femei întrecându-se cu bărbaţii în erudiţie, pozând în intelectuale rafinate şi neştiind reguli elementare de bun gust, cum ar fi aceea că verdele şi rozul nu au ce căuta simultan în vestimentaţia lor. Femei limbute, care spun bancuri deocheate şi-şi trâmbiţează secretele intime într-un ostentativ vocabular de mascul needucat... Şi încă auzea altele, aflate în jurul meu spre a mă dezola continuu, ambiţionându-mă să refuz. Feminitatea, din nefericire, trebuie cucerită nu doar împotriva masculilor, care au făcut lumea şi istoria după chipul şi asemănarea lor, ci şi împotriva acestor creaturi dezgustătoare ce batjocoresc noţiunea de Femeie şi-i fac pe bărbaţi să piardă tot mai mult gustul şi respectul pentru feminitate. Continuând astfel, n-ar fi exclus ca în anul trei mii Terra să fie o planetă de bărbaţi cu sexe diferite. „Etern-Femininul ne trage-n înalt", spune Corus Mysticus, încheind cu aceste vorbe tragedia lui Faust. Profet, subtil dialectician, Goethe oferea şi soluţia menită să compenseze, salvator, efectele cele triste ale „faustismului". Europa nu pare s-o fi băgat* în *seamă.* S-*a grăbit doar să se identifice cu aspiraţia nobilă şi orgolioasă a „cunoaşterii cu orice sacrificiu". Şi? Raţionalismul, scientismul, tehnicismul... i-au acoperit*

suficient vanitatea. Realismul burghez s-a dezvoltat de minune, ca o ciupercă în umezeală şi întuneric, transformând „amorul liber" în lozinca sentimentală şi pornografia în combustibil. A te ambiţiona să *fii feminină, adică sensibilă, discretă şi pudică, visătoare şi pedantă, înseamnă o sfidare de prost gust la adresa voiosului realism sentimental dimprejur. Şi, totuşi, eu mă încăpăţânez în fronda mea mică şi personală, încerc să mă construiesc ca unicat, învăţând feminitatea ca pe o meserie. Repetând la început mecanic gesturi, cuvinte, atitudini, interiorizându-le treptat pentru a transforma în cele din urmă meşteşugul în artă, prin improvizaţii tot mai originale. Fii indulgent şi iartă-mă dacă uneori stângăciile mele de începă*toare *sunt caraghioase ori supărătoare. Poate chiar tu eşti destinatarul eforturilor mele…*

A cerut iarăşi să-l iert şi, ca o compensaţie a „gravelor daune" morale produse de ieşirea lui prăpăstioasă, mi-a şoptit la ureche prima declaraţie de iubire. Am fost atât de firească, naturală, caldă, tandră şi senzuală… încât l-am sărutat imediat, acolo unde ajunsesem tot explicându-mă. Adică în staţia de autobuz, înţesată de lume. S-*a făcut roşu ca un măr şi până în oraş n-a mai fost în stare să scoată niciun cuvânt.*

(însemnările privitoare la obsesia ei numărul unu: *feminitatea*. Ambiţia ei de *self made woman* mi se părea nobilă şi încântătoare. Eram fericit, mă bucuram în gând pentru norocul de a fi descoperit o perlă rară. Deşi, tot eu, de multe ori, nu rezistam tentaţiei de a o suspecta: nu cumva obsesia feminităţii era de fapt veşmântul strălucitor pentru un pătimaş egocentrism? Defectul cel mai adesea reproşat de cei din jurul ei, motiv pentru care nu reuşea să aibă prietene sau prieteni adevăraţi era tocmai egolatria ei exagerată. Oricum, cert este că aici, în acest punct al fiinţei ei, a primit cea mai grea lovitură în acea tristă seară de nouă septembrie.)

Marţi, 8 mai

Étienne vânzând reviste în holul Universităţii! *Am crezut că leşin când l-am descoperit cu braţul plin de ziare,*

aşteptând să i se pună leul în palmă. Văzându-mă crispată, l-a pufnii râsul. „Luaţi o revistă, domnişoară! Cea mai proaspătă, cea mai caldă, cea mai bună din sud-estul Europei! Ultimul răcnet al modei: la Paris, la Londra şi la Cualalumpur… domnişoarele poartă sub braţ revista noastră! Tot ce-ţi doreşte inima – în revista noastră! Modă, cancanuri, reţete culinare, viaţa lui Rudolf Valentino şi programul radio-teve pe următorii cinci ani!…" Înţelegând că nu vreau totuşi să-l accept într-o asemenea postură, m-a luat de braţ şi m-a dus să-mi prezinte colegii de redacţie. Nu era singurul „comerciant" din hol. Alţi doi, Puiu şi Dorin, făceau o reclamă şi mai zgomotoasă revistei, întrecându-se în a-i născoci merite cât mai fistichii. Evident, amândoi s-au năpustit imediat asupra mea. Fiecare îşi etala repertoriul, pentru a mă convinge să cumpăr cea mai teribilă revistă studenţească din câte au existat vreodată. Când am dus însă mina la poşetă, s-au repezit toţi trei să-mi dea câte un exemplar cadou. Atunci Étienne a fost strigat de cineva şi am descoperit unde-şi aveau „depozitul": pe o masă, într-un colţ al holului. Lângă ea, o creolă superbă, într-o rochie elegantă din flanel galben-pai şi un taior de catifea, culoarea tutunului. Ea îl strigase pe Étienne. O cunoşteam din vedere, ştiam că e de pe la filo, dar nu bănuiam că are şi talente scriitoriceşti. E de o frumuseţe rară. Exotică. Doi ochi mari, negri-negri, *pletele şi ele de un negru de smoală, ten măsliniu, siluetă de bibelou şi un pas… Păşeşte într-un fel ce nu poate fi descris. De multe ori am încercat să descopăr ce are în mersul ei de pare atât de distins, elegant şi graţios şi n-am reuşit. Este ceva inimitabil. Étienne îi spune Monique. Ea îi spune Ştefişor. Am descoperit între ei o amiciţie ciudat de… caldă. N-am rezistat impulsului şi, mai târziu, l-am întrebat: „De cât timp eşti tu coleg de redacţie cu Monique? „De doi ani…" „Şi cum de nu te-ai îndrăgostit de ea? E atât de frumoasă, încât, dacă aş fi bărbat, m-aş topi după ea…". A râs mult. Satisfăcut. Şi-a închipuit pesemne că sunt un pic geloasă. Nu e adevărat. Doar puţin intrigată. Fiindcă am simţit că şi ea îl place. Mi-a răspuns*

cu un aer de om sincer, dar parcă şi cu o uşoară nostalgie în glas: *„Ba, eu şi Monique ne iubim mult*! *Dar la modul camaraderesc. Mi-ar fi greu să-ţi explic de ce nu m-am îndrăgostit de ea* comme un amoreaux, *fiindcă, într-adevăr, merită cu prisosinţă. Pot să-ţi spun însă de ce nu s-a îndrăgostit ea de mine. Simplu*: *fiindcă iubeşte un altul…" A vrut să mă liniştească*? *N-am văzut-o niciodată cu vreun prieten. Poate îl are într-un alt oraş. N-am insistat, de teamă să nu mă creadă suspicioasă.*

*Oricum, în starea de iritare trezită de descoperirea lui în postură de „comerciant", felul în care au discutat mi s-a părut exagerat de „camaraderesc". Ea tocmai voia să plece. Fusese în „schimbul" de dinainte şi trebuia să predea „*casa*". Era mândră. Reuşise o cifră record*: *o sută şi optzeci de exemplare în două ore. Normal*! *Care student să reziste ispitei de a-i câştiga cu un leu zâmbetul*? *A pretins să fie sărutată pe obraji de toţi trei pentru această ispravă.* S-*au supus cu plăcere. Le-a răspuns cu câte o bezea dulce şi s-a dus. Cu mersul ei inimitabil.* Beauté, intelligence (bien sûr!), élégance, allure aristocratique, style, maturité, aspect clasique et passe-partout, distinction, personalité, bon-chic, charme exotique, senzualité, désinvolture… Monique a tout pour plaire! *M-au rugat toţi trei s-o înlocuiesc. Să îndeplinesc adică aceeaşi funcţie „publicitară". Măcar până îşi termină Étienne „norma", din care mai avea douăzeci şi cinci de exemplare. Am refuzat, propunându-i lui Étienne să revin peste o jumătate de oră. A insistat să rămân. Poate reuşeşte să termine în numai câteva minute. Am vrut să ies în stradă ca să-l aştept. Nu, să rămân pe loc. Ei se deplasau întruna în căutare de clienţi şi cineva trebuia să supravegheze masa, pe care se aflau şi bani. Farsă*! *După ce am acceptat, au dispărut imediat pe afară şi pe coridoare şi n-au revenit decât peste douăzeci şi cinci de minute. M-am trezit singură lângă stivele de reviste. Comerciantă*! *Doi studenţi sau şi înfiinţat dinaintea mea, cu nişte zâmbete de zi onomastică*: *„Mă miram eu domnule de ce e aşa de bună revista asta, păi cu o asemenea*

redactoriţă…” Voiau să cumpere. Le-am spus că eu nu vând, stau numai de pază. Apoi mi-am dat seama că aşa nu scap de ei şi le-am spus să pună banii pe masă şi să se servească. Mi s-a trezit dintr-odată ambiţia: oare câte reviste aş putea eu să vând până revin ei, astfel încât să nu par mai prejos de creola lor colegă? La următorul „clienta am zâmbit şi i-am întins cu amabilitate exemplarul. Mi-am amintit instantaneu că am visat cândva să fiu florăreasă. Şi revistele puteau fi nişte flori. Ruşine? De ce? Toţi îşi închipuiau că sunt din redacţie şi voiau neapărat să-mi afle numele pentru a-mi citi articolul. Nu voiau să creadă că mă ocup doar întâmplător de difuzarea ei. Mă acuzau de „modestie”. Un dascăl de pe la fizică a ţinut chiar să mă încurajeze: nu trebuie să mă jenez de „stângăciile începutului”, ele vor dispărea cu vremea, prin experienţă, important e că mă preocupă… La un moment dat s-a făcut aproape roată în jurul mesei şi aşa a rămas până la sfârşit: cei care întârziau pentru a conversa cu mine îi atrăgeau pe alţii. M-am simţit mândră. Admirată. Respectată. Regretam că nu aveam şi eu în revistă un articolaş cât de mic, pentru a simţi întemeiată onoarea cu care mă copleşeau. Cum trebuie să se simtă Monique, dându-şi cu nonşalanţă numele pentru cei ce doresc să-i citească eseurile?! M-am trezit deodată atinsă şi eu de aripa poftei de „glorie”. Mi-am amintit însă imediat de programul „milităresc” al lui Étienne şi m-am liniştit. Nu sunt în stare de aşa ceva. Isprava de azi m-a fericit totuşi cât o victorie de răsunet. Şi acum, scriind, simt o bucurie frenetică agitându-mi-se în piept. Când a reapărut Étienne cu prietenii lui, le-am numărat banii primiţi pe exemplarele vândute de mine. ŞAPTE ZECI ŞI ŞASE! În numai douăzeci şi cinci de minute! Nu-mi venea nici mie să cred. Am prins, e drept, şi afluenţa dintr-o pauză. Dar Monique a lor avusese două recreaţii la dispoziţie. M-au gratulat, m-au preamărit, m-au declarat „Number One” (în topul „succesului comercial”, au promis că-mi ridică o statuie „ecvestră” (!) în faţa Universităţii dacă mai vin şi mâine. Simpatici şi plini de umor. Ei, toţi trei la un loc, nu

reuşiseră să vândă decât treizeci şi şapte de exemplare. „Normal, zice Dorin, bărbos şi rotund la faţă ca o minge, la nurii mei nici femeia de serviciu n-a *vrut să se uite. Am tot îmbiat-o eu, dar degeaba. Cică nu-i «trebe nici pl di pomană»!” Puiu, înalt, slab şi uşor flegmatic, se mândrea totuşi cu o performanţă: îl convinsese pe portar să ia al treilea exemplar în două zile! Tot pretindea mereu că-i ultimul din norma lui şi vrea să scape de el (după ce le ascunsese în prealabil pe celelalte!) şi bătrânul, deşi pricepuse de-acum trucul, scotea leul şi lua revistă amenințându-l: „Dacă mai vii şi mâine, ţi le dau pe toate înapoi şi-ţi cer banii!”*

M-am amuzat copios. Eram şi într-o stare de euforie cum, n-am mai fost de când mă ştiu. Mers apoi cu Étienne în parc să-mi explice silogismele paradoxale. Inutil. N-am priceput nimic. Aveam aşa un chef de viaţă şi aşa o silă de logică…

(Comercializarea revistei, afla astfel şi Miruna, nu era câtuşi de puţin un act „compromiţător”. De obicei, difuzarea ei se realiza prin responsabilii culturali din facultăţi. Numerele din mai iunie însă, când aceştia îşi începeau sesiunea ori o terminau şi plecau acasă, erau distribuite de redacţie în chipul cel mai firesc şi mai nemijlocit. Aşa făcuseră generaţiile anterioare, aşa vor fi făcând şi cele de după noi. Nimeni nu vedea în gestul comercializării lor o corvoadă dezonorantă. Dimpotrivă. Un amuzament de voioasă boemă şi un prilej de înfăţişare publică, asemenea apariţiei autorului la rampă. Toţi fiind mândri de o revistă studenţească *de cultură* (chiar aşa sta scris pe frontispiciul ei, spre a ne măguli mereu orgoliul!), intrată deja în conştiinţa vieţii literare româneşti şi invidiată de multe dintre cele profesioniste. E drept, printre semnăturile noastre anonime se aflau, aproape în fiecare număr, cele ale unor somităţi academice şi personalităţi culturale care ar fi făcut onoare oricărei redacţii. Ucenicii cresc însă cel mai bine nu ţinuţi la distanţă, în „anti”-cameră, ci lăsaţi să se amestece printre maeştri, siliţi mereu să se manifeste numai la maximele lor

posibilităţi. Dovadă: până şi „gurile rele” trebuiau să-şi înceapă diatribele recunoscând pretenţiile *înalte* ale revistei. Abia apoi urmau „culpele”, dintre care cea mai gravă era chiar aceea de a nu fi pe gustul celor cu pretenţii scunde. Ambiţia şi entuziasmul a zeci de promoţii de redactori „pretenţioşi” o feriseră totuşi de „meritul” de a fi mediocră şi anonimă. Fiecare generaţie se simţea parcă prinsă într-un discret şi mut dialog cu arhiva, temându-se permanent pentru calitatea faptelor sale de ucenicie. În dosul veseliei şi dezinvoltei boeme, fiece „comerciant” se simţea părtaş la istoria unui grav şi merituos act de cultură.)

7

Costel Berariu desfăcu larg braţele, râzând în felul său sincer *şi* expansiv: iertare pentru „deranj”, dar era păcat să pierdem spectacolul din cameră, „ceva ce n-a văzut Parisul”. Sprâncenele înălţate, ochii dilataţi de gustul delicios al tămbălăului, incisivii albi ivindu-se în întunericul bărbii. N-ar fi vrut să interpretăm că venise după noi în bucătărie mânat de... El înţelesese (i se explicase, de bună seamă) că între mine şi Silvia nu era decât o foarte sinceră şi foarte curată prietenie, prea-evidentul meu sentiment pentru Miruna fiind şi el o convingătoare garanţie. Nu mă îndoiam totuşi că plecarea mea la post îi uşurase mult sufletul.

Costel o iubea pe Silvia. (Tare sunt tentat să adaug şi un semn de întrebare.) în ciuda eforturilor mele comprehensive, relaţia lor mi se părea o aberaţie în multe privinţe jenantă, ceva în genul unei vietăţi debile, născută dintr-o încrucişare aiurea. Oricât m-aş fi străduit, nu le găseam nimic comun, niciun teritoriu în care s-ar fi putut întâlni, fie el şi cât palma. Berariu apăruse după plicul roz al Mirunei şi ocupase în viaţa Silviei locul viran lăsat de mine. Din păcate, nu reuşea să-l umple decât fizic. Era de neînţeles cum Silvia, altfel extrem de pretenţioasă, îi îngăduise să se aşeze alături de ea şi juca de câteva luni bune (e drept, fără tragere de inimă) partitura de iubită.

Se cunoscuseră cu mult înainte de a începe efectiv

„idila”, în formaţia de teatru a Casei studenţilor. În anul întâi şi în prima parte a celui de-al doilea, Silvia făcuse pasiune pentru actorie, reuşind să ia chiar un premiu de interpretare la un festival studenţesc, apoi abandonase brusc. Motivul: noul metodist ce răspundea de formaţie, deşi se considera chemat spre dramaturgie („comitea” piese şi piesuţe în stil ionescian), avea cu teatrul doar tangenţe de veleitar. Mai mult, ceea ce o revoltase, nu poseda nici caracter, vădindu-se interesat în primul rând de graţiile actriţelor amatoare şi numai după aceea de arta pe care fusese numit s-o îndrume.

În „trupa centrului universitar” Berariu era un fel de jolly-jocker, om bun la toate, la dramă şi la comedie, la pictat afişe şi confecţionat decoruri, la vândut bilete şi aranjat aplauze. Nu prea avea talent, ştia şi o recunoştea cu dezarmantă sinceritate, dar îi plăcea să joace, ambiţionându-se să umple scena cu prezenţa lui. Sub fostul metodist (devenit între timp redactor la un săptămânal de literatură), nu se putuse desfăşura în voie. I se temperase cu autoritate zelul histrionic, primind numai roluri episodice în care dramul lui de har putea ieşi totuşi la iveală de sub caraghioasele şi uneori ţipătoare veşminte de măscărici. În compensaţie, fusese considerat un fel de „director tehnic” al trupei şi copleşit ca atare cu sarcini „importante”. Berariu se supusese, deşi nu-i convenea: lipseau... aplauzele!

Spre marea lui fericire, noul, metodist îi dădu de la prima întâlnire titlul de „şef” al formaţiei şi distribui în rolul principal al piesei pe care intenţiona s-o monteze (o creaţie proprie, evident, de nivel submediocru, după aprecierea Silviei). În replică, Berariu avea grijă de popularitatea lui în interior şi organiza sârguincios după repetiţii (şi nu mimai) mici „ieşiri în grup”, pentru; sudarea colectivului... cu noua lui conducere. Cu timpul, aceste reuniuni vesele deveniră centrul de greutate al activităţii lor, repetiţiile fiind doar pretextul (de un ceas sau două) al întâlnirii. Rezultatul – sărăcirea trupei de cele mai bune elemente şi prăbuşirea tuturor proiectelor.

În primăvară, după încurcături deocheate, mici scandaluri şi repetate avertismente din partea şefilor, *noul*… hotărâse să-şi dovedească în sfârşit forţele, pentru a da suveran cu tifla clevetitorilor. Se lansase simultan în pregătirea a trei piese din repertoriul universal (adaptate/rezumate de el însuşi!), concomitent cu o campanie de „întinerire şi întărire” a formaţiei. Costel Berariu fusese însărcinat s-o readucă lunea seara la Casa studenţilor pe Silvia Metea. Momeala: rolul principal din *Doi pe un balansoar*. Refuz categoric: nu mă mai interesează teatrul decât de privit din sală! Emisarul se ambiţionase însă, continuând să insiste şi după ce delegaţia încetase (*noul*… decretase imediat, într-un curat stil clasic: nu vrea, să-i fie de bine, sunt altele zece care abia aşteaptă!) şi din repetatele lui apariţii în calea Silviei se născuse acest „huţuluş”, căruia ei îi spuneau totuşi… „amor”.

Mereu vesel, gălăgios, expansiv şi în acelaşi timp cuminte, tandru, politicos, Costel Berariu nu era. Decât un copil pur şi naiv, ascuns sub o barbă fioroasă („insigna” lui de artist!). O plăcută companie: suficient de atrăgător pentru i a-i satisface orgoliul, suficient de supus şi puţin pretenţios pentru a-i respecta ambiţiile de castitate, suficient dei! Bine-Crescut spre a se lăsa modelat după plac…

Şi totuşi… *pauvre d’esprit*!

Acceptându-l pe Berariu ca partener, Silvia abdicase pe neaşteptate de la exigenţa ei fundamentală faţă de un bărbat. Ea, care dispreţuia superficialitatea, luptându-se din greu cu textele filosofice în original şi împărţindu-şi (după modelul meu) ziua pe autori şi număr de pagini… complăcându-se totuşi în pustiul spiritual al unui pierde-vară, fie el şi de o simpatică naivitate! Greu de explicat. Autoritatea ei intelectuală îl pusese din start pe Costel în dezavantaj, silindu-l la rolul secund. Dar ea îl domina fără să aibă plăcerea de a o face. Postura de conducător în cuplu nu compensa, ci, dimpotrivă, întreţinea sărăcia incurabilă a sentimentului nutrit pentru el. Visul ei, ştiam

prea bine, era tocmai o ordine inversă celei căreia i se abandonase, cel puţin temporar: el şi nu ea trebuia să aibă pretenţii şi reuşite intelectuale superioare…

Văzând-o alături de Costel, mi-o aminteam destăinuindu-se în urmă cu numai câteva luni, ameţită de patru-cinci ore de lectură şi un deget de alcool: „Îmi pot concepe viaţa în toate felurile, privată de orice împlinire, însă fără dragoste – nu…” Gândul şi opţiunea iubirii erau cu atât mai ademenitoare, cu cât sfidau, triumfător şi reconfortant, puzderia de abstracţii încâlcite, uscate şi reci adunate peste zi în conspecte şi fişe. Era fericită să poată visa la o bucurie a sufletului tocmai în acea stare de supraexcitare a creierului: există totuşi pe lume şi sentimentul, mare, frumos şi suficient, nu doar ideea, abstractă, pură şi trufaşă! îi dădeam dreptate, deşi se contrazicea: mie îmi cerea să mă retrag orgolios în empireul filosofiei pentru a sfida de acolo deşertăciunea avatarurilor sentimentale, pe când ea, pentru sine, plănuia o aventură de sens contrar. Mă prefăceam totuşi a nu băga de seamă mica ipocrizie: da, dragostea, evident… fără dragoste, nu… Ea teoretiza cu plăcere, în marginea unor idei eterne: nu există decât trei evenimente absolut fundamentale pentru condiţia umană: Naşterea, Dragostea şi Moartea… Pe primul îl trăim în totală inconştienţă, ultimul, cum Epicur dixit, se află numai în raport de „învecinare” cu noi: când noi fiinţăm, moartea nu există, când ea există… noi nu mai fiinţăm! Rămâne deci o singură întâmplare esenţială pentru întreaga existenţă: Dragostea. Dilatarea ei temporară, până la transformarea într-un eveniment categoric şi suficient – suprema performanţă ontologică a oricărui muritor. Din nefericire însă, conchidea tot Silvia, celor mai mulţi „mierea” nu le ajunge decât pentru o lună…

Ce simplu şi ce plăcut e să crezi în rosturile iubirii „cât timp ea este încă doar o realitate posibilă, aşezată undeva în viitor, rotundă şi neîncepută! Peste puţină vreme, Silvia avea să-mi strecoare în buzunarul sacoului un plic de culoarea spumei de zmeură. La câteva zile după

vacanţa de primăvară se afişa deja în compania lui Costel Berariu. În primul moment mi-am închipuit că nu poate scăpa de el (prea mi-l povestise cu dispreţ pe „măscăriciul” ce fusese numit şeful formaţiei de teatru a centrului universitar). Apoi am luat legătura lor drept una dintre aiuritele şi repede trecătoarele combinaţii născute la tot pasul de forfota browniană a erosului studenţesc: o săptămână, două de nevinovată zbenguială în doi, cât să se ivească şansa unei recombinări (cel puţin aparent) mai serioase…

Dar ciudăţenia se prelungea, tinzând să devină o realitate cu pretenţii de perspectivă. În timpul sesiunii din iunie am ieşit împreună, toţi patru, la „plimbare şi birt”. În seara zilei când fetele avuseseră examen, Costel mă lua de acasă şi mergeam să vedem „cum ni s-au comportat cadânele”. Au dansat frumos ori s-au împleticit în ştiinţă şi le-a trimis sultanul la bărbierit cartofi? Le dăm câte-o bere sau câte o batistă şi o pedagogică mardeală? Tot drumul glumeam pe seama lor, bucuroşi amândoi că le puteam vedea după o săptămână (ba şi mai mult) de „carantină”. Eu avusesem ultima sesiune a vieţii în mai şi predasem deja lucrarea de licenţă, Costel brava cu nonşalanţă: nu se născuse încă „proful” care să-l pice pe el! Oricum, preventiv, îşi răsese barba, dezvăluind un obraz curat şi imberb, mai potrivit cu firea lui de adolescent întârziat decât fioroasa podoabă de dinainte. Am început să-l simpatizeze. Era o companie plăcută, capabilă să-ţi Tacă viaţa uşoară, veselă şi senină. Ce păcat, totuşi, că…

Nu ne îndoiam: fetele trecuseră examenul din ziua respectivă, Silvia cu nouă sau zece, Miruna cu mai puţin. (Doar la ultimul avea să ia un nesperat nouă, pe care îl vom sărbători însă numai noi doi pe terasă la Trubadurul, bând bere rece, ronţăind floricele de porumb şi visând zadarnic să facem dragoste în decor montan…) Ne aşteptau. La fel de bine dispuse, gătite şi parfumate, fericite să poată evada pentru o seară din infernul sutelor de pagini. Ne întâmpinau totuşi, de fiecare dată, prefăcându-se amărâte, sictirite, nenorocite: picaseră

amândouă pe lângă subiect, făcuseră confuzii grave, spuseseră numai bazaconii, profesorul se enervase, aruncase după ele cu registrul de note, ba şi cu scaunul… Dezastru! Se cereau consolate, nu felicitate. Noi, luând mutrele aspre ale unor părinţi înşelaţi în aşteptări, le făceam morală: bravo vouă, cadânelor, iar ne-aţi făcut de râs!… asta-i mulţumirea voastră pentru minunatele condiţii pe care vi le-am creat? – noi le aducem la nas cursuri litografiate, noi nu le deranjăm cu săptămâna ca să înveţe în linişte şi ele… umblă după bărbaţi, ţi-am spus eu? Asta e, altfel nu se explică… cred şi eu, pici o dată pe lângă subiect, pici a doua oară, dar nici aşa, să calci tot pe de lături, asta-ţi deja defect profesional… şi când ţi-am spus că tipii de pe scară stau de fapt la coadă pentru mâine, n-ai Vrut să mă crezi – păi dacă ne traduceţi; cadânelor, atunci să vă puneţi pofta-n cui: astăzi veţi mânca urzici şi veţi bea doar ceai de muşeţel!…

Urma plimbarea. Până la… birt şi înapoi. Arătam bine. Două perechi tinere, vesele, în pantaloni reiaţi, blugi şi cămăşi înflorate (afară de Miruna, mereu şi parcă pentru totdeauna în rochie), ocupând perfect cele patru laturi ale unei mese, povestind numai lucruri hazlii, amuzându-ne cu dezinvoltură, uneori zgomotos. Fericita potrivire la ea acasă. Prima impresie. Cercetând mai atent, cântărind gesturile, descopereai inevitabil şi rămâneai neplăcut surprins de zgârcenia cu care roşcata răspundea efuziunilor, e drept, puţin exagerate, ale prietenului ei. Păreau doi soţi după o veşnicie de coabitare. El: voios, agreabil, antrenant, pus pe bancuri şi şotii, măgulind-o cu docila sa supunere, mângâindu-i părul, ciupind-o de obraz, tachinând-o circumspect… Făcând orice numai şi numai pentru a-i trezi râsul… Ea: surâzând tot timpul, însă cu aerul acela convenţional şi măsurat al femeilor ce-şi cunosc prea bine simpatica „podoabă”, amuzându-se numai din când în când şi fără entuziasm de ghiduşiile lui, primindu-i cu o amabilă îngăduinţă tandreţurile, gata să le refuze dacă depăşeau limitele decenţei.

Miruna, deşi tăcută şi rezervată (ca de obicei în

public), îmi trimitea discret bezele şi se apleca din când în când spre urechea mea pentru a-mi mărturisi, în şoaptă, cât de dor îi fusese de mine sau cât de mult îşi dorea să se termine odată sesiunea. Ne făcusem un joc secret şi spectaculos din a ne privi pe furiş, în ochi, cât mai dulce şi mai… lasciv. Era (la început) un adevărat deliciu s-o văd pândind ca o pisică mişcările Silviei şi ale lui Costel, încercând să surprindă momentul cel mai potrivit, de certă neatenţie din partea amândurora, pentru a întoarce scurt capul şi a-mi arăta doi ochi albaştri, a căror senzualitate îmi stârnea fiori. Ajungea însă uneori la o căutătură atât de ostentativ lubrică, încât mă îngrozeam şi dădeam înapoi, abandonând o vreme jocul: n-aş fi vrut ca cineva, oricine ar fi fost, Silvia, Cos tel sau vreun străin de la mesele vecine, s-o vadă în acea clipă. Ceea ce comunicau ochii ei friza indecenţa: CÂND? Adică: mai trebuie să amânăm mult? Încă nu te-ai convins de sinceritatea dorinţelor şi speranţelor mele? Cum poţi fi atât de nătăfleţ?…

Nu mă îndoiam: ar fi venit cu mine chiar în aceeaşi seară şi n-ar mai fi plecat trei zile. Examenul următor? Şi aşa nu avea pretenţia la note mari, iar de un cinci ştia citind o singură dată cursul. Dar mai ştia şi că nu avea *unde* să meargă cu mine, şi asta mă făcea să văd în excesul ei de senzualitate o distracţie răutăcioasă şi sadică, o mică răzbunare pentru umilinţa provocată de refuzul meu din urmă cu două luni: când am vrut eu şi a fost şi posibil – n-ai binevoit, acum vrei şi tu, dar, iată, prostia se răzbună: nu mai avem unde!

Odaia mea nu mai putea fi loc de întâlnire. Suzana Greceanu îmi adusese, încă din aprilie, imediat după vacanţă, un colocatar. Pe cel mai antipatic posibil. Se numea Gheorghe Stoleru, era elev în clasa a unsprezecea şi rudă cu Sandu Greceanu, soţul gazdei mele cea largă la suflet şi strânsă la pungă. Discordia s-a iscat încă din prima zi: mama proaspătului meu coleg de cameră, venită să-l instaleze, se ambiţionase să rânduiască „cinstit” odaia. O cunoşteam deja, fără s-o fi văzut. Mi-o fişase cu dispreţ Suzy, după ce mă anunţase cu cine va trebui să împart

oxigenul camerei: Eugenia Stoleru, alintată Jeny, contabilă la un gostat de prin judeţul Argeş, al cărui director era chiar soţul ei, „incultă”, „încrezută foc”, „arţăgoasă” dar, ceea ce stârnea invidia înverşunată a gazdei mele „plină de bani” (suspecţi „evident, de vreme ce nu închiria camere, nu cosea goblenuri pentru Consignaţia, nu creştea nutrii, iepuri şi porumbei voiajori, soţul ei nu câştigase niciun leu la pronosport, ca Sandu). Avea relaţii multe şi voia să facă din Gheorghiţă („rahitic şi cam tăntălău”) un „cineva”. Reuşise să-l transfere cu şcoala în oraşul universitar unde urma să dea admiterea şi i-l oferise Suzannei în grijă, gest ce trebuia luat ca o favoare. „La banii mei pot să-l ţin şi la hotel – spunea gazda mea că ar fi afirmat verişoara îndepărtată a soţului, fără jenă şi teamă de ilicit – dar vreau să fie supravegheat, să iasă om din el, nu derbedeu…

Originalul era şi mai trist decât poza şarjată a Suzannei Greceanu. Spelbă, acră, insolentă, într-o haină lungă de piele neagră şi acoperită un un batic înflorat de mătase, Jeny Stoleru dorea eu brice preţ să-şi impună punctul de vedere şi, măi ales, drepturile. Era pătrunsă de principialitate” ca vinovatul de suspiciune. Întâi îmi ceru (nu ca pe o rugăminte!) să cedez patul meu fiului ei, întrucât cel aflat liber era prea aproape de uşă, deci în curent, iar el suferea cu plămânii, nu de tuberculoză, vai, dar avusese o bronşită cu sechele şi trebuia să fie foarte circumspect. (Nu mi s-a părut preocupat de aşa ceva, ba, dimpotrivă, fuma într-ascuns *Snagov*, iar când nu avea, trăgea fără ezitări din *Mărăşeşti* şi chiar *Naţionale*.) Am acceptat imediat: eram deja hotărât să fac noului coleg de cameră mici concesii, pentru a-i cere mai târziu una singură. Îi eliberasem deja o noptieră, un scaun, jumătate de masă, jumătate din dulapul de haine, jumătate din cel pentru rufărie, două din cele opt rafturi ale bibliotecii… „Pardon! Opt împărţit la doi face patru!” „Da, stimată doamnă, însă nu cred să-i trebuiască atâtea…!” „Nu contează, dă vreme ce dă tot cât matale, are dreptul la patru rafturi…” „Totuşi, doamnă, ar fi păcat să… „Nu

există, chiar dacă le ţine goale, este a lui, plătite cu bani munciţi dă mine!”

Am început să mă înspăimânt. Viitorul se întunecase deja. Nu mai aveam unde să înghesui cărţile de pe cele două rafturi ce trebuiau imediat eliberate. Erau deja aranjate pe două rânduri şi multe strecurate orizontal, încât aflarea unei cărţi constituia o aventură, în ciuda grijii mele de a le rândui pe specialităţi. Neavând încotro, am început să le scot şi să le aşez *pe* bibliotecă. După câteva căţărări anevoioase pe scaun cu braţul plin de cărţi, am auzit iarăşi vocea arogantă şi categorică a musafirei în haină lungă de piele şi batic înflorat: „Pardon, domnu’ student, da jumătate din raftu ăla, că tot fapt se cheamă, e a lu’ Gheorghiţă!” O clipă m-am blocat, apoi am simţit că iau foc. Renunţând brusc la bunăvoinţă şi politeţe: „Pardon doamnă, dar acesta nu este raft!” „Ba este, dacă stă cărţi pă el! A Am coborât calm de pe scaun şi m-am proptit dinaintea ei, gata de scandal: „Pardon, stimată doamnă, eu pot să ţin cărţile şi pă jos, o fac şi p-asta, da’ atunci trag şi eu o dungă cu creta în faţa patului, să-mi iau bucata mea dă cameră, iar ficiorul matale intră obligatoriu pă geam! Şi cu asta cred că am terminat discuţia!” Deşartă speranţă, ea abia începea. A pornit ca o vijelie prin casă, s-o caute pe Suzy şi să i se plângă de impertinenţa mea. Nu, ea nu-şi lasă plodul să împartă camera cu unul ca mine! Dacă din prima zi, de faţă cu ea, eu îndrăznisem… (ce?) însemna că după plecarea ei aveam să-l terorizez cumplit pe bietul Gheorghiţă. Suzy se strădui să ne împace, explicându-i că eu sunt un băiat foarte… şi am totuşi nevoie de loc pentru cărţi… şi făcându-mi totodată, de ochii inamicei.

şi puţină morală. În cele din urmă războiul luă sfârşit cu un avertisment de mare putere militară, rostit solemn, în prezenţa gazdei, luată ca martor şi supraveghetor al legii: dacă o singură dată îndrăzneam să-l nedreptăţesc pe Gheorghiţă ori să-i spun vreo vorbă urâtă… se întâmpla minunea de a-l muta la altă adresă. Suzana Greceanu înghiţea în sec, dar nu-şi arăta indignarea. Primise anticipat chiria, o mie de lei pe lună (cazare şi masă), până

la cincisprezece iulie. Numai peste o oră, în bucătărie, avea să mă caute pentru a se descărca: „Ai văzut de ce e în stare?! Spune şi tul Neamurile lu' bărbatu-meu, astea sunt neamurile Iu"... Tare aş fi vrut să-i spun o dată în faţă că banii costă şi ei, se cer plătiţi, uneori foarte scump, cu obrazul şi demnitatea. Şi să-i mai dezvălui: ea arăta mai „neam" cu Jeny Stoleru decât bărbatu-său, un indolent aiurit, cheltuitor şi petrecăreţ, obsedat numai de câştigul cel mare de la jocul cu treisprezece rezultate exacte.

Am încercat să-l cuceresc pe Gheorghiţă, un blond costeliv, pistruiat, morocănos, obsedat să pară în ochii mei matur şi deştept, purtând cu dezinvoltură pantaloni strâmţi pe coapse, deşi, îi scoteau în evidenţă două paranteze de excepţie. Speram să-l măgulesc, vorbindu-i ca unuia de seama mea. Eroare: nici nu concepea să-l tratez astfel! Relaţia noastră trebuia să respecte regula unei depline reciprocităţi. (Spiritul de echitate se dovedea a fi un ideal ereditar la familia Stoleru!) îmi deveni în scurt timp nesuferit: se culca la zece şi jumătate seara şi-l deranja lumina veiozei de pe masă. Am confecţionat un paravan de carton. Degeaba: nu putea adormi fiindcă nu era întuneric deplin şi din când în când eu îmi foşneam hârtiile. Abia după multe explicaţii s-a prefăcut că înţelege situaţia: trebuia să-mi redactez lucrarea de licenţă şi, oricum, nu putea să-mi impună programul lui de somn (nu ar fi fost „echitabil"), încercam să mi-l fac prieten. Îi lăsam pachetul de ţigări la discreţie, îl acopeream preluându-i obiectul delict când apărea în cameră Suzy, îl serveam cu cafea. (îi plăcea să bea, dar nu cumpăra niciodată, pe motiv că Suzy l-ar fi turnat la mamă-sa că-şi cheltuieşte banii pe aşa ceva. M-am prefăcut că accept explicaţia, deşi normal ar fi fost să-mi dea mie banii, pentru a cumpăra şi prepara în locul lui.) M-am străduit apoi să mă fac util, arătându-mă cunoscător la matematică, limba română, istorie şi economie politică. N-a refuzat şi astfel aveam să mă trezesc într-o zi rezolvând exerciţii la trigonometrie, în timp ce el se înfrunta la şah cu Marian. I-am făcut cadou bricheta mea cu gaz (îi plăcea fiindcă reproducea în

miniatură un pachet de *Marlboro*) şi un pix cu patru culori (necesar la întreţinerea unor caiete model).

Socotind că pregătisem suficient terenul, într-o seară de pe la jumătatea lui mai, pe întuneric, stând fiecare în patul lui (mă prefăcusem dinadins obosit pentru a justifica prezenţa mea sub plapumă la aceeaşi oră cu el), l-am provocat la o amicală discuţie despre… lume şi viaţă. Era pustiu ca o dimineaţă ceţoasă. Mama voia să-l facă doctor iar tata – inginer electronist. El nu avea nicio preferinţă: orice, numai student să fie. Nu-şi făcea probleme cu pregătirea: din toamnă urma să ia intensiv ore particulare cu profesori de la facultate. De la cea care avea să-i fie predestinată de înfruntarea dintre părinţi, neîncheiată încă. Aşa se şi explica transferarea sa spectaculoasă şi subită, în trimestrul trei al clasei a unsprezecea, la un liceu din centrul universitar unde avea să candideze. Dacă reuşea la examen, primea în dar un casetofon stereo (avea doar unul mono lăsat acasă din ordinul tatălui), *o* pereche de blugi „originali” şi unul din cecurile de cinci mii ale familiei. Asta îl interesa: Avea mai multe planuri de folosire eficientă a sumei, dar nu se putea decide încă asupra celui mai bun. Încet, discret, am adus vorba şi despre… Femei. Greu de legat ceva. Avea, se pare, un complex al fizicului său nu tocmai agreabil şi evita subiectul. Abia dacă scoteam de la el câte un răspuns la vreo întrebare, necum o mărturisire. Nu reuşise încă să-şi facă niciun prieten (afară de Marian, fiul gazdei), iar la prietenă dădea de înţeles că nici nu voia să se gândească, din orgolios dispreţ faţă de o asemenea frivolă problemă. Îmi spusese în treacăt, două sau trei zile înainte, că mă văzuse cu Miruna pe stradă, îi puteam pune amicala întrebare: cum i se păruse? „Foarte modernă…” Adică, din câte am reuşit să pricep: elegantă, întrucât îşi asortase ciorapi de mătase gri la *tailleur-ul* bleumarin. În rest? N-o văzuse prea bine, fiind pe trotuarul celălalt, dar, aşa, de la distanţă, arăta… „făinuţă”. Discret, pe ocolite, cu mare circumspecţie, i-am strecurat în sfârşit rugămintea: aş fi vrut ca Miruna să vină pe la mine şi mi-ar fi plăcut să ne lase singuri… Gazda, i-

am explicat, n-ar fi avut nimic împotrivă, nefiind prima dată când m-ar fi vizitat o fată. Tăcere. Am continuat să vorbesc la întuneric, sugerându-i un film, o plimbare prin oraş, o discotecă, de ce nu? Doar era deja la vârsta când… Tăcere. Începeam să realizez: el nu-mi ceruse niciodată nimic! Ajutorul şi toate serviciile mele, inclusiv cadourile, îi fuseseră oferite. Pe când eu *îl rugam*, îi solicitam bunăvoinţa, cerându-i în esenţă, să accepte totuşi o mică ştirbire a sfintei reciprocităţi. Am început să-i povestesc despre Zeno, Cât de bine ne înţelesesem în toate, inclusiv în problemele „sufleteşti”: ni se părea absolut normal şi eram chiar bucuroşi să dormim din când în când, nu neapărat pe rând, câte o noapte la cămin, lăsându-i astfel celuilalt odaia în exclusivitate. Dacă el, Gheorghiţă, ar fi avut o prietenă, oricând eu aş fi fost dispus să…

Tăcere.

Ghiţă Stoleru nu avea prietenă şi, din păcate pentru mine, era convins că nu putea să cucerească una în răstimpul celor numai două luni în care mai împărţea camera cu mine. Prin urmare: deranjul lui ar fi rămas în veci necompensat de unul reciproc. Am insistat să-mi dea totuşi un răspuns. După mai multe ezitări: de ce nu mă duceam la ea acasă? Stă la rude, am minţit eu, resemnat deja cu perspectiva eşecului. Nu aveam chef să mă mai umilesc, drept care n-am mai scos niciun cuvânt. Gheorghiţă n-a găsit de cuviinţă că ar fi fost corect să spună totuşi ceva şi astfel tăcerea a devenit deplină ca şi întunericul. A doua zi m-am trezit după plecarea lui la şcoală. Pe jumătatea mea de masă, într-un colţ, se aflau bricheta şi pixul cu patru culori. Prima trebuia aruncată (neavând supapă, nu putea fi reîncărcată), al doilea se defectase, niciuna din paste nevoind să mai rămână blocată în poziţia de scris.

„Prietenia” mea cu Ghiţă Stoleru se stinse astfel definitiv. Abia dacă mai schimbam trei-patru vorbe într-o zi. Nu se arăta deloc afectat. Dimpotrivă, se străduia să-mi dovedească dezinteresul pentru persoana mea, scoţând în evidenţă amiciţia cu Marian: fiul gazdei, de-o vârstă cu el,

bun şahist şi adversar la ping-pong şi tenis cu piciorul, merita mai multă consideraţie decât mine, un colocatar de trei luni. Peste câteva zile, Suzy avea să mă tragă în sufragerie, pentru a-mi face o morală cruntă: dăduse telefon verişoara îndepărtată a soţului, ameninţând iarăşi cu rezilierea contractului de găzduire a plodului ei. Primise o scrisoare de la el, în care acesta se plângea: îl alungasem să doarmă prin căminele studenţilor pentru a putea aduce eu „feţei în casă”... Suzy era necăjită, Sandu (chipurile) de asemenea, să nu cumva să-i stârnesc scandal în familie, fiindcă eu aveam să plec, dar ea rămânea cu obida „neamurilor”. Situaţia devenea foarte clară explicată pe fundamentul ei financiar: eu mai valoram pentru sentimentala mea gazdă doar trei sute şi cincizeci de lei, pe care urma să-i dau pe trei iunie, în timp ce Gheorghiţă... Odrasla stolerianã avea ian preţ considerabil: plătea o mie de lei lunar şi numai *anticipat* – amănunt esenţial pentru Suzana Greceanu. În toamnă, i se promisese deja, urma să primească zece mii de lei în palmă, pentru toată clasa a douăsprezecea. Dacă plodul reuşea la examenul de admitere, afacerea se prelungea pe durata a încă patru sau, şi mai fericit, şase ani.

Am liniştit-o pe Suzy Greceanu, promiţând să-mi rezolv altfel necesităţile mele „sufleteşti”. Îmi pregătisem deja răzbunarea: am împrumutat o maşină de scris şi mi-am dactilografiat singur lucrarea de licenţă, sfidând oprobriul şi disperarea ei. Nu mă opream din lucru decât după miezul nopţii, pretextând presiunea timpului. Gheorghiţă fierbea neputincios, fiindcă răspunsesem personal la telefonul revoltat al mamei sale: „Să avem pardon, stimată doamnă, dar eu ţăcăn în jumătatea mea de cameră, plătită din *munca* părinţilor mei! Dacă nu vă convine, mutaţi-vă plodul până plec eu. Nu-am-de-gând-să-mai-facnici-o-concesie! Au revoir, by-by, ceauceau!...” Şi trântisem receptorul în furcă.

(Într-una din acele zile, aşteptând-o zadarnic pe Miruna la întâlnire, hotărâsem s-o caut acasă. Pe drum se născuse ambiţia de a vedea totuşi interiorul garsonierei,

locul a cărui închipuire continua să-mi provoace coşmaruri. Oare cât contribuise la apariţia neaşteptatei dorinţe şi insuficient de reprimatul gând că m-aş putea acomoda totuşi cu ingrata situaţie de a o întâlni pe Miruna chiar acolo unde...? Doar îmi trecuseră prin minte şi socoteli realiste: nu contează locul!... cât de greu poate fi, la urma urmei, să faci abstracţie de nişte obiecte?... şi de ce să nu le resemnific pe fiecare şi pe toate la un loc, sărbătorind chiar în garsonieră sfârşitul coşmarului?...

Urcasem, văzusem, suferisem imaginându-mi deprimanta scenă „negustorească", înţelesesem că n-am puteri să înfrunt trecutul în forma sa materială. Miruna, întoarsă de la acel telefon cu părinţii, se albise de surpriză descoperindu-mă înăuntru. Nu ştia cum să interpreteze abdicarea mea de la principiu: se întâmplase ceva atât de neplăcut încât... sau mă lăsasem păgubaş, abandonând adolescentina prejudecată? Să se bucure ori să se întristeze? Ca în toată istoria amorului nostru, avea să lipsească şi de astă dată *explicaţia*. Trebui să priceapă fără ajutorul meu esenţa noii situaţii: depăşisem un obstacol, făcând întâlnirile noastre mai lesne aranjabile, dar pe următorul nu mă simţeam (încă) în stare să-l trec.)

Trăiam un sentiment de vinovăţie, constatând răceala din comportamentul Silviei. Aş fi vrut şi de cealaltă parte a mesei aceeaşi complicitate afectivă şi mă temeam că tocmai prezenţa mea o împiedica: îi aminteam Silviei că trăia, continua să trăiască în afara visului. Dacă cineva m-ar fi putut asigura că în intimitate lucrurile stăteau altfel, m-aş fi simţit mai liniştit. „Se profilează o minunată frigidă", îmi şopti într-o seară Miruna, în timp ce ne întorceam spre casă şi urmăream mica sfadă a perechii aflate la câţiva metri în faţa noastră. „Confunzi frigiditatea cu absenţa sentimentului", i-am replicat, luând astfel apărarea Silviei în faţa trufaşei compătimiri. Miruna încetini pasul pentru a putea vorbi cu glas tare: „Iar tu te înşeli, considerând sărăcia ei afectivă ca trecătoare..."

Avea chef de polemică. Fusese mai puţin generoasă în tandreţuri decât în celelalte seri: era ziua în care

trecuse examenul de logică simbolică, şi nu oricum, ci cu o frumoasă notă de opt. Deşi ne străduisem să fim cât se poate de fireşti, ca şi cum ar fi fost un examen oarecare, fără vreo semnificaţie deosebită, o undă de rezervă se insinuase totuşi discret între noi, umbrind strălucirea serii. Gustul ei confuz şi searbăd avea să-mi stăruie în conştiinţă timp de o săptămână, până la ultimul ei examen, cel încununat cu un nesperat nouă. Pe terasa *Trubadurului* avea să piară şi să renască pe neaşteptate, stârnit de falsa şi ridicola ei suspiciune: eu trebuia să plec la post, cine ştie unde, cât de departe, profesorii de filosofie (mai ales cei tineri şi şarmanţi ca mine!) au succesul asigurat la „domnişoarele" de clasa a douăsprezecea, dar şi la profesoarele tinere… neîndoielnic, fatal, aveam s-o uit! A doua zi primea o telegramă, mama îi fusese iarăşi internată în spital, pleca în grabă şi-mi lăsa pentru o vară şi jumătate de toamnă senzaţia unei zădărnicii fără leac.

„Ceea ce vezi nu e Silvia, m-am ambiţionat s-o contrazic. Când va întâlni omul pe placul ei, se va deschide… Ca o floare, dacă vrei". Râse maliţios: „Ce romantic! Metafora cu floarea e uzată şi complet nepotrivită Silviei. Floare! Nici de scaiete, măcar. Şi nu-şi va găsi niciodată un om pe plac, deşi cere de la bărbaţi o singură calitate: performanţă cerebrală. De când am cunoscut-o, din primele zile de facultate, am ştiut că e condamnată la ratare «afectivă». Toate aveam pretenţii, ea una singură: «Dacă nu e deştept, poate să fie frumos ca Delon şi bogat va Onassis – nu-mi trebuie!» Acum face un experiment: n-ar putea oare renunţa la principiu? Rezultatul, din nefericire pentru ea, va fi negativ. Este, deja. Fiindcă a avut ghinionul ori proasta inspiraţie să-şi testeze adaptabilitatea cu un ins fără nicio calitate, afară de logoree şi prost gust. Dacă ar fi fost unul cu adevărat frumos şi cât de cât şlefuit Aşa însă, Berariu îi este fatal; din repulsie» va rămâne la vechea convingere, cum că savantul ar fi partenerul ei ideal…

„Poate îl va întâlni, totuşi…

Nici ea nu mai crede. Îi este deja teamă că va rămâne

fată bătrână tot căutându-l. Când o apucă disperarea, amenință: se va» răzbuna pe toți și pe ea însăși, renunțând nu numai la pretenții, Dar și la morală. Ca să te abandonezi însă desfrâului, îți trebuie curaj și stomac tare, iar ea nu posedă așa ceva. Până la urmă va ajunge la soluția de care se teme mai mult și mai mult: – «un compromis cuminte și trist cu realitatea»— Adică rețeta cea mai bună pentru frigiditate… „Ne-am oprit. Ajunsesem în dreptul unui vișin cu ramurile încărcate de fructe micii și roșii. Îl admirasem pe lumină și plănuisem ca la întoarcere să-l prădăm fără milă. Nu mai aveam însă chef de o asemenea distracție. Nu era întuneric deplin și nici strada pustie pe cât aș fi dorit-o. În plus, prin gardul din plasă de sârmă se zăreau la vreo treizeci de metri un umbrar luminat și mai multe persoane la o masă, jucând ceva, rummy, cărți sau domino. Miruna se ambiționa totuși să cearăvișine. I-am promis pentru a doua zi o pungă mare, plină cu… Inutile le voia pe loc și, oricum, fructele furate au alt gust decât cele cumpărate. Evident, unul mai ispititor. Nu-mi surâdea însă deloc să mă cațăr pe gard sub ochii trecătorilor, când stăpânul grădinii se afla în curte și încă atât de aproape. „Fricosule!” mi-a aruncat, în șoaptă, în timp ce-și descheia sandalele. Privi apoi mai mult de formă împrejur, îmi ceru să stau „de șase” și se urcă pe gard, strecurându-și cu abilitate degetele picioarelor în ochiurile plasei. Eu trebuie să țin doar palmele înălțate și strânse căuș pentru a prelua prada. Costel, oprit chiar în dreptul porții, începu deodată să strige: „Hooții, hoții la vișine! „și să râdă în hohote, ferindu-și gura de palma Silviei l-am cerut să coboare, anunțând-o că sub umbrar să se iscase agitație. „Lasă că-i văd și eu de aici, nu vine încă nimeni… tu ține mâinile mai sus… Îmi răspunse în șoaptă, calmă, dezinvoltă, de parcă nu ar fi comis chiar în acel moment o fraudă. Nu coborî decât după ce-mi umpluse căușul palmelor și-și mai adunase și în pumni. Nemaiavând toate degetele libere, de la jumătatea gardului fu nevoită să sară, se dezechilibră și rămase două-trei clipe îndoită de mijloc și proptită cu umărul în plasa de sârmă. M-am

grăbit să-i ofer cotul meu drept ca sprijin, dar mi-l refuză fără niciun cuvânt, străduindu-se să-şi recapete singură. Echilibrul. Îmi lăsă apoi un pumn de boabe mici şi moi şi plecă să împartă şi celorlalţi. Silvia şi prietenul ei se îndepărtaseră din dreptul porţii, dar aşteptau curioşi deznodământul micuţei aventuri.

I-am adunat sandalele albe cu tocuri înalte şi subţiri şi am pornit alene în urma ei, căutând-o insistent dinaintea mea prin semiîntuneric şi negăsind decât o copilă desculţă, într-o rochie uşoară de batist, albă cu buline mici, albastre, păşind legănat şi cumva ţanţoş, parcă mândră de o anume ispravă, chinuindu-se din mers să-şi facă cercei din vişine. O făptură… Fragilă şi invincibilă, simplă şi totuşi sofisticată… Insuportabil de străină…

Costel ne invita, entuziast şi generos ca un copil ce nu vrea să se bucure singur de jucăria proaspăt primită, să vedem şi noi „ce n-a văzut Parisul”. Aşteptă să treacă Silvia şi mă opri, înălţând uşor palma. Voia să-mi explice în şoaptă să se disculpe: nu el l-a adus pe Miky…

— S-a ţinut de mine ca scaiul, n-am vrut să…

L-am potolit, bătându-l prieteneşte pe umăr. Să nu-şi facă probleme, ştiam că nu avea nicio vină… Deşi, din spusese Silviei, reieşise tocmai contrariul: mă trădase, facilitând apropierea fantelui de Miruna. Veleităţile lui de „mijlocitor”, nu erau însă noi, dacă puneam la socoteală şi serviciile aduse noului metodist al Casei studenţilor. Nu era momentul, şi nici nu aveam chef de explicaţii sincere şi categorice cu Costel Berariu. Voiam să văd şi eu spectacolul pe care nici Parisul nu avusese fericirea să-l guste!

Era dat de Cleo şi Drăguţ. Atmosfera se încinsese, grupul se sudase întru bucurie şi desfrâu. Cei doi dansau, pentru distracţia celorlalţi, pe o melodie cu sonorităţi orientale. Şi reuşeau, spre meritul lor, să nu depăşească limita la care caraghiosul amuzant devine ridicol. Cleo cea îmbelşugată se învârtea cu unduiri şerpeşti în jurul lui, jucându-şi provocator formele. Se voia o baiaderă, însă excesul de zel ducea, involuntar. Gândul la parodiile

lascive de prin cabaretele occidentale. Oricum» arăta incontestabil mai credibilă decât în postura de studentă la filosofie. Reuşea să fie aţâţătoare şi, în acelaşi timp graţioasă, cumva felină, în pofida constituţiei baroce a nurilor. Ochiul se lipea fatal, încântat şi dispus la: admiraţie, pe cele două fructe opulente răzvrătite ostentativ sub stofa bej a rochiei, pe şoldurile ce se legănau ca agăţate de mijlocul strâns într-o centură îngustă din piele de căprioară, pe pulpele ei plinuţe agitându-se mărunt şi lenevos… Pentru cineva cu gusturi vetuste şi sănătoase Cleopatra Vasiliu putea fi o ispită! mai ales dacă avea norocul s-o surprindă în ipostaza aceea de o senzualitate artistic exprimată. Succesele se pare că n-o ocoleau nici în celelalte ipostaze ale sale. În facultate avea o faimă deocheată, punându-i-se pe seamă performanţe de curtezană. Miruna îi lua totuşi de fiecare dată apărarea: nu-i ţintarul cât armăsarul!

Petre Drăguţ, aşezat în genunchi, simula şi el ritmul de dairele şi rebecuri prin scuturări de umeri şi unduiri ale braţelor larg desfăcute. Era cu spatele spre uşă, dar şi nevăzându-i faţa ştiam cum arăta: exuberantă într-un fel căutat. Trebuia să apară simpatic, amuzant, angajat deplin în tinereasca atmosferă şi totuşi nu fără o oarecare prestanţă. Să nu se uite nicio clipă: se dădea în spectacol, şifonându-şi bine morga „academică”, numai de dragul şi pentru plăcerea lor. Mai ales a cuiva anume…

Miruna râdea cu palma la gură. Ochii surprinzător de strălucitori, faţa crispată de bucurie. Stătea pe pat, avându-l alături, la numai o palmă depărtare, pe Mihai Bârleanu. Ce pereche minunată! La apariţia mea în prag, fantele îşi domoli aproape instantaneu buna dispoziţie, râsul se transformă într-un zâmbet de relativă încântare şi o suverană îngăduinţă îi transfigură încet şi ridicol chipul. Am râs în sinea mea, satisfăcut: Adonisul îşi confecţionase şi pentru mine o poză! Era motiv de orgoliu.

Pe ultimele acorduri ale melodiei am traversat încăperea pentru a mă aşeza calm, degajat, alături de Miruna. Se răsuci spre mine, trecându-şi arătătorul îndoit

pe sub ochi, de parcă şi-ar fi şters efectele demachiante ale unor lacrimi.

— Păcat, ai pierdut nişte spectacole rare! îmi spuse veselă, cu ochii aceia umeziţi de lacrimile bucuriei. Să le fi văzut pe Cleo şi Katy dansând *bump*... au fost nemaipomenite! (Dintr-odată, ca şi cum şi-ar fi adus aminte de un lucru mereu uitat:) Voi vă cunoaşteţi? Nu... Atunci faceţi cunoştinţă: Mihai Bârleanu, student la ştiinţe economice şi vedetă folk în devenire... el e Étienne, prietenul meu, ţi-am vorbit de el.

Am întins mâna, dar rivalul întârzie o clipă să facă acelaşi lucru, arătând a fi cu gândul în altă parte, apoi mi-o scuturâ scurt şi energic: Miky... şi întoarse automat privirea spre Berariu, ocupat cu descoperirea unei casete între multe altele. Îi strigă, puţin nervos:

— Aia cu Tina Turner pe ea, mă, ce dracu'! Vezi că trebuie să fie, precis am luat-o...

N-a mai întors privirea spre mine. Un aer rece şi distant, braţele încrucişate pe piept, ochii numai la mâinile lui Berariu. Ideea Mirunei de a ne pune într-o altă relaţie decât aceea de rivalitate nu-i produsese plăcere. (Nici mie, de altfel!) Prefera să mă ignore în continuare, să se comporte ca şi cum n-aş fi existat în aceeaşi încăpere cu el. Comunicarea trebuia exclusă între noi: ar fi complicat inutil situaţia, şi aşa încurcată şi aiurită (descoperise deja, nu mă îndoiam, rosturile adevărate ale prezenţei asistentului). Absenţa mea, apoi, îi permisese, mai mult ca sigur, câteva mici victorii, cuceriri fragile (?) dar mobilizatoare, gesturi, zâmbete, cuvinte amabile, drăgălaşe, cadouri mărunte ce puteau să nu însemne nimic cert, promiţător, dar să lase totuşi loc speranţei. Toate fuseseră într-o singură clipă relativizate de acel „prietenul meu" din prezentarea Mirunei. Îmi plăcea să cred că duşul rece fusese premeditat: ne-am distrat, dragul meu, am dansat, am glumit, ne-am zâmbit, ne-am prostit puţin împreună... dar prietenul meu este el!

„Ţi-am vorbit despre el" era pentru mine. Ga o asigurare a nevinovăţiei concesiilor ei. Să fiu liniştit: îl

pusese în temă, îi adusese la cunoştinţă existenţa şi drepturile mele, îl avertizase că, deşi am plecat din oraş, rămân… Mai mult, puteam să înţeleg (să presupun) o eventualitate flatantă pentru mine: mă povestise rivalului în lumini favorabile. Asta ar fi însemnat însă exprimarea, cel puţin implicită, a unei motivaţii afective, iar Miruna excela tocmai în discreţia sentimentelor. Mi se părea exclus să-i fi dat rivalului de înţeles că mă iubeşte. Dacă îi pomenise de mine, o făcuse cu siguranţă în treacăt, amintindu-i existenţa mea spre a-i potoli zelul. Cel mult câteva informaţii de „cultură generală”…

Studiam pe furiş, cu coada ochiului, profilul adversarului, fruntea înaltă şi dreaptă, nasul delicat, aproape feminin, proptit într-o mustăcioară şatenă cu înspicări blonde, bărbia rotundă şi voluntar răsucită înainte… Din tot chipul lui fericit potrivit emana o siguranţă trufaşă care mă neliniştea. Vedeta folk în devenire! Următoarea piesă se dedică… Mirunei! Un bărbat frumos cântându-ţi de dragoste! Eternul menestrel, imposibil de înlocuit în inima oricărei romantice domniţe! Peste patruzeci şi opt de ore, orice s-ar fi întâmplat în acest răstimp, urma să plec, lăsându-l liber… sub balconul ei. Miruna era orgolioasă, inteligentă, vicleană, super-pretenţioasă… El era şarmant şi ambiţios, avea o infailibilă conştiinţă de *batailleur*: cu cât războiul este mai lung şi chiar greu, bucuria victoriei este mai mare! Drept care, refuzul Mirunei, contrar aşteptărilor, îl stârnise şi-l mobilizase. (Eu, fără absolut nicio îndoială, aş fi abandonat imediat asediul. Slujindu-mă eventual, ca de o cârjă, de veşnicul şi ridicolul subterfugiu: nu merită, totuşi! Nici nu e chiar atât de… Vanitatea mea de donjuan? Infimă şi deci, lesne de ignorat.) o iubea într-adevăr pe bruneta de la filosofie? Refuzam să accept ideea. Ceea ce numesc craii iubire este o jucărie de poleială. Dacă sentimentul existase cu adevărat, pierise, cu siguranţă, treptat, diluat tot mai mult de ciudă şi ranchiună. Rămăsese atracţia fizică, dorinţa sexuală – ambiţia orgoliului de erotoman… Şi-mi eră greu să alung o presupunere; Miky Bârleanu făcea

parte din categoria celor ce se răzbună, transformând trofeul prea scump plătit într-o victimă. Cucerirea Mirunei n-ar fi însemnat decât o notaţie în plus în agenda „sentimentală”.: Poate hotărâse deja şi în ce fel urma să-i întoarcă suferinţele asediului, în caz de victorie.

Mult căutata casetă începu în sfârşit să se deruleze. Tangou. Mi-am strecurat palma pe după braţul Mirunei. S-a ridicat supusă, dar se pretinse apoi asudată şi, deci, dornică de distanţă şi lejeritate în mişcări. Voia de fapt să-mi vorbească, cercetându-mi. În acelaşi timp şi chipul. În şoaptă, căutându-mi privirea:

— Ei… Cum te simţi?

— Nu atât de bine pe cât am sperat…

Te-au tulburat cumva expozeurile filosofice ale savantei mele colege de facultate, grupă, cameră şi pat?

De astă dată L-am căutat eu privirea. Nu mi-o refuză şi câteva, secunde încetarăm să ne mişcăm. I îmi arăta un chip uşor obosit dar dezinvolt, discret sfidător, un zâmbet mic şi vag compătimitor. Lumina becului din hol continua să-i stârnească acea bizară strălucirea. Ochilor „pusă în primul moment pe seama lacrimilor de plăcere. Chiar o. Interesa starea mea de spirit ori dorea să se distreze puţin pe seama mea şi a Silviei, ridiculizându-ne? Se iţea oare de după cortină dubletul trufaş, capricios şi sadic? Apariţia lui era întotdeauna imprevizibilă, gratuită, fără motiv şi, fără folos. Am refuzat să răspund, silind-o să-şi reia mişcarea. Priveam pe deasupra ei, cercetam aiurea pereţii încăperii, încercam să potolesc o aprigă dorinţă de ripostă. Catifeaua albă a rochiei se lipea de palmele mele asudate şi glisa enervant pe un dessous subţire şi lunecos, lipit şi el de carnea ei transpirată. Nu era momentul cel mai potrivit pentru a sfadă, deşi o explicaţie între hol mi se părea de-acum fatal necesară. Revelaţiile Silviei, chiar şi respinse, adăugau ambiguităţi şi umbre n-ai în povestea noastră, făcându-mă incapabil să mă gândesc senin la viitorul ce începea peste patruzeci şi opt de ore. Miruna se lipi brusc de mine, uitând că este asudată. Voia să ajungă cu gura mai aproape de urechea mea:

— Dulcele meu este supărat cumva? A luat de bune fanteziile credincioasei sale căţeluşe? Ar fi bine să afle că eu însămi am pus-o să latre… Altfel nu mai aveam loc de ea în casă. Îşi dădea aere de detectiv, îşi închipuia că mă are la mână cu halucinaţiile ei olfactive: descoperise dumneaei hoţul în farfurioara cu lapte… hu-hu!

— Pariez că ai băut puţin mai mult. Decât…

— *À d'autres*, *mon cher*! îmi spuse, adunându-şi braţele la ceafa mea şi uitând parcă să mai mişte din picioare. Vodca este slăbiciunea căţeluşei… eu prefer şampania şi vinurile demiseci… Şi chiar dacă aş fi băut mai mult decât… n-am oare dreptul S-o fac? E sărbătoarea mea, nu? Azi trăiesc a şapte-mii-şase-sutea-şaptezecea zi pe minunata şi zadarnica planetă albastră… Adică: şapte-şase-şapte… zero! O cifră rotundă, totuşi! Merită să beau şi o sticlă de vodcă pe un aşa motiv, nu? Şi să-i trimit *au diable* pe proştii care mă bârfesc la ziua mea de naştere!

— Să nu-ţi închipui că…

— Taci-taci-taci! *Ferme ta belle bouche*, *mon amour*, *je fen prie*! Îmi şuieră fierbinte în ureche. Nu vreau să-ţi mânjeşti obrazul tău curat şi finuţ ca să acoperi… *la merde d'une roquet en ardeurs*… Vai, ce vulgară sunt când beau vodcă! Hu-hu! Promit să nu mai fac niciodată! Jur să beau de-acum numai şampanie… *Cordon Rouge*, *bien sûr*, hu-hu! Taci şi rabdă-mă, taci şi ascultă-mă, dacă greşesc să fie păcatul meu… Cum trebuia să mă simt eu aici, ştiind că numai la doi paşi, acolo, în bucătărie, fiinţa cu care împart de mai bine de un an camera, aşternuturile, bucata de pâine, săpunul, hainele chiar… mă denunţă dinaintea ta ca trădătoare de duzină? Cum? Taci, nu spune nimic! Astea-s întrebări retorice. Vreau să ştii că am suferit şi de-aia am băut mai mult decât… da, am, băut mai mult decât… două pahare pline, peste un sfert de litru, îţi dai seama, demult n-am simţit ca azi aşa o poftă nebună să beau şi să urlu de ciudă şi de scârbă… Mi-a fost groază, vai, Doamne, ce groază mi-a fost de privirea ta la întoarcere! M-am îndoit de tine, recunosc, sunt o păcătoasă… dar nu ne-am văzut de-atâta vreme, ai găsit şi situaţia asta stupidă… ce puteai

tu să opui minciunilor ei? Câtă încredere mai meritam eu când realitatea se potrivea atât de bine cu halucinaţiile ei olfactive? M-a cuprins dintr-odată disperarea, regretul, vai, mon *Dieu*, ce-am putut să fac! M-am jucat cu focul, am pus-o să-şi verse obida şi gelozia… o vanitate de copil răsfăţat: poftim, hai, spune-mă mamei c-am făcut ce zici tu că am făcut, ai să vezi că nu te crede! Am vrut să bravez, să-i închid dintr-o mişcare gura: *bouche close*, *roquet*, *débar rassez-moi le plancher*! Oricum ar fi lătrat, ştiu, dar să vadă că nu mă sperie, că am încredere în tine, în discernământul tău… Apoi m-a cuprins teama şi regretul: de ce n-am venit să-ţi mărturisesc eu mai întâi? De ce, de ce? Ce să-ţi mărturisesc, totuşi? Aiurea, penibil, n-a fost nimic, nu aveam ce să-ţi mărturisesc… Aş fi fost ridicolă să vin la tine şi să te informez, să-ţi dau raportul ca unui şef de pluton: am fost cu ea şi cu Drăguţ la Trubadurul, am băut o cafea şi o citronadă sau oranjadă, nu mai ştiu ce a fost. Pe urmă el a venit de mi-a adus nişte cărţi. Nu i le-am cerut, mi le-a oferit, a insistat… să-mi fac lucrarea de stat în etică, aiurea! Nici nu-mi trece prin minte aşa ceva… Acum a venit şi aici, poftim, nu l-am invitat, ce să-i fac? Să-l dau afară? Nu pot. Mă bucur că ai venit, să te vadă cu mine, să ştie, să-i piară speranţa, să renunţe… Ce a fost… a fost, gata, s-a dus… o tâmpenie, o… Uite că am ajuns să încalc consemnul tăcerii, să pomenesc despre el şi povestea aia nenorocită… Iartă-mă, am băut… mă simt extraordinar în braţele tale… lasă-mă să spun tot ce trece prin creierul meu alcoolizat… deja mă simt mai… nu ştiu cum… eliberată de un nod greu-greu care-mi stătea de atâta vreme în gât… Trebuia să beau două pahare mari de vodcă… dacă ştiam că asta-i reţeta, mă tratam de mult… Cu tine n-am băut însă niciodată să mă îmbăt, n-am simţit nevoia să mă ameţesc… cu el am fost aproape tot timpul beată… am băut enorm, cât pentru tot restul vieţii… vai, oribil, oribil!… devenisem efectiv alcoolică, nu mai puteam trăi fără… şi el ştia şi tot timpul… Vai, ce dedesubturi mizerabile am ajuns să-ţi dezvălui, tu nu ştii nimic… nimic… Iartă-mă, *mon ange*, lasă-mă să cred că am

circumstanţe atenuante… *je suis une femme*, *une petite femme grise*… n-am mai înghiţit de mult atâta alcool… îmi pare rău şi totuşi mă bucur… Voiam de mult să-ţi spun: n-a însemnat şi nu înseamnă nimic pentru mine! A fost noaptea existenţei mele, infernul *avant terme*, perspectiva cea mai terifiantă, pe care am urât-o şi m-am temut de ea, ca până la urmă să fiu silită s-o trăiesc… să mă las înghiţită, devorată de ea… Vai, Étienne, de-ai şti de când doresc să-ţi spun lucrurile astea, să mă descarc de ele! Nu m-ai lăsat s-o fac tot timpul ai dat de înţeles că trebuie să trecem peste nenorocire ca şi cum nu ar fi fost… Minunat, te-am admirat şi te-am iubit pentru nobleţea ta, ai fost îngerul meu bun, dragostea ta m-a salvat… nu mi-a venit să cred că mai există, dar am întins mâna şi am dat de ea… m-am agăţat şi am ieşit la lumină… am simţit dintr-odată că trăiesc… că obrazul mi se curăţă, devine iarăşi senin şi mândru… Ce frumoasă, ce delirantă a fost primăvara din anul ăsta! Mă întrebam tot timpul: oare nu-i prea mult? Oare nu se răzgândeşte şi-mi ia darul înapoi? Invidiam firele de iarbă care creşteau odată cu mine: nu le putea lua nimeni soarelei pe când eu puteam pierde într-o singură clipă şi definitiv căldura şi lumina. Eram fericită şi mă temeam. Îmi oferiseşi mai mult decât visasem şi nu-mi cereai nimic în schimb… Mă speria fiece cuvânt, fiece privire a ta: şi dacă ajunge pe neaşteptate la concluzia că nu merit? Incertitudinea mă deprima, nodul se aduna tot mai dureros în gât, simţeam că trebuie neapărat să-ţi povestesc totul, absolut totul… şi abia apoi să hotărăşti dacă merit sau nu iertarea ta… Taci! Vrei să spui ceva? Nu? Foarte bine, nu ai voie să vorbeşti! Hai să ne aşezăm, nu mai vreau să dansez, am chef să vorbesc… cu tine, evident, nu ne-am văzut de o sută şi douăzeci de zile… le-am numărat, fac o cifră rotundă-rotundă…

Ne-am tras către colţul întunecat al încăperii, spre cele două scaune pe care stătusem eu şi Silvia. S-a aşezat pe cel ascuns de dulap, fericită că putea ignora astfel mai uşor restul universului. Melodia se încheie şi ea, dar perechile rămaseră în aşteptare, pe jumătate înlănţuite,

sperând într-un nou tangou. După câteva acorduri neconcludente, ascultate pasiv, se dumiriră: speranţa le era împlinită. Bazil şi Katy, la doi paşi de noi, se sărutau pe furiş. Silvia îşi încolăcise braţele de gâtul prietenului şi se lăsase moale pe pieptul lui, ca într-un trist şi resemnat abandon. Îşi proptise fruntea pe umărul lui şi părul cădea rotund ca un clopot roşu cu luciri aurii, ascunzându-i în întregime faţa. Costel îşi lipise şi el obrazul de creştetul ei, într-o atitudine melancolică şi solemnă. Ultima pereche: Drăguţ şi Cleopatra, dansând, conversând şi râzând din când în când, prilej cu care blonda îşi ascundea cuviincios gura (în lipsa palmelor) pe pieptul lui. Singura persoană mohorâtă – Bârleanu, pe recamier, cu braţele încrucişate pe piept, în aceeaşi poziţie în care îl lăsasem, doar cu un plus de sictireală pe chip, sprâncenele blonde înălţate din coadă, două riduri pe frunte, o mină de om încruntat şi meditativ. Peste puţin timp avea să se ridice şi să iasă din încăpere.

Am întârziat să mă aşez; pretextând scotocirea buzunarelor în căutarea pachetului de ţigări. Voiam să reînceapă muzica, să mă conving că nu aude nimeni cuvintele rostite în colţul întunecat al încăperii. Simţeam şi nevoia de a fuma, pofta de a trage puternic în piept, până la senzaţia de uşoară ameţeală. Dar erau şi degetele, cărora trebuia să le dau o ocupaţie: se ambiţionau să nu aibă pace, tot ar fi apucat ceva, tot ar fi vrut să strângă, se frecau între ele şi de podul umed al palmei, apoi se destindeau evantai şi se adunau pumn… Îmi propusesem să fiu calm, răbdător, să nu mă grăbesc. Gafele sunt mai toate rodul nestăpânării de sine. N-am reuşit să-mi aprind decât mult mai târziu o ţigară. Cea scoasă din pachet avea să se frângă între degete, ca şi următoarea. Abia a treia urma să-mi satisfacă nefasta bucurie de a simţi plămânii plini cu fum.

De cum m-am aşezat (era scaunul pe care stătuse Silvia cu genunchii proptiţi în coapsa mea), am simţit braţul Mirunei, adunându-se ca un şarpe cald pe gâtul meu şi trăgându-mă cu nerăbdare. Voia să profite de întuneric

şi de acoperirea dulapului. Luat prin surprindere, neavând timp să-mi aflu un punct de sprijin pentru palme, m-am lăsat în seama braţului ei. Din inerţie, dinţii ni se ciocniră dureros şi am simţit cum capul ei preia impulsul şi se propteşte brusc şi energic în perete. Un mic geamăt, topit însă instantaneu în freamătul gâtuit al plăcerii. Mi-am proptit pumnul drept în zid, am simţit ţigara frângându-se între degete şi i-am dat drumul. O intimitate umedă şi fierbinte, cu gust de alcool şi tutun fin, îşi propusese să mă absoarbă. Ambiţia se pierdea însă, ca valurile pe plajă, într-o lunecare de cărnuri moi şi umezite, la început haotică şi înverşunată, apoi tot mai calmă şi mai stereotipă. Sângele se agita prin vene, însă potolit şi fără entuziasm. Am reuşit să-mi desprind gura, nu însă şi capul. Buzele ei începură să-mi umble leneş pe obraz şi pe tâmplă, umezindu-mi toată partea dreaptă a feţei. Coborî în sfârşit braţul şi şopotul delirant reîncepu, însoţit de o boare caldă ce-mi zvânta obrazul cu senzaţii de răcoare şi carne strânsă.

— …Mi-a fost atâta dor de tine, dulcele meu… seriosul meu… of, de ce totul e atât de aiurea?! Dacă aş fi ştiut că vii, aranjam altfel, să fim numai noi doi… plecam undeva, oriunde, să fim împreună… să fi trăit altfel noaptea asta, nimic din tot ce este acum să nu fi fost… Dar ai scris că eşti bolnav, faci injecţii, tratamente… mincinosule, păcătosule! Ţi-ai primit răsplata pentru răutate, poftim, suportă, tu i-ai adus aici! Dacă scriai că vii, niciunul nu mai exista acum aici.). O goneam până şi pe căţeluşa noastră cea scumpă şi drăgălaşă… ori o puneam la uşă, să stea de pază… hu-hu! Ce bine i-ar fi stat! Eu n-am invitat decât pe… Katy, Sile şi Cleo, atât… şi pe Berariu, bineînţeles, atât… Michael a venit cu Berariu, ai văzut şi tu, nu m-am aşteptat… şi încă singur, fără Marion, o ştii pe Marion? E prietena lui, studentă în trei la mate, imposibil să ni-o cunoşti din vedere, o blondă înaltă, superbă, electrizantă. Vai, ce frumoasă poate fi!… dacă ai văzut-o o singură dată, n-o uiţi cât trăieşti… seamănă nemaipomenit cu Ursula Andréss… şi el e frumuşel, nu?

Are ceva de vedetă, nu? *Dominage… c'est une belle Canaille*! Am să-l pârăsc lui Marion, vrea să calce iarăşi pe de lături… şi doar i-a promis că se face un sfânt… Sper că nu ţi-a trecut prin cap vreo prostioară… *une étourdie suspición* – cine ştie ce ţi-a turnat la *roquet*… *La Grande Roquet*! Un titlu de roman… să scrii un roman cu titlul ăsta, da?… Oh, *mon Dieu*, cât mă urăşte fiinţa asta! Uneori, după ce stinge veioza şi o simt intrând sub plapumă, la picioarele mele, mă cuprinde teama. Mă crezi? Să dormi noapte de noapte în acelaşi aşternut cu un duşman! Coşmar! M-am săturat! Nu pot s-o mai văd în ochi, mi-e silă de tot ce-i al ei… şi de mutrele ei acre)… Şi de ifosele ei de savant a-toate-ştiutor… şi de aerele ei de fecioară blazată… până şi mirosul ei a început să-mi provoace greaţă, încât evit să mă apropii de ea la mai puţin de un metru… Taci, nu spune nimic! Ştiu că vrei să-i iei apărarea, să-i ţii parte, este febleţea ta, ştiu… dar o febleţe care nu-ţi trebuie! Nici tu n-o agreezi în toate, ştiu, am simţit, pe asta m-am şi bazat când i-am dat verde… Sunt sigură şi că mi-ai luat apărarea, da, pun pariu… Nici nu trebuie să-mi confirmi, l-am şi câştigat: mi-am dat seama imediat ce ai apărut în Prag că aşa a fost. M-am liniştit dintr-odată… îmi venea să mă reped la tine şi să te strâng în braţe… da, da, simţeam aşa… pofta să vin la tine şi să-ţi iau obrajii în palme şi să te alint… Erai atât de destins, de liniştit, de drept… un pic grav, dar într-un fel… aşa – detaşat, superior, ca un Caesar după o victorie măruntă… M-ai privit în treacăt, fără să-ţi opreşti ochii pe chipul meu, deci totul era bine, firesc, normal, *comme il faut*, *comme li se doit*… Apoi te-ai luminat deplin şi ai început chiar să zâmbeşti… o admirai pe Cleo, îţi plăcea cum se prostea… dar îţi plăcea şi altceva, hu-hu, am văzut, mi-am dat seama, să nu spui că nu… hu-hu, păcătosule, ai început deja să preferi belşugul, abundenţa… ţi s-au maturizat slăbiciunile, te întorci deja cu gusturile spre baroc, Renaştere… ca să ajungi în cele din urmă în paleolitic, la femeia trapezoidală, simbolul fecundităţii, hu-hu… tot matriarhatul e nostalgia cea mare a bărbaţilor…

Vai, ce ameţită sunt şi ce bazaconii îmi ies pe gură! Dacă veneai mai repede, mă salvai, dar ai stat aproape două ceasuri s-o asculţi… Ce a putut să-ţi toarne atâta vreme? Taci! Nu trebuie să-mi spui, ştiu! Că am fost cu ea şi cu el la terasă… Ea n-ar fi vrut şi eu nu m-am opus. Asta îmi tot aruncă în faţă de zece zile: de ce nu am spus nu? Că ea ştie precis ce urmăresc eu… şi nu poate să accepte „complicitatea”, auzi, complicitatea!… la o „mârşăvie fără pereche”! Dar a fost şi ea de faţă şi a văzut: o cafea şi o citronadă sau oranjadă… eu n-am scos mai mult de douăzeci de cuvinte, nu, nici vorbă, maximum zece… Ea s-a întreţinut cu el! Nici măcar nu m-am uitat la el… Fiindcă îmi provoacă oroare, mi se încreţeşte carnea pe mine când îl văd… De ce n-am spus nu? Simplu: stau chiar în garsoniera lui, el este proprietarul acestui apartament şi al lucrurilor de care mă folosesc toată ziua… Da, ştiu, de ce nu plec? Nu pot să plec, nu am de ce, Étienne! Unde mai găsesc eu garsonieră complet mobilată cu o sută şi cincizeci de lei pe lună? Şi la doi paşi de Universitate! Şi de ce să plec? El nu mă deranjează, nici măcar banii nu-i dau în mână… aşa că… el-nu-există-pentru-mine! Nu-l văd niciodată! Acum are să se dumirească, are să renunţe şi… şi nu mai dau ochii cu el până la toamna viitoare, la seminarii. Atunci? De ce să plec?…

— Deocamdată pleacă Silvia, am strecurat ca o constatare banală.

— Aşa a zis? Pleacă, deci?

— De la întâi se întoarce la cămin…

— *A d’autres*! La cămin nu se duce. Înseamnă că nu pleacă. Din martie tot mă anunţă solemn că se întoarce la cămin…

A doua ţigară mi se frânsese între degete de „bucurie”, auzind că Miky Bârleanu ar fi avut o prietenă cu numele de Marion şi chipul Ursulei Andréss. Acum o aveam în mână pe a treia. Mi-am aprins-o grijuliii, deşi degetele nu prea voiau să mă asculte, şi am întârziat câteva clipe să sting flacăra brichetei. Doream să-i văd reacţia feţei la următoarele mele cuvinte, rostite pe un ton

mai puţin alb:

— Ba, de data asta este hotărâtă. Mi-a spus şi cu cine va face „schimbul”…

Nicio tresărire. Chipul destins, pleoapele uşor căzute a abandon sau a somnolenţă, efectul alcoolului dar şi reflexul de apărare al retinei la neaşteptata sursă de lumină, buzele îngustându-se încet, mirare?… vagă bănuială?… gura desfăcându-se brusc într-un râs sufocat, dantura strălucind la flacăra pâlpâitoare a brichetei, doi incisivi laţi reţinându-mi privirea, deşi îi cunoşteam atât de bine…

— Cu Cleo, pesemne, îmi spuse, reapropiindu-şi gura de obrazul şi urechea mea. Nu? Hu-hu, i-am spus lui Cleo că o primesc, numai să-şi aducă şi patul. Să-şi facă rost de unul, nu mă interesează, altfel nu sunt de acord. Îţi dai seama, cu formele ei rubensiene… Şi nu mai vreau să împart aşternutul cu nimeni, gata, m-am săturat… E penibil, crede-mă, mi-e şi ruşine să spun cuiva că dorm pe o jumătate de pat. Deja la facultate se fac glume pe tema asta. Berariu, nu mai zic, toată ziua ne tachinează, a ajuns să mă exaspereze… Ba, şi cadoul din seara asta, i-ai văzut cadoul, nu? Reproducerea aia kitsch cu care s-a tot învârtit pe aici, mândru nevoie mare…

— Am văzut-o. După *Toujours du Baudelaire* de Pallady. Un cadou cum nu se poate mai potrivit *pentru tine*. Îmi pare rău că nu mi-a venit mie ideea să ţi-l aduc…

Speriată de tonul meu tot mai rece, atât de opus exaltării ei febrile şi calde, îmi cuprinse iarăşi gâtul, însă numai pentru a depune o pată fierbinte şi umedă pe pometul meu drept. Regretam deja că nu reuşisem să-mi stăpânesc pornirea belicoasă: îi pregătisem pentru a doua zi revelaţia pe care o avusesem privind în bucătărie, deasupra bufetului, tabloul adus de Berariu. De atunci mă străduiam să-mi reamintesc miezul de două strofe al poeziei baudelairiene ce-l inspirase pe pictor. Eram foarte aproape de performanţă, însă n-aş fi vrut să ratez efectul scontat asupra urechilor Mirunei (mare amatoare de poezie franţuzească). Mă tulburase însă peste măsură o

altă revelaţie, mare şi tristă, simţită de mult ca o primejdie latentă şi totuşi alungată cu obstinaţie din calcul. Acum năvălise violent în conştiinţă: nu de dubletul ei capricios, aiurit şi sadic trebuia să mă tem, ci ¡de o altă faţă ascunsă, mult mai deprimantă şi mai greu de înfruntat. Obsedat de-acum de ea, i-o zăream fără dificultate şi în delirul tandru şi pătimaş cu care mă copleşea în acele momente. Şi mă minunam: cum de putusem s-o ignor, când nenumărate fapte mi-o sugeraseră ca absolut certă? Şi mai câştigasem o revelaţie, a doua, de fapt, în ordine cronologică: nu bănuisem niciodată ce efecte deplorabile avea alcoolul asupra Mirunei! În iarna trecută, Silvia îşi exprimase de câteva ori suspiciunea: colega ei de cameră bea, în fiecare seară, coniac *Unirea*, pretextând că altfel nu poate adormi. Prin februarie o găsise de câteva ori desfigurată de băutură, dar şi eu, ca şi ea, pusesem totul pe seama unor crize de moment. Apoi, cu mine, nu avusese prilejul să se îmbete (abia dacă gusta din pahar, chiar şi atunci când înăuntru era bere). Cu Drăguţ fusese „aproape tot timpul”. Din prima seară, fără îndoială, asta explicând în bună măsură uşurinţa cu care cedase. Alcoolul trezeşte fatal chipuri ascunse… Dar parcă la Miruna, constatam acum cu stupoare, îl scotea la lumină pe cel mai dezolant dintre ele…

— Dulcele meu, ce-i cu tine? îmi susură cald în ureche, refuzând să mai desfacă braţul de pe gâtul meu. Ce înseamnă vorbele astea? Cum să mi se potrivească? De ce?

— *Vous êtes deux*… „femmes *damnées*”, *n’est pas*? i-am răspuns pe un ton ceva mai vesel, îndepărtând explicaţia de la sensul adevărat al insinuării mele (păstrat astfel pentru a doua zi). Aşa, în general, nu Delphine şi Hippolyte, bineînţeles… Doar nu-ţi închipui că mă pretez la aluzii stupide şi puerile…

Braţul ei cald mă strânse uşor, fruntea fierbinte, transpirată i se propti pe obrazul meu, cu un glas trist şi melancolic:

— Oui, *c’est vrai*! *Nous sommes deux femmes*

damnées! Amândouă iubim acelaşi om… Fericitule! Ne-ai făcut praf… Donjuanule! Am ajuns să ne urâm pentru tine… *Écoutez-moi bien, mon amour*… eşti atent? Ştefaaanee! Lasă-i, nu te mai uita la ei! Poftim, Dacă te jenezi… Am luat braţul de pe gâtul tău… Deşi ar trebui să fii mândru că sărbătorita, regina nopţii… ce frumos sună: eu sunt regina nopţii!… Ce voiam să-ţi spun? Am uitat, poftim… *je suis une femme*… sunt, cum se zice?… da, knock-out… *ta femme damnée*… da, mi-am adus aminte: voiam să-ţi spun că te iubesc! Şi că tot ce ţi-a turnat în urechi *La Grande Roquet* sunt halucinaţii… Nu-i nimic adevărat… O cafea şi o… nu ştiu ce… Şi mi-a adus nişte cărţi… Schopenhauer, Aristotel… şi un nu mai ştiu cum îi zice… Sunt acolo, pe servantă, cum le-am pus, aşa au rămas… N-am chef de etică… N-am chef de nimic… *Je suis comme le roi d'un pays pluvieux… Riche, mais impuissant jeune et pourtant très vieux*… Ce *spleen* teribil mă înghite… Ştiinţa nu ajută la nimic… nu-mi umple pustiul din suflet… Mai ales acum, când te-am pierdut şi pe tine… sunt atât de singură… atât de singură! Tu eşti scriitor… tu vei fi un mare scriitor… Dacă scapi de mine, bineînţeles! Tu eşti deci scriitor şi trebuie să mă înţelegi… Deşi eşti atât de împietrit în orgoliul tău de om serios, cu capul în nori şi mânecile veşnic suflecate… eşti atât de sigur pe prezentul tău, pe viitorul tău, pe azi şi pe mâine… pe zi şi pe noapte… Totul ţi-e clar, nimic nu te zdruncină, dispreţuieşti tot ce nu-i echilibru şi cumpătare… iubeşti la nebunie viaţa călduţă, liniştită şi cu rost… Adică exact ce nu-ţi pot oferi eu! Taci! Am dreptate… din nefericire! Je suis *une femme damnée*… Fiindcă sunt vinovată! Ca toate femeile… păcatul originar… Aiurea! Sunt vinovată de egoism… Mă vreau pe mine… Taci, dulcele meu, ştiu eu ce vreau să spun! Sunt o narcisiacă, nu? Taci, nu răspunde, astea-s retorisme…

— Ba, ajunge! Ai vorbit destul, am tăcut destul… haide în bucătărie să-ţi fac o cafea tare. Discutăm mâine pe îndelete. Şi eu simt nevoia unei explicaţii temeinice. De mult se impunea…

— Spune, *mon doux ange*, eşti cumva supărat pe mine? mă întrebă ţuguindu-şi buzele, lipindu-le de obrazul meu şi rămânând astfel nemişcată, în aşteptarea răspunsului. Ce-i puteam spune într-o asemenea poziţie, simţindu-i undeva pe pometul drept căldura buzelor umede şi a respiraţiei? Am îndepărtat-o puţin, cât să-mi pot trece uşor dosul palmei pe obrazul ei. I-l ghiceam prin întunericul cu care mă obişnuisem: palid, obosit şi totuşi greu de sfidat. Dinaintea lui, „probele" Silviei şi ale unei întregi realităţi ce mă înconjura tot mai sufocantă se înmuiau dintr-odată, deveneau plăpânde şi vulnerabile. Ridicat de pe scaun şi aplecat asupra ei:

— Nu… nu sunt. Supărat. Sunt doar… necăjit: nimic nu se potriveşte! Totul e pe dos decât mi-aş dori eu. Inclusiv noaptea asta, care mi se pare lungă cât o glaciaţiune. (Cercetându-mi ceasul la flacăra brichetei.) Poftim, unsprezece şi jumătate! Nici la miezul ei n-am ajuns. Mă refeream la o *explicaţie* ca o punere la cale. Ai presupus bine: m-am străduit să nu cred vorbele Silviei. Dar nici să-i condamn intenţia. Am încercat s-o înţeleg şi pe ea şi am găsit-o întemeiată moral în tristeţea şi nemulţumirea ei. Ştiu că nu eşti de acord, dar despre toate astea discutăm mâine, când infernul va fi doar amintire. Hai la o cafea!

Îmi prinse palma, mi-o sărută lung şi şi-o lipi de obraz. capul uşor aplecat în faţă, pletele ondulate ascunzându-mi mina în întunericul lor dens. Miruna. Simplă, firească, tandră, supusă… Fiinţa pe care poţi aşeza degetul şi spune: *există*! Niciun dubiu… se poate miza pe ea! Şi mâine, şi poimâine, şi tot restul vieţii…

(*Et L'esprit malin*? Cine poate pune degetul pe o părere?)

(Ultimele ei însemnări din acea primă primăvară, trăită de amândoi într-o dulce şi naivă euforie. Jucam şi noi marea scenă a oricărei iubiri: menuetul delicat şi pudic al sufletelor ce se caută, se adulmecă, se alintă şi se-nlănţuie într-o pătimaşă dorinţă de contopire. Întâlnirea trupurilor, a cărnii şi a sângelui, încheie evenimentul autentic

sentimental. Iubirea poate dospi ca un aluat în care s-a pus drojdie (adaosul acela de materie organică, impură însă atât de necesară pentru gustul şi frăgezimea pâinii!), dar devine, fatal şi incontestabil, şi parodia unei banale comuniuni procreative dintre două vieţuitoare cu sexe diferite. În ambele primăveri, eu şi Miruna am dansat doar menuet. Până la saturaţie, până la epuizare.

O nouă întoarcere deci de un an şi jumătate prin „tunelul timpului.”)

Joi, 21 mai

A patra zi *de sesiune. N-am mai rezistat claustrării şi atmosferei de tensiune lucrativă din cămin şi i-am telefonat lui Étienne. I-am spus că mi-e dor de el şi într-un sfert de oră a fost lângă mine. M-am simţit ca într-un* basm *frumos şi fericit: spui formula magică şi fiinţa dragă răsare în faţa ta. Cât de bogată şi de întreagă îmi simt viaţa de când îl am pe el! Cât de săracă şi tristă îmi pare cea lăsată în urmă! Viitorul? Nu pot şi nu vreau să mă gândesc la el. Mi-e teamă. Îmi pare că aş cerceta soarele cu ochiul liber. Ne potrivim atât de bine!*

Azi mi l-a adus în dar pe Pufuleţ. E un ursuleţ panda, micuţ cât un degetar stând ca un căţel vesel pe labele dinapoi. O bijuterie mică, pufoasă şi dulce. Seamănă puţin cu Puky al meu de-acasă. Trebuie să-l pun pe masă când învăţ. Să-mi amintească mereu că şi el, Étienne, face acelaşi lucru ca şi mine. Toceşte pe rupte şi din când în când se bucură gândindu-se la iubita lui. Adorabil! N-am fost mai prejos. îi pregătisem într-o scrumieră minusculă din sticlă neagră o ikebana intitulată: „Dragostea Mirunei pentru Étienne”. Am pierdut trei ore ca s-o construiesc, căutând în jurul căminului flori mărunte şi colorate pe sufletul meu îndrăgostit, chinuindu-mă să le fac un suport cât mai discret. În cele din urmă, am avut ideea genială de a folosi miez de pâine umed. La suprafaţă s-a uscat, s-a întărit, menţinând florile în poziţia dorită de mine, înăuntru a rămas umed, cât să le asigure o vreme prospeţimea. O vreme! Darul meu e lesne pieritor. Al lui… Nu e adevărat. Când florile se vor usca, îi voi dărui altele.

Am pufnit amândoi în râs, descoperindu-ne obsedaţi de aceeaşi idee: cum să pătrundem mai adânc în existenţa cotidiană a celuilalt. Am vrut... Să fiu permanent prezentă prin ceva în intimitatea lui, de parcă m-ar durea absolut toate clipele în care nu se gândeşte la mine. A vrut... Acelaşi lucru. Aş vrea... Să-i umplu existenţa cu parfumul fiinţei mele, robindu-l astfel ca printr-un descântec simplu şi profan, mai eficient decât magia tuturor vrăjitoarelor din lume. Ar vrea... Acelaşi lucru. Am hotărât: să dăm lumii chipul iubirii noastre, s-o facem să arate pentru noi într-un fel unic, numai al nostru, secret pentru restul omenirii. Ne vom bucura de toate bucuriile care pe ceilalţi nu-i mai bucură şi vom inventa altele noi. Vom resemnifica vocabularul şi vom crea cuvinte secrete, ca nişte parole într-o ascunsă confrerie. Vom aduna pe gustul sufletelor noastre: locuri, peisaje, flori, simfonii, poeme, tablouri, gesturi, anotimpuri, ritualuri mărunte, sărbători nenumărate inventate pe cele mai banale întâmplări ale dragostei noastre... le vom declara proprietate exclusivă şi vom alcătui din ele lumea noastră unică şi inalienabilă. În care să ne simţim fericiţi şi eterni, Nu mă mai satur visând.

Sâmbătă, 23 mai

Luat examenul de istoria filosofiei antice. Un opt meritat. M-am încurcat binişor la sofişti, confundându-l pe Gorgias cu Prodicos, dar mi s-a pus la socoteală referatul la pythagoreici... Urmează drumul spre eşafod. Logica! Simt că mi se înmoaie picioarele numai când mă gândesc. Nu pot să mă închipui în faţa lui C., la examen, răspunzând corect, cât pentru un prăpădit de cinci. Are să mă pice. Sunt sigură. Nu mă suferă. E un misogin înrăit. Să fi avut acum şi la logică un referat! Ehe! Am vrut, dar nu m-am simţit în stare. Mi-a fost teamă de dispreţul pe care i l-am simţit de câte ori privirea i-a căzut asupra mea. O singură dată s-a uitat la mine omeneşte, prin februarie, atunci când am venit la seminar sluţită de febră şi insomnie. Nu-i place obrazul roz şi „dichisit". E semn de superficialitate. De prostie. De frivolitate. Pentru el! Dacă aş fi avut curajul unui referat! Să fi riscat. Îşi bătea joc de mine, ca şi de

Smaranda, ca şi de Anton, mă lua peste picior… dar azi aveam o speranţă de care să mă agăţ. N-am îndrăznit. Nu m-a lăsat nici orgoliul. Tare mi-e teamă că pentru el am să trag o vară întreagă la căruţa logicii.

La ieşirea din sală am dat de P.D. Când am intrat nu era. Stătea *la taifas cu prietenul lui Truţă. Îi ridica moralul.* S-*a amestecat* imediat *printre cei curioşi să afle cât am luat şi ce mi-a picat. M-a felicitat şi el călduros. Étienne nu era, semn că examenul începuse mai târziu la anul trei. Am plecat să-i duc vestea şi* să *văd în ce stare psihică se află. Tremură mai mult decât mine, chiar dacă nu arată. Pentru el nu există decât o singură notă*: dix! *P.D. M-a ajuns din urmă pe coridor. Fără jenă, fără să-i pese că gestul lui era văzut de colegi şi năştea aproape sigur clevetiri. Ce mai fac? Cum mi se pare primă sesiune serioasă? A venit special pentru mine, curios să afle cum m-am descurcat. O mărturisire fenomenală, pe care, spre* tristeţea *lui, am lăsat-o să alunece pe lângă ureche. Ei, dar acum vine Logica! Am tresărit: de unde ştia el că mă tem de logică? Truţă, evident. Cum stau cu logica? E o materie care nu-mi place, Aş fi fost caraghioasă contestând o realitate de toţi cunoscută. A ţinut să mă asigure: C. Este unul dintre „duri"! Şi are uneori „hachiţe". Îl cunoaşte foarte bine. Sunt în relaţii „particulare". C. Este prieten cu bunicul său, fost prorector al Universităţii. „Ce-ai zice de o cafea bună după emoţiile examenului?" „Nu pot, îmi pare rău, trebuie să mă întâlnesc cu prietenul meu…" l-am spus la revedere şi am luat-o pe alt coridor. Iuţind pasul, ajungând aproape să alerg.*

Să nu-i dau nicio speranţă, să ucid în mine orice ezitare. Mi-a *oferit discret tot ce-mi doresc mai mult la* ora *asta: certitudinea că peste opt zile voi lua examenul de logică. O vorbă bună spusă la urechea lui C., pentru a-i şterge din minte antipatia faţă de persoana mea a-logică. Nimic mai mult decât să mă examineze fără* parti pris, *judecând drept dacă ştiinţa mea de la examen poate sau nu compensa inactivitatea de peste an. Nu vreau mai mult. Ce liniştită aş fi dacă cineva m-ar asigura acum: „C. Este*

un tip corecţi Dacă ştii bine subiectele de pe bilet, îţi dă cinci şi fără activitate la seminarii… Dar ştiu că nu există o asemenea persoană. Cei care au dat examene cu el spun exact contrariul: *„Poţi să ştii de zece subiectele de pe bilet, dacă n-ai avut activitate ori i-ai picat lui de-a-ndoaselea pe suflet, degeaba*! *Te întreabă până te încurcă şi-ţi dă patru…” Toţi pretind că C. este obiectiv la examene. Dar numai până urmează la răspuns unul cu care are poftă să fie subiectiv. P.D. Mi-a oferit discret şansa de a mă strecura şi eu printre fericiţii beneficiari ai obiectivităţii. Am refuzat. Categoric. Nu rămâne decât să-mi port crucea până la capăt. Poate, cine ştie, totuşi, o minune minunată…*

L-am aflat pe El. *Ieşind din sală. Evident, zece la examenul de marxism. Dacă aş avea mintea lui limpede şi ordonată ca un fişet de bibliotecă şi forţa şi încăpăţânarea lui de a învinge absolut tot ce-i stă în cale. Tăria şi siguranţa sa trufaşă de tip ce-şi ştie spatele acoperit de muncă fără cusur. Cum m-aş mai bate peste opt zile*! *Sunt sigură că Étienne, pus în locul meu, ar reuşi să frângă subiectivitatea şi antipatia lui C. Ar fi imposibil să i se dea sub cinci, l-am cerut să mă înveţe cum să-l dobor pe Ciclop.* S-*a străduit iarăşi să mă avertizeze asupra subiectelor şi capcanelor lui preferate, să mă înveţe şiretlicuri de a rezolva rapid, prin reducţie, o problemă grea… Inutil. Pentru a mă sluji de învăţămintele lui, trebuie mai întâi să ştiu bine… logică. Şi eu nu voi şti suficientă nici peste opt zile. Şi să fiu apoi… Étienne. Adică sigură pe mine, capabilă să-mi stăpânesc emoţiile. Imposibil. Mai ales dinaintea lui C., care a luat pentru mine chipul Satanei.*

Mă obsedează de câteva zile patru versuri din Valéry. Sous nos mêmes amours / Plus lourdes que le monde / Nous traversons les jours / Comme une Pierre Tonde! *Îmi satisfac un nu ştiu ce ascuns al tristeţii mele. Obişnuinţă cu gândul înfrângerii. Caut şi nu găsesc în mine forţe pentru a lupta. Simt cum mă abandonez tot mai mult, cu voluptate parcă, fatalităţii. Mi se pare inutil* să *mă mai zbat, memorizând cele o sută şi şaptezeci de pagini. Şi,*

parcă… mă simt satisfăcută. Uşurată de o povară grea. Începe să-mi fie silă de mine. Am o voinţă de (Arpă tocmai atunci când mi-ar trebui una de oţel. Dacă m-aş putea mobiliza. Dacă mi s-ar năzări o cât de mică speranţă…

Luni, 30 mai

Buf, Comme une Pierre dans l'onde! *Reiau însemnările din acest caiet al blândelor amintiri după opt zile epuizante. Mă aplec asupra lui pentru a-mi nota primă mare înfrângere. Am sperat, m-am mobilizat, inutil. SUNT RESTANŢI ERĂ! Voi avea o vară „logică". Adio vacanţă, adio mare, adio linişte şi odihnă! Sunt restanţieră! O corigentă la facultate. N-am reuşit să trec nici măcar de primul an fără ruşine.*

Recitind însemnarea din 23 mai, mă auto-felicit: ce bine stau cu intuiţia! Dacă aş sta la fel şi cu logica! Fatalismul meu a fost perfect întemeiat. Am încercat să mă sustrag lui, petrecând o săptămână infernală. Nasul în caiet de la şapte dimineaţa până *la miezul nopţii, la prânz mâncat numai felul doi şi desertul, aduse de Silvia de la cantină. Am ajuns să visez paginile caietului şi şarade logice pe care le rezolvam ca pe nişte întrebări de tabla înmulţirii. La al treilea subiect m-a zvârlit afară ca pe un cocoloş de hârtie. A tăcut, a tăcut privind absent pe pereţi, a spus: „Treci la al doilea subiect… Îndemnându-mă parcă să sper, să mă simt crescând şi prinzând puteri. A tăcut, a tăcut, privindu-mă obosit şi plictisit, a spus, cu glas stins: „Al treilea subiect…" Dându-mi aripi, făcându-mă să simt deja parfumul dulce şi ameţitor al victoriei ce vine după o muncă istovitoare. A mai tăcut un minut… hârşt! Mi-a retezat picioarele.*

Singura dintre fete care a ratat logica. Dintre băieţi du rămas doi, de parcă Ciclopul ar fi socotit dinadins să infirme vechea acuzaţie de misoginism. Smaranda boceşte ca o disperată fiindcă a luat cinci. Caraghioasa! Să fi luat eu azi-dimineaţă nota ei, oraşul ar fi fost acum prea strâmt pentru fericirea mea. Silvia se străduie să mă consoleze, ascunzându-şi cu delicateţe satisfacţia. A primit un superb nouă. Eroina zilei este însă… Cleo. Opt! A avut referat şi

activitate la seminarii. A găsit timp între aventurile ei galante să se îngrijească şi de logică. A picat pe subiecte bine ştiute, a avut inspiraţie la două întrebări… *Sunt invidioasă. Să-mi fie ruşine. Cleo este inteligentă, „îi merg biscuiţii", cum zice Silvia. Acum e fericită. Nu atât pentru nota de la examen,* cât *pentru cele patru kilograme date jos de la începutul sesiunii. Îşi face socoteala că până la sfârşitul* ei, *mai dă cel puţin două. Deşi n-ar fi nevoie. Iubitul ei politehnist adoră formele opulente. L-a asigurat că nu trebuie să-şi facă griji: în zece zile este în stare să pună totul la loc pentru a-i fi pe plac. Pare, într-adevăr, îndrăgostit de ea. Şi ea dispusă (pentru* cât *timp*?) *să joace cartea inocenţei…* Există în *astă seară oameni fericiţi*!

Patru! *Cea mai umilă dintre ele. Îmi vine să mă ascund, să nu mai dau ochii cu nimeni până nu reuşesc* să *trec. Ce caraghioasă sunt*! *Un copil orgolios. De ce nu se lipeşte totuşi logica de creierul meu*? *O întrebare obsedantă. Un răspuns posibil: am învăţat de la mama, care a învăţat de la tata, ura împotriva lui 2 – 1 – 3 = 5. M-am lăsat contaminată de sila ei deznădăjduită faţă de miile de ecuaţii, funcţii, grafice, integrale şi derivate care-i umplu viaţa, ceasurile cele mai frumoase şi mai odihnite ale zilei. Am vrut s-o fericesc arătându-mă sensibilă la muzică, poezie, culoare, dispreţuind, ca şi ea, ca şi tata, perfecţiunea plată şi umilitoare a lui* 2 + 3 = 5. *Am acceptat ideea de a se răzbuna prin mine pe un destin potrivnic, la facerea căruia nu a avut dreptul să participe. Avea în spate două generaţii de împătimiţi ai socoatei. Oare va înţelege acum că răzbunarea ei s-a răzbunat pe mine*? *Ani de-a rândul s-a arătat încântată de notele mele bune la muzică, literatură, istorie, desen, geografie, filosofie, limbi străine şi tolerantă faţă de cele mediocre de la matematică, fizică, chimie… S-a bucurat să mă ştie premianta de la secţia umanistă. Rezultatul*? *Creierul meu este haosul naturii în care logica nu s-a născut încă.*

Ce uşor şi reconfortant e să dai vina pe alţii.

Étienne m-a dezamăgit. I-am mărturisit

presentimentul că nici la restanţă n-am să trec. Ceea ce ar echivala cu pierderea anului şi excluderea din facultate. Este prieten hun cu fiul Ciclopului. Sunt colegi de redacţie. L-am rugat să-i vorbească despre situaţia mea, să-i ceară sprijinul. Nu vreau decât să fiu examinată fără antipatie. Scumpul meu El. *M-a refuzat. El este adeptul rigorismului moral.* Sub *înfăţişarea lui de băiat isteţ, harnic şi sensibil se ascunde un corset trainic, făcut din prejudecăţi intangibile. Începe să mă înspăimânte. E ca un fruct înşelător a cărui carne moale, delicată şi gustoasă ascunde sub subţirimea ei un sâmbure imens şi tare ca piatra. Te repezi să-l devorezi şi te trezeşti cu dinţii rupţi. M-a lăsat să înţeleg că valorez totuşi în ochii lui mai puţin decât oricare dintre multele prejudecăţi pe care* îşi *întemeiază vanitatea de băiat... cinstit. Mă credeam mai importantă în viaţa lui.*

(Cum şi monologul meu se va opri asupra acestui moment important – sunt tentat să-i spun „cheie" – al legăturii noastre, las de astă dată textul fără comentariu, deşi afirmaţiile ei l-ar impune ca imediat necesar).

8

Era trecut de ora unu a nopţii când Costel Berariu avu o neaşteptată Iluminare: nu i se cântase sărbătoritei. Ce ruşine! Toţi se smulseră brusc din letargie, surprinşi de ingratitudinea situaţiei: trecuse de miezul nopţii, al douăzeci şi doilea an al Mirunei începuse deja, şi ei nu-i uraseră în cor. Se iscă în sfârşit o mică agitaţie. Nu se mai dansa de mult, muzica fusese redusă la un simplu fond sonor, dar încăperea rămăsese cufundată în semiîntuneric, deşi toate celelalte becuri, din baie, hol şi bucătărie, ardeau fără întrerupere. Se conversa în grupuri mici, paşnic, relaxat, fără ambiţii înalte, în fum de ţigară şi miros de cafea. Silvia şi Berariu ascultau în hol istorii, pare-se amuzante, depănate de un Miky în revenire de formă, Drăguţ, ocupant în exclusivitate al fotoliului grena, o punea pe Katy în temă cu rigorile „de altă dată" ale examenelor (vai, ce greu era, ce duri puteau fi dascălii!), Miruna se retrăsese cu Cleo în bucătărie.

Mă întreţineam cu Vasile Bogorici, amândoi tolăniţi comod.

ca la noi acasă, pe recamier, despre „curente şi tendinţe” în poezia „tânără”. Apăruse în bucătărie, în timp ce-i preparam Mirunei o porţie mare de „trotil” după o reţetă infailibilă: fără strop de zahăr, cu două rânduri de cafea, una fiartă bine şi a doua presărată imediat deasupra ceştii aburind. Deşi cu multe nazuri (vai, totuşi, te implor, măcar „un picuţ” de zahăr, e prea ambră, mi se încreţeşte limba!...), în cele din urmă, sub supravegherea mea de călău neiertător, o băuse toată, arătându-mi întruna chipuri schimonosite de reproş: la ce caznă grea mă sileşti, hainule! îşi revenise imediat, arătând mai stăpână pe sine şi relativ rezervată, însă cu un chip de hârtie velină şi doi ochi uşor congestionaţi. Bogorici apăruse în timp ce supravegheam ibricul mic de cafea şi se arătase interesat de reţeta mea. Urmase un schimb de experienţă, mai mult formal decât util, încheiat cu o concluzie unanimă, inclusiv Miruna votând pentru ea: filtrul, totuşi, ehe! Ne amuzasem apoi încercând împreună un „eseu” despre rolul cafelei şi al ceaiului în istoria literaturii.

Nu aveam niciunul ştiinţă de vreun scriitor celebru care să nu se fi slujit de aportul stimulativ al cafeinei sau teaninei. Bazil: şi dacă, totuşi puteam descoperi în cantitatea şi genul „energizantului” cerebral folosit o variabilă ascunsă a istoriei literaturii? Ce idee! Ba, Sile Bogorici, entuziasmat de inspiraţia avută, mergea şi mai departe, propunând şi titlul viitorului nostru eseu: „Efectele tulburărilor climatice din Brazilia şi Ceylon asupra istoriei literaturii”. Greu de închipuit. Suficient însă pentru a ne amuza, ca de o idee năstruşnică şi fără perspective, aşa cum numai în plictisul din miezul unor chefuri poate apărea: te minunezi de ea ca de o subită revelaţie, ca apoi s-o uiţi uşor şi definitiv, uneori cu un vag sentiment de jenă: ce aiureli ţi-au putut trece prin minte!

Miruna îmi făcea discret semne că ar fi dorit să rămânem din nou singuri, însă Bogorici, entuziasmat de colaborarea noastră în domeniul „eseului”, mă atrăgea

irezistibil spre o porţie de sporovăială şi bârfă literară. Mă lansasem deja într-un „doct” comentariu asupra „stării prozei contemporane”, cu Miruna spectatoare apatică şi veşnic zâmbitoare, când năvăliseră gălăgioşi aspiranţii la ibricul de alamă. Ne mutaserăm atunci în cameră, cu toţi contemporanii după noi, profitând de abandonarea dansului şi reducerea forţei decibelice a muzicii. Miruna ne însoţise, stătuse o vreme lângă mine, apoi dispăruse mult timp în baie. Reapăruse cu un aer proaspăt şi dezinvolt. Se spălase, se fardase (I) se pieptănase, se parfumase, îşi dăduse cu puţin, cu foarte puţin roşu pe obraji. Îmi zâmbea triumfătoare, mândră de isprava cosmetică reuşită în baie. În cele din urmă, sesizând totuşi lipsa oricărei perspective de a mă sustrage delicioasei taclale (abia abandonasem proza pentru a-i da conlocutorului prilejul de a mărunţi cum se cuvine poezia contemporană), mă părăsise, luând-o pe Cleopatra şi retrăgându-se cu ea în bucătărie (între timp eliberată de asediatori).

Fu aprinsă lumina şi toţi închiseră ca la comandă ochii. Ne obişnuiserăm cu semiîntunericul şi becul lustrei ni se părea acum orbitor. Ecaterina, neaşteptat de grăbită şi harnică, începu să facă loc pe masă, adunând grijulie tot ce mai putea fi comestibil pe un platou, inclusiv resturile de pâine: „Să vedeţi voi ce foamete are să bântuie mai încolo, pe la trei-patru… Silvia, ajutată de Miky, sosi cu trei sticle de şampanie şi o tavă încărcată de pahare. Nu ajungeau şi Katy plecă, din proprie iniţiativă, să mai spele două dintre cele de vodcă. În sfârşit, apăru şi sărbătorita, urmată de buna şi îmbelşugata ei prietenă. Senină, surâzătoare, ocolind discret privirile. Deşi palid, observam acum, roşul de pe obraz contrasta cu albul de cretă al feţei, dând chipului un aspect neplăcut, de păpuşă de ceară. Îşi regăsise aerul absent şi uşor enigmatic dintotdeauna. Cafeaua mea, „renovarea” cosmetică, şueta secretă cu Cleo… îi retreziseră pare-se al treilea ochi, cel aflat undeva afară şi cu care se studia numai pe sine, în permanenţă, spre a nu se abate cumva de la poza ei

obişnuită, confecţionată pentru uzul celorlalţi. Două pocnete de plăcută împuşcătură stârniră valuri de râsete şi aplauze. Se turna în pahare şi Katy dădu tonul. Mulţi ani trăiască… mulţi ani trăiască… şi cine să trăiască?… Miruna, evident, ea să trăiască!… şi să înflorească, ca un măr, ca un păr… şi la mulţi ani cu sănătate, să vă dea viaţa tot ce doriţi… orice, numai să nu pătimiţi!… tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte… şi o dragoste ca-n carte… o, nu, asta nu!… zile senine şi fericite la mulţi ani să trăiţi… dar să şi dăruiţi… din nou la *mulţi ani*! Fiecare în parte şi toţi deodată, grăbindu-se să ciocnească paharul cu al sărbătoritei şi să-i sărute obrajii. Şi la optzeci de ani tot aşa frumoasă să arăţi! (Nicio grijă, pe hârtie va rămâne la fel de…!) Baftă la examene, frumoaso! (Normal, doar „succesul” e pentru urâţi şi harnici!) Hai să-ţi ţuc obrăjorii ăia de fetiţă dulce! (Pardon, nici chiar aşa! Fetiţă-fetiţă, dar de cretă, nu de zahăr…)

M-am prefăcut preocupat de aprinderea unei. Ţigări, trăgându-mă astfel de-o parte, pentru a rămâne la urmă. Coada ochiului urmărea evenimentele, aşteptând cele două momente esenţiale. Drăguţ depuse două pupături uşoare şi gingaşe pe obrajii natural împurpuraţi de-acum, dar Miky… Întocmai cum anticipasem se ambiţionă din nou s-o sărute pe gură. Ea primi supusă, *că răspunzându-i* cu un aer emoţionat şi complet zăpăcit, de parcă n-ar mai fi ştiut ce se întâmplă cu ea. Degetele mi se încleştaseră inconştient pe pahar, privirea rătăcea haotic pe tavan şi pereţi, urmărind o invizibilă insectă zburătoare. Am refuzat să mă mai prezint pentru drăgălaşa ceremonie şi Miruna dovedi că mă pierduse la socoteală.

Un bărbat care bănuie necredinţa iubitei se numeşte suspicios. Dacă mai şi suferă, este un *gelos* şi merită să fie privit cu dispreţ: nu şi-a găsit o preocupare mai nobilă decât… în cazul în care deţine şi certitudinea trădării şi (culmea!) suferă pe acest motiv – dicţionarele (iarăşi culmea!) îl includ tot la geloşi. Deci nu există în ochii lumii o distincţie între Othello şi insul care şi-a surprins efectiv iubita dăruindu-se altuia. Tot gelozie se cheamă şi

suferinţa de a te bănui înşelat şi aceea de a te şti cu certitudine. Dacă există totuşi îngăduinţă, ea este rezervată încornoraţilor cu acte la sfat şi odrasle în bătătură. Pentru simplul îndrăgostit, compasiunea celorlalţi dispare cu desăvârşire: ce atâta melodramă, a pierdut doar ce n-a avut!

Gelozia! Maladie cronică în familia Gabrea.

RĂZBOIUL DE DOUĂZECI ŞI CEVA DE ANI

(*Piesă într-un act scurt şi cuprinzător, cu personaje reale şi spectatori fictivi*)

DECORUL: Un apartament de trei camere proprietate *personală*, dispus clasic, în jurul unui hol mare, dreptunghiular. Începând din dreapta. Sufrageria cu pat dublu, dulapuri de haine şi servantă etalând bibelouri şi farfurii chinezeşti (dormitorul părinţilor). Bucătăria – mică, stil chicinetă. Camera „băieţilor" – lungă şi îngustă, un dulap, o masă şi două paturi suprapuse (să se înveţe de mici cu ierarhia!). Camera „fetei" – mare şi luminoasă, cu ieşire la balcon şi mobilă curbată, tot timpul curată şi dichisită (de mama, căreia îi ţine loc de budoar). Baia, debaraua şi toaleta de serviciu sunt pe partea opusă (în ele pot sta, foarte plăcut şi comod, spectatorii).

PERSONAJE (Din cele de poveste: cresc şi îmbătrânesc în actul unei piese câte altele în douăzeci şi ceva de ani.)

MELANIA GABREA: Genul de femeie proteică: la nouăsprezece ani şatenă cu ochii negri, la douăzeci şi şapte blondă oxigenată (culoarea ochilor rămâne, spre necazul ei, de neschimbat), la treizeci şi şase roşcată, la patruzeci blondă platinată... La nouăsprezece ani absolventă de şcoală sanitară, urcă apoi treptele ierarhiei până la funcţia supremă: soră-şefă, cu birou personal (e drept, modest, cu un perete de pefele) şi subalterne care îi fac cafeaua, îi cumpără cornuri, iaurt, lapte, carne, peşte şi tot ce inima îi doreşte, îi laudă mereu talia şi obrazul şi-i admiră trecerea în ochii şefilor. Este din specia rară de femei care îmboboceşte abia la treizeci de ani, la treizeci şi cinci înfloreşte, la patruzeci devine neaşteptat de

„interesantă”, la patruzeci şi cinci îşi cumpără corset, la cincizeci – burtieră, la cincizeci şi cinci… iese la pensie şi, stând doar acasă, cu bărbatul, renunţă brusc la orice cochetărie şi se dedică în exclusivitate educării nurorilor. Blândă, paşnică, inofensivă ca orice felină în… cuşcă. Admiră şi laudă cu orice prilej, fără rezerve, o singură categorie profesională: medicii. Asta va stârni suspiciunea incurabilă a soţului şi, în final, şi dezgustul fiului cel mare. Formula preferată: „De-aş mai avea eu douăzeci de ani!…

LIVIU GABREA: La douăzeci şi trei de ani – muncitor „mecanică grea” (cum îi va place mereu să spună), calificat la locul de muncă. Între douăzeci şi cinci şi douăzeci şi şapte de ani îşi face liceul la fără frecvenţă, dând o sesiune în decembrie şi alta în iunie, patrusprezece examene anual care-l umplu de orgoliu (gata, le-a tăiat socrilor „moţul”!) şi-l sărăcesc de păr. (Calviţia se va agrava, atingând la patruzeci şi doi de ani forma unui frumos semicerc, dar va refuza categoric propunerea fiului cel mare de a adopta coafura lui Cezar: „Fugi de-aici cu prostiile, eu sunt om serios, nu împărat!”) Între treizeci şi opt şi patruzeci de ani urmează cursurile serale ale unei şcoli, numai şi numai pentru a obţine o hârtie de douăzeci şi patru pe treizeci şi şapte de centimetri: diploma de maistru. Era de patru ani pe post, primise de mult particula de nobleţe „Nea”, îşi confecţionase deja „poza” de rigoare (burtă „respectabilă” şi fălci impunătoare, mustaţă bogată şi căruntă şi chelie în devenire…), dar îi lipsea ţidula de confirmare, îi plac sosurile picante, ardeiul iute lângă farfuria cu ciorba fierbinte-fierbinte, *Sportul* la masa de la ora zece şi berea la sticlă, băută în picioare, cu amicii *vechi*. Fură cu neruşinare la table şi se pretinde microbist cu bogată cultură fotbalistică şi opinii întotdeauna originale. Blând, cumpătat, „respectuos” faţă de şefi, nimeni nu poate bănui în el autorul unei spectaculoase acţiuni „teroriste”, săvârşite pe când avea douăzeci. Şi trei de ani: deturnat camion cu struguri (sub. Ameninţarea unei… sute de lei) până în comuna G., atrasă viitoare mamă-soacră la o vecină (complicei) şi legat bine viitor tată-socru de patul în

care căzuse ostenit de băutură (pentru orice eventualitate!), speriat viitoare cumnată (de zece ani neîmpliniţi) cu briceagul (un sunet şi... te-am făcut chiftelei) şi furat fată mare desculţă, cu rufe şi pantofi desperecheaţi în braţe (poliţă grea pentru tot restul vieţii: „Îţi aduci aminte, cucoană, în Ce hal te-am luat de la...?”), urcată în remorcă, printre lăzi cu struguri şi dusă la un cămin muncitoresc, aruncat în stradă la miezul nopţii coleg de cameră şi... făcută imediat istoria ireversibilă. Totul conceput şi executat în numai patru ore şi treizeci de minute, cu stimulentul prealabil al unei baterii de vin. Formula favorită: „Ehe, ce ştiţi voi, tinerii!”

ŞTEFAN GABREA: Primul sosit. Conceput în grabă dar temeinic, într-o odaie de cămin muncitoresc. (De unde, poate, adaptabilitatea la condiţii vitrege!) Un copil reuşit. Adorabil, chiar! Are toate calităţile eroului pozitiv din romanele contemporane. Şi câteva defecte minore (de ca să fie totuşi „rotund” şi „veridic”, cum zic criticii!). Este subiectiv, ambiţios şi intolerant (spun unii), arogant, calculat, mizantrop (pretind alţii), prea îngăduitor cu impostura şi ignoranţa fudulă (crede el). Greşeşte închipuindu-şi că se poate parveni numai prin muncă. (Mai sunt necesare şi alte calităţi!). Şi că filosofând face psihologie.

Are gustul gloriei. La treisprezece ani se visa vedetă de muzică uşoară, deşi ştia prea bine că nu are nici voce şi nici ureche (din cele muzicale, se subînţelege). La cincisprezece ani s-a crezut dintr-odată predestinat regiei de film şi s-a înscris la un cineclub şi la şcoala populară de artă. Doi ani a tot sperat să facă un filmuleţ de zece minute pe o idee genială, dar nimeni n-a greşit dându-i aparatura pe mână. La şaptesprezece ani a citit *Mizeria filosofiei* a lui Marx, n-a înţeles mai nimic din ea, dar s-a hotărât definitiv: ăsta-i viitorul! Hotărârea l-a îndepărtat tot mai mult de Melania Gabrea, care îi prevedea o strălucită carieră medicală. L-a apropiat însă Liviu Gabrea, mai puţin capabil de previziuni: „Du-te unde vrei, deşi filosofia asta nu-mi miroase mie a ceva serios. Dar dacă ţie îţi place şi

promiţi că nu mă faci de râs…” Avea să-i mulţumească pentru înţelegere, aducând după fiecare sesiune carnetul plin de decari.

Nu vrea să creadă că femeile simultan frumoase, inteligente, culte, tandre, senzuale, cochete, echilibrate, fidele, gospodine… sunt doar ficţiuni ale bărbaţilor. O eroare cu grave urmări. E născut în zodia racului, dar nu l-a văzut nimeni mergând cu dosul înainte. Lozinca favorită: „Lumea aparţine celor ce pot!”

DORU GABREA: Al doilea sosit. Conceput în tihnă, premeditat, cu acte în regulă şi pe îndelete… a ieşit un Hercule. Trăsăturile mamei şi statura… i-a depăşit pe toţi din familie. Succese fulgerătoare la fete mai mari (la vârstă!) decât el: i s-a dat întotdeauna mai multe decât a avut (ani, se înţelege!). A fost tot timpul simpatia profesorilor de sport şi antipatia celor de matematică, fizică, chimie, biologie, istorie… N-a avut duşmani printre colegi (care să îndrăznească?), iar pe fratele mai mare l-a pus o dată la respect, pe la doisprezece ani, şi apoi a avut linişte. A practicat, pe rând, aruncarea suliţei, a greutăţii, a discului, haltere, fotbal, judo şi s-a oprit la culturism (ceva între sport, circ şi parada de la alegerea *Misterului*). Ar fi vrut să se dedice cascadoriei (fratele mai mare îi şi rezervase toate filmele regizate de el), dar n-a găsit nicăieri o şcoală cu un asemenea profil. După terminarea (cu greu) a liceului, a refuzat categoric oferta tatălui de a-l califica la locul de muncă, a dat fără succes un examen de admitere la iatece şi, în cele din urmă, s-a resemnat (provizoriu, zice el) cu soluţia mamei: om de serviciu la spital. (Tristă rezolvare pentru aceea care visa să aducă în spital un medic.) Cea mai mare parte a serviciului este însă la subsol, în încăperile acelea reci şi sumbre, silindu-l la prea dese meditaţii asupra condiţiei umane. A ajuns la multe concluzii pe această temă, toate deprimante, nu însă şi la convingerea că viaţa fără rost este o moarte lentă. Pe vremea când se mai visa mare sportiv, învăţase de la fratele său o formulă: *Labor improbus omnia vincit*! Abandonând ambiţiile sportive, a renunţat şi la

mobilizatorul vers vergilian. Îi plac blondele graţioase, filmele cu împuşcături şi multă „cafteală”, să şofeze cu peste o sută la oră, whiskyul şi respectul temător al golanilor. Propoziţia preferată: „Habar nu aveţi voi ce înseamnă viaţa în ziua de azi!”

LIVIA GABREA: Ultima sosită. Fără premeditare. Dar dacă tot a apărut, tatăl s-a bucurat atât de mult că este o *ea*, încât i-a dat prenumele lui şi camera fiului mai mare. Ajunseseră la orgoliul a trei camere proprietate personală, acum se vedeau nevoiţi să-l „extindă”. Câţiva ani au tot promis s-o facă, după care s-au răzgândit brusc, hotărând să-l dubleze: cu banii pentru cea de a patra încăpere a fost adoptat un nou membru în familie. S-a numit *Fiat* şi s-a dovedit costisitor, ca toate automobilele cu peste zece ani vechime în câmpul asfaltat. Conducerea şi întreţinerea lui vor deveni sarcina şi plăcerea lui Doru.

Părul negru al tatălui, trăsăturile mamei şi ochii verzi (ai unei străbunici din partea socrilor mari, altă explicaţie neexistând). Are două pricini de mare supărare: ochelarii de vedere (visează de la zece ani să primească în dar două lentile de contact *de culoare albastră*) şi un puf drăgălaş sub nas (n-a reuşit nimeni s-o convingă de şarmul acestui amănunt estetic). S-a îndrăgostit pe rând (şi nu chiar) de: Gianni Morandi, Cliff Richard, Tom Jones, Engelbert Humperthing, Dinu şi Boc. Le-a trimis tuturor epistole romantice, poza ei (retuşată şi fără ochelari) şi flori presate, dar n-a primit răspuns decât de la ultimii doi. Strădania i-a adus în cele din urmă note mari la limbile moderne şi băşcălia fraţilor. La şaisprezece ani şi-a abandonat pe neaşteptate idolii pentru un coleg de clasă, blond cu ochii albaştri. Dragoste neîmpărtăşită, în ciuda mobilizării câtorva colege întreprinzătoare. Decepţie, lacrimi grele şi o corigenţă la matematică. S-a lecuit făcând pasiune pentru profesorul de limba engleză. A luat deja hotărârea: dă la filologie (se va face, bineînţeles, translatoare!). Iubeşte muzica uşoară şi pantalonii strâmţi, îi place să se ştie că ea are secrete cu mama (cea mai mare fericire a lor e să se gătească una pe cealaltă). Nu are

formule preferate.

Scena întâi

(*Holul mare, dreptunghiular, tăiat de preşuri în toate direcţiile*: *intrare – bucătărie, intrare – dormitorul băieţilor, bucătărie – dormitorul Liviei, sufragerie… Ştefan, nouă-zece ani, în pantaloni negri de stofă şi pulover albastru de lână, bazonat cu piele neagră în coate. Ascultă în dreptul uşii de la bucătărie, apoi la sufragerie. Aude*: *zăngănit asurzitor de arme, săbii ascuţindu-se, trupe mărşăluind, aliniindu-se la frontieră. Fuge în baie şi lasă uşa întredeschisă pentru a urmări evenimentele. După un timp se deschid, în aceeaşi secundă, uşile de la bucătărie şi sufragerie. În pragul sufrageriei – Liviu* Gabrea. *Brunet, cu o mustăcioară cât unghia sub nas, tunică albă strânsă în talie de o centură neagră din piele, halamidă lungă, purpurie, coif de bronz auriu cu panaş galben, sabie scurtă şi lată la brâu, un sul mare de hârtie în mâini, în pragul bucătăriei – Melania Gabrea. Costumul Athenei Palace – peplos alb, coif argintiu de sub care ies frumoşi zulufi blonzi, panaş negru, mâna dreaptă proptită în suliţă, dreapta agitând un papirus*) – MELANIA (*dă drumul unui capăt al papirusului, astfel încât să i se desfăşoare dinainte, cu voce înaltă şi solemnă*): Ultimatum! Dacă nu te potoleşti, rupem relaţiile! (*Îl priveşte sfidător pe deasupra hârtie*)

LIVIU (*rânjeşte, desface cu gesturi solemne sulul său de hârtie, citeşte*) Declaraţie… de… război! Constatând a treia gardă peste rând într-o singură lună la acelaşi doctor, Cheleeanu, şi a doua sosire acasă cu automobilul aceluiaşi doctor, Cheleeanu, precum şi… tot mai dese vizite la deocheata prietenă Veta, prelungite până după ora nouă seara, ca şi… nerespectarea în prea multe rânduri, pe motiv de „oboseală”, a îndatoririlor „cetăţeneşti” – ne declarăm în stare de beligeranţă. Solicităm închiderea imediată a ambasadei şi retragerea corpului diplomatic!

MELANIA (*trufaşă, lovind rar cu coada suliţei în mozaicul holului*): Fie! Primesc! Voi învinge! Dreptatea se află de partea mea, ca şi zeii, protectori ai cinstei şi

nevinovăţiei…

LIVIU (*împungând aerul cu sulul de hârtie*): Eroare! Zeii sunt de partea mea! Doar intriganta aia de Afrodită şi păcătosul de Eros pot da crezare unei trădătoare. Hera şi Artemis m-au dat deja semne că-mi sunt favorabile. Le-ai stârnit mânia călcând legământul sfânt al cununiei. Amarnică va fi soarta ta!

MELANIA: Vom trăi şi vom vedeai (*Un scurt duel cu papirusurile, după care se retrag şi Melania loveşte iarăşi, rar, cu coada suliţei în podea*): Suntem pe picior de război! Am închis ambasadele! De mâine mănânci la cantină şi-ţi duci rufele la spălătorie. Îmi dai trei sferturi din leafă pentru copii şi plăteşti întreţinerea, curentul şi telefonul. Cumperi rechizite, cadouri de Moş Gerilă şi te duci la şedinţele cu părinţii. Astea sunt condiţiile în care se va desfăşura războiul. Şi acum… retragerea corpului diplomatic… Liiiviiaaa!

(*Din spatele ei răsare o fetiţă de şase-şapte ani, rochiţă albă de-o palmă şi părul negru legat în codiţe. Îl ocoleşte pe spartan, pătrunde în sufragerie şi după câteva clipe iese cu o perină mare şi una mică în braţe. Porneşte cu ele spre camera ei, urmată de Athena Palace. Liviu intră în sufragerie şi trânteşte furios uşa. Apare din baie Ştefan, un copil de doisprezece – treisprezece ani, tuns chilug, pantaloni negri cu beretele elastice*, sub *braţ o carte mare pe care scrie „Războiul celor două roze”. Spune tare, declamatoriu*):

ŞTEFAN: Forsan et haec olim neminisse juvabit! (*Se îndreaptă cu pas rar şi solemn spre camera din mijloc, se opreşte la un păs de uşă, ezită. Totuşi, latina nu se mai face de mult în şcoală. Nici el n-a apucat* încă *să facă vreo oră, dar îi place* să *memoreze formule celebre. Se răsuceşte, mimează efortul unei traduceri personale*): Poate că… într-o zi… şi aceste amintiri îşi vor avea… farmecul lor! (*Intră.*)

Scena a doua

(*Holul cu toate uşile deschise. Forfotă, gălăgie, fiecare îşi vede de ocupaţia lui, ignorându-i pe ceilalţi. În*

surdină – şlagărul zilei: *Delilah*. *Doru, treisprezece – paisprezece ani* (*arată de şaisprezece*), *în şort albastru şi maiou alb, aleargă pe hol cu ganterele în mână, săltând genunchii şi respirând zgomotos*. *Ştefan, în camera din mijloc, pantaloni şi cămaşă de licean, cravată la gât, stă la masă şi se chinuie să compună o scrisoare de dragoste către Tom Jones*. *Tot mototoleşte hârtii şi le aruncă pe jos*. *Fotografia starului, înrămată dinaintea lui pe masă, nu-i este de niciun folos*: *priveşte, se strâmbă la ea, o cerce*tează *pe spate… nu-i vine inspiraţia*. *În sufragerie – Liviu*. *Trage pe cap o cămaşă din zale de oţel*. *O faţă rotundă, mustaţă mare cu colţurile căzute, ceea ce-i accentuează aerul de tristă blazare, părul retras de trei degete de pe frunte*. *Îşi leagă la brâu o centură lată cu sabia atârnând până în podea*. *Cizme şi genunchere de tablă argintie, pinteni zornăitori, pantaloni galbeni, subţiri, strânşi pe coapse ca la un balerin*. *Începe să care în faţa uşii tot felul de obiecte casnice, pantofi, perini, cratiţe, cearşafuri, tablouri, oale, scaune, bibelouri… înălţând din ele un soi de baricadă*. *Îşi aşază apoi pe piept un frumos colan aurit* (*„Ordinul jartierei”*) *şi un trandafir mare, alb*. *În ultima încăpere din stânga – Livia o admiră pe Melania*. *Mama tocmai a îmbrăcat o pereche de ciorapi-pantalon roşii şi se cercetează într-o oglindă mare, ovală*. *Ce corp „bine”*, la *patruzeci de ani şi după trei naşteri*! *Livia, în blugi şi cămaşă cadrilată, ochelari cu ramă aurită pe nas şipătul legat la spate, se tot chinuie să intre şi ea alături de mama în oglindă, spre a putea cerceta diferenţa*: *cât mai are până la formele unei femei „*bine”? *Melania se înalţă mereu în vârfurile picioarelor*: *pe tocuri, ehei, ar arăta şi mai şi*! *Se aşază pe taburetul din faţa oglinzii şi Livia îi aduce o platoşă aurie şi începe să i-o lege la subsuoară*. *Melania îşi aranjează cu gesturi mici buclele castanii, freacă între ele buzele pentru a se întinde bine rujul*. *Livia dispare din câmpul vizual, reapare cu un coif auriu, cu vizieră şi* pana? *Alb*.)

MELANIA: Fugi de-aici cu el, nu vezi ce urât e! Parcă ar fi un cap de câine… Şi îmi strică tot aranjamentul… uite,

bunătate de coafură. Dacă aveam inspiraţia să-mi fac un permanent… dacă aveam inspiraţia să nu fiu zgârcită, adică… Am să-l atac cu capul descoperit, să vadă cât sunt de sigură pe victorie! Smulge totuşi penele alea, că-s frumoase… şi dă-mi-le să-mi fac o garnitură la gât…

LIVIA: Nu se poate, mamy, cum să pui guler de pene la platoşă?

MELANIA: (*înălţând bărbia pentru a-şi cerceta gâtul în oglindă*): De ce nu, dacă-mi stă bine… şi-mi mai ascunde şi „colierele Venerei”? (*Ia coiful şi-l aşază pe piept, astfel încât panaşul să-i încadreze bărbia.*) Excepţional! Ce bine mă prinde! Aşa facem… dai jos penele şi…

LIVIA: Mamy, da’ nu se poate, eşti în războiul celor două roze, nu la Schönbrunn! Şi, fără aprobarea lui II *Dio*, nu cred să se poată scoate penele din coif…

MELANIA: Ia mai dă-l încolo şi pe II *Dio* ăsta, alt război nu putea să găsească!? Unul cu o rochie de muselină albă… malacof şi pălărie mare, încărcată de flori, fructe şi potârnichi… Sau, şi mai bine, un război cu o rochie lungă de satin roşu şi un boa veritabil… Uite, priveşte şi tu ce bine m-ar prinde un boa alb! Ce-mi trebuie mie… da, ciorapii treacă-meargă, sunt frumoşi, finuţi şi-mi scot în evidenţă silueta piciorului… dar tablele astea oribile şi grele şi, unde mai pui, pocitania aia în care trebuie să-mi bag capul! Doar a văzut şi el *Angelica, marchiza îngerilor* şi putea să se inspire puţin… Sau din Contesa *Walewska*, de pildă… ce, un aşa război mi-ar fi plăcut şi mie! Cu ce curaj l-aş fi înfruntat eu atunci pe Mustache! Ce replici i-aş fi dat burtosului cu o rochie… Mi-a venit o idee! Ia du-te tu la II *Dio* şi roagă-l aşa, din partea mea, să facă o şmecherie istorică şi să mă îmbrace cum ştie el că-mi place mie. Dacă face el pentru mămiţica lui gestul ăsta frumos, ea se angajează să spună mai ceva ca la Balşoi Teatri tot ce-a scris el pe hârtie… Hai, du-te, nu mai sta!…

LIVIA (*frecându-şi palmele încurcată*): Mă duc, mă duc… da’ te-am rugat şi eu ceva… Ai uitat?

MELANIA (s-a *ridicat de pe taburet, cuprinsă de o*

uşoară frenezie, îşi priveşte nedumerită fata): Poftim? M-ai rugat... Aa, da, mi-am adus aminte! Iar scrii la frumoşii tăi... (*Pipăie platoşa, ciorapii-pantalon...* Vai, ce prostie, cum puteau trăi fără buzunare?! Vezi în poşeta mea aia neagră, da' nu lua mai mult de douăşcinci, că nu merită pentru o singură scrisorică. Şi ai putea să-nveţi şi tu engleza bine, să nu mai stai la mâna lui. Ţi-am mai spus eu: ai făcut o mare prostie că ai rupt-o cu Gianni Morandi. Băiat drăguţ, aproape de vârsta ta, vă puteaţi înţelege bine, mai ales că începuse! S-o dai şi tu bine pe italieneşte... Te-ai luat după altele, că englezii sunt acum la modă. Nu e adevărat: italienii sunt bărbaţi mai frumoşi decât englezii! Ascultă-mă pe mine, că mă pricep mai bine. Numai ifosele sunt de englezi, pe când italienii... ehe, să-l fi văzut tu pe Rudolf Valentino!

LIVIA (*cu bancnota în mină, gata să plece*): L-am văzut într-o revistă şi nu mi-a plăcut deloc! Zău, mamy, nu ştiu cum aţi putut avea aşa nişte gusturi aiurea! Atât de nesărat arăta, că eu nu m-aş fi uitat la el nici să ştiu că-i cine ştie cine...

(*Iese în fugă pe hol şi se ciocneşte de Doru. Se încinge între ei o mică sfadă, punctată de „mângâieri" (pe la fluierul piciorului. În cele din urmă, Livia îl pocneşte în bărbie şi fuge în camera din mijloc.*)

ŞTEFAN (*arătând dezolat ghemotoacele de hârtie dimprejur*): N-am inspiraţie, fata mea! (*Arată spre poza starului.*) Mutra asta cere pumni, nu declaraţie de dragoste... Ce ţi-o fi plăcând la faţa asta pătrată, nu ştiu...

LIVIA (*ia fotografia în braţe, o strânge la piept şi o sărută*): Taci, cum poţi să vorbeşti aşa? Nu vezi ce dulce e? Loc... ţucu-i gura lui...

ŞTEFAN (*cu neputincioasă ciudă*): Aşa nişte gusturi aveţi, parcă priviţi prin urechi şi ascultaţi prin ochi! Păi Dan Spătaru cântă de trei ori mai bine şi e de zece ori mai frumos! Ca să nu mai spun de Florin Bogardo, care şi când vorbeşte cântă mai frumos decât rugbistul tău...

LIVIA (*revoltată*): Bestie urâcioasă! Nu ţi-am dat douăşcinci de lei ca să-ţi baţi joc de el, ci ca să-i scrii o

scrisoare frumoasă. Pentru tine nu contează dacă e frumos sau nu, cântă sau nu bine… tu trebuie să scrii pentru că te-am plătit. Gata cu nazurile. N-o scrii – îmi dai douăşcinci înapoi, o scrii – mai capeţi douăşcinci, uite-i, îi am deja, şi să nu-mi scrii vreo prostie pe-acolo, să mă faci de râs, că atâta engleză ştiu şi eu ca să-mi dau seama. (*Ştefan se pocneşte cu palma pe frunte, îşi freacă nervos bărbia, priveşte când la bancnotă, când la poza înrămată din braţele ei, când la ghemotoacele de pe jos*) Şi mamy are şi ea o rugăminte la tine: s-o faci frumoasă şi femeie, nu brută cu platoşă şi coif! Dă-l încolo de războiul rozelor, că ea n-are nicio legătură cu feudalii ăia lacomi, nu-i neam nici cu York, nici cu Lancaster… Dacă era Burt Lancaster, mai ziceam, he-he… Dă-i ce-i trebuie ca să-şi apere cauza, altfel spectatorii te vor crede părtinitor, că vrei să-l scoţi pe tata mai îndreptăţit decât ea.). Şi nu e corect, fiecare îşi are dreptatea lui, nu? Dacă unul pare mai convingător decât celălalt, gata, s-a dus drama!

ŞTEFAN (*rătăceşte cu privirea pe tavan, pradă unei neplăcute dileme*): Ştiu ce-şi visează mama, o rochie „de seară” cu un boa alb, eventual şi o diademă cu briliante strălucitoare în păr. Acum este singura dată când i le pot oferi, o ştiu şi pe-asta, însă mi-e teamă de explicit. O dată că ea ar deveni prea convingătoare, ochii spectatorilor nu s-ar mai dezlipi de pe talia şi decolteul ei, că aşa sunt spectatorii, pe când tata, îţi dai seama, ascuns în armură, vorbind de undeva de sub zale, coif şi vizieră, ar arăta ridicol în comparaţie cu ea, trezind milă şi mai apoi dispreţ. Şi nu vreau asta. Apoi, şi mai rău, toată lumea i-ar vedea dintr-odată înfruntându-se pe Emma Bovary şi inventatorul centurii de castitate. Or, asta ar echivala cu dezastrul: i-ar împovăra cu păcatele şi radicalitatea unor simboluri deja constituite, denaturându-i. Mama ar deveni adulterină şi tata un barbar medieval, cu barosul şi niturile pregătite. Ceea ce ar fi absurd, niciunul dintre ei nefiind mânaţi de asemenea tentaţii extreme. Le-am confecţionat recuzita asta de epocă numai şi numai pentru a da spectacolului ceva culoare, un pic de fast, doi stropi de

haz, trei de visare… Deocamdată, ilustrarea intertextualităţii este o modă literară care nu s-a născut încă. Suntem abia la începutul anilor şaptezeci…

LIVIA: Eu zic să ai totuşi încredere în spectatori. Dacă au ajuns până aici cu lectura, înseamnă că sunt dintre cei răbdători. Iar cei răbdători se aleg dintre cei înţelegători…

ŞTEFAN (*iluminat*): Bună idee! Cu acest nu prea discret *captatio benevolentiae* şi cu avertismentul de mai sus putem face hatârul mamei. Fie! Eu, II *Dio* în persoană, îi pun la dispoziţie pentru această unică reprezentaţie a piesei. *Războiul de douăzeci şi ceva de ani*… toată garderoba Operei Române, aşa cum se prezintă ea *la început* de stagiune. Să aleagă tot ce-i doreşte inima. Câte mame nu şi-ar dori un copil ca mine, he-he! Pe tata îl las în cuirasatul lui, că se simte bine: îi ascunde burta şi-i dă un aer de măreţiei Fugi!

LIVIA (*aşază grăbită poza starului pe masă*): S-a fe, II *Dio*! Dar ai grijă şi de scrisoarea mea, altfel nu vezi banii, cât eşti tu de dumnezeul şi n-o mai chem niciodată pe Silvana pe la noi când nu eşti decât tu acasă, hi-hi!

(*Ştefan se loveşte iarăşi cu palma de frunte, dând cu ochii de figura englezului, apoi duce degetul arătător la buze, solicitând Liviei discreţie într-o problemă atât de intimă şi delicată. Livia iese în fugă*, se *loveşte din nou de Doru, care aleargă acum cu paşi mărunţi, relaxându-şi muşchii picioarelor. Schimburi de amabilităţi, ghionturi, ţipete înăbuşite, Livia dispare în odaia ei. Ştefan se învârte cu braţele în şolduri, loveşte cu piciorul în ghemotoacele de hârtie, se luminează brusc dând cu ochii de rafturile bibliotecii. Răscoleşte printre reviste, scoate una, o răsfoieşti, găseşte în sfârşit ceea ce căuta*: *fotografia mare, de-o pagină, color, a Vimei Lisi. Acoperă cu ea chipul surâzător al englezului. În aceeaşi clipă, Delilah încetează. Ştefan se aşază încet pe scaun, cu ochii la Vima Lisi. Inspiră încet şi profund, îşi propteşte coatele pe masă şi obrajii în pumni.*)

ŞTEFAN (*tare, melancolic, visător*): How wonderfuls

are your eyes, Vima! Your strânge smile is a long... long travel in the most beautiful dream of a male... (*îşi aşterne dinainte o coală curată şi începe să scrie, entuziast, febril, oprindu-se numai pentru a „călători" câte puţin în ochii şi zâmbetul vedetei favorite.*)

Scena a treia

(*Acelaşi hol, aceleaşi uşi deschise, aceleaşi personaje, aceleaşi preocupări. În pragul sufrageriei, acoperit până la brâu de baricada obiectelor casnice, un cavaler medieval. Pantalonii galbeni ai geloziei, armura oţetită a onoarei sale. Aşteaptă răbdător, cu viziera ridicată, apariţia „inamicului". A mai îmbătrânit în armură, obrajii mari i-au căzut, colţurile mustăţii au dispărut, firele i-au încărunţit. Ştefan, la masa din odaia centrală, în pantaloni şi cămaşă de licean, scrie de zor. Doru îşi continuă mut antrenamentul lui pe „teren acoperit", complet indiferent ia ceea ce se întâmplă în restul apartamentului. În pragul ultimei uşi din stânga apare personajul aşteptat, eroina Melania Gabrea. L-a crescut părul, între timp, l-a reoxigenat şi platinat,* l-a *strâns la spate într-un coc vertical,* prins cu o *agrafă aurie, o frunză mai lunguiaţă de arţar bătută cu rubine. Câteva riduri la coada ochilor* (?). *Rochie de satin violet închis, spre indigo, decoltată şi adunată la încheietura sânilor de o broşă mare,* rotundă, acelaşi *aur strălucitor, aceleaşi sclipiri rubiniu un şarpe* alb, *învolburat, pufos agonizează pe pieptul şi în jurul gâtului ei, acoperind în parte ceea ce nu mai merită să fie văzut. Un aer distins, triumfal*? A s-a visat după treizeci şi cinci de ani, *trecând şi ea la cultul eleganţei vetuste şi aristocratice, convinsă că, la această a doua tinereţe, cel mai bine i-ar sluji* (*la o serată... care*? *Fiindcă n-a fost şi n-a sperat să ajungă decât la nunţi şi botezuri decent – populiste*) *o rochie bogată de satin şi un boa vaporos aruncat peste umeri. Ştefan i-a dăruit mamei visul, dar s-a rătăcit în privirea şi zâmbetul Vimei Lisi ca într-un labirint şi nu mai are ochi pentru ea. Doar Livia, cameristă devotată şi coafeză amatoare, ascunsă după uşă cu hârtiile pe genunchi, pe post de sufleor, o admiră*

surâzătoare pe sora medicală Melania Gabrea în visul ei cel mai frumos: *sfidând obtuzitatea soţului în chiar toaleta cuvenită unui asemenea act…*)

MELANIA (*gravă*, *maiestuoasă*): Am sosit, Mustache, turnirul poate începe!

LIVIU (*îşi coboară viziera ca un cioc uriaş de pasăre ciuruit de gloanţe*): Trădare, trădare, trădare, de trei ori trădare!

MELANIA (*răsucindu-şi afectată capul spre a-şi mângâia obrazul cu puful moale şi alb al păsării africane*): Asta-i din Caragiale, dragul meu Mustache! Ai putea fi mai original. De pildă… spunându-mi că-mi şade bine cu toaleta asta. Chiar că ai fi de nerecunoscut…

LIVIU (*după câteva clipe de tăcere perplexă*, *revoltat*): Nu-i din Caragiale, e din textu' lu' fiu-tău! Aşa scrie în rol: „Trădare, trădare, trădare, de trei ori trădare!" şi nu cât eşti tu de formidabilă cu toaleta lu' Maria Tereza!

MELANIA (*suspicioasă*): Chiar m-ai văzut cum arăt?

LIVIU (*categoric*): Cum să nu te văd? Şi acuma te văd, că am nişte găurele în chestia asta de tablă…

MELANIA (*blazată*): Ai nişte găurele în chestia aia de tablă! Asta ai văzut tu de câte ori te-ai uitat la mine…

LIVIU (*îşi ridică nervos viziera*): Dacă ai de gând să vorbeşti pe delăturea hârtiilor, să ştii că nu mă mai joc! Acolo scrie tot ce avem de spus şi e foarte bine scris, cel puţin în ce mă priveşte. Te rog să te conformezi! Deci… s-o luăm de la capăt… (*îşi coboară viziera*.) Trădare, trădare, trădare, de trei ori trădare!

MELANIA (*într-o atitudine mai gravă*, *intrată în rol*): Da, Liviule, am trădat de trei ori. Întâi mi-am trădat vârsta, îmbrăcându-mă, încălţându-mă şi îngrijindu-mă la patruzeci de ani aşa cum ar fi trebuit s-o fac la douăzeci şi n-am făcut-o, convinsă atunci că alte rosturi sunt mai importante decât preocuparea pentru propria-mi persoană. Timp de şapte ani am spălat fără întrerupere scutece şi-am ţinut gospodăria mai mult singură, tu fiind ocupat cu sarcinile de producţie până după lăsarea întunericului. A doua oară mi-am trădat generaţia, crescută în spiritul

femeii-bărbat, masculinizată şi depersonalizată, ştearsă ca o zi ploioasă şi anonimă ca o butelie de aragaz. Îmi trăiesc deci şi eu primăvara, chiar dacă e una târzie şi fără strălucirea cuvenită. A treia oară am trădat prejudecăţile tale de om „serios”, care după luna de miere nu mai vede în soţie decât o consoartă. Jurământul sfânt al cununiei nu l-am trădat niciodată!

LIVIU (*şi-a înălţat iarăşi viziera, şterge cu zalele mânecii mustaţa transpirată, îşi fixează neîncrezător inamicul*): Aşa scrie în hârtiile tale?

MELANIA (*dezinvoltă*): Da, Mustache! (*Către sufleor*:) Nu, Livia? (*Din nou către adversar*:) Doar nu-ţi închipuiai cumva… hi-hi, că numai tu ai pe hârtii vorbe frumoase şi adevărate?

LIVIU (*fornăie pe nas, scutură din cap şi viziera îi cade singură*): Bine, mergem mai departe! (*În secunda următoare se aude o explozie frenetică de bucurie.*)

ŞTEFAN: How wonderful is to be inloved, my dear Vima! Love means the best… means the most beautiful face of the World and it is a women present formales!…

(Toţi *rămân câteva clipe şocaţi. Chiar şi Dom se opreşte din genuflexiuni şi priveşte surprins împrejur. Nimeni nu p*are să *înţeleagă ceva, afară de Livia, al cărei chip amestecă surpriza* cu îndoială. *Dă să se ridice, apoi renunţă şi se aşază în genunchi, continuă să pară bănuitoare, scoate capul după uşă* şi *ascultă atentă, însă din camera alăturată nu se mai aude nimic.*)

LIVIU (*tuşeşte puţin pentru a-şi drege glasul, apoi împunge hotărât aerul cu mănuşa de oţel lucitor*): Pentru o femeie măritată, singurii ochi care contează sunt ochii bărbatului ei! Corect, nu? La tine – taman pe dos: mie îmi arăţi numai capoate lălăite, şorţuri mirosind a prăjeală, bigudiuri şi măşti înspăimântătoare de ouă, căpşuni sau castraveţi… iar *celorlalţi* – feţe machiate, fardate, rujate, rochii pe talie şi picioare trase la ciorap cu dungă! Asta se numeşte… trădare! Timpul petrecut cu mine este de fapt timpul în care îţi pregăteşti toaleta pentru *ceilalţi*. Şi te mai miri că sunt suspicios! Ce vrei să fac? Să stau şi eu pe-

afară, ca să intru în rândul destinatarilor? Aşa nu mai poate continua…

MELANIA: Atunci procedăm invers, dragule: stau cu *ceilalţi* şi mă gătesc pentru tine! Dacă e mai bine aşa, eu n-am nimic împotrivă!

LIVIU (*agitându-se nervos în armură*): N-am chef de glume nesărate!

MELANIA: Şi, mă rog, ce propune scumpul nostru Othello?

LIVIU (*categoric*): Nu există decât o singură soluţie: să intri în rândul muierilor de vârsta ta! Să renunţi la ambiţiile astea ridicole de femeie divorţată în căutare de partener. Tu ai bărbat şi nu-ţi mai trebuie umil. Cel puţin aşa pretinzi! Eu sunt acel bărbat şi încă unul minunat, pe care şi l-ar dori altele o mie…

MELANIA (*râde cu poftă*): Ei, taci! Chiar aşa scrie în hârtiile tale?

LIVIU: Da, aşa scrie şi scrie bine…

MELANIA (*maliţioasă*): Aveam impresia că vorbeşti tu, nu Ştefan…

LIVIU: Eu vorbesc, bineînţeles, dar cu vorbele lui… care sunt de fapt ale mele… Să lăsăm amănuntele şi să trecem la esenţial. Deci… M-am săturat de feţe ouate, căpşunate, pătrunjite sau castraveţite! Bigudiurile îmi provoacă vise cu extratereştri, iar silueta ta de subnutrită mă face de râs în lume: toţi îşi închipuie că te ţin flămândă ca să mă îngraş eu! Pentru mine arăţi bine oricum! Şi când te scoli dimineaţa din pat, ciufulită şi umflată de sortin, şi grasă şi căruntă, şi pătrată şi ridată… şi ca de pe gârlă adunată! Nu-mi trebuie farmecele tale de femeie „trecută”! Nu am nevoie de ele!

MELANIA (*îndulcindu-şi glasul pentru a fi mai convingătoare*): Dar la orgoliul meu de femeie nu te gândeşti, dragule? De ce o mamă cu trei copii trebuie să arate neapărat grasă, căruntă, pătrată şi ridată?! Ca să intre *în rând* cu cine? Cu indolentele, nu? Cu lacomele… Cu ipocritele ce-şi fac de-acum socoteala şi se cred câştigate: acte la primărie, trei plozi în braţe, gata, l-am

legat fedeleş, nu mai mişcă, pot să arăt şi ca… adunată de pe gârlă. Cu ele să intru eu „în rând”? De ce? Doar pentru că un asemenea „rând” te lasă pe tine să dormi liniştit, să faci fără grijă burtă şi fălci?…

LIVIU (*revoltat*): Aşa scrie fiu-tău? Că eu fac „hurtă şi fălci”?

MELANIA: Da, aşa scrie. Doar nu pretinzi…

LIVIU (maz *potolit*): Dar nu-i este puţină ruşine? Cum să spună aşa ceva despre tatăl lui? La vârsta mea are să facă şi el la fel, îl asigur eu!

MELANIA: Poate n-o să facă. „Burta şi fălcile” tale ţin şi ele tot de o socoteală ipocrită: că eu trebuie să te suport de-acum aşa cum arăţi, tot pe motivele mai sus amintite. Şi eu chiar te suport. Nu ţi-am cerut niciodată să ţii cură de slăbire şi nici să-ţi freci chelia cu gerovital. Deşi, nu zic, mi-ar fi plăcut să faci şi una şi alta, şi să luptăm împreună cu necazurile vârstei. Am înţeles: pentru tine, ca bărbat, exteriorul nu contează. Altele ţi se par şi chiar sunt mai importante. Pentru mine însă, exteriorul acesta înseamnă orgoliul cu care mă înfăţişez tuturor cunoscuţilor şi necunoscuţilor. Este primul după care sunt judecată. Oricine ar fi acest necunoscut, femeie sau bărbat, întâi apreciază la mine starea fizică. Dacă mă ţin bine şi mai am ceva graţie, primesc notă bună, dacă m-am abandonat vârstei şi arăt ramolită, nu trec examenul. Asta caută la mine un străin şi aprecierea aia mută, ascunsă în creierul lui, nu-mi poate fi indiferentă. Pe când la tine, privirea străinului apreciază altceva. Să vadă, de pildă, cât eşti de onorabil. Iar tu ai avut grijă de lucrul acesta. Nu zic că ţi-ai lăsat dinadins burtă, mustaţă şi chelie, dar ştiu sigur: ţii deja la ele, ca la nişte însemne ale seriozităţii tale. Deci dumneata ţi-ai atins scopul, Nea Gabrea, arăţi cum îţi place, conform stasului la care ai aderat, nimeni nu se poate înşela privindu-te: un om sobru, respectabil, vrednic de stimă şi, mai ales, de încredere… dar pe mine nu mă laşi nici să încerc, darămite să mă ajuţi. Toate cele femeieşti trebuie să mi le cumpăr cu fereală şi chiverniseală, să-mi tot fac din vechi nou şi să mă gândesc

mereu: oare să mă creadă că-i totuşi ceva lăsat de prost şi transformat cât să pară bun?...

LIVIU (*furios, gata să dărâme baricada pentru a se repezi la inamic*): Nu, nu... nici chiar aşa! Nu face din mine un... nu te-am împiedicat niciodată să...

MELANIA (*s-a aprins, ochii scapără agresivi, îşi aruncă nervoasă peste umăr coada şarpelui alb, cu un gest firesc, de parcă l-ar fi purtat dintotdeauna*): Atât îţi trebuia, să spui ceva, când muncesc ca şi tine şi mai cresc şi trei copii! Dar te-ai uitat tot timpul urât, ai strâmbat din nas la fiecare rochie nouă, la fiecare ciorap nou, la fiecare flacon...

LIVIU (*gata de luptă*): Da, m-am uitat urât, da, am strâmbat din nas, pentru că am văzut în fiecare ceea ce trebuia să văd! Un mijloc de a-ţi face publicitate farmecelor de femeie coaptă, de a-i anunţa pe toţi bărbaţii din jur şi mai ales pe drăguţii de medici că nu ţi-ai pierdut încă pofta de viaţă! Şi rezultatele n-au întârziat să apară: gărzi peste rând, plecări inopinate la prietena Veta, la prietena Mărioara, la prietena Săftica... Sosiri cu automobilul acasă, ciorapi uitaţi la spital.

— Ce să-i faci, i-a fost cald nevestei mele! până şi scrisori-de-dragoste de la foşti pacienţi...

MELANIA (*a ajuns în mijlocul holului, tot făcându-i semne disperate să renunţe la astfel de amănunte*): Termină cu aiurelile astea! N-a fost decât unul singur şi te-ai convins şi tu că era un copil...

LIVIU (*nu mai are stare, vrea* să *sară peste baricadă*): Un copil! Un copil de treizeci şi unu de ani! Eşti mândră, pesemne, iată, ţi-ai atins şi tu scopul! Şi încă ce performanţă, unul cu aproape zece ani mai tânăr ca tine!...

ŞTEFAN (*aproape urlând*): I-am so young. Vima, but I hope... yes, yes, I hope because I belive în this wonderful dream...!

MELANIA: Ipocritule! Ai citit şi tu scrisorile şi ai recunoscut: n-a fost nimic între noi! A reieşit clar că nu i-am răspuns la niciuna!

LIVIU (*străduindu-se zadarnic să-şi ridice viziera, îi*

recade mereu cu zgomot de table întâlnite în muchie): Dar le-ai păstrat, le-ai ţinut ascunse!

MELANIA: Cum să-i arăt unui Othello ca tine nişte scrisori de la un… admirator?!

LIVIU: Aha, „admiratorul lată la ce-ţi trebuie ţie feţele castra veţite, rochiile până la genunchi şi ciorapii cu dungă! Ca să-ţi câştigi admiratori! Şi pe mine să mă compătimească simpaticele tale colege, văzând cum tu primeşti pe adresa spitalului scrisoarele de amor! Asta merit eu după atâţia ani de căsnicie? Ruşinea lumii?

MELANIA (*energică*): Nu-i vina mea dacă un pacient zănatec…

LIVIU: Cum să nu fie vina ta dacă tu îi provoci, cerându-le notă mare la „examen”?! Refuz să cred că nu te-ai aşteptat la rezultate şi, în sinea ta, ele nu te umplu de vanitate! Ai ştiut foarte bine că nu toţi examinatorii se mulţumesc să aprecieze, unii mai vor şi să verifice! Unul scrie epistole amoroase…

ŞTEFAN (*dezlănţuit*): „And my dishevelled hair / at a breath of wind, will ware / and a hair of it will fly / over your life. And after many years of Iove and tears / We’ll be together too, just like these days / Not body ne-ar body, but soul ne-ar soul… / I Iove you, Vima! I hope, Vimal! Iove you so much! I belive în a great dream! În your native language: Io ti amo, Vima! (*Toţi ascultă în tăcere, nemişcaţi, încremeniţi în poziţiile în care au fost surprinşi, frumoasele versuri shakespeariene. După ultimul cuvânt al lili Ştefan, îşi reiau brusc mişcarea. Doru sare coarda în variate stiluri, învârtindu-se ca un satelit în jurul mamei sale. Livia porneşte în patru labe prin hol şi intră în odaia băieţilor. Între ea şi Ştefan se iscă o sfadă mută, care degenerează în păruială furibundă şi ruperea reciprocă a „icoanelor”.*)

LIVIU (*îşi continuă replica de unde rămăsese*): … altul te aduce seara cu automobilul acasă şi îţi aranjează gărzile după ale lui (*se aude un claxon îndepărtat, sunând slab dar insistent*) … te caută la telefon şi când mă duc eu îmi trânteşte receptorul în nas (*ţârâit slab de telefon, în*

surdină, nimeni nu-l bagă în seamă) … Iată rezultatele jocului tău de-a femeia modernă! Dreptul la cochetărie, pe care îl revendici cu atâta ardoare, este un cal troian în cetatea familiei. Din burta lui vor ieşi toate nenorocirile: şi gustul luxului, şi pasiunea mondenităţii, şi plăcerea nevinovatului flirt şi, în cele din urmă, inevitabil, dorinţa de a mai trăi o dată deliciile… Toate le vei legitima prin acelaşi şi acelaşi drept al femeii la cochetărie!

MELANIA (*dreaptă, sfidătoare, cu şarpele alb şi pufos atârnându-i de gât ca un ştreang*): De ce exagerezi? De ce vrei să faci din aspiraţia mea la personalitate şi câteva întâmplări caraghioase o tragedie?

LIVIU (*încercând zadarnic să-şi ridice viziera*): Pentru că orice aventură nevinovată sfârşeşte într-o zi! Când fie încetează definitiv, fie încetează să mai fie nevinovată. Ambiţia ta îmi dă dreptul să cred în fatalitatea păcatului: încăpăţânându-te să te bucuri de libertăţile femeii moderne, va veni şi ziua când vei întinde mâna şi la fructul dulce şi zemos ce-l ţine ascuns în sân! Şi atunci s-a dus dracului şi virtutea ta şi onoarea mea! În aceste condiţii, nici eu nu mai am chef să mă joc de-a bărbatul clasic! (*Enervat de viziera defectă, scoate coiful şi-l aruncă. Prinde însă gustul aruncatului şi începe să împrăştie în hol toate obiectele aflate dinaintea sa.*) Poftim, ţine! Le-am adunat bucată cu bucată, muncind cu râvnă ani de-a rândul, câte opt şi zece ore! Asta se cheamă… „căminul nostru”! Oale perini, linguri, cratiţe, tablouri, aşternuturi, scaune, bibelouri, milieuri, căni, ghivece cu flori… şi trei suflete. Le ai pe toate la picioare, femeie modernă! Mie nu-mi mai sunt de niciun folos. Baricada lor este fragilă în faţa poftei tale de… viaţă!

(*începe să-şi smulgă fi harnaşamentul de oţel. Aruncă pe rând, cu aceleaşi gest de superioară lehamite, mănuşile lucitoare cu degetele ca nişte spinări de rac, cotierele, brasierele, genuncherele, jambierele din tablă contorsionată, frumosul colan auriu cu zadarnicul blestem al lui Eduard al III-lea*: „Honi soit qui mal y pense!”, *centura lată cu sabia antamând până în podea. Rămâne*

doar în cămaşa de zale cu trandafirul alb pe piept. Melania s-a retras din faţa invaziei de obiecte, este din nou în dreptul uşii de la camera fetei. Face eforturi de a se arăta mândră şi insensibilă. Singurul care se bucură este Doru. Sare vesel printre obiecte, se chinuie să le lovească din zbor ca pe nişte mingi de fotbal. Melania îşi *ridică delicat, cu două degete, poalele largi de satin violet-indigo ale rochiei pentru a se strecura prin holul ce arată ca un câmp de bătălie presărat cu cadavre. Claxonul şi telefonul se aud tot mai tare şi maz aproape. Nu reuşeşte să facă decât trei paşi. Renunţă să mai înainteze, priveşte dezolată împrejur, revolta creşte…*)

MELANIA: Cum poate s-o bănuiască pe mama lui de asemenea gânduri mizerabile? Eu ţin la căminul meu! Şi el ştie lucrul ăsta şi mi-a dat tot timpul dreptate. A spus că nu e un păcat să mă simt tânără şi să mă comport ca atare… M-a asigurat că eu sunt personajul pozitiv al piesei…

LIVIU (*contrariat*): Ba, eu sunt personajul pozitiv! Eu apăr sănătoasa tradiţie care ocroteşte sfânta instituţie a familiei de ispitele ascunse ale emancipării femeii… Aşa mi-a spus! Înseamnă că…

MELANIA: Înseamnă că…

(*În aceeaşi clipă, Ştefan dă buzna în hol, urmărit de Livia. Cămaşa ruptă şi larg desfăcută la piept, cravata atârnându-i* într-*o parte, părul ciufulit, se împiedică de un obiect şi cade.*)

MELANIA şi LIVIU: Măgaaarul!

(*Şi se reped asupra lui, sărind sau ocolind casnicele victime ieşite în cale. Livia îl ajunge şi ea pe impostorul care* i-a *luat bani fără să-i redacteze scrisoarea de amor şi, toţi trei, umăr la umăr,* îşi *varsă năduful pe el. Doru râde ţinându-se cu palmele de pântec, apoi are o idee genială*: *oferă o mână de ajutor bătăuşilor. Hărmălaie, gemete, ţipete, claxonul devenind asurzitor, telefonul ţârâind infernal, ca o alarmă, Tom Jones chemând-o din nou pe Delilah, Mincinosul*! *Ipocritule*! *Măgarule*!… *Doru deschide în sfârşit şi el gura*: *„Încrezutule, încrezutule, încrezutule*!*” Se aude un urlet disperat, cum numai un*

creator doborât de povara personajelor sale poate scoate…)

ŞTEFAN: Stooop! Ajunge, la o parte! (*Se retrag supuşi, dar vădit nemulţumiţi de calitatea lucrării executate. Ştefan se ridică anevoie, abia se mai poate ţine pe picioare, cămaşa şi pantalonii îi atârnă ca nişte zdrenţe, părul vâlvoi şi un ochi tumefiat. Porunceşte, fără vlagă*:) Gata, treceţi la cuplet! (*Tare, ca pentru sine*:) Caraghioşilor! Fariseilor! Iude nesătulei Fiare lacome! Nu suportaţi niciun Dumnezeu… cum apare unul, El şi devoraţi… Să nu vă ştie nimeni păcatele… să vă credeţi singuri stăpâni peste ele… Fanfaronilor!

(*În timp ce el vorbeşte, greu, răsuflând obosit, şi încearcă zadarnic să-şi aranjeze veşmintele ferfeniţite, ceilalţi împing cu picioarele spre pereţi obiectele de pe jos. În cele din urmă, ele ajung să formeze un cerc închis în jurul lor. Ştefan le face semn să se grăbească, arată sătul, dornic să se termine mai repede spectacolul. Personajele se aliniază, unul în spatele celuilalt, Melania, Livia, Doru, Liviu şi fac jumătate de întoarcere către* II *Dio.*)

ŞTEFAN (*cu arătătorul dreptei înălţat*): Gata? Toţi o dată, unu, doi… trei… şi…

(*Se dansează french-cancan pe o melodie country sau viceversa.*)

TOŢI:
Povestea asta-i veche
Clişeul – un delir
Căci nu este pereche
Scutită de turnir…
MELANIA:
Nu-mi trebuie amanţi, habar n-am de Flaubert.
Dar aş dori o dată s-ajung la un concert
Să vadă şi Mustache, cel cu chelia deasă
Că mai există dame cu toaletă aleasă!
CEILALŢI:
Povestea asta-i veche.
Clişeul – un delir… (*bis*)
MELANIA:

Nu fi catâr, Nea Gabrea, că nu eşti „serios”.
Dorindu-ţi ca nevasta s-arate fioros
Şi nici lăsându-ţi burtă, mustaţă şi chelie
Ca să te creadă lumea… uitat la datorie!
CEILALŢI:
Povestea asta-i veche
Clişeul – un delir… (*bis*)
MELANIA:
Mă tem de bătrâneţe, de riduri şi de guşă.
Visez să am din nou un chip ca de păpuşă
Dar nu mă cheamă Emilia, nu sunt adulterină
Şi nu-mi trădez cetatea în care sunt regină!
CEILALŢI:
Povestea asta-i veche
Clişeul – un delir… (bis)
LIVIU:
Când te-am furat de-acasă, ascunsă printre struguri.
Mi te-ai lipit la piept şi-ai început să gânguri
Eram lumină, soare, un Jean Marais select
Şi mi-ai jurat credinţă, iubire şi… respect!
CEILALŢI:
Povestea asta-i veche
Clişeul – un delir… (*bis*)
LIVIU:
Azi sunt vedetă-n urbe şi om cu casă grea.
Nici şapte Pardaillani nu stau în calea mea
Dar tremur de obidă, mă-nvârt ca ameţit
Ştiindu-mi demnitatea pe-o muchie de cuţit!
CEILALŢI:
Povestea asta-i veche
Clişeul – un delir… (*bis*)
LIVIU:
Mă tem de tinereţe, e drept, şi de păcat
Ştiind ce e în stare ambiţia de bărbat.
Rar de găseşti virtute ce rabdă şi stă dreaptă
Când craidonul insistă, pândeşte şi… aşteaptă!
TOŢI:
Povestea asta-i veche

Clişeul – un delir
Să spargă monologul.
Anost şi pueril…
Dar nu-i socoată dreaptă
În ăst final fierbinte să batem naratorul
Băiat isteţ, cuminte…
Ar merita ocară.
Şi o bătută alertă.
Cel ce se-ascunde întruna…
În faţă, pe copertă!

„Războiul de douăzeci şi ceva de ani” se încheie în ficţiune cu clasica prăbuşire a cortinei. De pânză, de mătase, de pluş… în realitate, după războiul celor două roze începea *Războiul rece*! „Marile puteri” se cufundau într-o muţenie încrâncenată şi dispreţuitoare, ocolindu-se până şi cu privirea. Nu-şi mai vorbeau cu niciun preţ. Graniţa dintre ele trecea prin faţa uşii de la camera „băieţilor” şi împărţea holul în două. Exista şi „lumea a treia”, baia, bucătăria şi debara”, în care fiecare îşi rezolva pe cont propriu socotelile, respectând, mai mult sau mai puţin, „tratatele internaţionale”. „Războiul rece” dura până începea să apară în vizită Ida Mateescu, sora mai mare a Melaniei. Se declanşa astfel… *Risorgimento*. O mişcare legitimă, dorită de toată lumea, inclusiv de către combatanţi, însă anevoioasă şi, cu trecerea anilor tot mai lungă. Conducătoarea luptei pentru „unificare” era chiar revoltată de involuţia conştiinţei istorice: „Mă, voi cu cât îmbătrâniţi, tot mai căpoşi vă faceţi!” Ida Mateescu, pentru noi Tuşaida, îndeplinea funcţia de mediator: de faţă cu ea, adversarii reîncepeau să converseze, dar nu direct: vorbeau ca şi cum celălalt nu s-ar fi aflat de faţă. În cele din urmă, epuizaţi, se adresau unul altuia, reproşurile erau tot mai palide şi, într-o seară, după plecarea Idei, Melania îşi redeschidea subit „ambasada” din sufragerie, mutându-şi înapoi cele două perini. Se încheia astfel un nou război stupid şi inutil. Nimeni nu pierdea, nimeni nu câştiga. Ceea ce fusese *înainte* continua să fie şi *după*. Adică o tensiune mută, apăsătoare şi fără leac (altul decât bătrâneţea).

Melania îşi cucerea prin trudă zilnică (şi de la o zi la alta tot mai greu) fărâmituri de orgoliu feminin, simţindu-se vinovată pentru fiecare din ele. Liviu suferea în tăcere: din infernul lui zgomotos de maşini ce trebuiau tot timpul scotocite prin măruntaiele lor unsuroase, lumea Melaniei se vedea ca un paradis alb şi curat, în care pasiunea se putea isca lesne şi, ceea ce era mai neliniştitor, dezvolta în voie: mii de nopţi în compania fascinanţilor medici, în pustiul plictisitor al coridoarelor goale, cu discreţia rezervelor la dispoziţie… Doar existau atâtea exemple concludente, ce-i erau aduse la cunoştinţă chiar de Melania, naivă şi dezinvoltă ca orice femeie ce se ştie (şi mai şi vrea prin asta să se dovedească!) nevinovată. Verificarea bănuielilor fiind practic imposibilă, Liviu Gabrea se petrecea într-o amară şi neputincioasă gelozie. În bună parte se obişnuise cu ea, dacă nu şi gusta cumva, în secret, meschina satisfacţie de a o şti pe ea veşnic terorizată de grija sensibilităţii lui.

Gelozia este starea firească a celor ce confundă dragostea cu proprietatea – le place „neînşelaţilor” să spună, considerând că nu există înjosire mai mare decât să fii descoperit „burghez” în iubire. Dar amorul, într-o lume deplin şi irevocabil (?) monogamizată, este funciar egoist, însemnând o reciprocă dorinţă de proprietate absolută. Însă această aspiraţie la exclusivitate este pentru toată lumea firească, nobilă şi încântătoare, numai atâta vreme cât sentimentul, asemenea unui pod, se sprijină pe ambele maluri. Când unul dintre parteneri încetează să mai iubească, celuilalt i se retrage automat dreptul de a se simţi şi comporta ca un „burghez”. Simplu, logic, uşor de priceput. Mai greu de suportat.

Liviu Gabrea îmi dezvăluia însă situaţia ceai mai penibilă: burghez în acte şi pretenţii şi pauper în dragoste. O simţea pe Melania capabilă şi tânjind în secret după iubire, însă pentru oricare alt bărbat decât soţul ei. Ştia că tot ce-i oferise el redevenise cu timpul zero, iar familia, căminul, hârtiile de la primărie n-o împiedicau să viseze. După un film de dragoste urmărit de tot clanul la televizor,

Liviu refuza să aprindă becurile lustrei până ce nu plecam pe la odăile noastre. Era pe chipul Melaniei ceva ce nu trebuia văzut nici măcar de el: „pustiul de statuie al privirii. Îi era imposibil să se controleze. Uneori o reîntâlneam în bucătărie sau pe hol: putea chiar să râdă, să glumească, să-şi vadă de treburile casnice cu acei ochi ce căutau numai în interior. Avea ceva de urmărit acolo, de ţesut frumos şi până la capăt, pentru a se linişti şi reveni la realitate.

Nu m-am îndoit niciodată de virtutea ei. Dar m-am întrebat: ce o împiedica totuşi să prelungească visul în realitate, când gestul îi stătea la îndemână? Era, într-adevăr, curtată, sesizasem şi eu în timpul vizitelor făcute la spital, din acest punct de vedete suspiciunea lui fiind întemeiată. Existau medici, îndeosebi cei trecuţi, ca şi ea, de „prima tinereţe”, care vedeau în respectul ei evlavios (de altfel tipic la cadrele sanitare medii!) dacă nu mai mult decât era, cel puţin o condiţie prielnică, un avantaj ce putea fi speculat. Ce o împiedica totuşi să dea curs interesului lor şi, în acelaşi timp, neîndoielnic, şi propriei ispite? O singură raţiune rămânea în picioare: grija pentru onoarea ei şi a soţului. Familia, căminul, obişnuinţa, teama de complicaţii… n-ar fi oprit-o. Perspectiva de a se şti ea vinovată şi vrednică de dispreţ şi el umilit şi vrednic de compătimire – da. Concepţia ei despre onorabilitate rămânea totuşi una clasică: n-ar fi putut trăi fără respectul ce-l datora orgoliului de femeie virtuoasă. O Emmă împărtăşind prejudecăţile lui Charles şi refulându-şi cu îndărătnicie dorinţele. Admirabilă şi demnă… de compătimit.

Liviu Gabrea îmi definea gelozia ca disperată şi umilitoare neputinţă. Ceea ce nu putea trezi în creierul unui adolescent teribilist decât suveran dezgust: ori poţi să sfarămi ordinea în care te simţi (bănui) înşelat, ori poţi ucide în tine diavolul suspiciunii sau, de ce nu? Pretenţia de „exclusivitate”! Ceva trebuie să poţi, numai în umilinţa neputinţei să nu te complaci.

Simplu!

Lumea aparţine celor ce pot!

Septembrie văratic şi secetos, cu rochii subţiri şi decoltate, gulere strălucitoare şi pufoase pe buza halbelor şi bronzuri neterminate somnolând leneş prin pustiul ştrandurilor. Am sosit în oraş cu numai o zi înainte de începerea cursurilor, deşi aş fi vrut s-o fac mai devreme, alarmat de tăcerea Mirunei: avusese restanţa la logică pe data de nouă şi încă nu-mi telefonase. Încărcat de valize şi sacoşe, ca la orice început de an, am luat un taxi până la poarta Suzannei Greceanu. Mi-am aruncat bagajele în odaie (de-acum a mea în exclusivitate!) şi m-am întors în fugă lângă şofer. Fereastra camerei şapte luminată, cordul luând-o deja razna. N-o mai văzusem din iunie, doar două Scrisori primite peste vară, şi acelea scurte şi apatice… a trecut sau nu? Cum să nu treacă?! Imposibil! Refuzam efectiv să-mi închipui eventualitatea eşecului. S-ar fi instaurat absurdul cel mai deplin şi mai strivitor: *Miruna n-ar mai fi fost studentă*! Ştiam: dacă picase restanţa, era exclus s-o mai întâlnesc. Ar fi fost deja plecată acasă, hotărâtă să nu mai revină niciodată în oraş. Mă asigurase în ultima scrisoare: „*Am pus şi răul înainte*: *ce mă fac dacă nu trec*? *Simplu – florăreasă*! *Încerc să mă obişnuiesc cu gândul şi-l găsesc tot mai atrăgător*. *E un vis mai vechi, scos de la naftalină, curăţat, scuturat şi pus la aerisit*. *Începe să miroasă acceptabil*. *I l-am expus şi mamei*. *Întâi a plâns, apoi s-a obişnuit şi ea cu el, în cele din urmă a devenit practică, socotind ce relaţii ar putea pune în mişcare pentru a-mi găsi loc într-o florărie*. *Mă simt deja mai uşurată*. *Uneori îmi vine să las totul baltă* şi să nu mă *mai prezint la tortură*…” I-am strigat numele sub fereastra luminată. Aşa cum o făcusem de nenumărate ori din martie până în iunie. Niciodată răscolit de atâta emoţie şi teamă. A apărut Smaranda. Lumina îi bătea din spate şi nu vedeam decât o pată întunecată. Imposibil de confundat: mică, grăsuţă, creaţă, zece dioptrii pe nas, cinci la stânga, cinci la dreapta. „Miruna nu e la cămin…” „Nu este deloc sau e plecată în oraş? „Nu este deloc… n-a apărut încă.tt cu toată fiinţa încordată ca un arc, de la degetele

picioarelor la muşchii gâtului: „Nu ştii… a trecut restanţa la logică?” Smaranda, aproape scuzându-se: „Nu ştiu. Eu am venit azi-dimineaţă şi n-am găsit-o decât pe Katy. Nici ea nu ştie. A venit de-aseară, dar n-a ajuns pe la facultate. Cleo abia a sosit, de-o oră, iar Silvia văd că nu apare nici ea, deşi o fată de la filo zice că ar fi venit de alaltăieri, dar a plecat apoi cu bagaje cu tot. Nu ştiu ce să-ţi spun… şi noi suntem încurcate: să le ţinem sau nu locuri în cameră? Să fi lăsat măcar vorbă, să ştim ce facem, să nu ne trezim că ele s-au mutat pe la gazde şi nouă ne aduce administratorul pe cine ştie cine în cameră. Katy şi Leopoldina stau cu bagajele nedespachetate, tot aşteaptă să vadă dacă ele mai vin sau nu…”

A doua zi – deschiderea anului universitar. Agitaţie festivă, haos, câteva cursuri formale, mai mult organizatorice, orarul, sălile repartizate… prezenţă integrală numai la anul întâi. Grupa anului doi de filosofie s-a adunat abia la ora zece. Miruna – absentă. L-am chemat pe Bogorici de-o parte: „Ce-i cu Miruna?” Îmi era teamă să formulez explicit întrebarea, îmi era şi jenă: eu, prietenul ei, nu ştiam dacă luase sau nu restanţa. Bazil ridică surprins din umeri: „Ce să fie? Nu ştiu… n-a venit încă. S-a întâmplat ceva?” N-am mai rezistat: „Spune-mi, te rog… am sosit doar aseară, nu ştiu… a trecut sau nu la logică?” Sile Bogorici începu să râdă şi mă privi cald. prieteneşte. Avea prilejul să-mi dea o veste bună: „A trecut, Ştefane, a trecut, stai liniştit! Cică nu i l-ar fi dat decât la reexaminare, dar până la urmă i l-a dat. Asta contează, la urma urmei!” Într-adevăr, tot restul era neimportant. M-am liniştit: Miruna era în continuare studentă! Visul florăriei trebuia repus la naftalină sau abandonat definitiv. L-am părăsit pe Bogorici fericit, apoi am regretat graba plecării: să le fi întrebat pe fete dacă apăruse sau nu la cămin. Nu se prezentase la camera şapte şi nici nu avea s-o mai facă. Se mutase cu Silvia la gazdă. Cleo îmi mărturisea invidia şi părerea de rău: era o garsonieră, cu chiria de numai şapte sute de lei pentru amândouă. Aflase de dimineaţă, de la Silvia, „autoarea”

fabuloasei descoperiri, şi încă nu-i venea să creadă că nu vor mai împărţi împreună camera de la cămin.

Nu-mi rămânea decât să aştept apariţia ei la facultate. În fiecare zi studiam afişul cu orarul sălilor şi-mi făceam drum pe coridoarele unde ştiam că voi întâlni grupa anului doi filosofie. O dată, de două, de trei ori pe zi, la fiecare curs sau seminar, absolut convins: la unul din ele trebuie să apară. În a patra zi am chemat-o pe Silvia. Observasem deja că refuza să dea ochii cu mine. De câte ori mă vedea apropiindu-mă, intra în sală.

„Ce-i cu Miruna? Unde e? De ce nu vine la şcoală?” Îmi răspunse fără ezitare, privindu-mă drept în ochi: „Cum, tocmai tu nu ştii?! S-a dus acasă. Îşi face şi ea o mică vacanţă, a dărâmat-o restanţa. E frântă, mai ales emoţiile, îţi dai seama, dacă a ajuns până la reexaminare!…

(Tot Silvia, dar peste o lună: „Eram pregătită. Te văzusem trecând zilnic pe coridor, căutând-o, întrebând de ea, mă aşteptam deja să fiu chemată o dată afară şi să trebuiască să te mint. Şi-mi era aşa o milă de tine! Adevărul?! Cum să-ţi fi spus că în chiar acea dimineaţă plecase cu el la munte? Şi să fi vrut, n-aş fi avut puterea să-l rostesc. Pusă în cuvinte, realitatea devenea şi pentru mine insuportabilă. Te-aş fi doborât complet cu o singură propoziţie, absolut adevărată: prietena ta trăieşte cu asistentul Petre Drăguţ…)

De-abia în a unsprezecea zi de la începerea cursurilor, făcând al doilea din cele trei tururi pe coridoarele facultăţii, am zărit-o. În chiar clipa descoperirii ei am priceput jumătate din noua realitate. Era în faţa amfiteatrului, într-un grup. Am văzut-o fără s-o recunosc. În clipa următoare mi-am reîntors privirea asupra ei: totuşi, era grupa anului doi filosofie! Cine să fie… În rochie roşie şi taior alb… atât de…? Se afla cu spatele spre mine. Privirea s-a oprit pe linia pulpelor… Miruna! Nu tocmai! O străină ce aducea vag cu cea din iunie şi din fotografia ce o reinstalasem în biblioteca Suzannei Greceanu. Marea ruptură dintre două timpuri se putea zări din capătul coridorului: pletele ce-i atârnau altă dată până spre talie,

strânse într-o coadă groasă ori răsfirate ca un evantai, dispăruseră. Se tunsese „tifos”, de doi centimetri, arătând că o deţinută în a doua lună de penitenţă. În mâna stângă – o ţigară, purtată delicat între degete şi scuturată cu gestul firesc al unui fumător vechi. Sentimentul că se întâmplase ceva esenţial. Emoţia revederii amestecându-se dureros cu o temere ambiguă, fără conţinut. Katy Mărăscu, aflată cu faţa spre mine, mă zări de la distanţă şi-i atrase atenţia. Întoarse grăbită capul, încercând să mă distingă prin mulţimea de pe coridor. Reuşi. Ochii uşor dilataţi, sprâncenele înălţate, încreţind fruntea eliberată în întregime de noua tunsură, nimic mai mult decât: aha, da, te-am văzut! Nicio tresărire, niciun zâmbet pe buzele ce le vedeam întâia dată rujate şi încă într-un cyclamen sidefat. Reveni cu faţa la grup şi întârzie, dorind să termine ceea ce începuse să le spună. Povestea restanţei la logică, poate, cât de greu fusese, cum reuşise în cele din urmă să-l înduplece pe profesor… M-am rezemat de un calorifer şi am început să aştept. Se rupse anevoie de colege, rămânând câţiva paşi cu faţa înapoi, pentru a mai adăuga ceva. Începu să se apropie.

Cu fiecare pas nou murea câte puţin o Mirună şi se năştea alta. Când ajunse la doi metri de mine, cea din vară era deja simplă amintire. Aveam dinainte o străină, căreia trebuia să-i dau numele iubitei şi s-o tratez ca atare. Să mă obişnuiesc cu ea. Noua coafură îi micşorase mult capul, dându-i un aer de copil, însă unul tras la faţă, uşor încercănat şi fardat fără discreţia de altă dată. Tenul de un bronz subţire, auriu, pe lobii urechilor două monede cât unghia în aceeaşi culoare la modă, cyclamen sidefat, ca şi buzele, conturul negru, subţire şi uniform al părului, albastrul palid al ochilor… o senzualitate caldă, provocatoare, pe care n-aş fi crezut-o dispusă s-o etaleze cu atâta ostentaţie. Rochia – catifea moale, un zmeuriu închis, taior de caşmir alb cu revere late, pe piept ochelarii de soare legănându-se într-un lanţ subţire, lung, auriu. Frumoasă, elegantă, tulburătoare, dar într-un alt fel decât o ştiam şi aş fi putut-o bănui în închipuirile mele cele mai

fanteziste. În sfârşit, zâmbetul! Jalnic de străin şi de nesemnificativ în ordinea sentimentală de dinaintea verii. „Salut!” Îmi spuse scurt, cumva distrat, oprindu-se departe, la câţiva paşi de mine, cu stânga în buzunarul taiorului şi dreapta legănând prin aer ţigara. O senzaţie de limpede şi de linişte pustie şi tristă. Decepţia se amesteca tot mai mult şi mai perfid cu satisfacţia unei bănuieli (care?) adeverite şi ambiţia de a primi decent orice lovitură. „Ce mai faci, Miruno?” am întrebat-o, zâmbindu-i melancolic, cu morga detaşat-nostalgică a celui ce-şi întâlneşte întâmplător o fostă mare iubire. Adevărul se instalase deja între noi, simplu» firesc, implacabil, fără cea mai nevinovată mărturisire. Totul părea de mult spus, conturile încheiate. O priveam insistent în ochi, de parcă aş fi sperat să mă strecor prin albastrul lor în intimitatea ce o simţeam nu doar străină, dar şi puţin ostilă. Câteva clipe a încercat să-mi susţină privirea, apoi a renunţat. Minţea fără tragere de inimă, aşa, ca să spună totuşi ceva, pomenind despre necazurile şi bucuria luării restanţei, apoi despre Silvia care găsise o garsonieră ieftină şi bafta ei de a fi singura dintre colegele aflate în acel moment în oraş, fusese acasă şi se odihnise, dar nu îndeajuns… „uite că vine proficul, gata, am plecat, ce-au!” „Ne vedem în pauza următoare, nu?” Aprobă din cap, fără să mai întoarcă privirea, şi începu să iuţească pasul spre uşa amfiteatrului. Mircea D., noul ei profesor de logică, aşteptă politicos să intre înaintea lui şi apoi desfăcu surâzător şi satisfăcut braţele către mine: îmi pare rău, amice, n-am ce-ţi face, pe mine mă preferă!

În dreapta mea – un coridor lung şi pustiu, scăldat în mierea unui soare blând şi obosit. M-am trezit alergând. Am urcat în aceeaşi grabă, fără să răsuflu, scările până la ultimul etaj. M-am oprit gâfâind în faţa unei ferestre înalte şi înguste, sub care se întindea vălmăşagul verde al parcului din; spatele Universităţii. O acută senzaţie de gol şi zădărnicie. S-a dus! Nu mai este! A pierit şi pentru tine şansa acelei iubiri mari, unice, frumoase, depline şi definitive, cu care viaţa se ambiţionează să rămână mai

tuturor restantă… Am coborât alene scările până la subsol. În faţa barului eram deja liniştit, detaşat, stăpân pe fiecare gest. Barmaniţa înălţă categorică palma, semn că nu era nevoie să comand, îmi ştia pretenţiile: mare, tare şi amară. Mă simţeam de-a dreptul senin. Eram, ca în toate zilele, la barul Universităţii, venit să beau repede o cafea în picioare şi să fug… Nu, acum nu trebuia să mă grăbesc, cursul de istorie universală începuse, eram ian chiulangiu cu două ore pustii în faţă. La jumătatea intervalului trebuia să urc pentru a o întâlni pe Miruna. De ce? Totul fusese deja spus fără să fi fost rostit. Şi universul nu se prăbuşise: gesturile mele erau cele fireşti, din toate zilele, de parcă nimic esenţial nu s-ar fi întâmplat. Îmi salutam cunoscuţii, îmi purtam grijuliu ceaşca prin aer căutând un loc mai retras, aveam circumspecţia de a-l ocoli cu privirea pe Ovidiu Deleanu, mare expert în tehnica tapajului, dar şi pe Puiu Andone, poet gălăgios şi searbăd, pregătit deja să-mi indice cu mâna locul liber de lângă el şi să-mi solicite o pagină cu poză la revistă… Viaţa putea continua pe toate căile ei, conform ordinii prestabilite. Afară de una singură, ce se închisese de numai câteva minute, simplu, precipitat, dar fără zgomot, ca puterea ce se scurge din mădularele unei vietăţi în cea din urmă clipă a ei. Un drum pe care pătrunsesem entuziast se dovedea acum a fi doar o fundătură. Era însă dintre cele nesemnificative! Un reconfortant sentiment de jenă: elanul erotic ce mă animase până în urmă cu cinci minute putea fi privit şi ca o caraghioasă rătăcire. Cum să consumi atâta energie şi gând curat într-o atât de frivolă şi de înşelătoare preocupare?! Când ştii: dragostea este idealul celor fără de ideal! Dar faci o gravă… penibilă… ruşinoasă confuzie… lăsându-te amăgit de o aşa fluturatică iluzie! Categoric! Iubirea?! Câştigând-o pierzi, pierzând-o – câştigi! Ducă-se! NU MERITA! Cere timp, răbdare, zbucium, să te perpeleşti ca-n sobă… şi-ţi dă praful de pe tobă! Şi ce e mai trist în toate: *nu trebuie să greşeşti pentru a pierde*! Vine drăguţa şi-ţi spune fără să scoată un cuvânt: adio, mi-am găsit altul! Şi rămâi năucit în mijlocul drumului: gata, înapoi, pe

aici nu mai găseşti nimic de iubit, e pustiu şi moarte… caută prin altă parte!

He-he, ce bun e un orgoliu la casa omului! Doctorie infailibilă! Te scapă mintenaş de pojarul iluziei… O soluţie există în toate: la femei, musiu, la femei de-acum! La acelea pe care le caută toţi când le-au pierdut pe celelalte… Câteva aventuri uşoare şi sprinţare… în mizeria cărora vei afla marele argument al definitivei desprinderi: asta-i tot ce poate oferi sexul celălalt, iar totul acesta nu merită mai mult decât un gând la două zile! E preferabil să devii misogin, ca toţi înşelaţii în iubire, decât pradă umilă şi neputincioasă a disperării!

Miruna îşi făcuse o nouă rânduială în sentimente. Când avusese timp? Ce bărbat fatal mă putuse alunga într-un aşa scurt răstimp din inima ei? Peste vară – exclus: teroarea restanţei îi adormise orice ispită erotică. După restanţă fusese acasă… Un fost amor de liceu? Posibil. Exuberanţa promovării anului, pofta de viaţă, dorinţa de a recupera în câteva zile de abandon total două luni epuizante… Abandon total! Noua ei înfăţişare nu mai pomenea nimic de candoare şi ingenuitate… revenise cu gândul la el… Ceva serios, deci. Nu-mi rămânea decât să mă dau la o parte. Cât mai demn şi mai elegant. Adică fără complicaţii inutile. Distrugând rapid în mine încântătoarea ţesătură de iluzii, visul de viitor al oricărui îndrăgostit, înălţat pe armătura prezenţei veşnice a celuilalt. Pierderea fiinţei iubite nu doare atât de mult ca prăbuşirea *definitivă* a acelui vis frumos cu care te obişnuiseşi şi în afara căruia nu poţi, pentru moment, să-ţi mai concepi viaţa.

Aproape că nu mai găseam ce aş fi putut discuta cu Miruna. Nu voiam să creez un moment penibil, solicitându-i, ca un adolescent, clasica explicaţie finală. Orgoliul meu refuza o aşa banală şi ridicolă despărţire. Deşi nici eventualitatea stingerii bruşte şi detaşate, ca a unui amor subţire şi convenţional, nu mă satisfăcea. Am întârziat câteva minute, pentru a nu mă descoperi aşteptând-o în faţa amfiteatrului. Suficient pentru ca ea să dispară. „A plecat mai adineauri cu Silvia. Dacă alergi puţin, le prinzi

din urmă…” N-am alergat. Îmi era clar că se temuse şi ea de adolescentina explicaţie. Începea calvarul.

Câtă vreme nu aveam încă certitudinea definitivului, pe care penibila explicaţie finală ar fi avut darul de a mi-o asigura, suferinţa rămânea abstractă, fără formă şi conţinut. Mă simţeam sărăcit în puteri şi speranţe, ceva se rupsese dureros în mine, lăsându-mă ca un perete fără tencuială, dar nu trăiam conştiinţa nenorocirii fatale şi irevocabile. Cu atât mai puţin gelozia, de vreme ce în preajma Mirunei nu apărea încă „înlocuitorul” meu. Mă îndoiam tot mai mult de existenţa lui. Iar câtă vreme el nu-şi făcea simţită prezenţa, totul plutea în relativitate. Plus dulcea şovăire din clipele de slăbiciune, pe care orgoliul n-o putea reprima: şi dacă, totuşi, dintr-o toană neaşteptată nici de ea, dintr-una din acele mici excentricităţi cu care încerca să-şi sporească misterul… dorea să se distreze pe seama mea, punându-mi la încercare sentimentele… să le cerceteze trăinicia… să le probeze nobleţea… să se joace chiar, sadică şi frivolă, cu o vanitate pe care o simţise răbdătoare dar permanent încordată? În iunie, după examenul picat, îmi solicitase un ajutor nu tocmai perfect întemeiat moral: să vorbesc cu prietenul meu Florin C., chiar fiul profesorului de logică, să pună clasica „vorbă bună” pentru ea, pentru a veni liniştită la restanţa din toamnă. Refuzasem sub diverse motive, mai mult sau mai puţin temeinice. Se arătase decepţionată şi reproşul, deşi vag, se Făcuse simţit şi în cele două epistole de peste vară. Nu cumva încerca să-mi plătească lipsa de solicitudine? Refuzul tău m-a făcut să sufăr, m-a adus până la reexaminare, am tremurat disperată… poftim de îndură şi tu acum! (Cât?)

Nu trebuia să mă prăbuşesc. Şi chiar de m-aş fi lăsat în cele din urmă purtat de voluptatea abandonului, ea nu trebuia s-o simtă. Să rezist demn, cumva retras şi auster, aşteptând fără să pară că aştept. Suferinţa era încă suportabilă, deşi abstracţitatea ei (ca o indispoziţie a cărei cauză ai uitat-o) se făcea tot mai des ţăndări sub exploziile iscate de cele mai neaşteptate amănunte: puful delicat de

pe ceafa unei colege de amfiteatru… dansul aerian al unei frunze moarte… Ăżo dâră de parfum în mulţimea de pe coridor… zbârâitul telefonului în hol… albastrul unei priviri ce m-a fixat în treacăt… Incertitudinea se prelungea însă la nesfârşit şi aceste momente de cădere deveneau tot mai mult starea. Obişnuită, în timp ce insatisfacţia abstractă şi amorfă, relativ uşor suportabilă, rămânea momentul scurt de acalmie dintre două puseuri ale bolii. Deşi nu apărea în compania nici unui străin, Miruna continua să mă ocolească, iar eu mă încăpăţânam să n-o mai caut.

O săptămână, două… a treia, trăită ca un infern. Ceva trebuia să aflu, un amănunt rit de mic. Misterul devenea insuportabil. Ce se putuse întâmpla în cele câteva zile de după restanţă? Atât de important şi de irevocabil! M-am îndreptat către Silvia Metea. Colega ei de cameră, eram convins, ştia absolut totul. Întrebată însă direct, iarăşi eram sigur, nu mi-ar fi destăinuit nici măcar o fărâmă de adevăr. Trebuia să mă apropii de ea. Luase tocmai atunci premiul special al juriului pentru interpretare la un festival studenţesc. M-am prezentat într-o luni seara la Casa studenţilor, sub pretextul unui reportaj despre formaţia de teatru, proaspăt încununată de lauri. Am adunat datele necesare şi i-am şoptit Silviei că o aştept după repetiţie pentru un interviu. M-a privit emoţionată, fâstâcită, Dar şi bănuitoare. A încercat să se scuze: colegul Vârtopeanu luase totuşi premiul întâi la interpretare masculină… „li «execut» eu şi pe el, nicio grijă!” A mai ezitat câteva clipe, surâzându-mi încurcată, dornică şi temătoare totuşi, apoi a spus: „Bine…”

Interviul s-a derulat Cuminte, în faţa unor cafele. Apoi am comandat două pahare de coniac şi-am trecut la bârfirea profesorilor. De la ei am ajuns la colegi şi, în cele din urmă, implacabil: „Ce e cu Miruna, ce se întâmplă cu ea?” Am primit minciuni penibile: coşmarul restanţei de logică o marcase teribil, nu se mai putea regăsi, se cufundase în muţenie şi izolare, refuza orice companie, nici cu prietena şi colega ei de cameră nu discuta mai mult

decât strictul necesar… Silvia se temea de o „depresiune nervoasă” cu urmări fatale! M-a convins. Începeam să regret suspiciunea, lipsa de fler, graba cu care mă refugiasem în orgoliu. A doua zi o căutam pe Miruna. Distantă, rece, de astă dată complet străină: „N-are rost – Ştefane… Lasă-mă, te rog, pune şi tu punct şi… gata”. Şi s-a îndepărtat. Am început să mă întâlnesc cu Silvia în biblioteca Universităţii.

Am inventat o discretă şi nevinovată curte pentru a justifica invitaţiile la plimbare. Invariabil, însă, discuţiile noastre ajungeau la Miruna. Două săptămâni se strădui să ţească o poveste plină de amănunte convingătoare pe ideea depresiunii nervoase. Reticenţă, suspiciozitate, teamă obsesivă şi paralizantă de examene (se apucase, chipurile, să înveţe pe de rost cursurile pentru examenele din iarnă!), anemie, apatie, abulie, agorafobie, isterie… putea să dea şi în schizofreniei Biata fată! După două săptămâni, Silvia explodă pe neaşteptate: „M-am săturat! Nu mai vreau! Mi-e ruşine! Mi-e silă! Mint ca să acopăr o ticăloşiei Nu mai pot!” Şi mi-a divulgat adevărata poveste a examenului de logică din toamnă. Nu mai avea rost s-o ascundă: Miruna fusese văzută în maşina asistentului şi fetele şuşoteau deja pe această delicioasă temă (nu făceau însă legătură cu restanţa). Minciuna îşi pierduse orice raţiune şi dintr-un alt motiv: Miruna nu părea dornică să rupă legătura cu Petre Drăguţ. Dimpotrivă, se abandona tot mai mult condiţiei de amantă. La toate întrebările Silviei despre viitor dădea un singur răspuns: „Nu ştiu şi nu mă interesează ce şi cum o să fie!”

M-am prăbuşit. Cu plăcere, cu voluptate, lăsându-mă în sfârşit pe braţele disperării. Sunt momente când ambiţia de a fi tare devine caraghioasă. E mai demn şi mai nobil să te abandonezi suferinţei. Aveam şi dreptul: universul meu arăta ca ruina unui oraş fumegând. Miruna! Ce cuvânt stupid! Se culcase cu… Continua să se dea într-ascuns lui… Tot calvarul meu era în realitate consecinţa neînsemnată a unui mărunt aranjament de examen cu plata în alcov! Am băut ca un apucat, până ce m-am trezit

vomând pe scările restaurantului. Îmi închipuisem o raţiune temeinică, solidă, o pasiune fatală şi irevocabilă pentru altul, dar nu un amantlâc şi încă de cea mai greţoasă speţă! Silvia a trebuit să mă ducă până aproape de casă, sprijinindu-mă ca pe o cârpă neputincioasă. Nu mai ştiam de mine.

Trei zile am zăcut apoi de mahmureală şi obidă. Arsurile din piept, sfârşeala trupului şi durerile de cap erau insuportabile, dar imaginea Mirunei agitându-se goală în braţele insului acela insipid ca o moluscă, cu care apucasem să fac câteva seminarii, era abominabilă. Simţeam că mă striveşte în aşternuturi, aducându-mă la mizeria şi nimicnicia unei gângănii. Cât de puţin însemnasem eu în toată socoteala ei abjectă! Mă? Temeam că cele trei zile îmi puteau fi fatale. Că, sculându-mă, voi fi altul, curăţat de tot ceea ce fusese înşelat în mine: încredere, iubire, sensibilitate, candoare, optimism, bunătate, pudoare, respect pentru virtute şi nobleţe… Că voi deveni un cinic de duzină, uscat, vulgar şi găunos. Şi poate aşa s-ar fi întâmplat, dacă în seara celei de a treia zi Suzana Greceanu nu m-ar fi chemat la telefon, zâmbindu-mi complice: „O voce brunetă cu ochi albaştri…” Şi apoi, în şoaptă, întinzându-mi receptorul: „V-aţi împăcat?” Am scuturat negativ din cap şi s-a îndepărtat decepţionată.

Silvia se alarmase descoperind absenţa mea de la cursuri… Ştiind în ce hal mă lăsase, se temuse de vreun gest necugetat… Doar în romane şi filme… Nu chiar aşa, se scuza ea mai târziu, puţin ruşinată, dar nu-i „picase” bine în creier absenţa mea de trei zile. Nu mai avusese „pace” şi se străduise s-o alarmeze şi pe Miruna cu o istorie jumătate fictivă, jumătate reală: cineva îi povestise că mă văzuse, în urmă cu trei zile „beat criţă, aproape fără cunoştinţă, vorbind întruna despre un Ford roşu. Miruna se arătase reticentă. O deprima ideea că eu aflasem adevărul, dar nu împărtăşea temerile Silviei: „E prea echilibrat şi prea preocupat de rosturile lui înalte ca să ajungă până într-acolo încât… E tipul de om care până şi în nenorocire poate să afle ceva folositor persoanei sale.

Eventual, se va considera mai bogat cu o experienţă şi, prin asta, mai puternic „ceea ce-i va măguli orgoliul, şi va pleca mai departe…” (Aflându-i opinia, a trebuit să recunosc: avea o părere mult prea bună despre resursele mele sufleteşti!) În cele din urmă „cedase insistenţelor Silviei şi se deplasase la primul telefon public. Nu prea ştia ce avea să-mi spună, însă important era să-mi afle starea de spirit, pentru a potoli definitiv temerile prăpăstioase ale prietenei.

„Ştefane… ăă… las la o parte orice introducere, de ce şi cum mi-a venit ideea asta să te sun, şi intru direct în subiect. Da… ăă… deci… tu… tu vrei neapărat să avem o explicaţie? Simţi tu nevoia să ne prostim, îmbrăcând în cuvinte frumoase şi sforăitoare o realitate care este… aşa cum este… adică suficient de tâmpită ca să ne mai răscolim sufletele disecând-o?”

„Eu nu am cerut nicio explicaţie”.

Câteva clipe de tăcere încurcată. Îi auzeam în receptor respiraţia greu stăpânită, ca nişte oftaturi lungi şi nervoase. Răspunsul meu calm, rece şi hotărât o satisfăcea, verificându-i previziunile, dar o şi stânjenea, nemaiavând altceva să-mi răspundă, îmi verificase starea de spirit, se putea întoarce triumfătoare la Silvia: ţi-am spus eu că tipul e tare şi băţos! Însă nu-mi putea închide telefonul. Iar eu nu mă grăbeam s-o scot din impas, rostind măcar un cuvânt de care să se agaţe. Oftaturile se precipitau în receptor şi la un moment dat rupse tăcerea, spunând amărâtă: „Étienne – Étiennel… Urăşte-mă, dispreţuieşte-mă, consideră-mă cum vrei… dar nu uita nicio clipă că, dintre noi doi, eu sunt cea mai nenorocită. Da… aşa este… aşa este! Tu ai pierdut o prietenă, una din multele pe care le oferă viaţa unui bărbat, pe când eu… Eu am pierdut totul… totul… şi în primul rând pe mine… Am visat grădini înflorite… Nu, nu cer compătimire, nu am nevoie de aşa ceva… dar eu, eu… *eu*… Şi a închis telefonul. O pufnise plânsul. A fost singura dată când am auzit-o plângând. De văzut – niciodată. Nici clamându-şi cu atâta sinceritate deznădejdea. Pudoarea ei orgolioasă o

împiedica să-şi exteriorizeze indecent sentimentele. Primul lucru la care m-am gândit: slăbiciunea aceea de câteva clipe urma să-i rămână pentru totdeauna în memorie. Un motiv în plus să mă ocolească. Poate şi să mă urască.

Un Ştefan Gabrea a ridicat receptorul. Un altul l-a reaşezat în furca telefonului. Eram salvat. Cinicul arogant, rece, insensibil şi, mai ales, misogin murea înainte de a se naşte. Hotărâsem s-o dispreţuiesc şi, cu ea odată, întreaga specie femeiască, başca toate sentimentele frumoase şi zadarnice, de la iubire, încredere şi speranţă, până la milă şi compasiune. Şi să mă resemnez: am ratat evenimentul fundamental al condiţiei de fiinţă, dar mi-au rămas altele, atâtea, născocite de condiţia umană: profesie, carieră literară, familie, prunci… Întotdeauna ne mai rămâne un rost de a exista. Chiar dacă ar fi simpla îngrijire a unei grădini, ba şi a unei singure flori.

Auzindu-i ţipătul de pasăre murind, monstrul ce stătea să se nască în mine s-a topit ca gheaţa. O fierbinţeală dureroasă în piept şi pofta de a plânge odată cu cea aflată undeva la un telefon public. Am înţeles că nu puteam s-o dispreţuiesc şi, cu atât mai puţin, s-o urăsc. N-am reuşit să plâng, deşi aş fi vrut s-o fac în hohote, dar m-am răzbunat cu mâinile şi picioarele pe tot ce mi-a ieşit în cale, umplând odaia de hârtii, cioburi şi obiecte prăvălite, sparte, sfâşiate. A urmat o noapte albă. Dormisem mult în cele trei zile şi golisem treptat cutia de diazepam a gazdei. Alt somnifer nu se afla în casă. Sau poate exista, dar Suzana Greceanu, şi ea alarmată puţin, refuza să-mi mai dea. M-am învârtit până spre dimineaţă prin haosul odăii, încercând să fac ordine în minte şi în acel spaţiu abstract şi totuşi atât de plin numit „suflet”.

Miruna trăia o dramă. Era mai nefericită decât mine. Prima tentaţie, aceea de a mă îndepărta de ea cu un trufaş dispreţ, îmi apărea acum ruşinoasă. Un gest de om mărunt şi obtuz. Nu-mi trecuse prin minte (spre jena mea!) şi ideea că aş putea face şi efortul de a o înţelege, căutând în comportamentul ei, cumva paradoxal, raţiunile care o justificau. Să-mi asum realitatea, ba mai mult, chiar

vinovăţia, integrându-le existenţei mele. Fără lamentaţii, fără regrete, fără ranchiună, fără resemnare, fără… O probă de voinţă. Istovitoare şi pentru un orgolios ce se ambiţionează să creadă că lumea aparţine celor ce pot. Am reuşit. La capătul nopţii de insomnie eram renăscut: pricepeam şi acceptam noua realitate. Mă simţeam vinovat pentru ea. I-am trimis prin Silvia un trandafir. L-a primit surprinsă, dar n-a vrut (sau n-a putut) să creadă în ceea ce spunea gestul meu. Peste o săptămână, ignorând sfaturile şi opoziţia Silviei, pleca să serbeze împlinirea a douăzeci de ani doar cu Petre Drăguţ, în intimitatea unei cabane. O nouă lovitură. M-am clătinat, dar n-am căzut. Am înţeles că drumul era mai lung şi mai anevoios decât îmi închipuisem. Nu mă îndoiam însă de victorie: mai devreme sau mai târziu absurdul trebuia să piară. Şi firescul să-şi reimpună drepturile. Nu-mi rămânea decât să aştept. Răbdare, răbdare, răbdare… încredere, încredere, încredere… speranţă! Îmi făcusem din umilinţă vanitate şi Urcam îndârjit o Golgotă interioară. Gelozia? A rămas undeva la poale. E o biată hârcă ce ţi se uită noaptea pe geam şi o sperii strâmbându-te la ea!

Dar iată că, după douăsprezece luni, mă aflam într-o postură numai aparent victorioasă. Ceremoniosul sărut pe gură al lui Miky şi răspunsul ei, chipurile, nevinovat îmi dezvăluiau o realitate aidoma celei ce mi se refuzase misterioasă în urmă cu un an. Miruna, încântată de fizicul fantelui (doar nu-şi ascunsese niciodată simpatia pentru bărbaţii frumoşi) şi flatată de curtea lui romantică, îl refuza fără să-l alunge. *Une belle canaille*! Nu se sfiise să-mi mărturisească simpatia ei pentru el, chiar dacă, *dominage*! Era o canalie. Craiul insista, deci, fiindcă i se lăsa tot timpul speranţă. Mi se rupsese ţigara între degete de „bucurie”, auzind că Mihai Bârleanu avea o prietenă cu numele de Marion şi chipul Ursule! Andréss. O ştiam şi eu din vedere pe fermecătoarea matematiciană, drept care una dintre întrebările puse Silviei fusese: „Dar parcă era în mare amor cu o blondă de la mate, nu?” Răspunsul: „A fost! O cheamă Marion şi l-a abandonat pentru un tip care

a terminat acuma arhitectura. Se pare că în curând se şi căsătoresc...” Miruna încerca să-mi spulbere suspiciunile, minţindu-mă ca pe un Copil. Îl va „pârî” lui Marion! Dar n-o cunoştea pe blondă mai mult decât mine, adică din vedere.

Pe unul din degetele Mirunei, descoperisem la sugestia Silviei, se afla un inel subţire, aur cu patru rubine mici, închipuind un trifoi. Cadoul adus în acea seară de Petre Drăguţ, alături de o sticlă de şampanie şi un buchet de crizanteme. Îl acceptase încântată şi-l aşezase imediat pe deget. Nu vedea nimic deplasat, nici în gestul fostului amant, nici în consimţământul ei. Dacă aş fi întrebat-o, eram sigur, mi-ar fi răspuns cu o dezarmantă candoare: „Vai, mon *unge*, dar e numai un cadou de ziua mea! Nu înseamnă nimic altceva... Cum să-l fi refuzat?” Şi, totuşi, pretindea că proprietarul garsonierei îi provoacă oroare, i se „încreţeşte” pielea de greaţă numai când îl vede... Dar faptul că trăise cu el *trei luni* era de ajuns pentru a mă convinge: putea să-l vadă şi altfel! Chiar şi fără ajutorul băuturii. Silvia nu trebuia să-mi sugereze discret, ştiam şi eu prea bine: oricum ar arăta, oricine ar fi (afară de cazurile de viol), primul bărbat rămâne unic în viaţa unei femei. Dezvăluirea miraculoaselor delicii ale vieţii sexuale îl face inegalabil şi de neuitat (mai ales dacă a ştiut cum s-o facă). Toţi ceilalţi vin doar pe urma lui şi adaugă câte puţin, infim în comparaţie cu el.

Miruna mă îndemna să am încredere în ea. Dar făcuse tot posibilul s-o alunge pe Silvia din garsonieră. Se pretase în ultima vreme la toate şicanele clasice, de la ironii batjocoritoare, până la separarea bunurilor, scandal şi indicarea efectivă a uşii:

du-te, dacă nu-ţi convine! Se simţea stăpână, fiind apartamentul fostului... Uitase că ea însăşi o chemase în garsonieră cu un an în urmă, rugând-o să ia asupra ei titlul de primă venită, pentru a nu stârni suspiciuni. Atunci îşi dorea o acoperire şi, poate, să nu-i lase proprietarului libertatea de a apărea după bunul plac în odaia închiriată. Acum, ciudat, nu mai simţea nevoia de aşa ceva. N-o mai

suporta cu niciun preţ pe *La Grande Roquet* şi voia să rămână cât mai repede singură (numai *eventual* cu Cleo).

Asigurările ei de dragoste şi chiar recunoştinţă scoteau clinchet de monedă calpă. Îmi era tot mai clar: eu reprezentam doar un trecut, şi încă unul incomod, de care ar fi dorit să se elibereze. Îngroparea lui în uitare era imposibilă în prezenţa unui simbol grav, rece şi obsedat de principialitate: Silvia. Rămasă însă de una singură în garsonieră, eventual cu Cleo cea zburdalnică alături, îşi putea reface viaţa sentimentală. Nimic nu taie mai bine *spleen*-ul ca viaţa plină de evenimente şi liberă de prejudecăţi morale.

Duminică, 31 august

Bilanţ în lanţ…

…Za *sfârşit de vară fierbinte şi secetoasă*:

— *Învăţat ca o nebună, aproape pe de rost, un curs de o sută şi şaptezeci şi două de pagini*;

— *Inventat o mie de probleme de logică… gata rezolvate*;

— *Văzut doar două filme şi o piesă de teatru, citit „Viaţa ca o pradă” şi dormit cu Paul Verlaine (sub cap*!);

— *Slăbit trei kilograme şi îmbătrânit cinci ani*;

— *Devenit albă-gălbuie ca o telemea* grasă, *când în jurul meu toată lumea pare venită de la Ecuator*;

— *Adus părinţii la disperare cu lamentaţii şi chinuind pianul cu bucăţi din* My fair lady (*meseria de florăreasă… este una foarte frumoasă*!);

— *Înnebunit de-a binelea astăzi de dimineaţă, ora nouă şi treizeci şi cinci de minute, descoperind că nu ştiu nimic la logică*!

Primit de la P.D. *A doua scrisoare, însoţită de o frumoasă ilustrată. Mare, soare, plajă, valuri înspumate, fericiţi bronzându-se de zor. Habar nu au ei despre necazul meu*! *Câtă logică ştiu de au dreptul să fie atât de fericiţi*? *L-am numărat, înţepându-i cu un ac. Slut şaizeci şi nouă pe un petec de nisip. Precis nu ştie niciunul logică. Nici măcar regula terţiului exclus. E nedrept*! *Ei mângâiaţi de briza mării… Ce dulce şi azuriu începe* Brise marine *a*

lui Mallarmé: La chiar est triste, hélas! Et ai lu' tous les livres. / Fuir! Là-bas fuir! Je sens que des oiseaux sont ivres / D'être parmi l'écume inconnue et les deux! / Rien, ni les vieux jardins reflétés par les yeux / Ne retiendra ce coeur qui dans la mer se trempe… Ce *n-aş da să fiu acum o pasăre*! *Să zbor năucă, beată de bucuria infinitului, printre valuri înspumate şi cer. Să nu ştiu nimic despre oameni şi ambiţiile lor deşarte, cum nu ştiu nici despre spuma albă ce-mi* joaca *mereu dinaintea ochilor*. L'écume inconnue et les cieux! *Atât*! *Ooohhhh… Odaia mea. Strâmtă şi fierbinte ca un cazan de infern. Am ajuns s-o urăsc. Aş vrea s-o schimb. Să n-o mai văd vreodată aşa cum am văzut-o vara asta. Arată deplorabil, cu pereţii pătaţi şi jupuiţi. Am smuls toate pozele frumoşilor. Le-am aruncat la gunoi, odată cu păpuşile. Singurul rămas cu viaţă – Puky. Aruncat şi el în lada studioului. Gata. Adio adolescenţă*!

P.D. Îmi urează spor la muncă. Şi mă sfătuieşte din nou să-l caut la facultate înainte de restanţă. Mi-a dat şi numărul de telefon de la mămicuţa lui, în eventualitatea că nu-l găsesc. Ba, mi-a pus în plic şi o carte de vizită. Strada Neptun, nr. 126, bloc 49, B, etaj VIII, apartament 30. La nevoie, în ultimă instanţă… Vrea deci să mă „ajute". Mă tot asigură că îi este foarte uşor să pună câteva vorbe bune la urechea Ciclopului, dar, ciudat, ezită s-o facă înainte de a ne întâlni în prealabil! Une canaille! *Nu vrea să se lase păcălit. Are experienţă, pesemne. Cine ştie pe câte n-a ispitit el până acum în acelaşi fel. M-ar vrea printre cele care au acceptat trocul. Ei, bine… NU*! *Eu nu sunt de vânzare, domnule P.D*!

M-am săturat, nu mai scriu. Voi lua al treilea napoton pe ziua de azi. Şi mă voi sui în pat pentru a aştepta iarăşi somnul, care nu vrea să vină până ce nu mi se umplu ochii de ace şi sufletul de disperare. Cred că asupra mea napotonul nu-şi face efectul decât luat cu pumnul…

Duminică, 7 septembrie

Ce mă fac? CE MĂ FAC??? Nu mai ştiu nimic! *Parcă mi s-a şters tot cursul din memorie. Mă uit la el. A ajuns*

ferfeniţă, ca o carte de telefon. Cât de străin şi de opac îmi pare. Habar nu am de niciun subiect. Iau la întâmplare paragrafe şi am impresia că le citesc pentru prima oară. Nu se poate! *Simt că înnebunesc. Nu mă mai pot stăpâni. Am plâns ca o apucată toată seara. Şi mama odată cu mine. Taty s-a ascuns în camera lui şi n-a ieşit decât la masă. Tace întruna, vrând să-şi ascundă deznădejdea. I-am distrus pe amândoi. Din mine n-a mai rămas decât o otreapă. De ce mă mai duc*? *Poimâine dimineaţă trebuie să dau ochii cu Ciclopul şi eu am uitat toate subiectele. Cât pot să-l urăsc pe omul ăsta*! *Şi pe canalia de Drăguţ*! *Şi pe grandomanul de Gabrea*! *Pe toţi îi urăsc*!

Mă uit la valiză şi nu-mi vine să cred că mâine dimineaţă trebuie să plec la supliciu. Când a trecut vara? *Chiar poimâine este ziua nenorocită, de care mă tem de atâta vreme şi o urăsc şi aş vrea s-o anulez din calendar, s-o fac* să *dispară din istoria omenirii*? *Marţi dimineaţa. Cum nu se poate mai rău. Ziua celor trei ceasuri rele. Vorba lui mamy. A devenit superstiţioasă. Ea, care n-a intrat în biserică de la botezul meu, s-a dus să se închine, să se roage şi să plătească nu ştiu ce slujbă. Tovarăşa profesoară de matematică cerând ajutorul Domnului ca să-i treacă fiica la examen*! *A adus şi o colegă să-mi ghicească în cafea. A ieşit şi una şi alta. Şi bucurie şi necaz. Mamy pretinde că nu crede, dar vrea să ştie şi părerea „forţelor oculte ale naturii”. Ce ruşine îi va fi mai târziu. Acum s-a închis în bucătărie. Nici ea n-are somn. Precis că iar a podidit-o plânsul. Stă acolo şi boceşte*: *ce se face ea dacă peste trei zile îi vine fata pachet acasă, exclusă din facultate*? *Cum mai scoate ea capul în lume*? *Ea, care s-a făcut la toţi colegii cu fata ei fără pereche de frumoasă şi deşteaptă*! *Mi-e milă de ea. Şi mi-e şi ciudă. Nu ştiu de ce.*

Mâine dimineaţă apuc de toartă valiza şi plec. O pornesc pe lungul drum ce duce la eşafod. Voi învăţa în tren, voi învăţa la cămin după-amiază fi *seara. Marţi dimineaţa… mă prezint la facultate, să dau ochii cu domnul C. Trag un bilet, iau loc în bancă, scriu pe ciornă tot ce ştiu şi încep să răspund. El tace*, tace, *se uita*

plictisit la mine, peste ochelarii cu ramă groasă şi neagră, cu chelia strălucitoare proptită în palmă, tace şi mă lasă să vorbesc, până ce se satură de pierdut vremea şi… hârşt! Îmi retează picioarele cu o întrebare imposibilă. Este mare expert în şarade logice. S-a lăudat la un seminar: dacă vrea el, nici Dumnezeu nu ştie să-i răspundă! La ce bun atunci efortul meu, dacă tot la discreţia bunului său plac rămân?

MÂINE PLECI Nu-mi vine să cred că am ajuns la sorocul judecăţii fatale. Dacă iau restanţa, până pe cincisprezece fac praf toţi banii. Toată ziua stau la ştrand. Mă prăjesc la soare, mă bălăcesc şi seara mă îmbăt până pic. Dacă iau restanţa! Dacă nu… îl aştept pe musiu Gabrea să…

(Să ce? Poate că nu voi afla niciodată. Propoziţia s-a continuat pe o filă care lipseşte. Pe pagina următoare se află o singură însemnare, scurtă şi elocventă:)

Sâmbătă, 13 septembrie

Sunt studentă în anul doi. Am luat restanţa şi am pierdut restul. Adică totul. Infernul de-abia acum începe.

9

Mulţi ani trăiască şi la *mulţi ani cu sănătate…* li se trezi pofta de cântat. Fu destupată şi cea de a treia sticlă de şampanie şi se aşezară. Miruna îmi zâmbi cald şi-mi făcu semn să vin lângă ea, pe pat. (Se simţea oare vinovată? Refăcuse socoteala pupăturilor şi-i ieşise una în minus?) Am refuzat scuturând moale din cap şi m-am îndreptat spre scaunul din colţ. Pe recamier, de cealaltă parte a ei, se afla deja Mihai Bârleanu. Dacă ea găsea firesc şi poate măgulitor să stea între iubit şi rivalul lui, ca într-o tipică poză a triunghiului „familial”, eu – nu. Refuzul meu o surprinse şi umbra unei nelinişti îi tulbură albastrul privirii. Mă fixă câteva clipe lung şi întrebător. Am clătinat iarăşi din cap: nimic, nimic! Nu se linişti imediat. O vreme întoarse discret privirea pentru a mă cerceta. Încercam să mă prefac interesat de spectacol.

Costel, dornic să-şi onoreze reputaţia de tartore, se lansă de unul singur în *sunt student pe patul morţii*. Silvia

îşi trase scaunul mai aproape de el şi-l înghionti: „Taci, lasă-l pe Sile să cânte!” Opinia era quasi-unanimă, semn că Bazil îşi câştigase o bună reputaţie de solist la chefurile anterioare. Nu se lăsă rugat, aşa cum fac „vedetele” în astfel de împrejurări. Începu frumos, cald, potolit şi nostalgic *Săracă inima me*. Avea o voce plăcută, baritonală, puternică, lucrată, de om trecut prin multe coruri. Ochii i se îngustară şi obrazul neted şi bine ras i se crispă uşor de efort. Îl găseam încântător cu mutra lui de tânăr pedant şi spilcuit, cu aceea cărare mereu impecabilă, parcă trasă cu creta peste creştetul negru, cu sensibilitatea lui frustă şi desuetă ascunsă ca un păcat sub rebela mască schopenhauerianã, care nu-i stătea nici ea rău, cu toaleta lui de ginerică (niciodată nu-l văzusem altfel decât la costum şi cravată), cu vorbele acelea dulci şi triste ce-i ieşeau frumos din gură. E curios cum, uneori, ascultând un om cântând, deşi ştii că nimic din text şi din melodie nu-i aparţine, simţi că-i descoperi profunzimi pe care înainte nu i le bănuiai. Bazil, cântând despre boala fără leac a inimii, era interesant, era parcă maiestuos şi, băgând de seamă la felul în care prietena îl strângea de braţ, încercând să se legene, era de bună seamă şi iubit. Chiar dacă această dragoste se mai manifesta şi prin ţipete şi ocară în prezenţa colegilor. Cât de reuşită trebuie să le fi fost acea intimitate pe care toţi puneau „vina”, dacă izbutea să compenseze o nepotrivire prea de tot evidentă!

Treptat, după mici ezitări, se auziră şi alte glasuri, dar mai scăzute, lăsându-l pe Bazil să domine şi să conducă. Mi-am tras scaunul în dreptul dulapului, am răsturnat pe gât restul de şampanie din pahar şi-am început să cânt alături de ei. Miruna îmi zâmbi: făcusem ceva pe placul ei. Apoi se ridică, luă sticla şi-mi reumplu paharul. Se reaşeză pe pat, ceva mai departe de Bârleanu, şi începu să cânte şi ea. Avea voce frumoasă şi ureche exersată trei ani la pian. De ziua lui Zeno, în urmă cu un an şi jumătate, dăduse un recital de cântecele franţuzeşti care mă umpluse atunci de mândrie; ei, ce ziceţi, delicioasă noua mea prieten, nu? Refuza totuşi să cânte orice şi nu

agrea de fel şlagărele deocheate ale „folclorului” studenţesc, Acum îşi căina şi ea, cu o figură tristă şi melancolică, inima greu încercată de dragoste. Îi studiam discret mimica, găsind-o mai expresivă decât de obicei. Nu se mai controla cu atâta scrupulozitate şi firescul o făcea (o arăta) caldă şi afabilă. Dr o şi pierdea între ceilalţi. Obosită, cu ochi uşor injectaţi, ignorând o şuviţă al cărei capăt, rămas încâlcit, o silea să facă o buclă peste frunte şi pometul stâng, stricând astfel simetria pieptănăturii, cântând laolaltă cu Miky, Bazil, Katy, Drăguţ… aceleaşi versuri, aceeaşi melodie, aceeaşi tristeţe mimată sau sinceră însă la fel expuşi… nu mai reţinea privirea. O studentă frumuşică, uşor matolită şi mototolită de chef. Mă surprize cercetând-o în clipa când urma refrenul. Pufni într-un râs mic, clipi şi aprobă discret din cap, de parcă ar fi încuviinţat: da, ştiu, am înţeles, dar n-am ce face… asta sunt! Am rămas o clipă uluit: cum de-mi intuise gândurile? Apoi, la reluarea refrenului, accentuă dinadins expresivitatea feţei, cât să pricep că nu-l ocolea. Ba, şi-l asuma chiar. M-am dumirit: era vorba de conţinutul versului respectiv. Care exprima o blândă resemnare cu omeneasca înclinaţie a inimii spre dragoste vinovată. Sau, mai curând, spre dragoste în sine, funciar păcătoasă în ordinea morală creştină (judecând după ultimele două strofe, cu acea demnă sfidare a raiului celor cuminţi şi căşti). Versul refren însă, luat separat (pe el îl sublinia expresivitatea Mirunei), depăşeşte ca semnificaţie restul textului. „*Hai-hai*, *inimă*, *hai*… ca *numai la râu mă* dai” adânceşte filosofic realitatea dezvăluită de avatarurile iubirii Parcă mai simplu şi mai frumos decât Medeea cu al ei celebru: *Video meliora proboque*, *deteriorara sequor*. Iar Miruna voia să-mi mărturisească tocmai adeziunea ei la această trist-reconfortantă revelaţie a anonimului ardelean. Şi ea se simţea supusă fatalităţii răului. N-am ce face… Asta sunt. Aceştia *suntem*! *ar* fi trebuit să-i răspund eu, ca băiat deştept şi filosof de profesie.

NU!

Ba sunt dintre obtuzii care cred că există păcat şi în

iubire. Ambiguitatea şi perisabilitatea simţămintelor amoroase nu scuză minciuna, ipocrizia, lipsa de lealitate şi devotament decât în ochii celor care stau de fel prost cu morala. Raţiunile ascunse şi complicate ale inimii! Să lăsăm dragostei ce-i al ei, imprevizibilul şi indefinibilul, inconsecvenţa şi vremelnicia! Frumos. Stă bine în gura unui bătrân libidinos ori a unui Don Juan ce n-a cunoscut încă gustul decepţiei. Dacă abandonarea partenerului mai poate găsi o justificare în dragostea „onorabilă «pentru altul, trădarea propriului sentiment este un păcat. Iar Miruna…

Fatalitatea răului! Nu puteam s-o cred dispusă la o aşa penibilă abdicare. Sentimentul culpabilităţii era doar o întâmplare trecătoare în conştiinţa ei, nicidecum o opţiune filosofică. Nu gusta vinovăţia în general şi nu se simţea pierdută pentru virtute. Cochetăria cu l'esprit *mălin* constituia, cel mult, un joc de de moment. Sau, *poate*, descoperise în poza de eroină dostoievskiană o înfăţişare quasi-onorabilă pentru tripletul ei obscur. (Şi-l simţise oare descoperit?) O Nastasia Filippovna resemnată în păcat şi degradare morală, dar prin asta mai fascinantă decât toate inocentele şi neprihănitele la un loc… Eva civilizată confecţionându-şi un strai ademenitor dintr-o cârpă murdară… Nu puteam să cred. Miruna iubea florile, lumina, culoarea, muzica, poezia, puritatea, pudoarea, curăţenia, demnitate şi propriul orgoliu. Sentimentul vinovăţiei se iscase în conştiinţa ei numai după reluarea legăturii noastre, descoperind cu durere că-şi trădase totuşi propriile simţăminte: întorcându-se la mine, înţelegea dintr-odată că mă iubise tot timpul, şi înainte, şi în timpul… şi acum, după. Un păcat, deci. Care o incomoda atât de mult, încât prefera să renunţe la dragoste pentru a se elibera de el. „Afacerea Étienne" trebuia încheiată fiindcă purta în miezul ei o insuportabilă conştiinţă a culpei. Faţă de mine se simţea numai pe jumătate vinovată: întâi apelase la ajutorul meu şi numai apoi, în disperare, la al lui Drăguţ. Deci eu trădasem primul!

O acuzaţie însuşită de mult, fără să mi-o facă direct.

După telefonul ei încercasem performanţa de a depăşi umilinţa neputincioasă a geloziei prin asumarea deplină a nenorocirii. S-o mântuiesc de păcat preluându-l ca pe o proprie vinovăţie. O vanitate de Christos şi mai puţin de orgolios îndrăgostit. Important în acel moment era să mai cred în fiinţa ce-mi lipsea. Şi n-o puteam face iertând-o doar de absenţă, ca un biet individ înşelat ce renunţă umil şi resemnat la pretenţia „exclusivităţii”, ci luând povara culpabilităţii asupră-mi. Şi-mi era atât de simplu, ba, de la o vreme chiar plăcut să mă strecor în haina vinovatului! Miruna care intrase de bunăvoie şi continua să rămână în patul asistentului de etică devenea tot mai mult o victimă a greşelilor mele…

Un anume soi de „ajutor” îmi ceruse încă în seara zilei în care picase examenul de logică. O scosesem la terasă, cu gândul s-o consolez: luate ori ratate, examenele trebuie sărbătorite! „Tu vorbeşti, care ai luat numai doi de nouă la viaţa ta şi n-ai fost bun de nimic trei luni!? Singur ai mărturisit-o. Tocilarule!” Făcea eforturi să-şi ascundă deprimarea, râzând mult şi într-un fel indecent, cumva chicotit, care nu-i era specific şi-i stătea rău. Îşi tot arunca nervoasă pletele pe spate şi repeta întruna că se aşteptase şi era dinainte resemnată: avea să petreacă o vară în chip „logic”! Din când în când îşi proptea coatele pe masă şi obrajii în pumnl luând aerul unei fetiţe necàjite. O postură ce o prindea mai bine, fiind în ton cu găteala de ingenuă din acea seară. Părul din dreptul tâmplelor se aduna la spate, prins cu o fundă mare din satin albastru, în timp ce restul pletelor ieşeau din strânsoare, se răsfirau şi cădeau pe umeri cu firele întinse, uniforme, cuminţi. Rochia, dintr-un flanel alb, moale şi pufos, avea şi ea ceva din toaleta absoluţă şi feciorelnică a unei domnişoare de pension. Mânecile aplicate, lărgindu-se *cloche* până aproape de cot şi acolo strângându-se brusc sub cătuşa îngustă şi delicată a unei manşete de satin albastru cu bumb sidefat, guleraşul baby dar, mai ales, ceea ce cădea din despicătura lui – capetele inegale ale unei panglici delicate din aceeaşi mătase de un albastru siniliu. (La toate rochiile

avea accesorii de cele mai variate din materialele folosite la confecţionarea el). A băut o sondă întreagă de bere şi a început să se alinte pentru a-mi părea nostimă. Se considera deja „pilită”, dar avea tot dreptul: trebuia să-i înece într-un fel „amarul”. Ba, nu, a doua sondă n-o mai suporta: putea să-i facă rău. Mama ei de logică! În cele din urmă, după ce se alintă suficient şi-mi umplu paharul cu floricele de porumb aruncate pe furiş, începu să întindă plasa:

„Afon *cher Étienne, tu connais un étudiant nommé*… F. Zorin *CA*”.

„*Oui, ma chère*…

„*Il est un bon a-mi pour toi*…

„*Oui, ma chère, mais c’est trop tard*!” i-am răspuns surâzător, dându-i de înţeles că ghicisem deja la ce se gândise.

„*Mieux vaut tard que jamais*!” decretă ea şi se răsuci pentru a mă privi, tristă dar hotărâtă.

„Adică?” am întrebat nedumerit.

„Nesuferitul de C. are să mă pice şi la restanţă…”

„De unde ai tras tu concluzia asta… formidabilă?”

„Nu mă suferă…”

„Hopa! Te pomeneşti că face alergie la brunete! Nu mi s-a părut. Nu-i bai, în toamnă te oxigenezi şi…”

„Eu vorbesc serios şi tu ai chef de băşcălie, îmi spuse pe ton de blând şi necăjit reproş. Toată lumea ştie că e… misogin!” „Aaa, da, am înţeles! Nu chiar misogin, dar la examen preferă doar studentele slute. Ce să-i faci, aşa e în ştiinţă, urâţenia fizică e o garanţie de seriozitate. Ca şi în morala creştină. Dar toate colegele mele, inclusiv graţioasele, blonde şi brunete, au trecut la el…”

„Dacă îţi spun: *pe mine* nu mă suferă…”

„Ma *chère*! Dar ai lipsit la atâtea cursuri, la seminarii n-ai deschis niciodată gura, la examen ai nimerit pe un bilet imposibil, ţi-am spus, nici eu nu ştiu cum m-aş fi descurcat… E de ajuns. De ce trebuie să mai amesteci aici şi gusturile lui C?”

„Deci nu vrei să vorbeşti cu fiu-său?” trase ea

concluzia şi mă cercetă întrebătoare. Am început să mă scarpin nervos în creştet, să mă foiesc pe scaun, să caut aiurea pe terasa Trubadurului. Miruna mă privea tot mai decepţionată. Buza de jos i se răsfrânsese ca la un copil bosumflat, gata să plângă. O reacţie necontrolată şi nu spre a mă impresiona pe mine. Oricum, rotunjimea ei plăpândă şi umedă avea în ochii şi mintea mea semnificaţii exclusiv senzuale. Totuşi: *cum să mă duc eu la Florin şi să-i spun că*...? îmi era peste puteri să-mi închipui. Ne cunoaştem bine, dar nu eram prieteni „la cataramă". Student la filologie în anul doi şi coleg în redacţia revistei studenţeşti, coechipier la strânsul materialelor (mai ales de la celebrităţile academice, care nu-l refuzau, ştiindu-l fiul lui... ajutor la machetare şi schimb de ştafetă la purtatul şpalturilor... nu avusesem niciodată discuţii pe teme personale. Cum să mă duc eu la el, aşa, pe neaşteptate, şi să-i cer un serviciu deloc onorabil? Miruna îmi mângâia uşor şi tandru dosul pumnului, ca pe un cap de pisică. Ochii ei priveau la cealaltă mână, care mototolea la întâmplare flori de porumb din resturile de pe masă: „Dacă eu pic în toamnă, ceea ce este perfect probabil după cum m-a tratat astăzi, pierd şi facultatea. Pune perspectiva asta în balanţă cu orgoliul tău. Poţi?" Am încercat subterfugii fragile: „Eu pot să-mi calc pe vanitate şi să mă lamentez dinaintea lui că mi-a picat prietena la un examen... etcetera, etcetera. Pot şi mai mult: să-l rog efectiv să pună o vorbă bună pentru tine. Dar nu pot să ştiu în ce relaţii se află el cu tăticuţul lui, dacă asemenea intervenţii îi sunt permise sau nu. Dacă nu-i sunt, îl pun în penibila situaţie de a mă refuza disculpându-se..." „Îţi spun eu cum se înţelege cu tăticuţul lui: foarte bine. Este unica lui podoabă, în afară de chelie", îmi comunică liniştită, încă optimistă. Îi mărturisisem că-mi puteam şifona puţin vanitatea de dragul ei. De convingerile morale nici nu îndrăzneam să amintesc: aş fi fost ridicol. Dar erau şi ele, undeva dedesubt şi esenţial: nici nu făcusem şi nici pentru mine nu se făcuseră astfel de „intervenţii". Aveam un dispreţ ascuns dar categoric pentru colegii pe care-i

descopeream, pe neaşteptate, datori unui profesor sau altuia din facultate: nu luaseră de la aceştia decât „ore particulare”, dar bănuiala şi unui alt fel de „sprijin” era imposibil de ignorat. În mândria mea de *self made man*, nu puteam concepe să mă fac mijlocitorul unui gen de „serviciu” pe care îl dispreţuiam în principiu. Chiar dacă beneficiarul era Miruna? Dar eu nu credeam efectiv că ea avea nevoie de un asemenea „serviciu”. Am refuzat-o cu zâmbetul pe buze: „Ştiu că se practică şi astfel de aranjamente, poate merg şi la C., dar nu suntem noi oamenii să ne folosim de ele. Avem şi noi, mândrie, *ma chère*! Să nu poţi lua tu un prăpădit de examen? Nu vreau să cred! Mă îngrozesc numai la gândul felului cum ai apărea tu în toamnă în ochii lui C., ştiind că el te dispreţuieşte. De vreme ce ai apelat la intervenţia fiului, C. Nu poate avea decât o singură certitudine: nu eşti stăpână pe materie. Şi chiar de eşti stăpână, el tot convins de neştiinţa ta rămâne…” Nu s-a arătat imediat supărată. Mi-a zâmbit dintr-odată şăgalnic complice, parcă şi puţin senzuală în glas, ori este numai o impresie *à rebours*: „De ce nu vrei tu, Étienne, să-ţi fiu eu ţie datoare? Calcă-ţi pe vanitatea şi scrupulele tale de băiat harnic şi cinstit şi scapă-mă de logica asta nesuferită. Îţi dai seama cât de recunoscătoare ţi-aş rămâne eu? Chiar nu crezi că ţi-ar prinde bine ca…” N-am lăsat-o să continue, pentru ca mai târziu să regret, închipuindu-mi că la capătul acestei ultime propoziţii, sau al celei următoare, sau al celei de-a treia… de-a patra… s-ar fi putut afla, totuşi, nici mai mult şi nici mai puţin decât… Miruna. După telefonul ei cu lacrimi, bănuiala era suficientă pentru a mă considera nu doar vinovat, ci pur şi simplu neghiob. Rememorând la nesfârşit scena, cuvintele ei, fraza neterminată îndeosebi, simţeam, aşa cum şi dorisem, povara vinovăţiei mutându-se asupra mea, iar ea redevenind tot mai mult Miruna de dinainte. Dacă aş fi fost mai atent, poate, să fi înţeles imediat adevărata semnificaţie a vorbelor… Eram însă prea iritat de insistenţa ei ca să le mai aud cum se cuvine şi nu-mi puteam închipui că o fetiţă pudică şi „misterioasă”

ca ea era în stare să-mi sugereze ideea unei asemenea „recompense”. Un troc! Dar ca voioasă şi reciprocă dăruire, ca o sărbătoare fastuoasă cu muzică şi focuri de artificii la capătul unui război câştigat… Destinul legăturii se aflase în palma mea. Morala de „harnic şi cinstit proletar” mă împiedicase să calc un principiu pe care atâţia în jur îl numesc „dogmă” sau „prejudecată”, îl ignoră cu seninătate, trăiesc, se descurcă bine şi sunt consideraţi oameni „onorabili”. Satisfacţia rigorii morale? În gerul acelei ierni sufleteşti era o cămaşă de nylon. Şi mai trist: în toamnă, dacă m-aş fi aflat în oraş după ratarea restanţei, poate n-aş mai fi şovăit. Şi nu m-aş fi simţit deloc mijlocitorul unui „serviciu” ruşinos, aducându-mi aminte contraargumentul fundamental: *Miruna nu merita excluderea din facultate*! Logica era doar un accident, dovadă că în anul următor, avizată de dificultăţi, se concentrase asupra materiei şi obţinuse o notă de opt. Simpatia neîndoielnică a lui Mircea D. Pentru ochii ei albaştri nu valorase totuşi mai mult de *un* punct. Miruna era o studentă mediocră, dar numai judecată după notele la examene. Pusă alături de Cleo, Leopoldina, Katy şi chiar de Smaranda cu decarii ei pe linie, ba comparând-o cu mulţi dintre băieţi, apărea net superioară intelectual. Dacă n-ar fi fost comoditatea şi indolenţa ei de principiu, ca şi convingerea obstinantă că ştiinţa excesivă sufocă feminitatea, s-ar fi aflat cu siguranţă printre studentele merituoase. Excluderea ei din facultate ar fi fost expresia unei judecăţi înguste şi nu tocmai cert obiective. Deşi logician şi încă de renume, C. Îşi rezerva şi dreptul la *parti pris*. Ca o compensaţie omenească, poate, la rigurozitatea absolută pe care i-o impunea ştiinţa logicii. Nu putea fi acuzat de misoginism, dar de neîncredere în aptitudinile sexului frumos pentru logică – da. Rar când acorda zece unei studente şi numai după ce se convingea temeinic că respectiva face totuşi excepţie de la principiul pentru care el subscria tacit. I se putea reproşa o exigenţă sporită faţă de fiinţele graţioase, care tremurau de spaimă când ajungeau la uşa sălii de examen, dar nu şi lipsa de fler în

judecarea fiecărui exemplar în parte: Silvia luase nouă, iar Smaranda, rivala ei procopsită de toţi profesorii cu zece doar pentru meritul de a fi avut o memorie bună, primise numai cinci. Şi acela, după o umilitoare băşcălie pe tema „tocitului" la logică. Aveam, deci, o bună intuiţie a calităţilor şi posibilităţilor celui examinat. Motiv să mă întreb: şi dacă C. Reuşise să citească în ochii şi comportamentul Mirunei dispreţul ei trufaş pentru materia lui? Avusese prilejul s-o facă, fiind şi susţinătorul seminarului. Suspiciunea ei: „… *pe mine* nu mă suferă, putea să fie totuşi întemeiată. Înţelesese şi ea că profesorul o „înţelesese". Şi, firesc, se temea de… subiectivitatea lui. „Serviciul" pe care mă ruga să-l mijlocesc era menit să atenueze tocmai această ostilitate bănuită la dascălul ce urma s-o examineze în toamnă. Iar temerea i s-a adeverit. Cel puţin după mărturisirile ei făcute Silviei şi colegilor, ştiuse subiectele de pe bilet, dar C. Nu se mulţumise cu atât, trecând la tortura extenuantă ascunsă sub nevinovatul titlu de „purtatul prin materie". Nu i se putea contesta dreptul de a o aplica restanţierei, dar sentinţa finală îşi pierduse din obiectivitate: răspunsurile de drept, la subiectele de pe bilet, nu-i asiguraseră acesteia nici ¿măcar un punct. Cel esenţial şi miraculos de la patru la cinci, care desparte nenorocirea (în cazul ei: catastrofa) de fericire. Peste trei zile, obţinând din partea decanatului aprobarea unei reexaminări, o Mirună distrusă moral şi epuizată psihic se prezenta iarăşi dinaintea lui, fără să mai fi citit o singură dată cursul. Nu reuşea să se concentreze, ideile i se încâlceau în minte şi la prima întrebare a pufnit-o plânsul şi n-a mai putut continua. N-a mai fost nevoie. C. Nici nu avea chef s-o mai asculte: mica dar trufaşa graţie înclinându-se până la pământ, nu-i mai rămânea decât să înnobileze turnirul cu înalte sensuri pedagogice. Se arătă deci profund decepţionat şi-i ţinu o lungă şi usturătoare lecţie despre „datoria" de a-ţi păstra integritatea morală „în orice situaţie". Intenţionase încă de la examinarea anterioară s-o treacă, dar amânase gestul pentru *a*, spori proporţiile

victoriei: să simtă promovarea ca pe o mare izbândă, din care să tragă „învăţămintele necesare”, dar şi „încredere pentru viitor”. Din păcate, însă, apelând între timp la o „stupidă şi absolut inutilă” intervenţie, Miruna dovedise că nu merita totuşi bucuria şi mândria unui învingător…

Greşisem. Nu refuzând mijlocirea unui serviciu „stupid şi inutil”, ci fiind departe de ea în clipele grele. Şi simpla mea prezenţă ar fi fost suficientă pentru a face toate aşteptările lui Drăguţ zadarnice. Cu mine alături, stimulată, forţată, copleşită până la urmă de morala mea simplă şi imbatabilă (de băiat cinstit, harnic, dar, mai ales, încăpăţânat), Miruna ar fi rămas până la capăt dreaptă. Aşa, însă… Mă puteam considera vinovat, aveam dreptul să revendic o Golgotă. Pe care s-o urc nu ca un brav mântuitor, ci ca un păcătos de rând.

La capătul anevoioasei ascensiuni – un plic roz, sosind în neantul unei dimineţi de martie, umedă şi rece ca o meduză moartă.

„Dacă mă mai iubeşti şi crezi că mă poţi ierta, vino!”

„Dacă mă mai iubeşti şi crezi că mă poţi ierta, vin!”

Pustiul pierea ca prin minune, se ştergea fără urmă, asemenea pauzei dintre acte, despre care nimeni şi nimic nu aminteşte în piesă. Gelozia? Amintirea caraghioasă şi nostimă a Babei-Cloanţa din copilărie… „Ce frumoasă, ce delirantă a fost primăvara din anul ăsta! Mă întrebam tot timpul: oare nu-i prea mult? Oare nu se răzgândeşte şi-mi ia darul înapoi? Invidiam firele de iarbă care creşteau odată, cu mine: nu le putea lua nimeni soarele. Pe când eu puteam pierde într-o singură clipă şi definitiv căldura şi lumina. Eram fericită şi mă temeam. Îmi oferiseşi mai mult decât visasem şi nu-mi cereai nime în schimb…” Oare să nu fi înţeles că singurul lucru aşteptat de la ea era certitudinea? *Se* grăbise să mă răsfeţe, copleşindu-mă cu tandreţuri, gingăşii, cuvinte calde şi frumoase, oferindu-şi fără ezitare trupul, dar îmi refuzase darul cel mai râvnit: siguranţa viitorului. Nu reuşea să şi-l închipuie alături de mine! Neaşteptatele şi deocamdată nevinovatele cochetării cu Bârleanu şi chiar cu fostul… trădau convingerea ei

intimă: afacerea Étienne era pe sfârşite. Vacanţa de vară şi cele câteva săptămâni de şcoală scurse îi întăriseră hotărârea. Se convinsese că poate trăi şi fără partenerul de două primăveri. Urma să-mi recompenseze strădaniile printr-o noapte de amor, care ar fi rotunjit şi închis povestea. Dacă n-aş fi avut ideea de a veni la ziua ei de naştere, istoria s-ar fi prelungit până la ivirea altui prilej. Sau, cine ştie, nu s-ar fi prelungit deloc. O scrisoare scurtă dar edificatoare ar fi tras, pe neaşteptate, cortina: „N-are rost, Ştefane, lasă-mă… pune şi tu punct şi… gata!” Poate o concepuse deja în minte. Nu-mi rămânea decât să primesc „simbria” şi să plec acasă pentru a o aştepta.

Mă simţeam epuizat. Alcoolul şi oboseala îmi accentuau deprimarea şi-mi dădeau o irezistibilă dorinţă de abandon. Aş fi lăsat totul baltă pentru un colţ liniştit şi întunecat în care să mă ghemuiesc, să adorm şi să uit. Prea mult pentru o singură zi. Dimineaţa la şcoală, apoi pregătirile, cinci ore de călătorie cu trenul… infernul descoperit în odaia ei. Totul împrejur mi se părea străin şi ostil. Lipsit de sens şi de perspectivă. Pentru ce să mai suport? Ca s-o pot poseda şi eu o dată pe bruneta în rochie de catifea albă cu garnitură roşie de pe recamier? Şi apoi să plec spre a o lăsa altuia, altora, unui destin de femeie frumoasă, egoistă şi pretenţioasă, căreia iubirea i se cuvine din naştere? Îmi proptisem cotul dreptei pe genunchi şi fruntea în palmă. În coada ochiului stâng – o pată albă şi una neagră. Rochia Mirunei şi puloverul de lână englezească al fantelui. Se reapropiase de ea spre a-i povesti ceva la ureche. Prilej să-i acopere uşor, pe nesimţite, mâna ei mică şi albă cu palma lui mare şi blondă. Sărutul ei „zăpăcit” îi dăduse iarăşi aripi. Nu cunoştea decât o singură lecţie: atacul neîncetat. Fără jenă, fără scrupule, fără vanităţi inutile. Miruna, socotind pesemne că nu observ din acea poziţie, îşi lăsa palma acoperită de a lui. *Une belle canaille*! pe placul tripletului obscur… al abisului de pasiuni câştigate la şcoala ecranului… visele cele mai simple şi mai organice mocnind sub corsetul orgoliului, al pretenţiilor de cultură şi

educaţie… pofta de viaţă… de imprevizibil şi schimbător… de inedit şi inconştient… de libertate fără margini… de mereu nou… *Je suis comme le roi d'un pays piuvieux*… *Spleen*-ul… eternul *spleen* al celor ce-şi caută rostul în lipsa de rost… vor incertitudine şi se plâng de pustiu… *Rien ne peut Vegayer*, *ni gibier*, *ni faucon*… *Ni son peuple mourant en face du balcon* „Sunt vinovată de egoism… mă vreau pe mine… Taci, dulcele meu, ştiu ce vreau să spun…" Că nu poţi trăi alături de un bărbat ce nu-şi face din adorarea şi desfătarea ta singurul rost al vieţii… Te crezi centrul universului şi totul trebuie să ţi se învârtă împrejur, după bunul plac al inimii… Ar fi fost de mult vremea să te trezeşti!

Mi-am ridicat privirea. Miruna întârzie câteva secunde, cât să nu atragă atenţia mişcarea ei ori să n-o pun în legătură cu a mea, şi-şi retrase palma pentru a o duce, îndoită, în dreptul gurii. Miky povestea ceva amuzant: surâdea încântată. Pauză în spectacol. Se aştepta de la Vasile Bogorici o nouă propunere. Costel tot mai încerca să impună piesele clasice din repertoriul chefurilor studenţeşti. Începea cu mult entuziasm fiecare bucată, apoi cobora treptat vocea şi în cele din urmă abandona, silit de Silvia sau de bunăvoie, revoltat de tăcerea celorlalţi. Filosofii se ambiţionau totuşi să nu guste niciunul dintre sprinţarele şi deocheatele şlagăre propuse de el. Aveau gusturi desuete şi bătrâneşti. Katy şi Cleo se întrecuseră în romanţe vechi, Bogorici făcuse pustiu în inimi! Cu melodii transilvănene, molcome şi triste ca mersul norilor într-o amiază întunecată de decembrie, Silvia venise cu versuri de Eminescu, Blaga şi Bacovia puse pe muzică. În acea atmosferă gravă, nostalgică şi într-un fel reconfortantă, instaurată pe nesimţite, de la un cântec la altul, ieşirile zgomotoase ale lui Costică Berariu iritau urechea ca polistirenul frecat de geam. Bazil întârzia, nereuşind să-şi amintească perfect textul unui colind frumos de prin Bucovina. Un moment de apatie, de oboseală târzie luptând cu ea însăşi, ochii îngustaţi şi clipind des pentru a învinge usturimea provocată de fumul

ţigărilor, melancolia…

Trăsnetul!

Cu carnea încreţită de groază, am simţit că mă prăbuşesc, de parcă picioarele scaunului de sub mine ar fi devenit dintr-odată de cauciuc. Berariu s-a pornit din nou, în felul lui neghiob, cu mult zel şi puţină simţire, să slobozească cel mai stupid şi mai de prost gust text născocit vreodată, o adaptare după un cântecel de copii (suficient de absurd şi fără noimă pentru ca nici plozii să nu-l agreeze), în care toţi elefanţii de la unu la infinit se tot adună pe o pânză de păianjen. În gura lui Berariu, conform tradiţiei studenţeşti (de atâtea ori kitschuristă), elefanţii deveneau *asistenţi* şi pânza de păianjen – *fustă de studentă*. Sosită pe neaşteptate, lovitura m-a nimerit în plin. NU SE POATE! Câteva clipe am rămas încremenit, cu trupul încordat şi respiraţia tăiată. Nu îndrăzneam nici măcar să-mi mişc privirea, să văd altceva decât stropul de şampanie ce se clătina pe fundul paharului, sub tremurul discret al degetelor. *Un asistent se legăna pe o fustă de studentă*… CE IDIOŢENIE! Groază şi neputincioasă ciudă. Pe Berariu, care, în mărginirea lui voioasă, îşi închipuia că-l măguleşte pe Drăguţ cu un asemenea text… *Şi fiindcă ea nu se rupea, a mai chemat un asistent*… Sau, dimpotrivă, îl face să se jeneze. Ceea ce ar fi fost un act de bravură: el, Costică Berariu, fiind de la altă facultate şi curajos fiind, poftim, îndrăznea să-l tachineze pe asistentul celorlalţi, pomenindu-i în public de slăbiciunile breslei… *Unu, doi… Doi asistenţi se legănau pe o fustă de studentă*… Silvia încercă să-l oprească, însă fără succes. Nu voia să mai asculte. Era omul pilit şi bine dispus şi avea prilejul să se amuze pe seama fetelor şi a insului de pe fotoliu. Coşmarul promitea să se prelungească… Unu, doi, trei… Trei asistenţi se legănau… Lehamite… ciudă… indignare… revolta închegându-se din fărâme de energie… pofta să urlu… NU MAI VREAU! Mi-am ridicat privirea, făcând efortul de a părea calm, neperturbat de idioţenia săltăreaţă ce răsuna în odaie ca într-un joc de copii oligofreni… Şi fiindcă *ea nu se rupea, au mai chemat un*

asistent... Unu, *doi*, *trei*, *patru*... Muşchii mi se relaxau, puţin câte puţin, ca într-un abandon controlat, numai maxilarele rămâneau încordate. M-am uitat direct la Drăguţ. Aveam pofta, aveam şi nevoia de a-l sfida, să nu mă creadă distrus, complet umilit de ingrata situaţie în care mă trezisem pe neaşteptate. Zâmbea, însă palid, fără chef. Nici lui nu-i convenea idioţenia. Faţa obosită, lăbărţată, uşor puhăvită îşi căuta zadarnic un aer distins şi interesant. Ochii ni se întâlniră, două-trei secunde, suficient pentru a-i comunica un arogant dispreţ, îşi coborî privirea, căutând spre podea, în dreapta şi-n stânga, apoi spre Katy, zâmbetul pieri şi reapăru la fel de fals, o schimonoseală de om vădit incomodat dar neputincios... Unu, *doi*, *trei*, *patru*, *cinci*, *şase la* nesfârşit, fusta formidabilei studente fiind în stare să suporte asistenţii tuturor universităţilor, politehnicilor, institutelor şi academiilor din univers... Iar Berariu, zelos şi îndărătnic ca orice individ chefliu şi tupeist după ce a băut ceva mai mult, părea hotărât să nu se oprească înainte de a enumera cel puţin o sută dintre ei... De ce eşti nervos, monsieur Drăguţ? Doar textul nu se potriveşte acelei realităţi cunoscută de noi doi ca şi de toţi cei de faţă (eventual cu excepţia lui Miky şi Berariu) ... Povestea dumitale cu Miruna P. A fost doar o banală „legănătură" de asistent pe fusta unei studente? Nu mai crezi că a fost iubire? Doar aşa ai pretins şi ai sperat tot timpul! Atunci cum de rişti, drăguţule, partida excelentă cu Atena L? Ce aştepţi de la Miruna, dacă trecutul comun n-a fost decât o simplă şi conjuncturală „legănare"? Vrei să te mai „legeni" o dată? Numai pentru atât pui mătăluţă în primejdie o partidă strălucită, cum e aceea cu fata decanului de la filologie?! Ori vrei, totuşi, să-i propui din nou căsătoria, convins că ceea ce ţi-a oferit a fost dragoste? Atunci râzi, frumosule, tinerelule, drăguţelule, amuză-te, cântă şi tu laolaltă cu dobitocul, să vadă toţi, inclusiv ea, cât de străină îţi este (ţi se pare a fi!) postura de profitor! Şi fiindcă *ea nu se rupea*, *au mai chemat*... Cleo se îngălbenise, devenise irascibilă, îi tot cerea lui Berariu să

înceteze… ŞTIA! Cum de nu?! O deranja umilinţa. Dar nu a mea, ci a bunei sale prietene. Se culcase şi ea odată cu un asistent (vreo trei luni, adică!) şi uite ce stupidă situaţie suporta! Pe când ea, Cleo cea zburdalnică şi grasă, le pierduse poate iubiţilor numărul şi nu păţise niciodată o aşa mizerie. Katy Mărăscu mă privea pe furiş. Nu rezista ispitei de a-mi vedea reacţia. ŞTIA! Cum de nu? L Ce nu ştiu fetele de la cămin? Era obosită, pe jumătate adormită, îşi aranja încet zulufii roşcaţi şi-mi arunca priviri scurte, aparent întâmplătoare. Bazil continua să caute în memorie textul colindului. Capul plecat, ochii închişi, rădăcina nasului prinsă între arătătorul şi policele mâinii stângi. De bună seamă că nu mai căuta nimic prin memorie. Mă compătimea, mirându-se şi el în sinea sa: cât de sadică poate fi uneori viaţa, dacă aduce un ins îndrăgostit în aceeaşi încăpere cu fostul amant al iubitei, îl condamnă să suporte această companie timp de o noapte şi, ca să-i fie umilinţa deplină, mai pune şi un menestrel nerod să povestească într-un vers penibil istoria care-l doare! DE CE EU? Şi fiindcă *ea nu se rupea*…

„Ajunge, bă! Ori o rupi, ori pui etcetera! Ne doare capul de atâta legănat, hî-hî-hî!” Vocea lui Bârleanu. Mi-am întors încet privirea spre Miruna. Devenise iarăşi ca varul. Deşi păstra palma stângă uşor îndoită în dreptul gurii, proptind cotul pe braţul drept petrecut orizontal peste talie, absenţa zâmbetului anterior era evidentă. Privirea cerceta neliniştită mocheta roşie de pe podea şi, din timp în timp, pornea discret către mine. Se oprea însă la jumătatea drumului şi revenea la rătăcirile de dinainte. Îşi luă palma din dreptul buzelor şi începu să netezească inutil catifeaua rochiei pe coapse. DE CE EU? Faţa i se lungise parcă şi două vene albăstrii transpăreau prin pielea albă şi subţire a tâmplelor. Obrajii, fără strop de sânge, netezi şi uscaţi ca hârtia şi mânjiţi de roşeaţa artificială a fardului, bărbia antamând cumva moale şi dizgraţios, umbrele unor cearcăne insinuându-se ca două pete vagi de murdărie pe umerii pometilor… Urâtă! Străină! Antipatică! Un chip de mucava pictată… DE CE

EU? Când aş fi avut de atâtea ori prilejul şi motivul să renunţ, întorcându-mă la pretenţiile mele fireşti de curăţenie, reciprocitate, încredere, certitudine…! O asemenea ruşinoasă umilinţă poate că n-a trăit neam de neamul lui Gabrea! NU MAI VREAU! Fiindcă nu mă mai simt în stare de încredere… Te iubesc, *mon ange*! Dar vreau să rămân singură în garsoniera fostului meu amant… să poată veni la mine de câte ori are chef… Când mă satur din nou de el, o chem pe *la belle canaille* şi-i cer să-mi facă şi mie un loc în bogata ei agendă sentimentală… apoi o aduc şi pe Cleo, cu anturajul ei cu tot… să-mi umplu şi eu viaţa de inedit, de libertate şi bucurie, să mă lecuiesc odată de *spleen*… Dacă ai noroc, ne mai vedem de revelion sau în vacanţa mică. Dacă nu, te anunţ printr-o scrisorică de victoria mea asupra trecutului… NU DRĂGUŢO! Am şi eu măcar atâta orgoliu, cât să nu-mi dau demnitatea pe un cubuleţ de zahăr… Te-ai înşelat închipuindu-ţi că promisiunea ta de a-i face „vânt” Silviei la cămin mă va entuziasma până la orbire! Să nu văd jocul tău secund şi, chiar de-l văd, să nu ghicesc totuşi în el drăguţienele tale intenţii. Şi doar îţi dovedisem: am puterea de a refuza plăcerea posesiunii când ea nu înseamnă sinceră şi firească dăruire! Nu sunt nici adolescent torturat de hormoni, să mă bucur fără discernământ de orice prilej erotic, nici crai sastisit să te degradez la funcţia de instrument şi dimensiunea unui cerculeţ în registrul isprăvilor sexuale. Nu am iubit pentru răsplată *en nature*! Aşa ceva nu primesc!

Mi-am privit ceasul. Trei şi patruzeci şi cinci de minute. Mai aveam două-trei ore de infern. Atmosfera îmi devenise însă insuportabilă. Mă simţeam încolţit de gândurile celorlalţi. Eram acolo, în mintea lor, mic şi umilit, vrednic de compasiune, dar şi de dispreţ: ce ai căutat, ai găsit! Aş fi vrut să neg, să mă opun, însă nu mai aveam nici putere, nici raţiuni de care să mă agăţ. Mi se înmuiaseră pe rând între degete, de-a lungul a opt ore de mascaradă. Lehamite, ciudă, deznădejde… resemnare. CE CAUT EU ÎN TOATĂ POVESTEA ASTA? CE AŞTEPT? O

nevoie organică de a fugi, de a evada în consum inutil de energie. M-am trezit în picioare, fără să-mi propun, din simpla revoltă a muşchilor. Calm, calm, calm! Le-am întors spatele, ieşind alene pe hol, cu paharul în mână, de parcă mi-aş fi căutat o ocupaţie mai antrenantă. Simţeam înfipte în spinarea mea de catifea bleumarin patru priviri. Una era a Mirunei. Temătoare?

Gelozie! Starea firească a celui care confundă dragostea cu proprietatea. „Burghezul" îndrăgostiţi Dar ce rămâne din iubire fără certitudinea proprietăţii exclusive? Un sentiment gol de conţinut, ceva care aduce cu raportul dintre proxenet şi protejata lui. M-am străduit să fac din Miruna o martiră, pentru a mai putea crede în ea. Trădarea ei devenea o fatalitate stârnită de vinovăţia mea. Smerenie şi pocăinţă, deci, pentru a mai avea dreptul şi curajul să speri la raiul iubirii! Demnitatea? Un orgoliu pentru alte anotimpuri. În compensaţie – mândria de a fi reuşit să ocolesc fatala capcană a geloziei…

Oare?

Ar fi fost suficient să-mi reamintesc numai sâmbetele în care apariţia Claudiei era absolut exclusă (ne certasem prea recent ca să-i fi pierit deja obida), pentru a recunoaşte şi această mică vanitate deşartă. Mă îndreptam de fiecare dată spre casă făcând planuri ultra-ambiţioase: voi reface toate restanţele pricinuite de concesiile făcute trupului. Treizeci de fişe din bibliografia pentru lucrarea de licenţă, plus, obligatoriu, alte douăzeci din „planul pe zece ani" (clasicii includabili), iar la sfârşit, pentru dezarmorsarea creierului, douăzeci-treizeci de pagini de proză. După două ore de lucru, odaia mă apăsa ca o celulă de închisoare. În creier bântuia molima: nimic nu se lega, nimic nu se prindea… peste tot întrebarea: *azi pleacă sau nu*? E pe drum? N-a plecat încă? A ajuns? Au sau nu cameră rezervată? Ce discută tot drumul? Cum i s-o fi adresând? Petrică… Petruş… nu, Pierre, desigur, doar este francofilă! Poate azi nu servesc totuşi munte. Dar nici pe strada Brânduşelor nu se mai duce: s-a supărat mama Zenobia! îl vrea pe fiu-său serios, preocupat de aflarea

unei partenere demne de o căsnicie trainică şi onorabilă. A gafat o dată căsătorindu-se cu o elevă de liceu, acum să-şi ia una apropiată de vârsta lui, fără copil (are el unul), titrată şi cu o condiţie materială cât se poate mai… Cum apărea Miruna în ochii Zenobiei Drăguţ? Deplorabil. Fără îndoială. A luat-o la rost, a umilit-o spunându-i vorbe de mizerie, a dat-o poate afară…? Cert este că Miruna o ura cu înverşunare. (De aici, oare, cochetăria ei cu gândul căsătoriei? Să se răzbune pe bătrână, dovedindu-i că ea nu este totuşi doar una dintre studentele aduse de Pierre pentru câte o noapte în odaia lui?)

Kierkegaard, Comte, Bergson, Husserl, Lukács, Sartre, Dufrenne, Foucault, Maritain… toţi regii anului patru de filosofie, altfel respectaţi şi atunci când îmi cereau ochi critic, deveneau acum, dintr-odată, străini, antipatici şi opaci ca ebonită. Ambiţioasele mele proiecte se prăbuşeau fără speranţă. Le abandonam în cele din urmă, pornind să-mi plimb deznădejdea pe străzi. Un noiembrie trist şi ameţit, alternând ploaia cu un soare stingher şi neputincios. Ieşeam chiar şi cu umbrela deasupra: trebuia, chipurile, să mă destind făcând mişcare, să-mi spăl creierul de abstracţii, văzând lume şi viaţă, să dau eventual de vreun amic, cu care să mă în fund într-o cafenea pentru a rândui împreună lumea din ceşti, chibrituri şi pachete de ţigări. Toate automobilele roşii îmi agăţau fatal privirea, mi-o smulgeau parcă, trăgând-o după ele. Deşi rătăceam la întâmplare, ca un făcut, întretăiam mereu un lanţ de cinci străzi şi două bulevarde – drumul lor cel mai scurt pentru ieşirea din oraş. Promenada mea solitară arăta ca încâlceala unui vrej de mazăre pe tulpina acestei rute, considerată de mine cea mai probabilă.

Într-una din sâmbete, a doua din noiembrie, m-am trezit deodată luând verigile lanţului în sens invers, spre punctul de plecare. Mi se năzărise că realitatea imposibilă în care mă complăceam putea fi doar o ficţiune: totul se ţesea *în mintea mea* numai şi numai pe vorbele Silviei. Dar dacă…? Simţeam nevoia de a verifica într-un fel imaginaţia. Şi altul mai puţin penibil decât acela de a

spiona în apropierea locuinţei nu găseam. Ştiam de la Silvia că el o aştepta pe Miruna de obicei în jurul orelor trei-patru ale după-amiezii, în maşină, la capătul străzii. Era trei şi zece minute, deci aveam toate şansele să-i surprind. Dacă în acea săptămână hotărâseră *weekend*. În caz contrar, acţiunea ar fi fost o simplă plimbare pe o rută nouă.

Tot apropiindu-mă însă, descopeream în mine teama că nu-i voi vedea. Doream efectiv ca Drăguţ şi Miruna să se întâlnească în acea sâmbătă, noroasă, vântoasă, dar uscată, prielnică pentru… Şi eu să le fiu martor, deşi, nu mă îndoiam, asta m-ar fi lipit de pământ. Preferam o asemenea lovitură, tânjeam după ea, în locul suferinţei abstracte şi hiperimaginative de până atunci. Să-i văd şi să ştiu că nicio îndoială nu-şi mai avea rostul. Să înlocuiesc zece mii de închipuiri cu o imagine unică, limpede şi definitivă. Să mă curăţ de orice speranţă şi să mă lecuiesc… (Să nu mă mai simt vinovat, convingându-mă că gestul ei se numea totuşi trădare şi nu putea fi acoperit de greşeala mea?)

Intrând pe penultima stradă a lanţului, o lumină mohorâtă şi rece s-a aşternut brusc peste haosul şi încâlceala din creier, limpezindu-le: la numai patruzeci-cincizeci de metri, lipit de celălalt trotuar – un *Ford* roşu, model sport, nu prea nou, dar bine întreţinut. Treptat, paşii mi s-au înmuiat, vlaga picioarelor scurgându-se parcă în asfaltul trotuarului, şi un junghi puternic şi difuz s-a aşezat la baza pieptului, îngreunându-mi respiraţia. O aştepta la capătul străzii, dar după colţ. Să nu-i vadă Silvia de la balcon? Dar ea ştia unde dispare Miruna sâmbăta după-amiază. Să nu-i Vadă vecinii care-l cunoşteau şi ar fi putut deveni martorii soţiei la divorţ? Ori să fie astfel şi mai secret, deci mai misterios, ca într-o veritabilă aventură amoroasă? Mi-aş fi putut continua drumul, însă mă îngrozeam la gândul că individul de la volan, văzându-mă (ceea ce era absolut inevitabil) şi-ar fi dat imediat seama ce căutam eu pe acea stradă şi la acea oră. Mai mult: dacă nu reuşeam să-mi feresc privirea, ar fi trebuit să-l salut

respectuos, nefiind altul decât asistentul cu care făceam seminarul de etică. Iar dacă de după colţ mai apărea pe neaşteptate şi… aş fi fost omul mai umilit şi mai nenorocit din lume. Am luat-o la dreapta, pe o alee îngustă şi mărginită de gard viu ce ducea la uşa unui bloc. Oprit pe trepte, mi-am aprins cu gesturi anevoioase o ţigară. Curaj şi detaşare, mister Gabreal Consideră că n-o mai iubeşti! Dispreţuieşte-o!

Ascuns de tulpinile câtorva plopi tineri şi de gardul înalt de ligustru, puteam să văd… Scena imaginată de mii de ori: urcarea Mirunei în maşina lui Drăguţ pentru o escapadă montană. Oare cum o făcea? Cu ce aer pe chip săvârşea acel act care o punea pentru douăzeci şi patru dă ore la dispoziţia unui bărbat de treizeci şi şase: de ani, nedivorţat încă legal? (De care n-o mai iea nici măcar obligaţia recompensei en nature *a* vreunui serviciu: trecuseră deja două luni de când o făcuse!) Numai văzându-i figura în acele clipe, îmi închipuiam eu, aş fi putut descifra, în sfârşit, taina ciudatului, ilogicului şi mizerului abandon în care se complăcea.

N-am reuşit să citesc nimic important şi revelator. A apărut de după colţ atunci când, obosit de emoţie şi aşteptare, atenţia mea slăbise. În timpul celor doar cinci sau şase paşi pe care i-a făcut înainte de a fi (din unghiul meu de vedere) acoperită de maşină, privirea, luată prin surprindere, a încercat zadarnic să se concentreze. Un fapt altfel mărunt, acela de a o vedea în pantaloni, a avut un efect atât de deconcertant, încât n-am reuşit decât s-o cercetez aiurea şi grăbit din cap până în picioare. Aveam şi o scuză: era a doua oară când o vedeam într-un asemenea obiect vestimentar, prima dată fiind într-o fotografie făcută cu părinţii ei, la mare, după reuşita la examenul de admitere. Ştiam prea bine că nu purta „nădragi” din principiu (femeia care-şi respectă feminitatea…), însă acum aveam prilejul să verific pretenţia ei: „Să nu-ţi închipui că-mi ascund formele de jenă, cu ce am eu alta ar ieşi în şort pe stradă…” Pantalonii de un galben-ocru, catifea ripsată pare-se, numai uşor evazaţi în dreptul

gambelor şi foarte strâmţi pe coapse, reliefau forme plinuţe dar ispititor proporţionate. Adidaşi albi în picioare (ceea ce o făcea mai scundă decât de obicei, când nu purta toc sub şapte centimetri), geantă sport de fâş, tot albă, aruncată pe umărul stâng, mâinile în buzunarele jachetei din piele velurată cu fermoarul desfăcut şi gulerul ridicat la spate. Un aer sportiv, relaxat, paşii moi şi elastici, numai uşor grăbiţi, smocuri răzleţe din părul încă scurt semeţindu-se în bătaia vântului. Un chip neted, parcă absent, trecând peste capota roşie, oprindu-se deasupra portierei ce i se deschisese în faţă, împinsă din interior. Şi-a aruncat cu un gest degajat, firesc, intrat parcă în obişnuinţă, geanta de voiaj pe scaunul din faţă, aşteptând apoi ca el s-o mute pe bancheta din spate. Între timp, a răspuns unei întrebări, înălţând sprâncenele şi aprobând din cap (surâzând?) şi şi-a scos din deschizătura jachetei ochelarii de soare ce atârnau de un lanţ subţire, auriu. După-amiază noroasă de noiembrie, lumina slabă şi întunericul aproape… Miruna avea totuşi nevoie de o mică „deghizare” până la ieşirea din oraş, asemenea vedetelor ce-şi ascund identitatea de groaza admiratorilor. Şi-a aşezat pe nas cele două lentile fumurii, mari, rotunde şi cu ramă albă, apoi a dispărut. Portiera s-a trântit şi zgomotul sec de mecanism ce se blochează automat a ajuns până la urechile mele. M-am grăbit să mă retrag în holul blocului, aşteptând să-i văd trecând. Nu l-am distins decât pe el, eleganta lui scurtă din piele fumurie, braţele aşezate cu suverană nonşalanţă peste volan, bărbia mult înălţată şi privirea căutând liniştită şi mulţumită înainte.

Atât! Pentru câteva secunde fusesem toţi trei în acelaşi spaţiu, în acelaşi timp şi în aceeaşi scenă – ei actori şi eu spectator. Spectacolul se terminase: ei îşi continuau mişcarea, trăiau, înfăptuiau pe placul inimii şi nu numai… eu rămâneam ţintuit locului, urmărindu-i în imaginaţie. În două ore aveau să fie pe serpentine, în trei şi jumătate, cel mult patru cu o mică haltă pe parcurs, deja instalaţi. Timp berechet pentru a mai întreprinde pe înserate o mică dar reconfortantă preumblare prin aerul tare şi ozonizat al

muntelui, pe potecile pietruite sau asfaltate din preajma hotelului, motelului, cabanei, chiar şi puţin mai departe, înlănţuiţi; el cu braţul pe după umărul ei, ea cu braţul pe după talia lui… *Dragostei* Pentru încălzirea atmosferei, Pierre va recita versuri celebre de amor în pustiul rezonant al pădurii, apoi va cânta ceva amuzant, care s-o distreze, s-o facă să râdă şi astfel să se simtă amândoi într-o poveste de… *Dragoste*! îi va aduna ghindă şi conuri mici-mici de brad, îndemnând-o să le păstreze ca suveniruri alături de cele dăruite săptămâna trecută sau cea anterioară… o va îmbrăţişa lângă un pârâu, în clipocitul monoton şi odihnitor al apei strecurându-se grăbită şi limpede printre pietre ca într-o tipică dar frumoasă poză de… *Dragoste*! Se vor întoarce apoi obosiţi dar şi uşor înviorați, cu multă poftă de mâncare, spre hotel, motel, cabană, tot înlănţuiţi, mai destinşi decât la plecare, angajaţi eventual într-o conversaţie antrenantă, cât să vadă străinii întâlniţi în drum că diferenţa de vârstă nu-i împiedică să comunice între ei, să trăiască o intimitate normală, de oameni ce se… *Iubesc*! Masa retrasă din colţul restaurantului, cu bancuri, glume şi istorii hazlii, cu foamea întreită de vodcă, frigărui aromitoare şi un vin negru, mai eficient decât zece afrodiziace… (Nu-mi închipuiam totuşi cât de mult însemna acest amănunt în istoria aventurii lor „amoroase”.) Vor urca în cele din următoropiţi, glumind şi chicotind pe înfundate, sărutându-se în lift sau la cotul scărilor, spre una din cele două camere închiriate (dacă recepţionerul nu este deja o bună şi unsă cunoştinţă şi le-a aranjat, sub jurământ de discreţie, un singur alcov). Un duş fierbinte, reconfortant… şi în întunericul nopţii, în aerul mirosind a cetină, a spray Rexona şi a aşternuturi proaspăt spălate, Miruna avea să i se dea, ca şi săptămâna trecută, ca şi în urmă cu două, trei sau patru săptămâni, răspunzând tot mai pricepută îmbrăţişărilor lui… *Dragoste*! De ce nu? Poate chiar se iubeau. Altă explicaţie? Ambiţia Mirunei de a se salva în propriii săi ochi, transformând în aventură acceptabilă un amantlâc de interes? Drăguţ avea oare în intimitate

calităţile ce-l făceau totuşi disponibil pentru o asemenea ambiţie? Ura şi dispreţul meu să-l fi înnegrit peste măsură, acoperind şi calităţile ce-l făceau rezonabil Mirunei?

Îmi era ruşine să mai cred. O săptămână m-am considerat lecuit definitiv de neghiobie. Am căutat-o pe Silvia, făcându-mi de lucru la bibliotecă: aveam nevoie de realismul ei tăios şi infailibil, cu care o curăţa pe Miruna de toate zorzoanele, lăsând-o de o goliciune ce te înspăimânta. Uneori însă, doctoria era atât de amară, încât întrecea în efectul ei dureros suferinţa bolii, făcându-mă să regret ideea tratamentului. Cum sâmbăta nu mergeam niciunul din noi la bibliotecă, am făcut gestul de a-i da pur şi simplu întâlnire. A primit cu încântare şi a venit în cea mai frumoasă rochie a ei, fardată şi dichisită ca pentru o agapă simandicoasă. M-am străduit să-i fac o seară plăcută, ducând-o aproape cu forţa la un restaurant categoria întâi şi prăpădind până la ultimul bănuţ un împrumut de trei sute lei. Am discutat un miliard de subiecte, de la filosofie şi literatură la obiceiurile laponilor şi sateliţi de telecomunicaţie, dar despre Miruna nimic. Aşa cerusem eu, care mă pretindeam deplin vindecat. Vesel, distrat, curtenitor, amestecând teorii savante cu nevinovate complimente, nu rezistam ispitei secrete de a căuta în dosul fiecărui cuvânt al ei, care putea fi despre psihologia animalelor sau poezia lui Rilke, răspuns la una şi aceeaşi întrebare: *azi a plecat sau nu*? Spre dezolanta mea uimire, Silvia m-a ghicit. Într-un târziu, pe neaşteptate, aplecându-se peste masă, cumva şoptit, cu o complicitate frăţească: „Azi n-a plecat. E acasă, am lăsat-o bătându-se cu Albertus Magnus. Luni are referat la scolastici şi e disperată…

În urma mea uşile rămăseseră deschise. Se auzea glasul asistentului. Vorbea entuziast şi savant… Calităţile lui Petre Drăguţ! Trebuie să fi avut şi el *la origine*, ca tot omul, un pumn de calităţi şi unul de vise frumoase şi nobile. Ambiţiile grandomanice degradaseră ireversibil calităţile şi goliseră visele de conţinut. Tolănit comod în fotoliu, pozând în rege modest şi popular, fericit să se

amestece cu supuşii, Petre Drăguţ făcea acum paradă de inteligenţă, erudiţie şi talent. Se lăuda: cum a scris el un studiu formidabil, intitulat *Valori morale ale folclorului nostru*. Şi cum a primit felicitări peste felicitări, şi din dreapta şi din stânga, de la cei din redacţia săptămânalului în care-l publicase, până la colegii şi cunoscuţii de prin Universitate. Ga în visurile micilor grafomani, toţi, fără excepţie, îi citiseră producţia şi rămăseseră uluiţi de calitatea şi originalitatea ei. Întâmplător, eu eram unul dintre cei care i-o lecturase de la cap la coadă cu multă atenţie. Nu rezistasem ispitei, descoperind în subsolul textului acea semnătură plină de sonorităţi speciale pentru mine: *Petre Doru Drăguţ*. Penibil. Revoltător. Bombastic şi lozincard, cu condeiul ascuţit numai la zile festive şi exersat pe articuluşe ditirambice, genialul eseist se năpustea zelos şi categoric pe pajiştea cu flori delicate a folclorului. În douăzeci şi două de rânduri reuşea performanţa deplorabilă de a transforma *Mioriţa* într-un searbăd şi neconvingător manual de etică. Totul suna corect şi exuberant, fiecare propoziţie emitea un truism infailibil (mi-ar fi fost greu, e drept, să mă pun în postura unui redactor hotărât să-i refuze colaborarea), însă rezultatul era trist şi deprimant.

Vasile Bogorici pomenise de colinde şi Petre Drăguţ găsise astfel prilejul de a epata cu veleităţile sale publicistice. De aici putea sări la tema, atât de scumpă inimii, a doctoratului şi apoi la cea a emoţiilor cu care aştepta în aceste zile titlul de lector. Se săturase să tot „asiste”, voia şi el să „lectureze”, he-he! Ce tip formidabil, acest Petre Drăguţi se bine îi mergeau lui toate, un demn urmaş al unei familii „înnobilate” universitar la începutul anilor cincizeci. Bun şi eficient continuator al ambiţiei goale pe dinăuntru. Bunicul din partea mamei avea meritul *întemeierii*: el fusese primul, cel care-şi înşurubase neamul în Universitate. În mai puţin de zece ani, urcase de la lector la profesor doctor şi fusese numit prorector. Destoinic şi, mai ales, temut: în mâinile lui se aflase, ani de-a rândul, întreaga schemă de cadre a instituţiei. Fiica

sa, Zenobia se dedicase pedagogiei, dar nu urcase mai sus de titlul de lector. Refuzase, din comoditate, pretindea ea, să dea un doctorat de care nu se temea. Se mulţumise doar cu satisfacţiile funcţiilor universitare neacademice, deţinute pe rând şi în permanenţă până la pensionare. Soţul ei, Augustin Drăguţ, a făcut o carieră frumoasă la Politehnică. Iorgu T., conducătorul lucrării mele de licenţă, un antidrăguţian înrăit: „Augustin a fost un inginer talentat şi un om cu mult bun simţ. A intrat la Politehnică mai mult împins de socru-său, care-şi dorea toată familia titrată academic. Ca dovadă, imediat ce i s-a oferit şansa să plece din învăţământul superior, n-a ezitat s-o facă… Îşi dăduse un doctorat strălucit şi urma să fie numit şef de lucrări. A preferat şefia unui institut de proiectări, ceva în domeniul construcţiilor industriale. A murit la patruzeci şi şapte de ani, într-un chip care nu lăsa loc gândului rău: atac de cord, la ora zece seara, în biroul său de la institut, unde obişnuia să doarmă când grijile îl copleşeau. Fusese descoperit abia a doua zi la ora nouă. Petrişor nu-i semăna decât la fizionomie. În rest, era opera exclusivă a Zenobiei. Care-şi dedicase ultimii ani de dinaintea pensionării aducerii sale în învăţământul superior. Reuşise, împotriva opoziţiei fostului decan Iorgu T… Isprăvile de prin facultate ale odraslei „cu stea în frunte” nu fuseseră uitate, ca şi media anonimă cu care terminase (deşi mult peste cea meritată!), ca şi faptul că fusese între timp sancţionat cu mutare disciplinară şi scăpase de excludere din învăţământ doar luând în căsătorie eleva rămasă însărcinată. Zenobia se dovedise mai tare în cunoştinţe şi relaţii (doar fostul prorector avea atâţia datornici!) şi Petrişor fusese plantat ca asistent la catedra de etică şi pedagogie. Acum urma să devină lector. Pregătea şi un doctorat despre *Datoria morală*! Frumos şi merituos! Petre Doru Mişţocel. Obiect de amuzante maimuţăreli în pauze şi prilej de grave şi triste întrebări în liniştea seminariilor: cum de s-a putut strecura o asemenea nulitate în elita intelectuală? Oare ce spate puternic îl menţine şi-l ajută discret să urce? Cum de-şi poate da atâtea ifose de savant,

când până şi femeile de serviciu îl ştiu câte parale face?! cine e de vină că eu am nenorocul de a învăţa carte de la unul care nu ştie suficientă nici pentru el?…

Intoleranţa mea la impostură şi ignoranţă fudulă. Oare l-aş fi urât şi dispreţuit în aceeaşi măsură dacă nu ne-am fi aflat ca rivali în acelaşi turnir amoros? Printre acei dascăli respectaţi şi adulaţi ca nişte zei mai existau şi alte creaturi asemănătoare… Totuşi, Petre Drăguţ… O senzaţie de greaţă amestecată cu ciudă: mă aflam în locuinţa sa! Cât de ridicol mă puteam simţi stând în bucătăria *lui*, sorbind dintr-un pahar care putea fi al *lui* (şampania *lui*?), venit la fosta *lui*… întreţinută încă discret cu ajutor financiar de generozitatea *lui*… şi neputând să-mi stăpânesc oroarea faţă de fiinţa *lui*. Cu ce drepturi, la urma urmei, mă aflam eu acolo? Cu ale celui din urmă cu patru luni? Dar câte nu se putuseră întâmpla, fără ştirea mea, din iunie până în octombrie! Miruna mă tratase totuşi ca pe cel privilegiat, un fel de *primus inter pares*, în condiţiile egalizante ale anturajului, lui neacordându-i nicio atenţie, nici măcar un cuvânt, şi abia cochetând discret cu fantele. Umilinţa trebuia să fie mai mare pentru Drăguţ, asistând în propria sa locuinţă, după ce se prezentase cu un cadou costisitor, la indiferenţa totală a…

În ce poveste m-am lăsat antrenat! Am luat sticla de vodcă în mână, hotărât să beau cât încape. Turnam în pahar când i-am auzit paşii. Tocurile înalte ale pantofilor ei de lac roşu ţăcănind alene pe mozaicul holului. O aveam deja pe retină în rochia ei albă cu cordon şi tighel roşu la guler, îi simţeam în nări deodorantul cu iz de mere verzi… Atâta spectacol de linie, culoare şi parfum pentru un manechin de mucava. A căutat în sine feminitatea pentru a face din ea giuvaierul cel mai de preţ şi a scos la iveală chipul sulemenit al curtezanei de lux, snoabă, rafinată şi ipocrită. O oarecare Miruna P., adică Popescu, Panaitescu, Povian, Petrescu, Pantea, Paraschivescu, Pelea, Popa, Pătraşcu, Podgurschi, Petran… nu contează!… una dintre acestea, totuşi, dăruită de natură cu linii, forme, culori pe placul ochiului de bărbat şi făcându-şi din ele un orgoliu

suficient pentru a pretinde la picioare restul universului. O preţioasă, o făţarnică, o demi-mondă, o sclifosită… „Misterul” ei? Prostia mea…

— Vreau şi eu, îmi spuse pe un ton jucăuş. Eram cu spatele la ea, tocmai înşurubam căpăcelul metalic pe gura sticlei. Am ezitat o clipă, tentat s-o refuz, Vodca era slăbiciunea „căţeluşei”. Ea prefera şampania şi vinurile demiseci. Şi coniacul *Unirea*, într-o vreme nu prea îndepărtată. Vodca îi adormea ochiul din afară, lăsând-o fără supraveghere, incapabilă să-şi mai păstreze masca pe chip. Am deşurubat totuşi căpăcelul, încet, obosit, şi m-am întors să-i tom în pahar. Nu avea. Şi nici prin preajmă nu zărea vreunul. A luat în cele din urmă o ceaşcă, a spălat-o la chiuvetă şi mi-a întins-o ceremonios, ca un soldat ce-şi primeşte raţia la zilele festive.

— Mai… încă i… Încă! Îmi dictă până ce se umplu ceaşca de alcool tare şi limpede. Vreau totuşi să mă îmbăt… Şi mai vreau şi o ţigară, dacă nu sunt cumva pretenţioasă…

Întinzând bricheta aprinsă, am privit-o. Simţeam nevoia să-i văd chipul şi să mă conving deplin: era urâtă! Să-i dau jos fardul de pe obraz şi pleoape şi rimelul de pe gene şi să mă întreb: cum arată dimineaţa, când se ridică din pat? Ovalul blând al obrazului, arcuirea elegantă şi cumva distinsă a sprâncenelor, albastrul de cerneală fină al ochilor, negrul întunecat al părului în contrast plăcut cu albeaţa feţei, un trup plinuţ dar graţios şi ademenitor, cu carnea albă şi pufoasă… Destule! Un mic eşec. Dacă ar mai fi avut paliditatea aceea de cretă, pe care adaosul de culoare de pe obraz şi pleoape devenea strident, respingător chiar, dar îşi revenise la paloarea obişnuită, de un roz stins. Sesizând insistenţa privirii mele, îşi scutură pe spate pletele ondulate şi mă fixă şi ea, lung, drept în ochi. Un surâs discret, tandru şi parcă interogativ: ei, vrei să spui ceva? I-am întors spatele, pretextând căutarea unui obiect ce-i putea servi de scrumieră. Din cameră sosi un hohot general de râs: se spuneau bancuri.

— Nu-mi trebuie, spuse şi se aşează lângă chiuvetă.

A urmat o tăcere lungă, timp în care Drăguţ a istorisit cum Marie îl înşela pe Ion cu Vasile. Apoi Berariu, tot acelaşi lucru, însă într-o altă variantă. Se desprinse de lângă chiuvetă şi închise uşa bucătăriei. Reveni în aceeaşi poziţie, cu braţul stâng petrecut peste talie, susţinând cotul celui drept, în mina căruia se afla ţigara, ţinută elegant, degajat, între arătător şi degetul mijlociu. Când am văzut-o întâia dată fumând? Da, pe un hol al Universităţii, în rochie de catifea zmeurie şi taior alb de caşmir, tunsă ca o purtătoare de insecte mici şi încăpăţânate. Treisprezece luni în urmă. Cât de multe se putuseră întâmpla în acest răstimp! Şi cât de zadarnic!

— Eşti necăjit, îmi spuse pe neaşteptate, cu un zâmbet compătimitor pe buze. Ai dreptate *mon ange*... *mon pauvre ange*, totul e aiurea, nimic nu se potriveşte în povestea noastră. Ai dreptate... (Sorbi iarăşi din ceaşcă şi chipul i se schimonosi de oroare şi plăcere.) Cântecul ăla tâmpit al lui Berariu a fost... criminal. Şi eu am simţit că mă golesc de viaţă... parcă mi se scurgeau toate puterile în canapea. Şi pe urmă te-ai uitat atât de urât la mine... să nu spui că nu, n-am văzut dar am simţit perfect cum mă priveai. Ga pe un gunoi. Mă urăşti, Étienne, ştiu că mă urăşti şi mă dispreţuieşti. Ai şi atâtea motive... Noaptea asta, mai ales, cred că a umplut paharul... N-am cum să mai îndrept ceva... trebuia să pricepi de la început... Şi Dumnezeu de-aş fi, asupra trecutului n-aş avea nicio putere! Nu? N-am dreptate? (Nu i-am răspuns, făcându-mă preocupat de studierea tabloului de pe bufet: Delphine şi Hippolyte, una în pat, visând pierdută la voluptăţile iubirii, cealaltă alături, pe podea, rece, sceptică sadică şi perversă, străduindu-se să-i spulbere iluzia: *Maudit soit à jamais le rêveur inutile*...) De ce taci întruna? Te-ai baricadat în tăcerea asta ca într-o cazemată şi mă chinui cu ea ca un călău parşiv şi rafinat.

— Tăcerea mea? i-am răspuns zâmbind trist, cu ochii încă la cele două superbe nuduri simbolizând ipostazele aceleiaşi eterne femei fundamental scindate, incapabilă să se împace cu ea însăşi. Am tăcut asupra unui singur

subiect, încercând să-l îngrop astfel în uitare. Recunosc însă că mi-ar fi fost şi greu să pun în cuvinte o realitate dureroasă pentru mine…

— Şi ruşinoasă pentru mine. Hai, recunoaşte, şi asta te-a împiedicat!

— Nu, *ma chère*, raţiunea asta n-a existat. Pentru simplul motiv că eu *nu* te-am considerat vinovată de ceea ce ţi s-a întâmplat *atunci*. Şi nici tu nu prea te-ai simţit culpabilă…

— Da-da-da! exclamă brusc înviorată şi mai sorbi o dată din ceaşcă. Deci tu nu m-ai considerat vinovată! Ce frumos! Ce nobil! Ce caraghios! Ca într-un roman de prost gust: ea îl înşală şi el, dulce, scrobit şi manierat, o absolvă de culpă!…

Mi-am întors privirea către ea. Stătea în faţa chiuvetei, cu mâinile proptite în rama ei. Încovoiată de spate, bărbia sprijinită în piept, pletele acoperindu-i faţa. Poalele de catifea albă se ridicaseră uşor la spate, dezvelindu-i carnea albă, subţire şi două gropiţe în spatele fiecărui genunchi, acolo unde coapsele împlinite cu o discretă abundenţă se legau de pulpe. Am rostit grav şi răspicat, evitând orice intonaţie ironică:

— Nu cred că acesta ar fi trebuit să fie momentul explicaţiei de care pomeneam, dar dacă ţii neapărat să afli părerea mea despre acel subiect până azi tabu, atunci… n-am încotro şi mă execut. Opinia mea cea mai sinceră este că tu… L-ai iubit şi încă îl mai iubeşti pe Petre Drăguţ. Iar dragostea nu-i un păcat. Nu?

— Opinia ta cea mai sinceră?

— Da, asta am crezut şi cred.

— Eşti irecuperabil pierdut! Ce aberaţie! Cum să fii atât de naiv încât să vezi în mizeria aia dragoste şi să suferi pentru asta?! E peste puterile mele de înţelegere…

— Ajunge! am întrerupt-o categoric, pe un ton rece şi plictisit. Multe sunt peste puterile tale de înţelegere. Află atunci că, într-o după-amiază noroasă de noiembrie, în timp ce tu te deghizai, aşezându-ţi ochelari de soare pe nas şi te strecurai apoi liniştită şi bine dispusă în maşina lui

pentru un *weekend* montan, eu mă aflam la douăzeci de metri distanţă, cercetându-te. Da, am fost capabil şi de această umilinţă. Am venit şi am spionat una din plecările tale în vilegiatură, la destindere, odihnă şi dezmăţ. Voiam, aveam nevoie să aflu o explicaţie la prelungirea legăturii tale cu el. Te-am văzut câteva clipe numai şi mi-a fost de ajuns. Am priceput: ceea ce trăiai tu se numea totuşi… *dragostei* una fără profunzime şi strălucire, fără pasiune şi fără perspective, dar imposibil de contestat. O iubire modernă, „civilizată”, despovărată de iluzii inutile. Eraţi şi voi doi oameni ce-şi descoperiseră împreună câteva afinităţi şi se hotărâseră să consume împreună o aventură care să le umple trecător pustiul din suflete. Nu l-ai urât şi nu-l urăşti pe Drăguţ! Cel mult dacă îl dispreţuieşti. Şi, deşi, cu siguranţă, nu-ţi place s-o recunoşti nici faţă de tine însăţi, eşti şi tu convinsă: *semănaţii* vă potriviţi! Aveţi în comun snobismul şi gustul luxului, frivolitatea şi pasiunea vieţii mondene, indolenţa burgheză de odrasle crescute în puf şi golul incurabil din inimi. Suficient pentru a încropi o spoială de sentiment, căruia să-i puteţi spune totuşi… amor. Cu mine ai mai puţine lucruri în comun, dovadă că n-am putut întemeia nimic împreună. Ţi-am dăruit mult, dar am şi cerut la fel, or… tu nu eşti capabilă de o asemenea reciprocitate! Ceea ce ţi-a oferit şi încă îţi mai oferă Drăguţ este pe placul şi pe puterile tale. I-ai cedat uşor şi repede şi ai rămas trei luni cu el fiindcă ceea ce ţi se întâmpla nu era totuşi o „nenorocire”, aşa cum pretinzi, ci o istorie conformă, în bună parte, fiinţei tale…

— Vai, cât de nedrept poţi fi… cât de sadic, cât de!

— …Confecţionai astfel acel *trecut* pe care azi te prefaci a-l repudia, dar care exista în tine înainte de a se fi petrecut. Şi continuă să existe, fiind materializarea uneia din feţele tale ascunse. Aceea care se pretează la cochetării chiar şi cu o secătură de duzină ca Miky Bârleanu. Am încercat, într-adevăr zadarnic, să ucid acest trecut prin tăcere. M-am amăgit închipuindu-mi că-l pot comprima einsteinian la o nanosecundă, pentru a putea reconstrui lumea fără el. Deşartă speranţă. El există în

tine, este consubstanţial fiinţei tale şi azi, în noaptea asta, l-ai readus la suprafaţă. Eu îl credeam uitat, deja mort, şi el m-a năpădit timp de nouă ceasuri pe ochi, pe gură, pe urechi, pe nări… inundându-mă interior, înecându-mă definitiv în deznădejde. Nici Dumnezeu să fiu, n-aş mai avea putere să mă opun lui inventând speranţă!

Am tăcut şi mi-am întors capul, să n-o mai văd. Îmi era silă, aveam în sfârşit certitudinea că o urăsc. Se smulse de lângă chiuvetă şi se apropie de mine. N-am vrut să-mi întorc privirea. Îmi ceru cu glas spăsit o ţigară, fiindcă pe prima o scăpase în chiuvetă şi se udase. I-am oferit pachetul, cu capătul unei ţigări scos în afară, a tras-o iute şi a dus-o direct la buze. Nu-şi ridica privirea din mozaicul pardoselii. Flacăra pâlpâitoare a brichetei mele stârnea sclipiri galben-roşiatice pe degetul ei. Patru rubine mici închipuind un trifoi norocos. Ce însemnase pălăria mea, fie ea şi din fetru alb, cu borul mare şi calota mică, pe lângă darul lui de aur şi nestemate. Un veritabil cadou de… logodnic. O senzaţie de amar-sălciu în cerul gurii. Gustul zădărniciei, poate. Mă simţeam epuizat, sorbit de un gol imens şi întunecat: *s-a sfârşit*! Trase puternic în piept, cu sete de fumător înrăit, mă privi o fracţiune de secundă apoi renunţă, continuând să-şi ferească faţa. Se reaşeză în dreptul chiuvetei, în aceeaşi poziţie de om obosit şi prăbuşit în el însuşi. Cu o respiraţie adâncă, rară, greoaie, de parcă ar fi oftat întruna:

— Tu ai crezut tot timpul lucrurile astea şi ai continuat… să te întâlneşti cu mine… să-mi vorbeşti ca unei iubite… să mă complimentezi… să mă alinţi… să mă mângâi? Cum de ai putut?

— Nu, trista revelaţie a feţei tale ascunse am avut-o doar în noaptea asta, venind pe neaşteptate şi găsindu-te pregătită să dansezi tangou, vals, cadril şi step cu fostul iubit şi viitorul cocoş de curte. Mizerabil! Umilitor pentru mine şi ruşinos pentru tine!

— De-ai şti ce nedrept eşti! îmi spuse cu glas stins şi amărât. Habar nu ai ce s-a întâmplat în noaptea asta aici. Nici tu şi nici buna ta prietenă Silvia n-aţi înţeles nimic din

tragedia mea… Eu aş avea „ceva în comun” cu Drăguţ! Gât de dur m-ai putut lovi! Că între noi ar fi fost dragoste!… Dacă spuneai că a fost un concubinaj mizer, o afacere abjectă, nu m-ar fi durut atât de mult. Dar să spui că eu l-am iubit şi-l mai iubesc pe individul pentru care am adunat atâta ură cât nici în şapte vieţi n-aş fi putut-o face… asta m-a strivit. Gândul meu a fost tot timpul la tine, Ştefane… da, crede-mă dulcele meu, chiar de pare penibil şi chiar dezgustător să auzi o asemenea idee, aşa a fost. M-am gândit tot timpul la tine, poate şi în acele clipe când urcam în maşină pentru a-i oferi o batjocură de *weekend*, însă la tine nu mă puteam întoarce. Cum să mai fi apărut eu în faţa ta? Cu ce ochi, cu ce gură, cu ce mâini… cu ce cuvinte, când eu nu mai eram curată şi demnă? M-aş fi simţit mai ticăloasă, mai josnică… mai imorală întorcându-mă decât rămânând. Pentru mine nu exista drum înapoi. I-am cedat „uşor şi repede”! N-am avut altă scăpare, Ştefane. Una singură să mai fi existat, oricare alta, aş fi preferat-o chiar de mi-ar fi cerut umilinţa de a… de a traversa oraşul de la un capăt la celălalt târându-mă. Nu-a-existat! De-ai şti ce a fost atunci în sufletul meu! Cât am plâns şi l-am implorat să-mi ceară orice altceva. Nu a vrut. M-am îmbătat, am închis ochii, am strâns din dinţi, m-am adunat toată undeva în vârful firelor de păr… am stat apoi trei ceasuri în baie, spălându-mă în cinci ape. Acolo, frecându-mă până mi s-a înroşit pielea de fiecare atingere a lui mi-a venit ideea de a rămâne cu el. Trebuia să ucid în mine, dar şi în tine, prin dezgust, tot ce fusese până în ziua aia nenorocită. Şi mai voiam ceva, un lucru pe care nu l-aţi ghicit. Nici el, nici tu, nici buna ta prietenă Silvia: *să mă răzbun*! Să-l fac să mă iubească până la demenţă, pentru a-i lua apoi, pe neaşteptate, totul înapoi. Să rămână pentru tot restul vieţii lui la fel de incurabil bolnav ca şi mine. L-am dat iluzia că-l iubesc şi aş fi tentată de o căsătorie cu el şi l-am chinuit apoi fără milă. Weekend-*urile* acelea la munte nu însemnau câtuşi de puţin „destindere, odihnă şi dezmăţ”, nu, dulcele şi chinuitul meu fără voie, erau… reprize de tortură. Întotdeauna am avut camere separate,

n-am dormit niciodată împreună, ba… uneori n-a avut dreptul să mă atingă nici măcar cu un deget. Trebuia să-şi „răscumpere” nemernicia, convingându-mă de „puritatea” sentimentelor lui, respectându-mi cu sfinţenie toate capriciile, pentru a mă simţi cu adevărat „iubită”. Legătura cu mine a fost şi a rămas pentru el un coşmar din care nu mai poate ieşi. Crede că-l iubesc dar nu-i pot încă ierta ticăloşia şi se străduieşte să mă înduplece cu dovezi de nobleţe şi docilitate. L-am făcut să trăiască faţă de mine acelaşi sentiment de vinovăţie pe care îl simt eu de câte ori mă gândesc la tine. Cu o deosebire: pe mine mă doare şi m-am resemnat în deznădejde, pe el nu-l doare şi încă speră… Conştiinţele mici şi păcătoase sunt întotdeauna şi optimiste, pentru că nu le doare culpa propriu-zis, ci neputinţa de a o acoperi în ochii celorlalţi. El nu regretă în sinea lui ce a făcut, aşa cum pretinde tot timpul faţă de mine, nu, pe el îl exasperează doar lipsa de inspiraţie: nu găseşte mai repede mijlocul de a mă face să uit… Că un asemenea mijloc, ar exista, el nu se îndoieşte nicio clipă. Este ferm convins: femeia îţi iartă orice, chiar şi siluirea, numai să-i afli slăbiciunea specifică şi să ştii să i-o speculezi… Până acum i-am oferit zece slăbiciuni posibile, pentru a i le întoarce apoi împotrivă. Cheful acesta, la care ai picat pe neaşteptate, a fost şi el o şedinţă de tortură din multele pe care mi le-am pus în cap. Dacă mi-ai fi ghicit intenţiile, poate n-ai fi suferit.

Să ţi le mărturisesc de la început mi-a fost peste putinţă. Am mers cu el la o cafea şi l-am lăsat să se auto invite aici numai fiindcă a îndrăznit să se logodească şi să se gândească la căsătorie cu fata decanului de la filo. Înainte de a veni, Cleo i-a telefonat respectivei pentru a-i comunica unde se află iubitul ei logodnic şi a o invita să verifice. Dacă apărea în noaptea asta, eram pregătită să-i declar dragoste de faţă cu ea. Nu mă îndoiesc că ar fi dat-o imediat pe uşă afară. Prezenţa lui Michael face şi ea parte din tortură, scumpul meu Étienne. Eu nu „cochetez” cu „secăturile” şi nu-mi trebuie „cocoş de curte”! I-am dat într-adevăr de înţeles că ar putea să vină şi el cu Berariu,

însă numai spre a-i face lui Drăguţ noaptea insuportabilă. Dacă aş fi ştiut că vii tu, l-aş fi scutit de o asemenea penibilă sarcină. Atenţia mea faţă de el ţi-a stârnit de bună seamă gelozia, însă nu a fost decât un mod de a-mi răscumpăra cât de cât greşeala. Înţelege-mă… nu-l puteam ignora, ca şi cum n-ar fi existat, când el nu s-a făcut cu nimic vinovat faţă de mine, pentru a-l sili la o atât de penibilă postură cum a fost cea din noaptea asta. Tot spectacolul a fost deci pentru… domnul asistent! Pe care îl urăsc ca pe nimeni altul pe lumea asta. Mi-am propus să nu termin facultatea până ce nu-l distrug esenţial şi definitiv, aşa cum a făcut el cu mine într-o singură noapte. După plecarea mea va rămâne doar un cadavru viu…

— Înseamnă că şi eu fac parte din crâncena ta răzbunare, am constatat uluit şi deprimat, descoperindu-mă atât de nesemnificativ în meandrele unei patimi sălbatice. Am jucat trei luni rolul lui Miky din noaptea asta. Ce stupid! Şi eu care visam să reconstruiesc lumea frumoasă şi dreaptă…

— Nu, Étienne, cu tine a fost altceva… A fost… primăvara, dulcele meu, a fost un gând de albastru disperat… M-a cuprins dintr-odată un dor nebun de tine şi m-am trezit chemându-te. Ceea ce aveam de gând să-ţi ofer era însă infim pe lângă speranţa ta. Tu voiai tot şi pentru totdeauna. Naiv şi sentimental, erai deja pregătit să-ţi începi truda de furnică ambiţioasă pentru a reconstrui moşuroiul năruit. M-ai năucit… m-ai făcut să-mi simt aripile de altă dată… nu-mi venea să cred… parcă trăiam unul din visele demult ucise în mine. M-am lăsat amăgită, purtată de entuziasmul tău, ajunsesem pe punctul de a abandona şi planurile mele de răzbunare. Să rămân alături de tine şi să cred. Din nefericire, însă, ceea ce am comis eu faţă de tine se numeşte totuşi… păcat. Şi păcatul este infailibil. Nimic şi nimeni nu-l învinge! Când a apucat să se nască, devine etern ca timpul, dur ca diamantul, scârnav… comme *une merde*, neiertător ca moartea – Nu-l poţi acoperi sau răscumpăra cu nimic… nici măcar cu dragoste…

Se răsucise, în sfârşit, arătându-mi faţa. Tristă, pustie, împietrită într-o mină gravă şi aspră, sprâncenele uşor înălţate, obrazul împurpurat de efort. Frumoasă. *Miss Boboc*, devenită în numai doi ani femeie. Capabilă de dragoste şi ură, de patimă şi resemnare. Pierdută definitiv (?) pentru visare. Îşi înmuie brusc asprimea feţei într-un zâmbet compătimitor:

— Acum mă urăşti, recunoaşte…

— Da, aşa este, am încuviinţat anevoie, întorcând privirea de la chipul a cărui mină compătimitoare îmi stârnea pofta de a sparge totul în cale. Tu îl urăşti pe Drăguţ şi eu pe tine. Ai merita aceeaşi ambiţie de răzbunare din partea mea… Poate că nu ai fost imorală rămânând cu el, chiar de n-a existat nici spoială de sentiment din partea ta, cum n-ai fi fost imorală întorcându-te imediat la mine şi n-ai fost nici atunci când ai binevoit ş-o faci, nu, dulcea mea… imorală ai devenit pe urmă, dând dragostea pe răzbunare. Te-ai ambiţionat să rămâi în garsoniera lui numai pentru a-i da de înţeles că despărţirea voastră nu este definitivă… Reluarea amiciţiei cu mine trebuia deci să-i apară lui ca… trecătoare! mai mult, din acelaşi motiv nu ai renunţat nici la umilitoarea postură de întreţinută: să te simtă legată de el prin ceva şi să spere… Eşti şi tu convinsă, ca şi Silvia, ca şi mulţi alţii care au aflat ce chirie derizorie plătiţi, că Drăguţ completează din buzunar până la o sumă acceptabilă pentru mămica lui. Poate ţi-a şi mărturisit-o, dar ai trecut amănuntul la capitolul răzbunare, ca şi aurul de pe deget, ca şi toţi banii de care te-ai străduit să-l păgubeşti în dese şi costisitoare escapade montane, ca şi toate celelalte cadouri ascunse de mine dar păstrate pentru alte împrejurări… Oare nu ţi s-a părut, mon *doux ange*, *că* toate acestea miros urât, a pretenţii şi ambiţii de metresă… de curtezană ce se vrea recompensată şi material pentru ceea ce a oferit? Şi că ele nu pot fi acoperite de ideea răzbunării? Şi că nu meritam să mă faci de râs în ochii lui Drăguţ şi ai tuturor cunoscuţilor păstrându-le, după ce eu ţi-am oferit perspectiva unei iubiri în care trecutul murea

sub tăcere? Dama *cu camelii* este totuşi un roman de prost gust, ma chère, *o* ficţiune încheiată cu moarte, altfel povestea devenind penibilă, caraghioasă şi neveridică. Poţi iubi o curtezană, mai ales dintre cele de lux, evident… care bărbat nu se simte capabil şi dispus să ignore nonşalant trecutul dubios al unei femei frumoase, dar câţi mai au puterea să creadă în ea din clipa în care au descoperit-o dornică să păstreze o legătură materială cu fostul întreţinător? Păcatul în sine nu este invincibil, ci gustul nelegiuirii pe care îl capeţi prin coabitarea cu el. Da, acum te urăsc, Miruna: ţi-am întins mâna şi tu ai preferat răfuiala ta cu Drăguţ. M-ai refuzat, dar nu din scepticism, aşa cum pretinzi, ci din trufie. Din încredere oarbă în infailibilitatea farmecelor tale. Eşti sigură că vei fi întotdeauna iubită, şi de cei doriţi şi de cei nedoriţi de tine. Dragostea ţi se cuvine şi nu va trebui decât să alegi, narcisiaca mea: în urma lui Étienne, crezi tu cu tărie şi seninătate, vor veni nenumăraţi pretendenţi pentru a-şi depune omagiile la picioarele tale. Nu-ţi va rămâne decât să întinzi mâna atunci când ţi se va părea un exemplar pe plac. Eu? Mă voi pierde tot mai puţin semnificativ în serie. Am prezentat inconvenientul de a te fi surprins în momentul, e drept, nedorit de tine, al împăcării cu ideea unei moralităţi mai libertine, în care nurii tăi pot fi un prilej de distracţie. Chiar şi atunci când această distracţie se cheamă răzbunare. Dacă Atena L. Ar fi apărut în prag, erai pregătită să sari de gâtul lui Drăguţ şi să-i declari dragoste! Eu sunt sigur că ţi-ai pus deja în calcul şi un „sacrificiu moral” mai mare… Acela de a relua la nevoie amorul cu el, pentru a-i împrospăta adoraţia şi speranţele… Deşi nici mila nu trebuie complet şi definitiv exclusă dintre perspective. Doar sadismul se amestecă atât de intim şi de inseparabil cu compasiunea pentru victimă. Într-o bună zi, de pildă, ai putea să te simţi vinovată de exces de zel faţă de Drăguţ şi să trăieşti nevoia de a-l recompensa printr-un sentiment mai omenesc. Apoi să te consideri vinovată de această slăbiciune şi s-o întorci în furie distructivă… Şi tot aşa, până ce „distracţia”

răzbunării îţi va deveni indispensabilă ca nicotină pentru un fumător, încât nici ideea căsătoriei nu-ţi va mai apărea atât de respingătoare, socotind că ea ţi-ar permite să duci până la capăt patima. Orgoliul nurilor îţi dă astăzi conştiinţa puterii asupra lui şi convingerea tot mai falsă a libertăţii tale: oricând poţi abandona jocul de-a şoarecele şi pisica, întorcându-te la dragoste, devotament, generozitate... Nu, dulcea mea! Visurile trăite cu mine acum două primăveri nu mai au niciun gust pentru tine, o femeie care a consumat deja otrava păcatului şi a descoperit-o neucigătoare. Nurii femeii, apoi, sunt minuni trecătoare, grabnic măcinate de viciu, iar tu altceva nu poţi oferi. Dragostea o ţii numai pentru propria-ţi persoană! Aşa că... nu vei afla decât parteneri de mici aventuri galante şi reconfortante, fireşti de altfel într-o morală libertină. Le vei trăi ca divertismente între reprizele turnirului tău cu Petre Drăguţ, în care vei fi descoperit satisfacţii tot mai complexe şi maţ rafinate, pe gustul tău de intelectuală preţioasă, sofisticată şi capricioasă, de la plăcerea canibalică a jocului cu victima, la deliciile masochiste ale autodistrugerii... Nu ştiu cine pe cine se răzbună în toată povestea asta şi cine va fi, la sfârşit, „cadavrul viu”!

Un ciocănit violent în uşă ne făcu să tresărim. Mă privea apatică, obosită, încercând un zâmbet complicat, ceva între înţeleaptă resemnare şi siguranţa trufaşă a celui care deţine un secret ce ar putea schimba soarta războiului. (Ne-a mai rămas totuşi o plăcere de consumat împreună, dulcele meu, numai să plece musafirii şi să rămânem noi singuri-singuri, hu-hu-hu... chiar cu obida şi faţa asta scârbită nu te las eu să pleci acasă, nu... voi avea grijă să-ţi dau la despărţire şi o poză plăcută, pe care să ţi-o aminteşti cu drag şi să te facă să mă regreţi...) Ne-am întors amândoi în acelaşi timp privirea, pentru a-l vedea pe Berariu apărând în prag.

— Băă... ce figuri sunteţi! exclamă bărbosul, punând mâinile în şolduri. Eu mă tot codeam la uşă să nu vă deranjez de la mozol şi, când colo... voi vă certaţi! Gata,

ajunge, mai lăsaţi şi pentru altă dată, altfel nu veţi mai avea motive să vă împăcaţi şi să vă iubiţi, he-he... (Se aşează între noi şi ne prinse pe amândoi de braţ.) Acuma haideţi dincolo, că vrem să jucăm ceva să ne mai veselim şi să ne mai trezim niţel... Haideţi, că altfel Bericu vă ia pe sus ca pe... Facem nişte echipe şi tragem un mim ca-n filme!...

Ne împingea uşor dar categoric către uşă. Miruna surâdea încurcată şi-mi căuta privirea. Am reuşit în cele din urmă să-i descleştez mâna de pe braţul meu, promiţând că vin şi eu după ce mă spăl puţin pe faţă. A plecat cu Miruna, tot asigurându-mă că mă ia în calcul la alcătuirea echipelor. Rămas singur, m-am trezit patrulând nervos, cu mâinile în buzunarele sacoului, între fereastră şi frigider. Mi-am privit ceasul. Cinci şi şapte minute. În cameră se iscase ceartă, vociferări, o idee nu întrunea adeziunea unanimă. Mă îngrozeam la gândul că aş fi dat din nou ochii cu Drăguţ şi Miky. Nu-i mai uram şi nu-i mai dispreţuiam cu atâta tărie: erau amândoi, ca şi mine, victimele unei femei orgolioase şi sadice. Trei potârnichi în tolba unui vânător! Care se vina în acelaşi timp pe sine, pentru a se introduce în cele din urmă, ca suprem trofeu, în propria tolbă. CE MAI CAUT AICI? Mi-am frecat îndelung faţa uşor amorţită, sperând într-o senzaţie de înviorare. Nu, cu niciun preţ înapoi, în jocul mizer al unei femei ce-şi făcuse din nuri o armă pentru satisfacerea pornirilor ei obscure! Am ieşit în pragul bucătăriei. Uşa de la cameră era mimai de-o palmă deschisă şi prin sticla mată se zărea cineva foindu-se. Vorbea Miky tare, pentru a acoperi protestele cuiva. Propunea să se joace numim, ei., gaj. Berariu era entuziasmat: chestia se lăsa cu „mozol”, dacă aveai noroc – nu-ţi scăpa niciuna! M-am trezit trăgând nervos de balonzaide pentru a-l smulge de sub scurta din piele fumurie a lui Drăguţ, plină de catarame şi fermoare strălucitoare. A căzut la picioarele mele, am dat s-o ridic, apoi m-am răzgândit, lăsând-o prăbuşită sub cuier. Cum de ajunsese deasupra balonzaidelui meu, doar venisem în urma lui? Cineva făcuse o nouă repartizare a

cârligelor ca nişte ace mari de pescuit şi socotise că hainele noastre încăpeau pe unul singur. Cum să plec fără să-mi iau rămas bun de la Silvia? Berariu, îi recunoscusem de-acum silueta deşirată, se foia din nou prin dreptul sticlei mâţe, demonstrându-şi calităţile organizatorice în materie de antren… Am deschis grăbit uşa, cu balonzaidul în mână, hotărât să mă îmbrac pe scări. Nu-mi permiteam luxul de a mai aştepta liftul. Deşi o clipă am fost tentat să mi-l permit…

(Un grupaj de file, mal consistent decât celelalte. Nu putea fi aşezat decât aici, după ce vocea mea istoriseşte destăinuirea esenţială a Mirunei. Sunt însemnările din primăvară şi toamnă. Cele anterioare, din perioada legăturii nemijlocite cu Drăguţ şi din cea imediat următoare, lipsesc! N-a notat nimic în acea vreme ori, mai curând, sunt tentat să cred, n-a lăsat filele între celelalte, spre a-mi menaja sensibilitatea. Detaliile întâlnirilor ei cu Drăguţ, chiar dacă erau numai „şedinţe de tortură" (dar n-au fost toate astfel!), m-ar fi durut cât tot restul istoriei la un loc.

Reîntâlnirea noastră în ziua echinocţiului de primăvară. Dată a fost premeditat aleasă de Miruna, dintr-un calcul sentimental. (Cu exact un an şi o zi în urmă începea povestea noastră. Pe muzică de Mahler şi în vesel clinchet de pahare.)

Sâmbătă, 21 martie

A VENIT! *Étienne al meu a venit*! *Simt că mă sufoc. Deja nu mai văd să scriu. Ochii îmi sunt întruna umezi. Mă şterg zadarnic cu batista*: *totul împrejur îmi pare straniu, ireal, văzut ca într-un vis, printr-o ceaţă strălucitoare. Étienne al meu a venit la prima rostire a formulei magice. Ca într-un basm frumos şi de demult. Mon angel îngerul meu bun şi dulce*! *L-am chemat şi a venit. Zâmbind tandru şi senin, cum nu l-am mai văzut de atâta vreme făcând-o. Mi-a sărutat mâna şi mi-a pus în palmă o brânduşă albă. Simţindu-i mâna şi buzele calde, fiinţa lui întreagă iarăşi lângă mine, am avut o senzaţie de leşin. Un gol dureros în piept şi picioarele înmuindu-mi-se. Îmi venea să cad pe*

pieptul lui şi să plâng până la epuizare. Mon doux ange! *A luat umbrela şi mi-a petrecut palma pe după braţul lui „Ce bine că ai umbrelă*! *Pe a mea am vândut-o de mult*. S-*a dat mai greu decât blugii, dar mai uşor decât sacoul şi geanta de voiaj. Ai grijă, deci, să n-o uiţi cumva la mine. Cunosc deja piaţa căminelor şi ştiu că astea de damă, automate, au mare căutare… hu-hu*! *Încotro o luăm*? *U Ce simplu a putut fi totul*! *Şi în câte mii de feluri complicate mi-am închipuit această revedere. În care n-am crezut până ce nu l-am văzut răsărind din mulţime la câţiva paşi de mine*.

Niciun cuvânt despre trecut. Nici măcar o aluzie, niciun gest, nicio sclipire necurată în ochii lui căprui. Ochii lui! *Parcă niciodată nu mi s-au părut atât de frumoşi. Poate unde şi-a pierdut căutătură aceea trufaşă şi iscoditoare. Acum priveşte calm, blând, detaşat şi îngăduitor*, îi *stă mai bine. Pare matur şi înţelept. Nici din gesturi, nici din cuvinte nu mai răzbate teribilismul de altă dată. E un bărbat. Étienne al meu… Chiar el m-a ţinut azi de mână şi mi-a spus vorbe frumoase*! *Parcă n-a fost aievea. Tot am sentimentul straniu al irealităţii. Nu-mi vine să cred că eu şi Étienne ne-am întâlnit. Şi ne vom întâlni şi mâine, şi poimâine…*

O singură propoziţie care a făcut aluzie, vag şi indirect, la rostul întâlnirii noastre: *„Ce minunat e că viaţa poate reîncepe totuşi în fiecare clipă a ei*! *A Altfel, s-a comportat de parcă nu ne-am fi văzut de ieri sau de alaltăieri. Oare crede într-adevăr că viaţa poate reîncepe în fiece clipă, făcând abstracţie de trecut*?

Nu mai pot scrie. Visez întruna, deşi nu vreau. Silvia m-a asigurat că va veni şi a venit. Acum mă asigură că a venit să *rămână şi nu să se răzbune. Se străduieşte să mă convingă*: *Étienne nu m-a iertat, ci şi-a asumat vinovăţia mea şi se consideră fericit. Chemarea mea îi permite să se reaşeze lângă mine şi să spere. Va încerca să reconstruiască din temelii palatul năruit. Oare chiar atât de naiv şi de idealist să fie*?

Silvia s-a culcat. Stau singură în bucătărie şi umplu pereţii cu vedeniile unei iubiri imposibile. Am fumat

enorm, îmi simt gura amară şi uscată. Niciun strop de băutură în toată casa. Sticlele sunt goale-goale-goale. M-am pătat de cerneală pe degete şi pe mâneca pijamalei. Şi batista s-a mânjit. Cât de murdară mă simt.

Joi, 2 aprilie

Singură-singură, între pereţii care m-au distrus. Silvia a plecat deja în vacanţă. Eu am rămas pentru Étienne, iar el n-a vrut să urce între pereţii care m-au distrus. Trecutul nu moare sub *tăcere. Étienne e prea sensibil şi prea orgolios ca să-şi ducă lucrarea până la capăt. Mai devreme sau mai târziu, gura sacului va plesni şi mizeria reproşurilor ne va îneca.*

Ce să fac eu singură între pereţii pe care-i urăsc? Fumez ţigară după ţigară şi beau din băutura pregătită pentru o delirantă noapte de dragoste. Mă voi îmbăta şi voi adormi. Voi cădea în pat frântă de alcool şi deznădejde. Singură, între aşternuturile proaspăt schimbate. Visând urât şi amestecat. Cât de idioată am putut fi cum să-mi închipui că orgoliosul va accepta să intre în acelaşi pat? Mi-e ruşine. Mi-e silă de mine. Îmi vine să mă spânzur…

Am pus sonatinele lui Schubert, sperând să mă liniştească. Imposibil. Pustiul din jur mă sufocă, obiectele astea oribile mă agresează, ce caut eu aici? De ce mai stau între pereţii ăştia odioşi? Ca să duc răzbunarea până la capăt. Nu pot pleca, lăsând-o la jumătate. Răul pe care mi l-a făcut el a fost întreg şi definitiv. Dacă nu-l nenorocesc la fel de esenţial şi irecuperabil, nu mai pot exista! „Dar toate pe lumea asta se plătesc cu ceva, scumpa mea fetiţă. Iar eu nu-ţi cer decât să te bucuri cu mine de tainele iubirii. De ce atâtea ifose? Îmi pare într-adevăr rău că eşti fecioară, îl credeam mai energic pe prietenul tău, dar, crede-mă, nu pot nici eu pierde o asemenea ocazie. Mi-aş reproşa-o toată viaţa… Ai să ţi-o reproşezi, canalie! Vai, cum ai să ţi-o reproşezi! Te distrug chiar de-ar fi să mă prăbuşesc cu tine de gât.

M-am îmbătat. Simt că plutesc. Obiectele se clatină ameninţător. Ochii mi se închid. Nu mă mai doare nimic. Au diable, cu *toţi*! Solitude du cœur dans le vide de Târne,

/ Le combat de la mer et des vents de Thiver, / L'Orgueil vaincu, navré, qui râle et qui déclame, / Et cette nuit oû rampe un guetapens infime, / Catastrophe flairée, avant-goût de L'Enfer!… *Tot sufletul meu în patru versuri de Verlaine. Acum trebuie… Trebuie să mă ghemuiesc în pat, între aşternuturi curate şi red… Singură! Dulcele meu Étienne. Cât am visat, cât am dorit să fac dragoste cu tine! Cu iubitul meu… cu îngerul meu naiv şi generos… pe care l-am chemat ca să-l părăsesc. Sunt o păcătoasă. Iremediabil pierdută. Nu merit iubire. Acum şi niciodată.*

Miercuri, 20 mai

Opt la psihologie. Uşor, fără emoţii, trecând o singură dată prin curs. Silvia – zece! N-am reuşit încă să iau mai mult decât ea la niciun examen. Se crede, cu siguranţă, mai deşteaptă decât mine. Nu bagă de seamă că notele peste când nu diferă ca valoare pentru mine. Poate chiar îşi închipuie că o invidiez. Pentru notele la examen şi pentru inteligenţa prietenului ei Costel Berariu. Ce trist ar fi. Silvia. Un cap de bărbat pe un corp de balerină. Plus un destin de frigidă. Milă. Atât.

Tare i-aş pune câteva întrebări lui Étienne, dacă nu i-a *respecta atât de mult sensibilitatea. L-aş întreba, de pildă: cât de mult mă iubeşte el pe mine şi cât pe sine în postura de îndrăgostit? Cât (mai) este dragoste pentru fiinţa mea* şi cât dragoste *pentru dragostea lui de altă dată pentru fiinţa mea? Am devenit şi eu şi el două personaje în ficţiunea sa artistică: trebuie să ne mişcăm, să gesticulăm, să cuvântăm conform regulilor estetice ale artei. Am impresia că experimentează pe viu subiectul unui viitor roman de dragoste, că trăiesc deja într-o ficţiune* avant la lettre. *Un formidabil roman, care s-ar putea chema „Turnirul orgoliului cu iubirea". Cu Étienne erou principal. Inteligent, sensibil şi nobil, dar, mai ales, devotat sentimentului. Atât l-a absorbit opera, întregul, încât uită tot mai des partea. Adică pe mine.* S-*a erijat în dirijor, eu nefiind decât, cel mult, vioara întâi.*

Îmi apare tot mai mult visul lui: dragostea ca operă de artă. El fiind creatorul. Eu, doar o prezenţă

indispensabilă, nu şi partener de creaţie. Trebuie să mă supun docilă indicaţiilor lui regizorale. Eliminând orice improvizaţie, ineditul, suspansul, neprevăzutul... A confiscat deja dragostea ca pe un obiect exclusiv.

Totul între noi trebuie să fie pur, suav, delicat, corect, trainic şi, totuşi, pe cât *posibil, „enigmatice", care în urmă cu un an îmi reproşa „ifosele" de misterioasă! Unul dintre noi doi trebuie să-şi fi schimbat opiniile. Poate că eu am devenit mai realistă şi el tot mai romantic şi naiv. Îl sperie senzualitatea pe care altă dată mi-o cerea. Nici măcar o privire cu subînţeles dubios nu mai suportă. Evită să mă sărute cu martori şi să facă gesturi de tandreţe în public. Tăcut şi apatic. Tot timpul. Vrea să-l cred neinteresat de farmecul meu fizic şi de plăcerile pe care i le-ar putea oferi. Adept convins al iubirii platonice! îl preocupă numai sufletul meu. Ce se întâmplă în el şi cum l-ar putea rândui ca să fie bine. Mă simt o păpuşă slută căreia i se dichiseşte un interior superb.*

Nu mai are umor deloc. Am spus într-o doară că mi-aş tunde părul. Vin căldurile şi m-aş simţi mai bine fără laţele astea, care nu sunt nici lungi, nici scurte. A protestat vehement, toată seara n-a încetat să-mi ceară asigurări că renunţ la intenţie. Am înţeles: nu vrea să mă vadă aşa cum arătam pe vremea când mi-a venit ideea genială (din fericire, şi trecătoare!) de a mă urâţi. Ceea ce nu înseamnă că va trebui să port la nesfârşit plete. M-am săturat de ele. Am prins şi eu gustul capului uşor şi al pieptănăturii în grabă.

A trebuit să renunţ la taiorul alb şi la rochia de catifea cyclamen. *Mi le-a privit cu antipatie şi am priceput. Apoi a trebuit să evit alte două rochii, fusta din piele velurată şi un pulover bej de mohair. Nu mm ştiu ce să îmbrac şi ce nu. Toate îi sunt indezirabile. Într-o zi îmi va sugera discret să dau jos şi epiderma. Să năpârlesc, asemenea şerpilor. Să rămână doar* sufletul *Singurul asupra căruia,* îşi *închipuie el, are puteri de demiurg şi îl poate „confecţiona" pe gustul său. Un Pygmalion ce vrea să dăltuiască interior. Şi când va descoperi că singura*

realitate pe care o poate avea cu certitudine este exteriorul?

D. a trecut de trei ori pe coridor, în timp ce aşteptam să intru în sală. Prima dată m-a salutat galant, apoi mi-a căutat insistent privirea, doar, doar îi fac un semn de încuviinţare. Nu cumva mă tem iarăşi de logică? Ori de vreun alt examen? îl căuta, evident, pe Truţă. Cum spionul lui intră printre ultimii, întârzia ca de obicei. Când am ieşit, erau amândoi la taifas. Exact postura din urmă cu un an. De astă dată era însă şi Étienne. Nu mă aşteptam să-şi lase tocitul de dragul examenului meu. A fost totuşi perfect, de parcă eu aş fi aranjat scena. M-am repezit la el, chipurile entuziasmată de notă, şi i-am întins obrajii să mă sărute. L-am luat apoi de braţ şi am plecat. Merveilleux!

Joi, 28 mai

M-am săturat de sesiune. Şi n-am ajuns decât la jumătatea ei. Aş vrea să trăiesc altceva. Orice. Plăcut, bineînţeles. Să mă duc cu Étienne *la ştrand, de pildă. Să ne bălăcim până la epuizare, stropindu-ne cu apă şi alergându-ne prin bazin, ca apoi să ne uscăm la soare. Întinşi pe cearşaf, umăr lângă umăr, să-i simt prezenţa certă, nemijlocită, să mă bucur că exist şi nu sunt singură. N-am mai fost la ştrand de doi ani. I-am spus, propunând să învăţăm şi noi lângă bazin sau undeva mai retraşi, ca atâţia alţii. Întâi s-a arătat surprins: mă ştia din neamul lui Riga Cripto. Temătoare de soare şi, mai ales, de „impudoarea" dezvăluirilor publice pe care le impune plaja. Chiar s-a temut (temut!) că aş avea vreun „defect ascuns". M-a pufnit râsul. L-am asigurat: din fericire, n-am suportat încă nicio operaţie. Nu am păr pe coapse, pe burtă ori pe spinare, iar în ce priveşte „constituţia" fizicului meu, nu aş da-o nici măcar pe cea a… Silviei. Mai ales acum (And am reuşit să slăbesc două kilograme.* S-*a arătat încântat de asigurările mele, dar nu binevoit să accepte. Învăţatul la ştrand este „sublim, dar lipseşte cu desăvârşire". Cel mai bine se învaţă în cameră, la masă, cu storurile trase şi veioza aprinsă în miezul zilei. Aşa cum face el. Numai astfel se pot lua decari. Dar eu nu vreau să*

fiu o studentă eminentă.

M-am gândit: ce ar însemna viaţa mea alături de el? O lungă şi înceată agonie. Aş trăi frumuseţea muribundă a florii din glastră. Pe care o aşezăm acolo doar ca să ne coloreze interiorul şi să ne bucure ochiul (când întâmplător cade pe ea. Eu sunt egoistă. Dar artistul Ştefan Gabrea? Şi-a rânduit deja viitorul, îl cunoaşte până la cel mai mărunt detaliu. Va fi un scriitor. Dacă nu mare, cu siguranţă „bun şi serios". Şi-a stabilit deja ideile, temele, obsesiile, subiectele tuturor cărţilor. Şi la ce vârste le va publica. Trei romane social-politice, două filosofice şi unul mitic (capodopera, la care va lucra între cincisprezece şi douăzeci de ani!) După apariţia ei se va ocupa exclusiv de promovarea tinerilor, dinamizarea vieţii literare şi redactarea memoriilor. Şi eu? Unde sunt eu în această frumoasă şi ambiţioasă biografie de romancier? În bucătărie. Şi în salon, la sosirea musafirilor. Purtând tăvi şi întreţinând, în chip onorabil, conversaţii savante despre *lume, literatură şi viaţă. O sacrificată pe nobilul altar al creaţiei artistice. Dedicându-mi anii, forţele fizice, frumuseţea... ocrotirii bunei dispoziţii creatoare a lui Ştefan Gabrea. Dar eu am o viaţă. Numai una. Şi este pentru mine singura operă, pe care mi-o doresc înfăptuită cu talent şi migală artistică... Oare chiar mai cred în visul ăsta? O viaţă curată, senină, deplină, rotundă, trăită în dragoste şi zbor, un poem de Rilke pe muzică de Brahms într-un decor de Botticelli... Mai visez ori am doar nostalgia unei speranţe pierdute? De ce nu mai pot crede cu tăria de altă dată că viaţa mea va fi totuşi o reuşită operă de artă? Trebuie să distrug un om! Numai pe ruina lui mă voi putea înălţa* zarafi.

Sunt egoistă. Fiinţă unică şi irepetabilă în univers, nu vreau să *trăiesc decât pentru mine şi pe gustul meu. Ştefan Gabrea este partenerul cel mai nepotrivit pentru împlinirea unei asemenea ambiţii. Este, la rândul lui, egoist. Dacă acum, în această primăvară de exuberanţă sentimentală, are ambiţia infamă de a mă aşeza mereu după socotelile lui artistico-studioase, ce s-ar întâmpla mai*

târziu? Nu ne-am văzut mai mult de două, rar de trei ori pe săptămână. În sesiune – doar după examene, câteva ore petrecute în anturajul plicticos, anost, jenant chiar al Silviei şi amicului ei. Nu am mai fost singuri de trei săptămâni. Nu pare afectat. Şi-a predat lucrarea de licenţă şi tot în casă ori prin biblioteci stă. A acceptat, în sfârşit, cu mare greutate, să-mi acorde permisiunea de a-l întâlni seara, la două sau trei zile o dată. După ce l-am asigurat prin zeci de dovezi că nu mă tem de niciun examen şi, ca atare, îmi pot permite luxul unor relaxări de câteva ore la două zile. Ştiu, sunt convinsă: mi-a refuzat până acum acest drept nu din grija pentru soarta examenelor mele, ci fiindcă el nu concepe de fel odihnă în timpul sesiunilor. Este o maşinărie de făcut isprăvi intelectuale.

Pedanteria lui a început să mă deprime. Rutina pe care o simt în gesturile şi cuvintele lui mă demoralizează. A dat o formă „artistică" sentimentului şi a ritualizat-o. Aceleaşi discrete strângeri de mină, aceleaşi cuvinte şoptite pe neaşteptate, aceleaşi priviri furişe... Nu mai suportă imprevizibilul. Ineditul. Schimbările de program şi plimbările la voia întâmplării. Excesul de sentimentalism şi senzualitate. Mă uit în viitor şi văd limpede: dragostea pentru sine în postura de îndrăgostit va trebui să fie o operă cât mai repede încheiată, spre a se dărui cu toate forţele drumului către glorie. Ritualizată, schematizată, rutinizată, curăţită de tensiune, iubirea pentru mine ar deveni un accesoriu, o distracţie destinată puţinului timp liber lăsat de pasionanta sa muncă. Eu? O floare în glastră, veştejindu-se încet şi trist. Perspectiva nu mă ispiteşte!

Cât sunt de perfidă! îi tot caut cusururi, sperând să aflu astfel puterea de a nu-l mai iubi atât de mult. Adun mişeleşte motive să mă lepăd de fiinţa care mi-e atât de dragă. Privesc în jurul meu şi nu găsesc niciun alt om cu care aş fi la fel de fericită să împart viaţa. Mă pregătesc de ruptură. Să nu mă doară prea tare pierderea lui. De ce nu am curajul să lupt pentru a-l păstra? Visez întruna să mă aşez într-o zi dinaintea lui şi să mă descarc, în sfârşit, povestindu-i totul de-a fir a păr. Pentru a-i cere la sfârşit o

judecată unică, certă fi definitivă. DA sau NU? Mă mai crezi demnă de a sta lângă tine sau trebuie să plec? De ce nu am tăria şi îndrăzneala de a o face, când sunt atât de sigură că răspunsul lui ar fi unul singur – DA? Orgoliul. Conştiinţa eternităţii şi infailibilităţii păcatului. Ce caută nenorocul în lume?!

O scrisoare de la V. Opt pagini de efuziuni. Îi este dor nespus de mine. Adoarme şi se trezeşte cu ochii la fotografia mea. Să ne împăcăm şi să luăm totul de la capăt. Nu mai poate trăi fără mine. În iulie vine să dea examen de admitere. A schimbat ziseul pe mecanică. Sunt locuri mai multe, se intră mai uşor. Nici nu concepe să nu reuşească. Gândul că astfel ar putea fi iarăşi cu mine îl mobilizează teribil la învăţat. Este absolut sigur că va reuşi. Ceea ce se va solda şi cu o vacanţă la mare. Pe care şi-o va potrivi după a mea. Să ne împlinim astfel visul nostru din adolescenţă.

Simplu şi pedestru. Eu sunt la dispoziţia lui. Întinde mâna şi mă ia din raft după ce s-a săturat de celelalte cărţi. Că m-aş fi putut îndrăgosti între timp de un alt om nu intră în calculul său. Ori intră, dar se preface că nu. Precis că şi-a pregătit şi textul-burete: „Nu-i bai dacă între timp ţi-ai trăit şi tu viaţa, era normal s-o faci... Acum vom uita amândoi totul şi o vom lua de la început”. Cât de îngăduitori sunt bărbaţii cu păcatele femeilor până îşi ating scopul. Pe urmă...

Marţi, 9 iunie

Mă uit întruna la carnetul meu de note. Un opt mate, ieşind din pătrăţică. Înaintea lui, scris de mine, cu caractere pe aceeaşi măsură: LOGICA. Eu am luat la logică nota opt! EU! Şi cât *de uşor! Cu câtă linişte şi siguranţă. Nici prin gând nu mi-a trecut că aş putea pica examenul. Cu câtă simpatie am putut privi un profesor de logică. Ce senină am aşteptat examenul cu el. Mircea D. Nu este C. Deşi mai tânăr decât Ciclopul, pare mai deştept decât el. Este! Deşi disciplina lui poartă o denumire mai înfiorătoare, logică simbolico-matematică, cursurile şi seminariile lui au fost delicioase jocuri spirituale. Are*

talent pedagogic, are fler, are şarm. M-am bucurat cu toată fiinţa mea aflând că şi el îl dispreţuieşte pe C… Îi spune „Dino”. De la dinozaur. Îl consideră fosila vie a unei epoci academice revolute. Nici nu se putea o definiţie mai bună. Un monstru anacronic şi sadic. Care şi-a făcut un amuzament şi o ambiţie din distrugerea mea. I s-a părut că l-am sfidat, că n-am tremurat suficient dinaintea lui şi… mi-a făcut vânt în prăpastie. Când îmi amintesc cât am putut pătimi pentru a-şi satisface el o mică hachiţă de dascăl misogin, sclerozat şi cinic, simt cum mă cuprinde iarăşi disperarea. Ascultându-l întâia oară pe D., nu mi-a venit să cred că ceea ce preda el se numea totuşi logică, şi încă matematică. A trebuit să treacă mai bine de o lună până să-mi piară oroarea faţă de zilele cu logică în orar. Nu iubesc logica mai mult decât înainte, dar o urăsc mai puţin. M-am angajat dezinvoltă la un referat, am intervenit de câteva ori la seminarii şi mi-a arătat imediat simpatie. Am intrat printre preferaţi. Mă descurcam mai bine decât cei care luaseră opt sau nouă la C. E drept: când ei uitaseră cursul din anul întâi, eu încă îl mai ştiam aproape pe de rost. Sunt sigură că D. A vrut să-mi dea zece la examen. Şi mi-ar fi dat dacă n-aş fi confundat subiectul al doilea. Nicio întrebare încuietoare. Nicio şaradă logică la care Dumnezeu însuşi n-ar fi în stare să răspundă. OPT! De ce sunt totuşi tristă? Când anul trecut un cinci la logică m-ar fi făcut cea mai fericită fiinţă de pe Terra. Logica a ucis în mine ceva. Un vis mare şi frumos. Un *sentiment al vieţii pe care nu-l voi mai regăsi niciodată. Am devenit logică şi asta mă deprimă.*

Păcatul este invincibil şi nemuritor. Nu piere trecut sub tăcere. Ambiţia lui Étienne este iluzie deşartă. Între mine şi el stă şi va sta până la ultima suflare… păcatul meu. Am trădat odată dragostea lui pentru mine şi dragostea mea pentru el şi, pentru o asemenea culpă mizeră, nu există iertare. Pe o aşa mlaştină fetidă nu se poate construi iubire. Deşi ne-am străduit amândoi să fim tandri şi fireşti, seara a fost un dureros fiasco (exceptând finalul!). Ce bine ar fi fost să nu ne fi întâlnit totuşi azi. Să

nu fi avut ambiţia de a serba reuşita mea la examenul de logică în acelaşi chip ca pe celelalte. De parcă nu ne-ar fi amintit nimic urât şi dureros. Sentimentul eşecului a plutit între noi. O primăvară întreagă m-am lăsat contaminată de entuziasmul lui naiv şi acum sunt convinsă: NU SE POATE! Dragostea între noi este o iluzie vană. Efortul nostru ar semăna cu munca zadarnică a lui Sisif. La fiecare pomenire a cuvântului „logică", stânca iubirii s-ar prăvăli la poalele muntelui.

Cât de greu îmi este să scriu asemenea lucruri! Speranţa s-a cuibărit în mine şi nu vrea să se lase iarăşi alungată. Raţiunea îmi spune că trebuie să abandonez iluzia. Sufletul se revoltă cu îndârjire, refuzând perspectiva. Cum să-l părăsesc pe Étienne? Pe Étienne al meu! Îmi este mai drag ca niciodată. Defectele lui? Sunt atât de nesemnificative în multul şi frumosul fiinţei sale! Şi, mai ales, ştiind că mă iubeşte! Dacă m-ar părăsi el. Ce bine ar fi să se sature de mine şi să-mi spună pe neaşteptate: „Adio!" Aş suferi, fără îndoială, dar n-aş mai avea, pentru a doua oară, sentimentul nemerniciei. Dacă nu renunţă el, eu n-am s-o pot face. Îi sunt datoare moral şi datoria asta mă ţine legată de el. Într-o postură de sclavă. Trebuie să-i stau la dispoziţie până va binevoi să mă elibereze. Nu pare deloc dispus. Fiasco-ul serii l-a îndurerat, dar nu dezarmat. Un optimism feroce. Crede, crede, crede! Trecutul sucombă sub *tăcere şi el va edifica pe mormântul lui o iubire ca-n romane. Are o imbatabilă conştiinţă de furnică. Harnică şi încăpăţânată până la obtuzitate. Hambarul subteran al iubirii se umple trudind cu îndărătnicie, mărunt şi consecvent. Adunând fir cu fir şi bob cu bob. Niciun grăunte nu rămâne abandonat pe drum. Mă înspăimântă. Chiar atât de puternic să-l facă oare dragostea? Atâta iubire să-mi fie dată* şi eu *să nu mă pot bucura de ea?! NU SE POATE!*

Ca să compenseze atmosfera lâncedă a serii, la sfârşit s-a angajat într-o mirifică închipuire: cum vom petrece noi doi la Costineşti. Încă n-a abandonat speranţa de a-mi procura un bilet studenţesc gratuit. Va fi atât de

frumos, cum numai în visurile de vacanţă ale îndrăgostiţilor poate fi. Aripa optimismului m-a furat cât ai clipi. Toată tristeţea serii s-a preschimbat în dulce visare. Eu cu Étienne pe malul mării. Arşi de soare şi bătuţi de briză. Cum să mai ascult de raţiune, când niciun vis nu mi se pare mai fabulos decât acela de a fi cu el şi numai cu el douăsprezece zile între pământ, mare şi cer? L-am împodobit cu cercei din vişine furate (chiar de mine!) şi i-am promis coroana de rege absolut al vacanţei mele dacă-mi procură biletul. Li este totuşi aut de uşor să mă contamineze de speranţă! Şi de naivă inconştienţă. La sfârşit, eram iarăşi mahmură. Ca de trei luni încoace. Din ziua când am avut fatala idee de a intra în buzunarul lui.

(O notiţă cu pastă roşie pe o filă strecurată între celelalte: *„Peste vară nu mi-am notat nimic. Toate gândurile mele bune le-ai aflat din scrisori. Cele rele s-au împuţinat, inhibate de dor. Crede-mă: am vrut, am făcut tot ce mi-a stai în putinţă să ajung la Costineşti. Nu s-a putut. Plecarea mea precipitată a stricat totul. Atât de mult regret şi azi că n-am găsit o soluţie de a fi totuşi câteva zile împreună. Ar fi însemnat enorm pentru amândoi.* W Nu pot să nu zăresc, insinuându-se printre rânduri, ambiţia ascunsă a Mirunei de a mă răsplăti, pentru dărnicia mea sentimentală, căreia i se simţea de-acum prizonieră, şi a evada astfel din „încercuire”.

Am procurat în cele din urmă biletele pentru Costineşti, al ei gratuit, al meu contra cost, nemaifiind student. Fără să ştiu că la facultate fusese din oficiu reprogramată pentru seria de pregătire militară de la sfârşitul lui iulie – începutul lui august. Exact perioada de pe bilet. Am insistat prin scrisori şi telefoane să se prezinte cu o serie mai devreme, justificându-se cu biletul de tabără trimis de mine. Mama era însă în convalescenţă şi trebuia să stea lângă ea. Spera să obţină o motivare medicală, ceva care s-o scutească definitiv ori s-o îndreptăţească la re-reprogramare pentru septembrie. Tot aşteptând să-mi comunice rezultatul tentativei, am ajuns la Costineşti. Nu s-a putut! Deşi, ştiam preabine, n-ar fi fost totuşi o

performanţă imposibilă. Am avut sentimentul că dorinţa ei de a ajunge la Costineşti a pălit la două săptămâni după întoarcerea acasă. Deşi continua să mă asigure că va face tot ce-i stă în puteri, entuziasmul îi pierise. A renunţat la biletul trimis de mine, preferând să meargă pe litoral cu părinţii. Într-un târziu de august, primeam o ilustrată de la Eforie Sud: „Am *ajuns şi eu, în sfârşit, la mare. Bate un vânt hain şi plouă în fiecare după-amiază. Toată distracţia se reduce la preumblări monotone pe buza unei mări triste şi zbârlite. Decepţie în flanc. Ne-am pus toţi trei pantaloni albi, ca într-o frumoasă poză de familie, dar de patru zile n-am reuşit să ieşim din ei. Ce urât s-a răsturnat vara asta*! *Te sărut dulce, Miruna. U* Decepţie, dar parcă nu regret deplin. V. A devenit între timp student la mecanică. Şi, după cum rezultă din puţinele însemnări care urmează, s-au întâlnit peste vară. Numai în oraş?)

Vineri, 18 septembrie

Terminat, în sfârşit, curăţenia generală. Garsoniera arată iarăşi locuibilă. Nu mai miroase a praf şi a stătut. De mâine mă pot dedica unei îndeletniciri mai plăcute: pavoazarea. Mi-am adus vase pentru flori. De la castronul oval de alamă nu-mi pot lua gândul. Văd în el un aranjament Tsuribana *în stil* Sagetsu, *cu ramuri de tuia şi tufănele albe. Titlul*: „*Tristeţe gingaşă de toamnă amorţită. Îmi trebuie un lanţ subţire şi negru. Şi un cui în tavan. Nu văd de unde le-aş putea obţine. Poate găsesc totuşi o soluţie. Până atunci, voi sparge pustiul deprimant al pereţilor cu trei kakehana. Nu le mai pot suporta goliciunea. Mi-am adus şi acuarele. Am de gând să mă joc. Poate reuşesc ceva onorabil. N-am mai ţinut de trei ani o pensulă în mână. Cât mă destindeau odată aiurelile mele colorate.*

D. s-a prezentat azi cu două buchete de trandafiri albi şi o faţă exuberantă. Să-şi vadă chiriaşele. Şi să le asigure că apartamentul le aparţine în continuare. Banii? Nicio problemă: îi dăm numai atunci când avem. Singura schimbare – nu-i mai putem trimite pe adresa lui Zăhan. S-*a însurat băiatul şi nu vrea să creeze suspiciuni soţiei. Pe*

Brânduşelor – sub nicio formă. Îi confiscă imediat mămiţica. Nu a găsit încă un alt prieten binevoitor, dar mai caută. Silvia a tăcut cu perfidie, aşteptând pesemne să fac gestul dorit de el. Pentru care a şi apărut, de fapt. Să-i dăm permisiunea de a veni personal după bani. Am propus să-i plătim chiria la facultate. Îl căutăm într-o pauză şi i-o înmânăm discret. Nu, aşa ceva în niciun caz. Dacă ne surprinde cineva… Va găsi el o soluţie, la fel de elegantă ca şi cea de anul trecut va mai apărea deci o dată, pentru a ne-o comunica. Plecarea lui Étienne i-a stimulat curajul. A venit, să afle deznodământul. Poate îmi simt în sfârşit ranchiuna satisfăcută. Poate *m-am eliberat de obsesia datoriei sentimentale faţă de prietenul înşelat. Aşa cum a promis, el este dispus să-mi înţeleagă şi să-mi ierte „hachiţa”. Suntem sau nu chit*? Jamais!

Étienne. Primele lui zile de profesor. Primele ore dinaintea elevilor. Emoţii. Ambiţia de a-i cuceri. Un dascăl tânăr, inteligent, şarmant. A şi devenit febleţea domnişoarelor de clasa a douăsprezecea. Fără nicio îndoială. Trăieşte altceva. În viaţa lui s-a petrecut o schimbare radicală. Se va angaja în felul lui sobru şi meticulos la „autodesăvârşirea” ca dascăl. Va fi un profesor conştiincios, punctual, responsabil, bun de împovărat cu sarcini. Şi el ştie şi se teme de astă. Încă nu vede cum ar putea împăca şi capra şi varza. Cariera literară cu multele răspunderi de dascăl. Mi-e dor de el. L-am visat iarăşi. O nerozie. Eram la cămin şi a venit fericit cu două bilete la teatru: „Unchiul Vanea”. Piesa se juca însă la Constanţa şi biletele aveau ataşate şi foi de drum. Trebuia să ne facem bagajele în mare grabă. Până la tren nu măi aveam decât o jumătate de oră. În cele din urmă am plecat cu ce aveam pe mine, ceva care semăna tare mult cu pijamaua, făcându-mă să mă întreb tot timpul: cum de nu atrag nimănui atenţia? Pe peron mi s-a părut că-l văd pe V. Şi m-am speriat. Étienne mă tot trăgea spre scara vagonului şi eu refuzam să urc. M-am trezit. Nu-mi place deloc haosul cu care începe toamna asta. Are ceva din gustul de pucioasă al celei trecute.

Sâmbătă, 3 octombrie

P. D. S-*a logodit*! *P.D. Vrea să se însoare cu Atena L*! *Fata mai mare a decanului de la filo. Au fost la mare împreună. O afacere matrimonială în fază avansată. Nu-mi vine să cred. A renunţat la speranţa de a mai obţine iertarea mea*? *Am fost prea mult timp rece şi categorică. Simplul fapt că rămân în garsoniera lui nu-i mai dă încredere. Dacă i-aş fi făcut din când în* când *câte o mică declaraţie de dragoste, cu siguranţă că nu şi-ar fi luat gândul de la victorie. Am vrut, dar n-am putut. Mi-aş fi simţit iarăşi gura murdară. A priceput situaţia. A intuit că reîntoarcerea la* El. *A încetat să mai fie o „hachiţă". Ambiţia de a duce până la capăt povestea de dragoste pe care el mi-a frânt-o. Şi un mod de a mă simţi şi eu răzbunată, făcându-l să sufere în această măsură. Dacă reuşeşti să treci prin purgatoriu şi să mă iubeşti în continuare, aşa cum a făcut-o fostul meu prieteni, atunci meriţi într-adevăr iubirea mea. Suntem chit şi putem începe adevărata noastră poveste*: *simţindu-mă şi eu vinovată faţă de tine, reproşurile nu-şi mai au locul... De la o vreme, n-a mai crezut totuşi că legătura mea cu* El. *Este numai un capăt de poveste, o simplă restanţă. Cum nici eu n-am fost în stare să cred. Ca să-şi aline „suferinţa" şi să-şi pregătească o soluţie de rezervă, s-a angajat în curtarea Atenei L. N-a rezistat purgatoriului. Dacă aş fi avut inspiraţia şi puterea de a-i da semne discrete de dragoste. Au fost zile când a trecut şi de trei ori prin dreptul amfiteatrului, M-a urmărit de atâtea ori pe stradă. Neinspirată*! *Să-i fi dat de înţeles prin ceva, un gest nevinovat oarecare, o privire, un zâmbet... că mă gândesc în continuare la el şi n-am abandonat pariul. A venit să testeze starea mea sufletească, să mă întrebe dacă-i permit să mă viziteze o dată pe lună sub pretextul chiriei şi eu am spus nu. Simt că-l pierd din mină şi nu vreau. Tot ce a îndurat până acum mi se pare o bagatelă pe lângă ce i-am pregătit pentru viitor*.

M. B. a început să-mi trimită flori. Un plod mic şi jegos a apărut pentru a doua oară cu braţul plin de

trandafiri. Silvia e tot mai suspicioasă. Cât s-ar bucura să aibă dovada că-l înşel pe Étienne. Să-mi poată lua locul. Pesemne! *Altfel nu se explică de ce mă spionează şi mă bănuieşte cu atâta înverşunare. Azi ne-am* şi *certat. M-a privit maliţioasă în timp ce aranjam buchetul lui M. În vază. N-am rezistat tentaţiei*: *„Îţi plac, nu*? *Flori frumoase de la un bărbat frumos…" „O secătură*!*" „Ce contează, dacă-i frumos…" A urmat un schimb usturător de replici pe tema virtuţilor mele morale. Are o părere atât de proastă despre mine şi atât de bună despre sine. Ieri m-a văzut stând de vorbă cu V. Nu ştie cine este. Din fericire. Cum l-ar mai pune în calculul ei ranchiunos, spre a-i servi lui* El. *O delicioasă otravă*!

Miercuri, 14 octombrie

Victorie! *L-am agăţat în undiţă pe D… Când mă aşteptam mai puţin. Acum nu rămâne decât să învârt uşor la mulinetă şi să las să se zbată piuă oboseşte. Aşa cum face taty când prinde un peşte mare. A apărut pentru o ultimă încercare de a găsi în mine urma promisiunilor de altă dată. Mers cu el şi Silvia la o cafea, l-am sugerat discret că m-aş teme puţin de logică. A înhăţat imediat nada.* S-*a aprins, şi-a pierdut cumpătul. M-am trezit renăscând şi prinzând puteri şi pofte înfiorătoare simţindu-l iarăşi în mâinile mele. L-am făcut fericit, permiţându-i să mă caute. Îmi va aduce câteva tratate de „morală". Poate mă las înduplecată şi dau licenţa în etică. N-am spus nu. Imaginaţia lui trebui" să iasă din amorţeală. Să fabuleze entuziast, închipuindu-şi întoarcerea mea la el. Pentru „totdeauna". Trebuie să-i întreţin speranţa, să suflu discret dar eficient în foc.* Are *să apară. Cât de curând. Mâine, poimâine…* Se teme, *cu siguranţă, să nu mă răzgândesc. Dacă aş avea norocul să nu fie Silvia acasă*! *Din trei cuvinte ar fi la picioarele mele. Cum de a putut îndrăzni să joace dublu cu mine*?! *Şi-a închipuit ci nu aflu. Evident. Trăieşte cu ea, călătoreşte cu ea, se logodeşte discret, fără publicitate, mai vine o dată, de două ori să-mi cerceteze starea de spirit… Dacă mă ţin pe poziţie şi nu catandisesc să-i dau nicio speranţă* – adio! *Se însoară. Face o partidă*

mondenă. Îl lecuiesc eu de gusturi ateniene!

Scandal mare cu Silvia. Mi-a sesizat jocul, deşi m-am străduit din răsputeri să nu-l fac vizibil ei. Nu i-a fost totuşi greu: *mă suspec*tează *continuu. E sigură că am să-l trădez pe Êt. Şi pândeşte. Cum am ajuns acasă, mi-a trântit în faţă, triumfătoare*: *„Vrei să redevii amanta lui D*! *Am văzut şi am priceput tot. Te-ai înşelat închipuindu-ţi că sunt atât de proastă, încât să servesc de paravan pentru socotelile tale mizerabile”. Urmat epitete „dulci”, din ambele părţi. A promis pentru a treia oară că pleacă la cămin ori la altă gazdă. La fel de solemn şi de categoric, ca şi în dăţile trecute. Nu se duce. Are nişte planuri ale ei ascunse. Care*? *Să nu plece până nu adună suficiente dovezi ale „necredinţei” mele faţă de Ê*? *îl căinează de zor*: *s-a îndrăgostit* d’une femme égarée… *A intrat într-o comedie de prost gust, barocă şi burlescă, pe postura cea mai ingrată*: *„naivul înşelat şi batjocorit de la un capăt la altul al piesei cât trebuie s-o bucure în sinea ei asemenea convingeri*! *Trăieşte, fără îndoială, o satisfacţie. Eu sunt* une femme crapuleuse, *ea este*… une fille vertueuse. Comme toutes les vierges, bien sûrt *cu cât mă coboară pe mine, cu atât se simte ea mai demnă de E. Mă stăpânesc cu tot mai mare greutate. Sunt mereu tentată să-i arunc şi eu în faţă adevărul şi să terminăm odată „comedia”. Nu pot. Răzbunarea mea trebuie să rămână un secret până în clipa triumfului deplin şi definitiv. Când* la bête sauvage *se va îndepărta de mine sleită, umilită, distrusă, târându-se numai pe labele din faţă. Atunci voi da totul în vileag. Voi închide capacul peste cufărul mizeriei şi voi începe o viaţă nouă. Curată, liniştită, senină, frumoasă… Voi reîncepe să-mi clădesc visul. Până atunci trebuie să tac şi să îndur suspiciunea, bănuielile cele mai murdare. Mi-e teamă doar că* la fille vertueuse *îi va scrie lui Étienne, vărsându-şi ranchiuna pentru câte i-au auzit urechile din gura mea. Citesc în sufletul ei o mare ciudă*: *cum de se poate uita Étienne cu atâta dragoste şi veneraţie* la une femme égargée *iremediabil „pătată” şi „imorală din principiu”, în timp ce* ea, une vierge délicieuse, *stă alături şi n-o bagă în*

seamă?! Tocmai prin asta Êtienne îşi dovedeşte flerul de om inteligent şi sensibil: a distins dintr-o singură privire aurul de douăzeci şi patru de carate de cel de optsprezece. Crede în mine fiindcă e mai deştept decât ea şi a simţit că merit. Îl interesează fiinţa mea şi nu ceea ce au făcut alţii să i se întâmple acestei fiinţe. Nu-mi atribuie ceea ce nu e al meu şi nu mi s-a cuvenit. E un dulce. Mon angel *Mi-e atâta dor de el. Aş fi vrut să-l chem la ziua mea de naştere, dar în ultima scrisoare spune că este bolnav. Urmează tratament, face injecţii.* Mon pauvre angel *Mă simt vinovată: când i-am aflat necazul, m-am bucurat. Dacă el nu vine, îmi pot pune în aplicare planul. Deşi aş fi fost mai fericită să-l am pe el la ziua mea şi să renunţ la comedia bufă pe care o am în cap şi a început deja să mă obsedeze.*

(Trei file interpuse, scrise cu pastă roşie.)

Joi, pe 15 octombrie, n-am notat nimic. M-am certat cu Silvia până după miezul nopţii şi mi-a pierit cheful de orice. S-a întors cu amicul ei de la film şi m-a găsit cu D... Venise să-mi aducă „tratatele". Silvia şi-a închipuit lucruri urâte şi a jubilat. Am făcut amândouă câte o frumoasă criză de isterie. Nu vreau să-mi mai amintesc. A fost o scenă indescifrabilă. Şi insuportabilă. Mă simţeam vinovată de toate acuzaţiile ei umilitoare, deşi nu erau decât într-o infimă parte adevărate. Îmi venea să urlu de disperare şi urlam de furie, descărcându-mi obida asupra ei. Era convinsă că redevenisem amanta lui D.

De teama examenului de logică. Eu protestam vehement, dar în sinea mea sângeram de oroare şi ciudă, li „cedasem" Într-adevăr lui D., dar nu aşa cum îşi închipuia ea. I-am făcut o declaraţie de dragoste care mi-a întors stomacul pe dos. L-am asigurat din nou că sunt „topită" după bărbaţii maturi, distinşi, rafinaţi şi uşor cărunţi. I-am mângâiat orgoliul, arătându-mă încântată de „rarele" lui calităţi intelectuale, de perspectivele sale universitare şi chiar de condiţia lui materială. Am pozat iarăşi într-o femeiuşcă idioată şi snoabă. Am minţit, pretinzând, a milioana oară, că l-aş fi iubit ca pe nimeni altul dacă aş fi avut posibilitatea să-l cunosc în alte condiţii. L-am

încredinţat cu convingere în glas de sentimentul „subteran” care mă împinge către el, dar şi de nevoia raţiunii de a-l şti curăţit de vinovăţie prin dragoste şi suferinţă. Am pretins iarăşi răbdare, răbdare, răbdare şi dovezi cât mai multe şi mai discrete de iubire. L-am lăsat să mă sărute. Asta a fost tot. Îţi scriu pentru a nu-ţi închipui că absenţa notaţiei de la ziua de 15 octombrie ascunde o altă realitate. Prefer să suferi pentru aflarea acestei mici concesii, decât imaginându-ţi, asemenea Silviei, alta mai mare. Raportat la tine, gestul meu a fost, bineînţeles, mizer. Am rostit cuvinte de dragoste pentru alt bărbat şi i-am permis să mă sărute. (Ca să-mi simt apoi gura murdară şi să urlu la Silvia, de parcă m-aş fi putut astfel spăla!) Un nou păcat, lângă cele anterioare. Am însă încredere în discernământul tău. Sunt sigură că vezi în el ceea ce a fost efectiv şi nu-l urieşeşti pentru a crea încă un motiv de ranchiună. A fost un pumn de minciuni şi o caricatură de sărut, cu care mi-am readus duşmanul în postura de slugă. Nu mi-a stat şi nu-mi stă în putinţă să renunţ la răzbunare. Dacă eu nu-l distrug pe D., tot restul vieţii mi se va părea zadarnic. Ştiu şi obiecţia ascunsă, pe care te-ai jenat totuşi s-o rosteşti: în ultimă instanţă, individul ăsta te-a şi ajutat! Te-ai gândit şi la asta, nu? Da, m-a ajutat, însă a procedat asemenea celui ce te salvează dintr-o situaţie disperată, cerându-ţi în schimb să-ţi tai o mină şi să i-o dai. De ce am acceptat, atunci, nu? Fiindcă nu m-am putut închipui apărând în faţa părinţilor mei şi spunându-le că am picat restanţa şi s-a terminat cu facultatea mea. Eu m-aş fi resemnat uşor, devenind florăreasă, de pildă, şi măritându-mă imediat, cu primul care m-ar fi cerut în căsătorie. Dar ei? Au investit în mine toată viaţa lor. M-au purtat la balet şi pictură, mi-au luat de mică preparatori la pian şi franceză, capriciile mele au fost totdeauna lege, m-au împodobit cu tot ce au avut mai frumos şi mai drag în sufletul lor. Nu-i puteam dezamăgi. Am preferat să-mi tai mina şi să rămân infirmă. Şi am făcut-o cu o cumplită durere, fiindcă nu meritam un asemenea sacrificiu. La ora restanţei, cunoştinţele mele de

logică nu erau cu nimic inferioare celor care trecuseră în vară. Asta m-a durut cel mai mult: plăteam cu un preţ imens ceva la care aveam dreptul.

I-am propus o recompensă în bani, urcând cifra până la zece mii. N-a vrut. M-am oferit să vin un an de zile, o dată pe săptămână, să-i fac curăţenie fi *să-i spăl rufele.* N-a vrut. S-a *comportat asemenea unui speculant ordinar,* care a *înţeles* ca bobul de grâu din prisma lui îţi este *vital şi-i stabileşte, fără scrupule,* un preţ *astronomic.* Nu am am *încotro.* Acum ştiu ca C. Se *distra pe seama orgoliului meu (cel puţin aşa a pretins), dar atunci, atunci eram disperată şi simţeam acut nevoia unui „protector", chiar dacă asta m-ar fi costat infirmitatea.* O conjunctură nenorocită, din care nu mai *puteam ieşi întreagă. Toată frumuseţea adunată în mine cu migală şi speranţă, ani de-a rândul,* tot ce *aşezasem în suflet cu grijă şi bucurie pentru primul meu iubit, gingăşiile, tandreţurile, cuvintele alese din mii de poeme şi romane fără număr, mândria şi demnitatea mea de fiinţă curată, toate trebuiau să fie terfelite de o brută libidinoasă, într-o anonimă seară de septembrie. Lumina din sufletul meu s-a stins brusc şi în întunericul rămas s-a instalat infernul. Am hotărât să-i întorc bucuria în scârbă şi deznădejde. Să-mi plătească şi el mie, cu un preţ înmilionit, concesia smulsă într-o clipă de disperare. În sufletul meu n-a mai fost loc pentru resemnare.)*

Joi, 22 octombrie

Pregătirile sunt *gata, spectacolul poate începe. Mâine e ziua mea şi voi da recital de măiestrie actoricească. Voi primi flori şi cadouri şi voi oferi în schimb distracţie. Nu mai am stare. Mă bucur deja închipuindu-mi ce grimase va face la apariţia lui Michael. Totul depinde de Cleo. Dacă scapă de politehnist şi intră cum trebuie în rol. Îi va face ochi dulci lui D. Şi se va ambiţiona să-l corupă. Motiv ca eu să mă arăt geloasă şi revoltată de „trădarea" lui şi să cochetez discret, dar vizibil cu M... Dacă scumpa lui logodnică apare, comedia devine de un haz nebun. Îi declar dragoste de faţă cu toţi şi-i cer să aleagă între mine*

şi ea. Voi fi preferată, fără nicio îndoială. Compromisă, dar aleasă! *La ce bun să mai ascund*: *toţi ştiu*! *Dacă oficializarea mizeriei*; *este preţul noii lovituri, îl plătesc. Odată şi odată, voi dezvălui lumii adevărul şi mă voi curăţa astfel de noroi. Se va încheia facultatea şi voi pleca departe de martorii nenorocului meu. Triumfătoare asupra destinului. Fără ranchiună, fără remuşcări.*

Mâine fac douăzeci şi unu de ani. 21! *Cifra perfecţiunii absolute*: *de trei ori câte şapte. Simbolul maturităţii şi al înţelepciunii. Poate miezul cel mai dulce al tinereţii mele. Şi cel mai fierbinte. Viaţa cu chipul ei cel mai firesc. De ce nu*? *Sunt mereu tentată să abandonez războiul şi să mă întorc cu toată fiinţa la speranţă* şi *vis. Nu pot. Simt că n-aş mai însemna nimic în propriii mei ochi fără conştiinţa victoriei asupra neantului. Într-un cotlon al sufletului meu, pentru tot restul vieţii, ar dăinui infernul. Şi nu vreau. Mă visez o pasăre Phoenix care nu mai poartă pe trupul ei nici urmă de cenuşă. Curată, mândră, demnă. Altă eventualitate*? *Una singură – moartea*!

Mâine voi trăi a şaptea mii şase sute şaptezecea zi a existenţei mele. 7 670! *Iarăşi o cifră rotundă. O voi serba printr-un spectacol perfid. În loc să ucid urâtul şi întunericul printr-o celestă ceremonie. Dacă Étienne ar mai fi fost aici, lângă mine, cu ce inimă mare şi senină aş fi aşteptat ziua de mâine. Şi dacă apare, totuşi*? *Aşa, ca surpriză. Silvia este convinsă că are să vină. Nu se poate. Étienne nu trebuie să vină*! *Am nevoie de înger…*

10

Câtă smerenie şi umilinţă încap într-o iubire, când ţi-ai descoperit Dumnezeul păcătos şi crud? Cât loc mai rămâne pentru demnitate? Nici cât să aşezi un deget: coborând grăbit scările, nu aveam pe retină decât o singură imagine: geanta mea solemnă şi caraghioasă, „diplomatul” de intelectual cu ştaif, sobru şi demn de cele mai înalte responsabilităţi obşteşti. Îl uitasem? Nu. Mă prefăcusem a fi prea grăbit pentru a mai reintra în bucătărie şi a-l scoate de sub masă. Trebuia deci să mă

întorci Demna mea sfidare devenea o banală ieşire la promenadă. De ce să mă mai întorc? Ca să-mi iau rămas bun de la Silvia… Oare? Speranţa mea, ascunsă ca un gând murdar şi ruşinos, era să n-o găsesc decât pe… Miruna. Să înlocuiesc punctele de suspensie cu unul singur, categoric şi definitiv. Dar nu mai exista nimic de comunicat între noi, reproşurile fiind aproape epuizate şi hotărârea de ruptură reciproc acceptată… De ce s-o mai întâlnesc? Ca să primesc totuşi o mică răsplată în amor fizic pentru doi ani de dragoste platonică? NU! Tot trupul mi se revolta de greaţă: aş fi meritat într-adevăr toate umilinţele îndurate, dispreţul faţă de propria-mi persoană devenind dintr-odată fără margini şi fără leac. Trufaşul cavaler dovedindu-se doar un adolescent chinuit de ciuda că a pierdut un prilej erotici Dezolant, ridicol, amar-sălciu…

Înviorat de aerul rece al dimineţii, am luat-o la întâmplare, cu gulerul balonzaidelui ridicat, încercând să-mi cuibăresc ceafa proaspăt tunsă în palida ei căldură. Nasturii încheiaţi până sub bărbie, pumnii încercând să disloce fundurile buzunarelor. Încotro? Întuneric, o ceaţă densă şi înecăcioasă, petele de lumină difuză ale becurilor cocoţate în vârful unor stâlpi înalţi de metal, îndoiţi ca vrejul florii-soarelui, paşi grăbiţi mărunţind liniştea somnolentă, undeva în stânga… înainte… O foame iute şi arţăgoasă răscolindu-mă tot mai îndărătnică: vodca şi aerul tare al dimineţii cereau tratament caloric. Unde, la o asemenea oră? Un singur loc: restaurantul gării.

Tramvaiul a sosit de parcă i-aş fi făcut semn să apară, anunţându-se de la distanţă prin clipiri galben-verzi-albastre în cortina de ceaţă şi întuneric. M-am urcat în el cuprins de o uşoară frenezie. Tremuram cu plăcere, mai mult decât ar fi fost firesc la frigul pe care îl simţeam. M-am ghemuit grăbit pe un scaun, continuând acea agitaţie măruntă a trupului în interiorul hainelor, bucuros parcă de mica aventură în care mă angajam. Trăiam altceva decât letargia nopţii. Mă mişcam, plănuiam, acţionam, reintram în ordinea marelui univers, acolo unde viaţa mea îşi avea rosturile ei fireşti şi trainice… garsoniera de la etajul opt a

unui bloc pierzându-se tot mai puţin semnificativă în urmă, cât de insignifiantă îmi putea apărea, dintr-odată, drama ce continua să se desfăşoare acolo, de-acum fără minei un sentiment de eliberare, pofta de a mă deplasa, de a mă amesteca cu restul infinit al lumii. Poate se juca deja gaj, dacă ideea lui Miky reuşise să întrunească voturi suficiente, fiecare din cei doi rivali implorând în minte norocul de a o câştiga la ruleta, improvizată pesemne dintr-o sticlă, chiar pe ea... Regretam lăsarea bagajului. Găsisem în mine petecul de demnitate care să mă elibereze de smerenie şi umilinţă şi... îl pierdusem de sub picioare printr-un gest penibil. Cu ce ochi avea să mă privească Miruna la întoarcere? Ce mai rămânea din semeţia mea dacă înţelegea (şi nu avea cum să nu înţeleagă) că uitarea unui obiect fusese premeditată?

În staţia din centrul oraşului, tramvaiul întârzie, deşi călătorii, puţini la număr, urcaseră deja. În urechea stângă, pe neaşteptate, vocea unui coleg, şoptind pe un ton mucalit: „Uite-o, domnule, şi pe noua noastră *Miss Boboc*! Aia în roşu cu părul făcut coadă, Fane, aia care se ridică acuma pe vârful picioarelor... O vezi? Bunuţă, nu? Are fetiţa nişte ochişori albaştri, ceva de spaimă..." Un trotuar pustiu, doborât de ceaţă şi întuneric. În urmă cu douăzeci şi cinci de luni, chiar acolo, în dreptul vitrinei... Un gol în piept, o senzaţie violentă de trezire dintr-o aţipeală nedorită şi nepermisă: s-a *terminat povestea*! Miruna nu va mai exista niciodată pentru mine! Separaţi pentru tot restul vieţii. Croindu-ne fiecare destinul, indiferent de al celuilalt. Nu se poate... Ba, va trebui să se poată! Restul infinit al lumii... Cât de haotic şi de searbăd fără ea!

Mi-am aflat cu greu loc în restaurantul gării, la acea oră aflat sub stăpânirea navetiştilor. Fum, miros greu de mâncare şi de încălţări umede. Ospătăriţa, trupeşă, oacheşă, cu pantaloni de tergal verde pe sub halatul mov, mă luă în primire cu un profesional dezinteres, căutând aiurea prin restaurant, cercetându-şi pesemne mesele din raion. Trebuia să pierd undeva vremea, să omor câteva ceasuri, iar alt loc nu-mi venea în minte. M-am hotărât să

ignor gălăgia şi agitaţia dimprejur şi să mă adun în mine însumi: undeva, în adânc, o rană se ambiţiona să sângereze…

Făcusem cinci sute de kilometri pentru a fi la ziua de naştere a Mirunei. Cu douăsprezece ore în urmă, coboram grăbit pe peronul ce se zărea acum la fiecare din multele deschideri ale uşii, grăbit şi plin de speranţă, visând la două zile de dragoste. În tren, chiar mă obsedase o vreme întrebarea: oare am mai simţit vreodată cu atâta certitudine fericirea apropiindu-se? Nu puteam suporta nicio îndoială: două zile cu Miruna, furate singurătăţii şi depărtării, însemnau… fericire! Iluzia murise încet-încet, strivită de o realitate crudă şi ostilă. Ajunsesem la conştiinţa zădărniciei, a fatalului sfârşit, îi comunicasem deja decepţia, dezgustul, trufaşul dispreţ, ura chiar…

Scurta prelungire a poveştii într-un deznodământ senzual nu schimba nimic. Între mine şi Miruna sentinţa era de-acum rostită, simplă şi irevocabilă: aici iubirea nu se poate închega niciodată! Întâlnirea din pat n-ar fi fost decât un banal epilog, o mică poveste ataşată în coada romanului spre a-l rotunji şi închide. Orgoliul meu refuza categoric o asemenea prăbuşire în derizoriu. Şi, totuşi, îmi lăsasem un prilej de a mă întoarce şi a da iarăşi ochii cu ea! Cum de mă putusem contrazice atât de flagrant, terfelindu-mi, ca un ipocrit de duzină, convingerile şi demnitatea? Un singur răspuns: zăcea şi în mine, ca în toate fiinţele îndrăgostite poate, acel trepăduş smerit şi umil ce se ambiţionează să vrea şi să spere împotriva raţiunii. O creatură docilă şi răbdătoare, robită de farmecele confecţionate ale unei brunete cu ifose de divă, încăpăţânându-se în pasiune, sfidând îndărătnică evidenţa. Mă dominase doi ani, de la un capăt al poveştii la celălalt, învinsese şi în ultima clipă, aruncând în urmă un motiv de întoarcere. Poate, totuşi, cine ştie… Eterna gâlceavă a pasiunii cu raţiunea, sentimentul trecând peste umilinţă şi inutilitate, ridicol şi absurd, agăţându-se cu înverşunare de fiinţa râvnită. În patima sa prostească, acest produs al dorinţei şi iluziei mă putea coborî până la nimicnicie…

Trebuia ucis!

Urma să mă întorc pentru a o întâlni ultima oară pe Miruna. Şi a strangula definitiv complicele pe care şi-l crease şi crescuse discret în intimitatea mea. Nu însă înainte ca raţiunea şi demnitatea să-şi ia revanşai o mică şi usturătoare farsă palidă şi blândă pe lângă cea îndurată de mine de-a lungul unei nopţi: mă voi preface încă supus farmecelor ei, dominat de ingrata creatură sădită în mine, lăsând-o să jubileze şi să se… ofere. Voi asista tăcut şi surâzător la eternul spectacol al apariţiei unei Eve oarecare de sub veşmintele sofisticate ale civilizaţiei. O voi privi apoi lung şi împietrit, frângând fără milă între degete gâtul trepăduşului ce va fi început deja să ţopăie frenetic la imaginea şi mirosul de femeie goală. Îmi voi aduna calm şi tăcut toate obiectele şi voi părăsi definitiv povestea. Lăsându-i Evei, ca ultim dar, o lecţie de neuitat, asupra căreia să se întoarcă mereu, până la suprema şi necesara dumirire: *singura dragostea poate răscumpăra totul în univers*, *inclusiv păcatul*, *umilinţa*, *durerea*, *meschinăria*, *urâţenia*, *făţărnicia*, *cruzimea*, *perfidia*, *viciul*… Nurii – doar o podoabă fără preţ sentimental, atunci când în dosul lor se ascunde exclusiv iubire de sine. Şi dacă neghiobul trepăduş învinge, sugrumând el vocea raţiunii şi a demnităţii şi, în loc de lecţie, urmează o plăcută prăbuşire în nimcinicie? Imposibil. Voi sita tot timpul cu mâna în gâtul lui!

Am stat însă zadarnic cu degetul înţepenit în butonul roşu al soneriei. Zbârnâitul gros şi înfundat ca zbaterea disperată a unui cărăbuş în căuşul palmelor nu trezi nicio mişcare în dosul uşii cu numărul 30 gravat în plastic alb. Cremul murdar al uşii spăla de sens orice ambiţie, se opunea masiv şi infailibil spectaculosului meu plan. Întreaga situaţie se cerea regândită. Plecaseră, de bună seamă, la cursuri. Miruna, indolentă I de felul ei, mai avusese chef de şcoală după o asemenea noapte! Nu observase nimeni prezenţa sub masa din bucătărie a obiectului ce-mi certifica întoarcerea? Ori, parcă mai plauzibil: Miruna îl ignorase, plecând şi ea la cursuri. Ca

răspuns la declaraţia mea de ură şi renunţare: am tras şi eu linie, conturile sunt încheiate, orice întâlnire şi orice cuvânt în plus sunt inutile! Şi, poate, gândul unei lecţii, la fel de trufaşe ca aceea pe care i-o plănuisem eu: te-ai înşelat lăsându-ţi motiv de întoarcere, promisiunea s-a anulat de la sine, odată cu abandonarea oficială a iluziei şi o superbă demonstraţie de integritate morală şi sentimentală: pricepe deci că nu sunt dispusă „aşa cum pretinzi tu, să mai comit o dată păcatul de a mă urca în pat cu un om pe care nu-l iubesc… Finis *coronat opust* Dorise să-mi infirme astfel acuzaţia de labilitate morală, şi încă într-un chip tranşant, crud, fără drept la replică. Nu prin vorbe, într-o prelungită explicaţie finală, mă putea convinge de realitatea ambiţiilor ei întru virtute şi consecvenţă, ci oferindu-mi dovada concretă, limpede şi imposibil de contestat: poftim, uşa este închisă, eu nu mai sunt acasă nici pentru tine „am avut puterea de a mă lepăda de orice nostalgie în clipa în care povestea s-a încheiat… înţelege că am puterea de a strivi şi de a mă strivi când în joc este orgoliul meu… că n-aş putea fi narcisiacă dacă nu m-aş respecta!

S-ar fi cuvenit să-mi închipui şi o asemenea reacţie categorică a vanităţii ei. Într-un fel, trebuia să mă bucur. Tristele mele previziuni puteau fi eronate. Miruna rămânând dreaptă, principială, virtuoasă… chiar şi în angrenajul distrugător al, unei pătimaşe răzbunări. Absenţa sentimentului îi dădea putere, o făcea invincibilă, ca pe toţi cei care nu iubesc…

Am păşit în Universitate cu stranie şi dulce emoţie. Lumea pierdută cu numai câteva luni în urmă; impunătoare, somptuoasă, apropiată şi deja străină. Coridoarele somnolind încă în lumina mohorâtă a dimineţii de octombrie, un pustiu călduţ şi solemn în care să te afunzi fără teamă, senin, liniştit, ca în miezul eternităţii. Aici totul este cum a fost, numai rostul meu s-a încheiat. Coloanele, ungherele, tablourile, umbrele, culorile… toate la locul lor, sfidând suveran trecerea, mişcarea, zgomotul vanelor ambiţii… Mi-am frecat energic ochii, faţa,

temându-mă că aş putea arăta foştilor dascăli sau colegi un chip obosit şi descompus. Spre bucuria şi tristeţea mea, n-am întâlnit decât două figuri cunoscute, şi acelea străine de facultate. Era totuşi sâmbătă dimineaţa, abia la ora a doua. Un freamăt avea să se iţească numai spre prânz, dar palid, ca o ultimă zvâcnire înaintea pustiului duminical. Trebuia să aştept cincisprezece minute. Am fumat trei ţigări una după alta din pachetul proaspăt început, cu o gură aspră şi amară ca un medicament. Caloriferul fierbinte, pustiul, liniştea, lumina cenuşie lăsând în obscuritate holul din faţa amfiteatrului unde-şi avea anul trei cursul de materialism istoric, o moleşeală ispititoare îmi apăsa îndărătnică pleoapele. Ochii mă usturau şi clipeam des, circumspect, atent la ţigara pe care n-o mai simţeam între degete. Şi dacă nu este înăuntru?

Veşnicia celor cincisprezece minute se prelungi, lăsând temerii mele vreme să crească. Prin gaura cheii nu se zărea decât colţul de sus al tablei şi o conductă albă, groasă, verticală. Cu toate simţurile mobilizate, am întredeschis o clipă uşa, încercând s-o zăresc. N-am reuşit. Dintre toate spinările aplecate peste pupitre, niciuna nu putea fi a ei. Poate ocupase totuşi o poziţie laterală şi nu-mi încăpuse în raza vizuală. Şi dadă nu era totuşi înăuntru? Exclus! Se alăturase cu siguranţă grupului plecat spre Universitate, pentru a le dovedi astfel indiferenţa la soarta mea; iată răspunsul meu la arogantul şi ofensatorul lui gest de a pleca fără niciun cuvânt, făcându-mă în felul ăsta de ruşine în ochii musafirilor! Jignirea i se întoarce în umilinţă. Cum să fi rămas o vanitoasă ca ea să mă aştepte, expunându-se în acelaşi timp şi indecentelor bănuieli ale colegelor? Fusesem un neghiob, închipuindu-mi că mă putea aştepta acasă. Cea mai elementară judecată de bun simţ trebuia să-mi fi spus că Miruna nu s-ar fi putut arăta celorlalţi răbdătoare şi obedientă. Mai mult, îi fusese insuportabilă ideea că toţi musafirii plecau, ducând cu ei un zâmbet maliţios, complice sau chiar batjocoritor: în urma lor aveam să mă întorc eu, şi singuri fiind… Ce delicios subiect pentru imaginaţia lor în acea dimineaţă:

Miruna făcând dragoste cu mine, în decorul din care tocmai plecaseră. O scenă atât de lesne reprezentabilă.

Răpăitul îndepărtat al băncilor pliante mă făcu să tresar şi să mă îndepărtez grăbit, crispat de emoţie, cuprins de o uşoară panică. Lecţia ei aproape că-şi atinsese scopul: începeam din nou să cred! Ceea ce-mi producea o dulce-dureroasă nesiguranţă: cu ce chip s-o întâmpin? Ce să-i spun? Să ofer sau să cer iertare?... M-am aşezat în faţa unei ferestre, prefăcându-mă preocupat de peisajul întunecat şi umed din curtea interioară a Universităţii. Nu voiam să dau ochii cu lectorul de filosofia istoriei, temându-mă de clasica şi fals amicala formulă: „Ohoo, ce surpriză, colega! Deja ţi s-a făcut dor de noi?" Care ar fi deschis, inevitabil, o lungă şi inutilă discuţie despre viaţa de stagiar şi planurile mele de viitor. Nu aveam chef de alt chip decât cel al Mirunei. Să-i aud glasul, să-i văd eventual zâmbetul şi să mă trezesc dintr-odată liniştit şi optimist, cu ultimele douăsprezece ceasuri pierdute definitiv din memorie. Încercam deja să mă desprind de tot ceea ce-mi terorizase până în acele clipe conştiinţa, cercetând insistent şi metodic, bucată cu bucată, dreptunghiul de asfalt cenuşiu-vânăt, brăzdat de fisuri adânci şi pătat de ochiuri negre şi vag lucitoare de apă. Un obraz de nonagenar închis pentru eternitate între ziduri masive, orgolioase, aparent inexpugnabile. Vântul spulberase de mult ceaţa, dar aşezase în schimb, deasupra, un capac de nori grei, întunecaţi, ameninţători. Negru şi cenuşiu murdar, niciun strop de culoare, ca într-un aspru şi deprimant film de Waida. Cerul de plumb deasupra şi speranţa în mine! Iubirea, totuşi...

În spatele meu, paşii lectorului de materialism istoric măsurară egal şi leneş coridorul. Am aşteptat să se îndepărteze şi, emoţionat, ezitant, m-am desprins. După numai doi paşi, am renunţat să înaintez, m-am oprit şi mi-am vârât pumnii strânşi în buzunarele balonzaidelui, aşteptând s-o zăresc. Ieşeau la fumat. Apăru brusc Silvia. Se ivi grăbită, cercetând insistent coridorul, de parcă ar fi aşteptat vizita cuiva în acea pauză. Îşi schimbase toaleta

de sărbătoare cu una cotidiană. Pulover alb şi gros de lină, căzând larg peste şolduri, blugi uşor decoloraţi şi atât de strâmţi, încât îi rotunjeau perfect liniile coapselor, dându-le fixitatea şi consistenţa materiei trezită la formă frumoasă cu dalta. Proporţii zvelte, fericit îmbinate, fatale pentru un ochi de bărbat. Se apropie cu paşi iuţi, masându-şi energic obrajii şi tâmplele. La doi metri de mine, înălţă brusc bărbia, scutură părul şi-şi împrăştie cu un gest degajat bretonul rotund de pe frunte. Spuse pe un ton neted, clipind des din ochi, de parcă nu i-ar fi putut ţine deschişi:

— Nu mai pot, am impresia că sunt pe altă lume, nu pricep nimic, mi-e întruna teamă că am adormit în bancă…

— Miruna nu e la şcoală? am întrebat imediat, surprins, tot căutând peste umărul ei la grupul ce se aduna în jurul unei scrumiere cu picior.

— Nu, nu este, îmi răspunse în grabă şi căută instantaneu spre fereastră, cu un chip a cărui crispare trăda o tristeţe obosită şi agresivă.

— Cum, ea n-a venit cu voi la şcoală? am întrebat fără putere în glas, simţind pustiul şi deznădejdea gata să se reinstaleze suverane prin creier. Aş fi vrut să mă aşez, pe un scaun sau pe brice altceva, însă ochii căutau zadarnic împrejur. Nimic ce ar fi putut sprijini trupul meu vlăguit, toropit de sfârşeală. În buzunarul balonzaidelui, degetele strângeau goale pachetul de ţigări, parcă aş fi vrut să-l scot şi parcă nu. Toate gesturile mi se păreau peste măsură de anevoioase, complicate şi inutile. Silvia vorbea fără tragere de inimă, aiurea, ca să nu tacă şi, în acelaşi timp, să ascundă adevărul…

— Eu şi Sile am venit… eu şi el, atât, de figuraţie, bineînţeles, că de luat curs nu-i chip. Eu tot am mai notat câte ceva, dar el doarme, efectiv doarme… Ora asta, mai ales, a scris vreo două-trei rânduri, apoi şi-a proptit fruntea-n palmă şi dus a fost. La un moment dat a trebuit să-l împung cu pixu’ pe sub bancă, nu se mai putea, începea deja să sforăie, torcea încet şi gros, ca un cotoi sătul… S-a uitat buimac în jur, a priceput unde este, a

plescăit mulţumit şi şi-a pus iarăşi palma streaşină a ochi. O uimea frumuseţii e că are şi două indigouri sub pagină! S-a angajat să ia şi pentru Katy şi Cleo. Un gentleman, de să doarmă fetele liniştite că el se sacrifică… Când i-o arăta Bibilicii şapte rânduri de curs, îl jupoaie…

— Totuşi, unde este Miruna? am întrebat categoric, făcând efortul de a părea drept şi plin de siguranţă într-o lume care-şi pierdea tot mai mult consistenţa. Silvia îmi răspunse pe un ton ostentativ calm şi indiferent:

— Nu ştiu, dragul meu, nu ştiu unde este…

— Dacă n-a venit la şcoală, înseamnă că a rămas aşa A, nu?

— O fi rămas, nu ştiu…

— Totuşi, fii te rog clară: a rămas ori nu acasă?

— Nu vreau să-i fiu deloc clară! îmi spuse, de astă dată rece şi tăios, renunţând să-mi mai ocolească privirea. Ia răspunsul aşa cum ţi l-am dat: nu ştiu unde este! Pentru nimic în lume nu vei afla mai mult de la mine. Şi ar fi bine, pentru sufletul tău, să renunţi la orice curiozitate. (Strecură cu greu două degete în buzunarul blugilor ce păreau gata să plesnească pe coapsele ei.) Poftim cheia… aici parcă am pus-o, da… uite-o, ţi-am pregătit-o, ştiam că ai să vii. Du-te şi te odihneşte… da, ştiu… ştiu că ţi-e greu, dar o meriţi din plin. Mănâncă bine şi culcă-te, am să vin pe la trei-patru cu Costel să-mi iau boarfele şi stabilim… ce mai e de stabilit.

Tăcu. Alături de ea apăruse Vasile Bogorici. Se apropiase încet, cu pas de om doborât de oboseală, legănându-se uşor în pardesiul său gri-pepit, simplu şi auster, sobru ca întreaga sa înfăţişare de neokantian din şcoala de la Marburg. Închis la toţi nasturii, bombeurile pantofilor negri lustruite până la luciu, doar la gât, ca semn al boemiei lui îndărătnic reprimate – fularul de mătase albă cu discrete reflexe sidefii. Un meridional făcând efortul de a încape în haine nemţeştii îmi întinse surâzător mina, apoi către Silvia, solemn şi declamatoriu.

— Silvia… Silva… Silvae… Silvam… Salvae… Silvarum… pădurea noastră cea etern ocrotitoare, loc de

bejanie şi dragoste furată…

— Da, ştiu, am priceput, îl întrerupse Silvia, făcând eforturi vizibile de a părea destinsă şi amabilă. „Te duci şi-am înţeles prea bine… Să nu mă ţin de pasul tău… „Asta era, nu?

— Asta era, zeiţă a toate ştiutoare, a toate intuitoare şi a toţi iubitoare! Varsă-ţi mărinimia olimpiană asupra unor nenorociţi şi ia-le matale curs la teoria iluziei… Am mai făcut rost de un indigou, ţi-am aranjat frumos foile cu clame, singura rugăminte este să înfigi matale cât poţi de tare pixu-n hârtie, să avem şi noi parte… de ştiinţă şi de carte. Te vom răsplăti împărăteşte cu… dragostea noastră. *Au revoir*, m-am dus, rugaţi-vă pentru mine, să nu adorm cumva pe drum. Când ieşiţi, uitaţi-vă bine prin şanţuri…

— Bravo, boierilor, am ajuns mafalda voastră! îi strigă Silvia, proptindu-şi palmele în şolduri. Dacă nu daţi fiecare câte-o cafea mare, nu pupaţi cursuri. De dragoste sunt deja sătulă, vreau cafea! (Către mine, cu glas mai potolit, mimând în continuare revolta:) Ei trag frumos la aghioase şi fraiera le ia curs! De parcă n-am fi fost toată noaptea împreună…

— Deci nu vrei cu niciun preţ să-mi spui unde este…

Mă privi lung, în ochi, cu un agasant amestec de milă şi satisfacţie. Un chip pe care fardul, mai abundent ca niciodată, încerca zadarnic să ascundă ravagiile unei nopţi de nesomn. Bărbia micuţă şi rotundă împinsă sfidător înainte, obrazul uşor căzut de oboseală şi doi ochi cu corneea vag înroşită, incapabili să se deschidă în întregime. O clipă mi s-a năzărit că-i întrezăresc ceva din masca bătrâneţii şi unda unui regret a tulburat trecător pustiul lânced din mine. De ce marile vise trebuie să se consume numai în închipuire? De parcă mi-ar fi ghicit compătimirea din gând, se grăbi să mă lovească, aspru şi cumva triumfal:

— Renunţă, dragul meu, n-ai cum să dai de ea! De aşteptat, apoi, e în zadar. După cele întâmplate, nu cred să reapară înainte de a te şti cu siguranţă plecat. Aşa că nu-ţi rămâne decât să te resemnezi: deşi nu ţi-au plăcut, deşi te-

ai ambiţionat să nu le iei în seamă, prorocirile bunei tale prietene Silvia au devenit realitate! Orbii făloşi, care nu cred în avertismentele…

— Te rog, nu e deloc momentul să…

— Ba, este chiar *momentul*! După-amiază vin cu Costel şi n-am să-ţi mai pot spune tot ce-mi stă pe suflet, apoi vei pleca şi cine ştie dacă ne vom mai vedea vreodată. Am şi eu dreptul la o micuţă compensaţie pentru cât vis şi câtă speranţă ai ucis în mine, nu? (Zelul ei agresiv începea să mă sperie şi să mă stârnească. I-am întors ostentativ iritat spatele, aşezându-mă dinaintea ferestrei, cu ochii în plumburiul norilor. Se aşează alături şi-şi continuă triumfător rechizitoriul, indiferentă la tăcerea ostilă cu care-i primeam fiecare acuzaţie:) Te-ai vrut un veritabil Hristos sentimental, domnule Gabrea, nu? Aşa te-ai vrut, ştiu… Poftim atunci de urcă azi pe cruce! A sosit, momentul apoteoticei scene a supliciului. Pentru care mi-am pregătit şi eu, buna ta prietenă, un… cui! Pe al meu îl meriţi cu prisosinţă: dacă în drăguţa ta ficţiune eşti un sfânt bun, generos şi nobil, *un deux ange*, *n'est pas*? He-he… aici, în realitate, pentru mine, Silvia Metea, eşti un păcătos de duzină. N-am să te pot ierta niciodată, musiu Gabrea! Să nu uiţi asta: faţă de mine eşti vinovat. Eşti şi rămâi pentru totdeauna! Ai închis ochii, ţi-ai astupat urechile şi te-ai pierdut încântat în mirifica ta ficţiune. Eu? Tot timpul în afara ei, bineînţeles, în prozaica realitate, nedemnă de vreun interes „artistic". A sosit însă, în sfârşit, şi momentul trezirii definitive din visare. Dă-mi voie să mă bucur: realitatea a devenit atât de evidentă şi crudă, încât nicio iluzie n-o mai poate acoperi… (Tăcu preţ de un minut, dintr-odată descumpănită, amărâtă, fără chef de vorbă. Braţele încrucişate pe piept, ochii, aproape închişi, înălţaţi spre pustiul de vată murdară al cerului. Cu o voce mult scăzută, rar, gata parcă în fiece clipă să abandoneze efortul de a vorbi:) Cât de obosită pot fi! Îmi propusesem să mă bucur de această întrevedere cu tine ca de o binemeritată eliberare. Prea m-aţi umilit amândoi, ca să nu-mi doresc măcar această măruntă compensaţie: să-ţi

spun că te-am admirat, te-am respectat, te-am iubit… şi am ajuns astăzi să te dispreţuiesc. Sunt însă atât de obosită! Noaptea asta… Ultimele săptămâni, de fapt… Să împarţi patrusprezece luni camera, patul şi toate celelalte cu o târfă vicleană şi sadică, suportându-i răbdătoarele ifosele de zână, toanele de miţă răsfăţată, mojiciile chiar… Pentru ce? Ca să nu ieşi din raza vizuală a unui orb… Să i te faci utilă, să-i fii cât mai des în preajmă şi în conştiinţă: totuşi, o dată şi o dată… Prea mult! Am prevăzut totul, în afară de lungimea şi zădărnicia aşteptării. Nu mi-am închipuit că poţi fi un general atât de tembel şi încăpăţânat, încât să sacrifici armata de dragul jurământului de credinţă faţă de un suveran mărunt şi mincinos, care-şi făcuse bagajele încă înainte de război… Destul! Astăzi pun capăt poveştii. Ai să fii martorul evadării mele din celula mizeră în care m-am închis de dragul tău…

— N-am să fiu. La unsprezece şi jumătate am un tren. Voi evada înaintea ta…

— Deci pleci chiar acum? întrebă moale. Deci nu te mai văd niciodată?

— De ce să nu ne mai vedem? Am să mai vin, însă acum… acum mi-e imposibil să mai întârzii.

— Ştii când te-am văzut eu pe tine întâia dată? Exact acum doi ani şi o lună, în Aulă… Douăzeci şi cinci de luni! Ce mare şi bogată zădărnicie este viaţa… Caută în bufet, mai este cafea măcinată. O faci toată şi o iei la drum. În servantă găseşti un termos roşu. Îl iei şi pe el. Ţi-l fac cadou. Să ai un suvenir de la mine. Oh, Doamne, ce… Haide să te pup şi du-te… du-te… Nu uita să-mi laşi cheia în cutia poştală…

Am lăsat-o să mă sărute lung pe ambii obraji, apoi pe gură, simţind deja umezeala şi mirosul iute al lacrimilor. Se desprinse împingându-mă şi răsuci capul într-o parte, spre a-şi ascunde chipul. În timp ce-mi întorcea spatele, şuieră şoptit, printre dinţi:

— Paştele mă-tii de dobitoc!

Am privit-o câteva clipe îndepărtându-se, mut şi neputincios, apoi m-am răsucit pe călcâie. După numai doi

paşi mi-am dat seama că se oprise şi-am întors privirea. Se trăsese lângă o fereastră, cu spatele la mine, pentru a-şi şterge lacrimile. Mi-am continuat drumul, deşi picioarele îmi deveniseră un sprijin străin şi fragil. Oboseala, emoţia, tristeţea, regretul… Îmi dădeau senzaţii de ameţeală. Trebuia să merg, să ajung la capătul coridorului, să dau colţul şi să mă simt eliberat. Minţind şi amăgind, mi-aş fi sporit vinovăţia, făcând-o irevocabilă. Rezistând ispitei de a ceda, mă puteam totuşi justifica (faţă de cine?) prin sinceritate şi consecvenţă.

Înainte de a da colţul pentru a pătrunde pe un coridor lateral, privirea a mai căutat o dată în urmă. Se îndepărta spre uşa amfiteatrului. Capul plecat în faţă, braţele încrucişate strâns pe piept, de parcă ar fi ascuns ceva la sân. Reacţia instinctuală a femeii surprinsă goală… Coapsa ei frumoasă… Ce trebuie să pretinzi şi ce trebuie să refuzi? Ce îţi este permis să râvneşti şi ce nu-ţi este îngăduit să striveşti? De ce nu poţi iubi pe cineva şi din simplul şi esenţialul motiv că te iubeşte?…

La capătul coridorului pe care tocmai intrasem – Bazil. Ieşise de la toaletă şi se îndepărta cu paşi moi şi legănaţi, în pardesiul său sobru şi bătrânesc ca o haină cumpărată de părinţi. Dădu colţul, dispărând pe coridorul scurt, la capătul căruia se afla scara ce cobora la parter. Am iuţit pasul, apoi m-am trezit alergând, deşi ştiam prea bine că nu aveam cum să-l pierd. L-am ajuns pe scări. Auzindu-mi în urmă paşii grăbiţi, întoarse curios privirea.

— Tu erai, Ştefane?

Un zâmbet obosit, ochii injectaţi clipind des. Avea părul uşor umezit, semn că întârziase la toaletă pentru a-şi dichisi coafura. Nici istovit şi grizat fiind, nu-şi permitea „luxul” de a ieşi în lume cu vreun smoc abătut de la măiestritele onduleuri. Am coborât umăr lângă umăr, ascultându-i tăcut planurile de redresare fizică. Trebuia să ajungă cât mai repede la cămin, pentru a prinde trei sau patru ore de somn, până la întoarcerea „odihniţilor” de la cursuri. Urma să iasă la cantină şi să se reîntoarcă apoi la alte două ore de somn împreună cu ei. Pe la şapte seara

trebuia să se prezinte la Katy „proaspăt, şpiţat şi sclipicios”, s-o ia de braţ şi s-o „scoată” la „activitate culturală”. Aveau abonamente studenţeşti la teatru şi nu voiau să piardă niciun tichet. Ajunşi în stradă, am trăit amândoi o neputincioasă decepţie: începuse să plouă mărunt şi des şi niciunul din noi nu avea umbrelă. Zgribuliţi, cu capetele adunate între umeri, am iuţit pasul spre tramvai. L-am urmat deşi aveam alt drum: o întrebare mă ardea în cerul gurii. După câţiva paşi prin burniţă, am prins puteri, mi-am înfrânt jena şi i-am pus-o. Tresări, răsuci capul strâns între umeri şi proptit cu bărbia în fularul de mătase albă, ezită o clipă, spuse în cele din urmă pe un ton trist şi sfătos:

— Poate că ar fi mai bine să nu ştii, Ştefane… Dacă Silvia, din câte înţeleg eu, n-a vrut să-ţi spună, înseamnă că… e mai bine aşa. Oricum, eu refuz din principiu să mă amestec într-o chestiune atât de delicată…

— Totuşi, Bazile, pune-te în locul meu: ai putea să pleci peste câteva ceasuri fără să ştii ce s-a întâmplat în urma ta? Da, intuiesc şi reproşul: de ce am părăsit azi-dimineaţă locuinţa dacă mă mai interesa totuşi deznodământul poveştii? Ia-o ca o simplă curiozitate…

Bazil se opri brusc şi-mi arătă o faţă blândă, compătimitoare şi în acelaşi timp revoltată. Aruncă o privire scurtă spre cerul de cenuşă şi desfăcu larg braţele a neputinţă:

— Mama ei de viaţă! Uuuh… (îşi strânse iarăşi capul între umeri şi pomi cu pas iute, silindu-mă să alerg pentru a-l ajunge din urmă.) *La femme*… La *feminine*… La *femme*… *qu’on aime a cause de la nuit*! Nu, domnule Villiers… ea este însăşi noaptea… sclava Lunii, cu care complotează în cicluri obscure… conjuraţia secretă a universului primordial, teluric şi barbar, împotriva luminii şi ordinii raţionale… Nu există iubire, Ştefane, ci numai teama şi pofta noastră de întuneric… de ceea ce scapă vederii… de abis şi incertitudine… Zădărnicia ridicolă şi păguboasă a dragostei! Nu merită să te laşi înşelat de o amăgire de mult demascată… e nepermis de târziu pentru

iluzie… Cea mai bună iubită, ascultă-i pe păcălirii lumii, e totuşi aceea pe care n-o iubeşti şi o poţi părăsi în fiece clipă…; Iubirea trebuie să fie, pentru noi, doar un simplu joc de societate. Să intrăm şi să ieşim din el de câte ori avem chef… Un fel de *commedia del arte*, dacă vrei, în care, pe un scenariu clasic de-acum, improvizăm alături de o Pulcinela guralivă, sclifosită şi nătângă, o mascaradă nostimă şi inutilă, ca să ne petrecem plăcut vremea… În clipa însă în care ai. Făcut gafa să iei drăguţele invenţii în serios, eşti fatal şi iremediabil pierdut: dai de întuneric… de vălmăşagul obscur al patimilor ancestrale… de nepotolita ambiţie a chtonicului de a supune uranicul… (Ajunsesem în staţie. Toată coafura lui impecabilă se umezise şi înmuiase de ploaie şi picături mici începuseră să i se prelingă pe frunte şi pe obraz. Se aşează în faţa mea, aproape lipindu-se de mine, de parcă s-ar fi temut să nu fie auzit de cele câteva persoane ce aşteptau tramvaiul, ascunse sub umbrele. Cinismul său de sentimental reprimat mă irita deja. Nu era momentul şi nu erau nici condiţiile pentru a-i gusta dizertaţia. Ploaia mi se prelingea pe ceafă şi tramvaiul putea apărea din clipă în clipă. Înţelegeam că voia să mă pregătească „teoretic”, însă mă temeam să nu rămân în cele din urmă doar cu teoria. Intuindu-mi parcă suspiciunea, îmi spuse aproape şoptit, pe un ton de om trist şi blazat:) Vrei să ştii neapărat ce s-a întâmplat? Crezi tu sigur-sigur că asta te-ar ajuta să vezi mai clar înapoi şi înainte?

— Da, aşa cred…

— Şi eu cred la fel, dar mi-e… nu ştiu cum să mă amestec într-o poveste care nu mă priveşte şi, mai ales, să-ţi dezvălui tocmai eu o realitate deloc plăcută… Uuuh! *La femme*! (Strânse pleoapele umezite de ploaie, căutând parcă puteri sau istoria exactă a evenimentelor. Nu, până la evenimente mai avea ceva să-mi comunice:) Miruna e monstruoasă, Ştefane… o ştiu, am intuit-o, o simt perfect! Se vrea un cal fără zăbală şi nu-i decât un pui de fiară – dedat deja la carne crudă. Şi-a confecţionat ea… aşa, o mască de mironosiţă intelectualizată şi misterioasă, dar în

venele ei arde sânge de şacal… Sunt şi eu decepţionat şi scârbit de spectacolul la care am fost silit să asist. Deci… voi doi aţi stat în bucătărie, v-aţi certat pesemne, nu ştiu ce aţi făcut acolo. Costel a plecat să vă aducă la mim, dar nu s-a întors decât cu ea. A spus că vii şi tu imediat. Aşa… Atunci a propus blondul ăla cu mustaţă să jucăm gaj şi s-a iscat zarvă. Miruna şi uşa mea de biserică n-au fost de acord, că era o chestie pe bază de pupături. Nici Silvia nu se arăta prea încântată. La un moment dat, s-a auzit clănţănitul yalei şi Miruna a sărit imediat în picioare. A ieşit în hol, s-a uitat în bucătărie şi s-a întors. „Nu-i nimic, zice ea cu un aer dinadins indiferent, a ieşit să se plimbe, să ia puţin aer. I-au făcut rău fumul şi băutura… a Toţi ne-am uitat automat la ceasuri. Era cinci şi vreo zece minute. S-a făcut tăcere, toţi bănuiam că se întâmplase totuşi ceva grav dacă tu plecaseşi la ora aia. „Nu se poate, zice Silvia, albită la faţă şi uşor nervoasă, n-a băut mai nimic şi el e fumător de peste un pachet pe zi…” Din momentul acela, Miruna a început să-şi scoată colţii. N-am văzut-o niciodată astfel, Ştefane, dar crede-mă pe cuvânt că am bănuit-o tot timpul capabilă de răutate, i-a spus Silviei pe un ton foarte calm: „Nu-ţi fie teamă, n-a plecat definitiv. Are geanta aici, aşa că se întoarce…” Şi a devenit dintr-odată veselă şi bine dispusă. Ne-a îndemnat să nu băgăm de seamă la „toanele” tale de „plod răsfăţat” şi să ne distrăm. Era şi ea de acord acum să jucăm gaj, arăta cuprinsă de entuziasm, dornică să înceapă cât mai repede jocul. Nu prea mai avea nimeni chef, în afară de Costel şi de mustăcios… Mişi sau Miky, n-am reţinut cum îi spuneau. Silvia, cătrănită, i-a cerut să înceteze. Miruna devenise însă de nerecunoscut. Ea, care o face pe rezervata, pe delicata şi nu se amestecă sub nicio formă cu restul lumii de teama „vulgarităţii”, i-a răspuns categorică şi dispreţuitoare: „Nu vreau să încetez!” Ea care Silvia a întrebat-o: „Nu ţi-e câtuşi de puţin ruşine?” S-a enervat şi i-a strigat în şoaptă, deşi era tăcere şi putea să audă şi Costel: „Du-te dragă după el, poftim, du-te, poate-l mai prinzi din urmă! E liber… are nevoie de consolare!” Silvia a vrut să spună ceva, a podidit-o plânsul şi a fugit în

bucătărie. Atunci Miruna s-a ridicat şi a început să se plimbe prin cameră, cu braţele adunate pe piept. Se făcuse roşie-roşie la faţă, n-avea stare şi tot căuta spre Drăguţ într-un fel ciudat, de parcă ar fi vrut să-i spună ceva urât şi amâna mereu. El avea o mutră gravă, pătrunsă de demnitate, dar se codea s-o privească. Acuma eu nu vreau să mă amestec… dar circulă o poveste despre ea şi acest Drăguţ, poate nu-i decât o scorneală a clevetitoarelor… nu ştiu ce să spun, dar mie mi s-a părut esenţial schimbul ăsta de priviri. Katy mă strângea de braţ şi-mi tot şoptea să plecăm. Când am văzut cum se uitau unul la celălalt, am simţit şi eu că gâlceava avea nişte dedesubturi foarte delicate şi am dat să mă ridic. Nu aveam chef să iau cunoştinţă de ele, îmi era suficient de neplăcut că le intuisem deja. Numai că prietena ta s-a opus plecării noastre: să stăm şi să ne „distrăm", că se duce ea! Asta ne-a paralizat pe amândoi, că am discutat pe urmă cu Katy, făcându-ne să ne simţim amestecaţi fără voia noastră într-o ciorbă care nu ne aparţinea şi mai era şi de prost gust. Şi prietena ta s-a ţinut de cuvânt. S-a dus calmă şi zâmbitoare dinaintea mustăciosului şi i-a spus: „Haide!" S-au îmbrăcat în grabă, fără niciun cuvânt, şi au plecat. Asta a fost tot, Ştefane. Acuma ştii şi cred că reuşeşti să vezi mai bine înapoi şi înainte… Mă duc, uite, vine tramvaiul… Asta-i noaptea, *Ştefane*, întunericul acela misterios care ne ispiteşte spre a ne devora… Mă duc, prietene, drum bun şi nu-l uita pe Minulescu, pe „ne-profundul" Minulescu: „… Şi-n timp ce vântu-i smulge fardul… Şi-l spulberă în largi spirale… Octombrie – cur tiz ana pală… Coboară ultimele trepte…

…Mai jos… şi mai jos… până-n străfunduri de gheenă… acolo unde nu există jenă… *haide*! se poate trăi şi aşa! Şi încă ce plăcut! Fericirea începe abia când laşi în urmă virtutea, ca pe o ecuaţie inutilă, stupidă şi senilă: la ce folos? În calendarul inocenţilor toate zilele sunt deja ocupate… de Vasile, Grigorie, Teodosie, Macarie, Oalinic, Partenie, Axente, Pamfil, Nicanor, Artemie, Ştefan, Hariton, Pahonie, Mihail, Gavriil… de Tatiana, Eustasia,

Teodosia, Evdochia, Maria Magdalena, Polisenia, Tecla, Anastasia, Iradia, Caliopie, Paraschiva, Iuliana, Pelaghia, Agripina, Teodora… sute, sute, sute de sfinţi fictivi şi amăgiţi reali, de anahoreţi căşti şi cuvioase călugăriţe asexuate gemând în pătrăţelele lor de hârtie pentru o clipă, una singură, de viaţă „vinovată”… Sfânta Miruna? La treizeci februarie, în ziua celor care nu regretă… *Haide*! mai jos… şi mai jos… vino la sărbătoarea ce nu-ţi era sortită… căci ai noroc să pici la masă pregătită… am preparat în minte bucate minunate… am şi gustat cu degetul din toate… m-am bucurat că-s dulci şi azi voi ospăta în pace… ca dintr-un prânz împărătesc ajuns pe masa unei sărace… dar dacă mirele m-a refuzat, nu-i bai… le pot consuma şi cu *une belle canaille*! *Haide*! mai jos… şi mai jos… până când din splendoarea nurilor va rămâne doar os… alb şi curat, într-o cutie de lemn aşezat… şi din iluziile de altă dată – o nostalgie demult uitată… În faţa bărbatului iubit mă voi simţi curată şi demnă… pentru că păcatele, din fericire, nu lasă urme pe trup… în ochi, pe obraz sau pe buze, ci numai în conştiinţa celui care le ştie… iar el nu le va şti: vai, dulcele meu, a existat doar unul înainte, în rest… am fost decentă şi cuminte! Nu ştii? E bine, poţi venera în pace, cu cântec, artificii şi petarde… ceea ce alţii (câţi?) au frământat în aşternuturi calde… *Haide*! mai jos… şi mai jos… să dăm de întunericul cu gust delicios… să-l plătesc aşa cum se cuvine… Pe cel ce s-a încumetat la revoltă faţă de mine… Să afle, să înveţe şi să ştie: pentru cine mă iubeşte – smerenie şi umilinţă, pentru cine mă sfidează – batjocură şi pocăinţă! Amin! HAIDE!

Căldură moleşitoare, miros greu de cameră în care s-a fumat mult, de băutură uitată-n pahare şi pateu uscat odată cu pâinea. Paşii mei lăsând în urmă pete de umezeală: istoria ultimei coborâri în infern. Scaunul de lângă dulapul masiv şi negru ca un mamut carbonizat… De acolo m-am ridicat, declanşând şirul evenimentelor, chemând, fără să ştiu, fatalitatea. Flori, flori, flori, pe masă, pe dulap, pe servantă, pe pereţi în gingaşe aranjamente *kakehana*, devălmăşie de buchete, ca în odaia

unui mort. Pe servantă, într-un bol de sticlă mată, douăzeci şi una de crizanteme pur-sânge… Şapte fire *Turner* de un alb strălucitor, povestind despre o imaculată copilărie… şapte fire *Majestic*, galbene şi calde ca obrazul unei chinezoaice – pubertatea cea lungă, melancolică şi indecisă… şapte creaţii ale domnului Vallet, mari, catifelate, de un roşu de purpură, pentru adolescenţa… sfârşită în patima răzbunării şi autodistrugerii. Alături, o pălărie din fetru alb, cu borul mare şi. Calota încercuită de o panglică îngustă de atlaz roşu. O notă de vetusteţe, bine aleasă, îmbie ochiul bărbatului la visare şi-i sporeşte femeii misterul… nepătrunsul… întunericul… secreta conjuraţie cu telluricul… Mi-am frecat îndelung părul ud cu un imens prosop flauşat, albastru cu buline albe. Mirosea cumplit a baie de dame cochete. În vana aceea de un alb strălucitor… s-a spălat în cinci ape, s-a frecat de fiecare atingere până i s-a înroşit pielea şi apoi s-a întors în pat… pentru a se răzbuna! Pe policioara de sticlă din faţa oglinzii, printre zecile de smacuri cu nume celebre – un creion dermatograf. L-am luat, cuprins de o neaşteptată inspiraţie. În timp ce în ibricul mic de alamă se încălzea apa pentru „trotil”» m-am liniştit caligrafiind încet şi metodic, negru şi gros, pe cartonul din spatele tabloului adus de Berariu:

Maudit soit à amais le rêveur inutile.
Qui voulut le premier, dans să stupidité.
S’éprenant d’un problème insoluble et stérile.
Aux choses de l’amour mêler l honnêteté!
Celui qui veut unir dans un acord mystique
L’ombre avec la chaleur, la nuit avec le jour.
Ne chauffera jamais son corps pârâutique
A ce rouge soleil que l’on nomme l’amour!

Blestemul Delfinei. Delfina, care nu este decât iubirea Ipolitei pentru sine, autocontemplarea femeii în ipostaza de miracol estetic şi carnal. La soarele roşu al dragostei se încălzesc doar „infirmii”, cei care-şi caută întregirea în *celălalt*. Restul… se simt suficienţi lor înşile, capabili şi dornici să trăiască la lumina altor aştri, fie şi ai

nopţii. I-am pus baudelairienele versuri la vedere, proptind tabloul de buchetul meu de crizanteme. Puteam în sfârşit pleca, lăsând povestea să fugă înapoi, în timpul asupra căruia nu avem nicio putere.

(Ultimele ei file. Pasta de un roşu vişiniu.)

Povestea noastră, nu? *De la un capăt la celălalt, aşa cum s-a derulat ea în gândul şi simţirea mea. Cioburi, e drept, nu prea strălucitoare, dar veritabile. Ţi le-am trimis ca să mă răzbu*n şi *pe tine*: *să-ţi dau mult dorita certitudine a sentimentului meu, când nu-ţi mai este de niciun folos*. Trop tard, n'est pas? c'est vrai. *Păstrează totuşi aceste pagini. Ţi le dăruiesc. Nu vreau să le mai am niciodată sub ochi. Azi, lepădându-mă de ele, îmi îngrop definitiv speranţa. Voi fi de-acum, în întregime, sluga umilă a unei singure pasiuni: ura. Visurile mele moarte rămân în păstrarea ta. Nu le arunca la gunoi. Cine ştie, poate între serioasele tale romane filosofice şi social-politice vei face în cele din urmă loc şi unuia despre dragoste. Genul este minor doar pentru cei care n-au cunoscut splendoarea acestui zadarnic sentiment. Pe când tu…*

Din seara de 22 octombrie n-am mai notat nimic. Iarna, bag de seamă, n-am chef de jurnal. De confesiune, adică. Frigul nu merită amintire. Am fost tentată, recunosc, să confecţionez acum o pagină pentru 23 octombrie şi să ţi-o trimit, alături de celelalte. Apoi am ajuns la concluzia că mi-e indiferent dacă *mă crezi sau nu. Ai avut suficiente dovezi ale sincerităţii mele, pentru a mă mai preta la trucuri. Cultul meu pentru curăţenie trebuia să-ţi fi ucis demult orice îndoială. Şi să nu fi plecat.*

Plecarea ta precipitată a năruit totul. Ai fugit acolo, în depărtare, ducând cu tine durere şi neadevăr. Preţul vanităţii, dulcele meu. Ieşirea cu Michael s-a vrut punctul final al răfuielii cu Drăguţ. Ultima lovitură. O scenă improvizată, pe o idee venită în ultimul moment. Să am, cât de cât, sentimentul răzbunării împlinite, pentru a mă putea desprinde uşor şi definitiv de o istorie care mi-a măcinat timp de treisprezece luni fiinţa, ceas de ceas şi clipă de clipă. La întoarcere „(ştiam că ai să revii, ţi-am

văzut eleganta valiză sub masa din bucătărie), trebuia să găseşti o Mirună nouă, curăţită de zgura trecutului, capabilă şi dornică de zbor. Nu te-ai întrebat, în sinea ta, de ce oare ţi-am divulgat secretul răzbunării? După ce, în primul moment, la întoarcerea ta din bucătărie, încercasem să-l ţin încă ascuns, contestând „iluziile olfactive" ale Silviei. Fiindcă am simţit că te pierd. Şi nu voiam. Mă tortura, într-adevăr, conştiinţa infailibilităţii păcatului, dar sufletul meu, slab şi vulnerabil, se ambiţiona în speranţă. Nu-mi puteam închipui viaţa fără tine. Nu mă pregătisem pentru o asemenea perspectivă. La vie sans ange! Impossible! *Preferam să renunţ la orice altă ambiţie decât la aceea de a te păstra, deşi îmi apărea cea mai iluzorie dintre toate. Am venit după tine în bucătărie hotărâtă să-ţi divulg secretul: numai aşa speram să te mai opresc din drum şi* să *fac ruptura mea cu trecutul ireversibilă. Din păcate, orgoliul tău (e adevărat, recunosc, prea îndelung reprimat!) s-a semeţit exact atunci când îi mai ceream o clipă de răbdare. Ţi-ai considerat dragostea pusă în balanţă cu răzbunarea şi te-ai simţit umilit. Judecata pripită a vanităţii, dulcele meu. Deşi, cum ai aflat şi din aceste pagini, m-am îndoit de un viitor comun, nu mi-a fost nimic mai scump pe lume ca iluzia lui. Dacă n-ai fi impus consemnul tăcerii, sunt absolut sigură, înfruntarea mea cu* la bête sauvage *s-ar fi încheiat demult. Aşa însă, am sperat să pot împăca iubirea pentru tine cu ura pentru el. Când am încercat să aleg definitiv, a fost…* trop tard. *M-am lovit de orgoliul tău, dintr-odată zbârlit şi împietrit, şi din căzut. Plecarea ta a zădărnicit şansa renaşterii mele.*

Lui Michael nu trebuie să-i porţi gând rău. A fost o victimă nevinovată a ambiţiilor mele. L-am oferit o variantă cuminte fi *simplificată a poveştii noastre, i-am cerut iertare şi, în cele din urmă, greu dar implacabil, s-a lăsat înduplecat. Am colindat prin ceaţă, strânşi unul în celălalt, ca doi buni prieteni. Le-am lăsat să-mi povestească cele mai frumoase dintre aventurile lui, m-am prefăcut plăcut surprinsă de „devotamentul" de care a fost*

de fiecare dată capabil. Ne-am instalat ca primii consumatori ai expresului de lângă ceainărie, singurul loc unde se poate mânca (aflam astfel) o delicioasă ciorbă de burtă. Care o poate înlocui pe cea de potroace. N-am reuşit totuşi să iau mai mult de două linguri. Ne-am mutat la Central pentru două rânduri de cafele. Aş fi vrut să ajung înaintea ta acasă, dar nu-l puteam dezamăgi pe Michael, care se rătăcise prin istoria amorurilor lui. Toate zadarnice şi triste. Dar mai ales simple şi goale de conţinut. Mă revolta să-l aud numind dragoste toate combinaţiile lui de prin discoteci şi baruri, dar nu aveam încotro, trebuia să-l ascult. Pretindea că s-a resemnat, că nu mai speră în „favoarea" mea, dar ţinea să-mi lase o impresie bună: este capabil de dragoste! Poate, cine ştie... Am răbdat, fiindcă trebuia să plătesc.

Sentimentul meu din acea dimineaţă? Fericire. Mă simţeam eliberată de o povară grea, istovitoare. Încheiasem conturile cu trecutul, puteam plonja cu braţele larg deschise în viitor. Îmi declaraseşi ură şi dispreţ. Cum să cred? Tu, Étienne al meu, ai fi în stare să simţi aşa ceva faţă de mine? Valiză de sub masă era cea mai grăitoare dovadă a sentimentului tău încăpăţânat. Nu visam decât să ajung înaintea ta acasă, să fac curăţenie şi să te primesc cu gesturi de supusă slugă. Michael s-a întins însă cu poveştile lui şi apoi am descoperit, fatală revelaţie, că plecasem fără cheie. Am ajuns la Universitate în pauza de la zece şi jumătate. Silvia, neplăcut surprinsă de apariţia med, a înălţat nervoasă din umeri: fuseseşi cu o oră înainte şi luaseşi cheia ei. N-a binevoit să mă anunţe (nu cred să nu-i fi spus) că pleci imediat. Am rugat-o să doarmă la cămin şi m-am năpustit dementă pe coridoare. Pluteam, zburam, visam, mă. Consideram cea mai puternică şi mai fericită fiinţă din lume. M-am îndreptat, altă idee fatală, spre prima Alimentară. Am târguit împărăteşte. Mâncare şi băutură pe două zile. Să nu ne lipsească nimic, să ne fie bucuria întreagă. Am sunat însă zadarnic la uşă „cu braţele încărcate de pachete şi sticle. Plecaseşi. Am coborât şi am găsit cheia în cutia poştală. Nu-ţi poţi

închipui deznădejdea mea din acele clipe.

M-am prăbuşit. Linoleumul de pe hol mai păstra încă urmele umede ale paşilor tăi. În bucătărie mirosea a cafea şi ochiul aragazului era cald. Unsprezece şi cinci minute. Ştiam că ai un tren la şi jumătate. Nu te mai puteam ajunge. Nu mai aveam nici puteri să încerc. Versurile de pe dosul tabloului s-au înfipt în rană. Mi-au întărit, deşi nu mai era nevoie, conştiinţa sfârşitului. M-au obsedat apoi zile de-a rândul. Maudit soit a jamais le reveur inutile… *Visul nu are ce căuta lângă păcat. Blestemaţilor la nenoroc nu le este îngăduit decât un singur sentiment: ura. Am zăcut toată ziua, între somn şi veghe, între moarte şi viaţă. Seara, am adus-o pe Cleo în locul Silviei şi i-am telefonat lui Drăguţ. A venit imediat. Îmi pregătise o mutră acră şi vorbe de suveran dezgust. N-a apucat să mi le ofere. Cleo a pretins că mă găsise de dimineaţă dormind în patul ei de la cămin, eu am declarat ruptă definitiv legătura cu tine.* S-*a domolit, s-a înmuiat, a acceptat să cineze cu noi. Mâine, şaptesprezece ianuarie, ora zece* şi treizeci de *minute, avem cununia civilă. Urmează o masă intimă, cu somităţi universitare şi neamurile lui apropiate. Whisky, şampanie, caviar, delicatese vânătoreşti… Şi eu desăvârşind singura lucrare ce-mi mai este permisă: ura ca operă de artă.* La vie sans ange! *Satisfacţiile sadismului, voluptatea abandonului, patima autodesfiinţării, gustul dulce-amar al entropiei, orgoliul imunităţii la iluzie… Bucurii de pe faţa umbroasă a lumii. Suficiente pentru a da sens şi culoare unei existenţe altfel ratate. Ajunge. Destul. Gata, luminosule domn Gabrea! Punct.*

EPILOG

Există întâmplări care ne dărâmă şi ne reclădesc din temelii. Murim odată cu certitudinile şi iluziile pierdute şi renaştem pe nesimţite în cele care le înlocuiesc. Ştefan Gabrea *de după…* este un altul decât cel *de dinainte de…* Povestind, însă, cel din urmă l-a regăsit treptat pe cel dintâi. Şi simţindu-se bine în haina de altă dată, nu vrea s-o mai lepede: întoarcerea în timp, speră el, poate fi convertită într-o reinventare a sinelui dispărut. Doar

scrisul este şi el, cine poate contesta? Un eveniment-limită, ucigătornăscător. Niciodată nu pune punctul final cel ce a formulat prima propoziţie. În consecinţă, Gabrea readus la viaţă în pagină îl va povesti de-acum încolo pe *el*, urmaşul său în realitate şi, în acelaşi timp, înaintaşul său în ficţiune. Altfel şi mai simplu spus: eroul devine naratorul epilogului, în care naratorul va apărea ca erou…

Stă în fereastră, cu, coatele proptite în pervaz şi obrajii în palme. A întors spatele celor treizeci şi şase de răsuflări, profitând de prilejul şi privilegiul de a respira un alt aer.

Priveşte soarele, încâlcit ca un iepure în mărăciniş printre norii cenuşii, dezlânaţi, aburoşi, caută apoi cu insistenţă verdele, culoarea ce vine la rând în triada cosmosului terestru. Alb, negru-brun, verde. Poporul vegetal pare să fi băgat şi el de seamă şi nu se grăbeşte: mai nou, iernile sunt reptile perfide, cu pântecul moale şi două cozi iuţi şi puternice. O metamorfoză cu pretenţii de statornicie. Prima dintre cozi a şi răvăşit, în grabă şi fără milă, bucuria mărţişoarelor, turnând ger şi viscol în toate babele. A doua se va îţi, cu siguranţă, la începutul lui aprilie, arzând într-o noapte sau două florile caişilor. Cât să nu mai încapă îndoială: iernile cuminţi şi generoase au rămas definitiv în poveste.

În spate – atmosferă paşnică şi laborioasă. Foşnet de hârtii răsucite pe-o faţă şi cealaltă, murmur circumspect, scârţâit de peniţe, ţăcănit de pixuri defecte şi, din când în când, apăsat, lung, strident – geamătul dureros al câte unui scaun pe care trupul se revoltă împotriva inutilităţii sale. Tinereţe, vigoare, sânge fierbinte… De prisos când fiinţa trebuie să se strângă, să se subţieze, să se adune toată undeva sus, în creier şi parcă deasupra, pentru a bâjbâi în căutarea unor fire de păianjen. La ce bun, totuşi, atâtea abstracţii solemne şi scorţoase, dacă viaţa rămâne, în esenţa ei, o afacere practică şi cât se poate de prozaică? Meseria, erosul convertit rapid în căsnicie, campaniile pentru căsuţă, mobilă, maşinuţă, şi cea lungă şi anevoioasă pentru transformarea copiilor în oameni… Unde-i

Filosofia?! Râde jenat în sinea sa, se răsuceşte brusc spre clasă şi jubilează: întocmai precum se aştepta. Tresăriri, foşnete, un val de gemete trecând prin măruntaiele scaunelor, coate date discret, şoapte sugrumate: şase, şase, s-a ntors cu faţa!

Adună palmele la spate şi porneşte printre două rânduri de pupitre. Pas leneş, greoi, apăsat, stârnind la gălăgie lemnul uzat al parchetului. A „câştigat" câteva kilograme în greutate. Şi pe toate în ultimele cinci săptămâni, de când e oaspete permanent în apartamentul Violetei Gherman. Nu-şi face încă probleme: la nevoie, va trece pe regim de „austeritate". Adică va consuma exact ce şi cât îşi prepară Vio pentru păstrarea unei siluete de malnutrită. Ceea ce ar echivala şi cu o importantă economie în bugetul lor de tineri stagiari. Ciudat: de când au pus banii la un loc, nu se mai ajung nici cât înainte! Pentru a evita orice suspiciune din partea lui, fosta sa colegă de clasă şi actuală parteneră îi pune în fiecare seară sub ochi lista cheltuielilor de peste zi. La ce folos? Acolo, pe hârtie, calculul iese perfect, la centimă, dar întotdeauna suma depăşeşte cota rezervată zilei respective. O mie de cheltuieli mărunte şi toate necesare! Savantele lui analize „filosofice" – s-au dovedit zadarnice: „deficitul bugetar" e mereu în creştere. Parcă nici în studenţie nu se simţea atât de apăsat de grija banilor. Pe când acum, cu trei zile înainte de chenzină… La capătul a patru săptămâni de convieţuire – primul bilanţ. Pozitiv. „Mierea" a ieşit chiar gustoasă, examenele au fost trecute cu bine. Afară de unul singur: *Arta chivernisiră finanţelor*, la care sunt amândoi novici. Vio invocă mereu, ca o explicaţie, rata ei la apartament, el refuză ideea resemnării, apelând la un exemplu ilustru: părinţii lui, cu lefuri (odinioară) mai mici şi trei copii de crescut…

Aer greu, îmbâcsit de expiraţiile celor treizeci şi şase de guri, cu a sa treizeci şi şapte, îngroşat, înăcrit, îndulcit de deodorantele ieftine ale „domnişoarelor". Dacă ar mai deschide o fereastră, s-ar face curent şi frig, voci de mironosiţe ar protesta. S-au obişnuit cu aerul şi nu-i mai

simt încărcătura sufocantă. Privirea rătăceşte la întâmplare, insistă trecător asupra câte unui „suspect”. La un moment dat o ia razna peste creştete, peste spinări încovoiate asupra pupitrelor, peste chipuri. Caută, găseşte. Un profil ireproşabil, din specia rară a figurinelor de porţelan. Îl ştie acolo, în prima bancă, aşezat nu întâmplător la doi paşi de catedră, dispus în orice moment la jocuri nevinovate cu privirea lui. De parcă i-ar fi simţit-o deja, înalţă capul, rămâne într-o poziţie meditativă, cu bărbia proptită în pumn şi ochii la fereastră. Nas drept şi delicat, sprâncene frumos arcuite, pletele negre legate la spate cu o fundă îngustă din satin bleu. Obrazul – un alb mat şi vaporos, pătat de trandafiriul palid al fecioriei…

Piei ispită, du-te pe pustii, frumuseţea e doar trecătoare iluzie optică, pe când păcatul!… Sprijină coatele în pervaz şi obrajii în palme. Nările sorb nesăţioase aer curat şi tare, privirea rătăceşte iarăşi leneşă, zăboveşte la întâmplare, cercetează fără să caute. Drumul de piatră cubică, spart, terfelit, acoperit cu noroi brun-gălbui de roţile grele ale cifaroanelor, devălmăşia pestriţă a ogrăzilor ce alcătuiesc laolaltă nesfârşita mahala a Mârzeştilor, departe, undeva sub nori, barocul industrial semănând atât de bine cu intestinele unui balaur cosmic aruncate peste orizont, crengile golaşe, fragile, triste ale plopilor tineri din curtea şcolii… Totuşi! Martie se apropie de sfârşit şi iluzia de verde şi de primăvară pare încă un vis pentru alte anotimpuri.

Aruncă grăbit pardesiul pe pat, dă să plece, îşi aminteşte de fular şi-l proiectează într-unul din cele două fotolii îmbrăcate în huse de creton gălbui. Lărgeşte din mers ochiul de spânzurătoare al cravatei şi nu se opreşte decât în bucătărie, dinaintea frigiderului. Ritualica inspecţie: întâi privirea generală, apoi, pe rând, oalele şi cratiţele de pe grătarele de sârmă albă, dar în congelator? Şi în dosul uşiţelor?… Din hol, glasul plictisit al Li viei:

— Tu eşti, Dorule?

— Pardon, confuzie gravă! răspunde cu gura plină, cercetând în lumină crusta roşcat-aurie a copanului.

Apare în prag şi Livia, costumată în pui de găină: capot scurt şi ciorapi trei sferturi, ambele flauşate, ambele de culoarea gălbenuşului. Manualul de engleză desfăcut şi strâns la piept, ochelarii căzuţi spre vârful nasului, doi ochi verzi, maliţios-suspicioşi, fixându-l de deasupra lor. O întâmpină cu fraternă condescendenţă:

— *How de you* de *my dear sister*?

— Aştept să văd ce mai doreşte inima scumpei tale concubine, răspunde rece şi flegmatic, după o lungă pauză.

— Ia să nu mi te obrăzniceşti matale, că…

— Doar nu pretinzi că ai venit mânat de dorul familiei, continuă Li via pe acelaşi ton. Pun pariu pe ce vrei tu că iar te-a trimis la jaf. Nu? Vedem noi la plecare…

— Ai să crăpi într-o zi de atâta răutate. Dar mai întâi are să-ţi crească mustaţa până la brâu!

Livia strâmbă plictisită din nas, textele astea le-a mai auzit, se trage alene într-o parte şi-i face loc să treacă. O ocoleşte grăbit, pătrunde în holul care a găzduit atâtea războaie celebre şi se instalează în fotoliul micuţ, rotitor, semănând cu o palmă înmănuşată în burete şi pluş roşu. Aşază telefonul pe genunchi şi formează numărul institutului de proiectări.

— Alo, institutul? Interior doi-doi-şase, vă rog… (Aşteaptă câteva clipe, cercetând ostentativ relaxat tavanul, uşa de la intrare, apoi bombeurile stropite cu noroi.) Alo, bună ziua, cu Violeta Gherman, vă rog…

— De ce n-o iei de nevastă? întreabă pe neaşteptate Livia, rezemată de canatul uşii de la bucătărie, manualul închis şi strecurat la subsuoară, capul înălţat cât să-l zărească prin lentilele coborâte la nivelul obrajilor.

— Ce-ţi veni?! protestează acru şi-i aruncă o privire agresivă. Ia mergi mai bine matale şi vezi cum se conjugă corect verbul *to be silent*! Poate îţi pică la examen şi nu ştii. Alo, Vio, tu eşti?

Face un gest nu prea elegant către sora sa, arătându-i direcţia în care se află odaia ei, şi se aşază mai comod, picior peste picior. Livia se îndepărtează cu paşi leneşi, dinadins încetiniţi, dispare din hol. La celălalt capăt al

firului «vocea Vio.

letei, îngroşată de guturai şi slăbită de teama urechilor dimprejur:

— Bună, Ştefane!

— Ei, cum te simţi?

— Ceva mai bine. Mi s-a limpezit creierul şi a dispărut senzaţia aia tâmpită de om ciomăgit. Apropo, bine că ai dat telefon… Poate descoperi prin cămara babacilor un strop de miere. Toţi spun că amestecată cu lapte fierbinte face minuni. S-o încerc şi pe-asta.

— S-a notat, şefu'!

— Şi nu uita… alo, mă auzi, Ştefane?… nu uita de bidinea şi de borcanul de la aspirator. Ai promis că sâmbătă ne apucăm amândoi de „pictură". Holul şi sufrageria, măcar atât, să nu ne prindă pastele în…

— O.K., boss! Numai tu să faci bine şi să treci chiar azi pe la Fondul plastic şi să iei…

Amuţeşte. Un gol dureros în piept, senzaţia că se înmoaie şi curge. Livia a reapărut pe nesimţite în hol şi s-a apropiat tiptil, pe vârfuri, cu paşi de pisică, ţinând tot timpul mâinile la spate. Oprită la doi paşi de el, a scos brusc la iveală ceea ce ascundeau mâinile: un petec de hârtie. Rozul spumei de căpşuni. Numele lui şi adresa părinţilor caligrafiate cu un scris mare, aplecat spre dreapta şi discret înflorat. Livia râde pe înfundate, începe să ţopăie, paşii devin de vals, plicul ţine loc de partener…

— Tempera, Ştefane, nu? Dar ce culori să iau, că nu mai ţin minte la care ne-am oprit până la urmă?

— Ia ce vrei tu, ia ce-ţi place, din partea mea…

— Ba, trebuie să-mi spui ce iau pentru sufragerie. E camera ta de lucru şi nu vreau să punem o culoare la întâmplare, care să nu-ţi placă. Vorbeai la un moment dat de galben pai, parcă, nu?…

Livia fredonează tot mai tare *Dunărea albastră* şi poartă prin aer, cu infinită delicateţe, în pas de vals, epistola rea. Din când în când, o miroase şi dă încântată ochii peste cap. La un moment dat se opreşte pentru a şuiera printre dinţi: „De ce nu te-nsori, mă, cu ea? Ai? De

ce, teribilule, corectule, integrale? De ce? Tara-ta-ta-tatam…” Palma asudată se încleştează pe cobiliţa lunecoasă a receptorului, obrajii dogoresc, trupul e un resort comprimat la maximum, revolta alunecă tot mai mult spre mânie. „Să te fereşti de femeia brunetă, mustăcioasă şi cu ochi verzi!” Cine l-a sfătuit? Nu-şi aduce aminte. Are însă prototipul în faţa ochilor. Întoarce privirea de la sadicul spectacol al bunei sale surioare, bâiguie grăbit:

— Bine, Violeta, cumpără ce crezi tu… Nişte galben citron, puţin ocru, vezi ce mai găseşti pe-acolo… Acum iartă-mă, la revedere, am de tranşat o afacere urgentă şi foarte importantă cu soru-mea… Da, da, pe la patru… Sper să ajung până la patru.

Trânteşte nervos receptorul în furca telefonului şi, în aceeaşi secundă, simte lovitura plicului în obraz. Scurtă, uşoară, liniştitoare. Livia se îndepărtează în fugă, chicoteşte triumfătoare, unul din papuci îi rămâne pe drum, dispare în odaia ei, trântind grăbită uşa în urmă. Zgomotul sec al zăvorului proptit cu forţă în căuşul lui metalic. Linişte. Se apleacă anevoie şi ridică plicul, îi simte între buricele degetelor bogăţia de pagini şi unda unei palide bucurii stă să se nască, piere ins? Aproape instantaneu în negura dureroasă ce-i invadează trecător privirea. O vagă senzaţie de ameţeală, braţele căzând moi, vlăguite, inutile, pe genunchi. Răsuceşte încet plicul între degete, descoperă M-ul caligrafiat cu migală, ca pentru o monogramă, surâde trist, blazat, rece. Nu există drum înapoi! Trecutul este un tablou aşezat sub sticlă… corecturile sunt interzise!… privirea, tatăl bolnavă de iluzie… a renunţat şi ea, de mult, să mai caute în peisajul dramei crochiul unui viitor recuperatoriu. Ochiul a obosit, gândul s-a retras definitiv în cochilia prezentului. Unul călduţ, confortabil, uniform, lipsit de strălucire, dar şi de întuneric. Sfâşie fără grabă plicul pe o latură şi scoate dinăuntru mai multe pagini acoperite cu scrisul ei de preţioasă. Închide ochii pentru a mai întârzia câteva secunde reîntâlnirea cu trecutul, pe care-l socotea

îngropat de-acum între pagini. Decepţia se amestecă atât de intim cu ciuda: iată că povestea are şi un epilog! Care l-ar putea întoarce la manuscrisul abandonat în ziua primirii fragmentelor de jurnal. Epilog! Un excedent de poveste, adaosul superfluu în geometria euclidiană a dramei… De ce? Deschide ochii, caută şi nu află pe colţul din dreapta sus niciodată. Se află scrisă pe primul rând…

Ai ghicit, dulcele meu. E 21 martie şi sufletul fostei tale iubite sângerează. Sunt toată o rană, Étienne. Până şi paşii mă dor. Lipsa lor de sens, mai ales ea, îmi macină toate clipele. Simt tot timpul o dorinţă nebună să mă întind pe pământ şi să zac, să *zac la nesfârşit, ca doborâtă de o boală fără scăpare. Nu mai pot*! *Existenţa mea şi-a pierdut orice sens. A EXISTA FĂRĂ TINE ÎNSEAMNĂ A NU EXISTA*! *Nimic din această lume nu mai are preţ din clipa în care îmi aduc aminte că palma ta nu va mai mângâia niciodată obrazul meu. Niciodată*! *Cuvântul ăsta este infernal. Nu are ce căuta în lume. Îl urăsc*!

Ştiu, dulcele meu, ştiu bine, cuvintele astea, scrisul meu, vocea pe care o auzi în urechi, toate ale mele te dezgustă. Ţi-e silă, cu siguranţă, de tot ce aduce aminte de fiinţa mea. Care, în nemernicia ei, se agaţă încăpăţânată de gândul tău. Ai suferit, Étienne. Ştiu. Mă îngrozesc închipuindu-mi sufletul cu care te-ai urcat în tren în nenorocita aia de dimineaţă. Nu uita, însă: în chiar acele clipe, eu mă prăbuşeam în urma ta, descoperind cheia în cutia poştală. Nici astăzi nu reuşesc să-mi revin după acel şoc. Cum de a putut să mă caste atât de mult o întârziere de un sfert de oră?! *Poate şi mai puţin. Mă revolt la nesfârşit în sinea mea: nu se poate, e nedrept să plăteşti o nepotrivire de câteva minute cu fericirea pe tot restul vieţii*! *Un preţ exagerat. E deprimant gândul că nu vei putea recupera o viaţă întreagă zece sau cincisprezece minute de întârziere. Ori de grabă…*

Mi-am propus să te urăsc, găsind în orgoliul tău semeţ şi prăpăstios singurul vinovat. Dar ce înseamnă ura faţă de omul iubit, decât un chip de a-l iubi şi mai mult. Ţi-am trimis fragmentele de jurnal în preziua bătăliei mele

decisive. Voiam să-mi tai astfel orice şansă de întoarcere la trecut. Să rămân într-un singur timp etern, căruia să mă abandonez fără rezerve – prezentul. Să nu mă intereseze nimic înapoi şi înainte. O vreme m-am amăgit cu iluzia reuşitei, apoi am priceput că e zadarnic: eşti deja parte din fiinţa mea, gând din gândul meu, clipă din clipa mea.

Îţi aduc la cunoştinţă, chiar dacă, sunt sigură, vei pretinde că nu te mai interesează, victoria mea deplină asupra nimicniciei. Am reuşit ceea ce-mi propusesem: să ucid Minotaurul. Mai mult: să-l rănesc numai, însă esenţial şi definitiv, lăsându-l pentru tot restul vieţii infirm, trăind cu teamă de la o zi la alta. Cununia nu a avut loc, a fost doar o farsă, jucată dinaintea unei asistenţe special alese. La două săptămâni, pe fondul unei depresiuni psihice galopante, monstrul a primit vestea dispariţiei normei sale de la Universitate (în urma unei „subite" reorganizări a catedrei!). Preinfarct. De câteva zile şi-a luat în primire postul de bibliotecar şi mă ameninţă, în scris şi prin intermediari, cu răzbunarea. Zadarnic. Din toamnă trec la fără frecvenţă. La sfatul decanului, am făcut cerere mi-a fost aprobată. Voi deveni, totuşi, măcar pentru o vreme, florăreasă!

Din păcate, împlinirea visului nu *mă bucură. Nenorocirea lui nu răscumpără în sufletul meu, aşa cum speram, pierderea ta. Ce n-aş da ca toată povestea asta urâtă să fi fost doar un coşmar. El să fie un străin fericit şi tu alături de mine. Iată, azi e ziua echinocţiului, atât de scumpă inimii mele, şi eu mă simt una cu pământul. Mi-am adunat toate puterile pentru a arunca în spaţiu, către tine, acest ultim strigăt. Te chem iarăşi, dulcele meu înger. Dacă mă mai iubeşti* şi eşti la *fel de singur ca şi mine, vino şi scoate-mă din labirint. Nu am niciun fir în mâini. Aripile tale sunt singura mea speranţă. Vino şi ceartă-mă, umileşte-mă, înţelege-mă şi mă iartă. Din toată vanitatea mea n-a mai rămas decât o zdreanţă. Nu visez altă fericire decât să-mi dai voie să mă aşez mică la picioarele tale şi să te venerez ca pe unicul meu zeu. Vino,* mon doux angel *nu mă lăsa în labirint*!

Miruna

Fila alunecă dintre degete, cade cu foşnet de aripă frântă. „Nu se poate! Prea mult! E neverosimil! Atât de iubit şi atât de nefericit! Nu se poate!… a E vocea care a monologat pe sute de pagini. Urlă disperată, simţind că se stinge, piere pentru totdeauna, moare încet-încet, fără speranţă, sufocată de atâta dragoste…